ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ

(ἡ Παιδόπολις)

ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ

ΕΠΙΣΗΜΗ ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΡΑΝΟΥ
«ΠΡΟΝΟΙΑ ΒΟΡΕΙΩΝ ΕΠΑΡΧΙΩΝ ΕΛΛΑΔΟΣ»
Διευθύνεται ἀπὸ τριμελῆ Ἐπιτροπὴ Ἐντεταλμένων Κυριῶν ΠΒΕΕ.
ΓΡΑΦΕΙΑ: Ἡρώδου Ἀττικοῦ 9

ΑΘΗΝΑΙ, 16 ΜΑΪΟΥ 1952
ΕΤΟΣ Γ΄. ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 58 (10)

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ:
Ὀργανισμῶν, Τραπεζῶν, Ἑταιρειῶν, Δήμων Δρ. 100.000
Κοινότητες καὶ Σχολεῖα .... » 50.000
Παιδιὰ Παιδοπόλεων καὶ συμμοριόπληκτα: 10.000 δρ. τὸ χρόνο. Ἄπορα παιδιά: Ἕνα χρόνο 15.000. Ἑξάμηνη 10.000. Τὰ εὔπορα. Ἕνα χρόνο: 25.000. Ἑξάμηνη 15.000.
Ἐξωτερικοῦ: Δολλάρια 10 ἢ Λίραι 4.

ΤΙΜΗ ΦΥΛΛΟΥ ΔΡΧ. 2000

Ὑπεύθυνος Συντάξεως: ΑΓΓ. ΜΕΤΑΞΑΣ, Ἀντιφίλου 16 — Ἀθῆναι
Προϊστάμενος Τυπογραφείου: Φραγκ. Μαλατέστας, Μενελάου 9, Ἀθῆναι

Ὁ Π. Χατζηεμμανουὴλ μὲ ἐρωτᾷ: 1) Τί γνωρίζετε γιὰ τὸ Σαίξπηρ; 2) Ποῖος τόπος τοῦ κοσμου, ἐνῶ ἡ Ἑλλὰς ἔχει μεσημβρίαν, αὐτὸς ἔχει μεσονύκτιον;

Ἀ π ά ν τ η σ η: 1) Τὸ ὄνομα τοῦ μεγάλου αὐτοῦ συγγραφέα, εἶναι Οὐΐλλιαμ Σαίξπηρ. Τὸ ἐπώνυμό του γράφεται στὴν Ἀγγλικὴ SHAKESPEARE. Γιὰ τοῦτο καὶ οἱ παλαιότεροι Ἕλληνες τὸν μετέφραζαν ἢ καλλίτερα τὸν ἐξελλήνιζαν σὲ Σακεσπῦρος. Γεννήθηκε στὰ 1564 στὸ Στράτφορντ κοντὰ στὸ ποτάμι Αἴηβον καὶ πέθανε στὰ 1616 σὲ ἡλικία δηλαδὴ 52 χρονῶν στὸ ἴδιο μέρος ποὺ πρωτοεῖδε τὸ φῶς. Ἦταν ἠθοποιός, ποιητὴς καὶ διηγηματογράφος καὶ ἕνας ἀπὸ τοὺς κορυφαίους τῆς δραματικῆς τέχνης μέσα στοὺς αἰῶνες· τὰ δράματά του παίζονται στὰ σύγχρονα θέατρα ὅλου τοῦ κόσμου, καὶ συγκινοῦν καὶ τοὺς ἀνθρώπους τοῦ 20οῦ αἰῶνος, ὅπως συνεκίνησαν καὶ τῶν περασμένων καὶ θὰ συγκινοῦν καὶ τοὺς ἀνθρώπους τῶν αἰώνων ποὺ ἔρχονται. Ἔγραψε 37 θεατρικὰ ἔργα ἀπὸ τὰ ὁποῖα 14 κωμωδίες, 10 ἱστορικὰ δράματα καὶ 13 τραγωδίες.

Τὰ ἔργα του κατὰ τὴν σειρὰν περίπου ποὺ γράφτηκαν καὶ παραστάθηκαν στὸ θέατρο εἶναι: Ἡ Κοινωνικὴ σάτυρα «Μάταιος τοῦ ἔρωτος ὁ πόνος», «οἱ δυὸ Βερωνέζοι ἄρχοντες», «κωμωδία ἀπὸ παραγνωρίσματα» τὰ τρία μέρη τοῦ «Ἐρρίκου ΣΤ΄», «Ριχάρδος Γ΄», «Βασιλεὺς Ἰωάννης», «Ριχάρδος Β», «Ἐρρῖκος Δ» καὶ «Ἐρρῖκος Ε΄» «Τῖτος Ἀνδρόνικος», «Ρωμαῖος καὶ Ἰουλιέττα» καὶ «Ἰούλιος Καῖσαρ» τὰ τρία τελευταῖα εἶναι τραγωδίες. Ἐπίσης οἱ κωμωδίες: «τὸ ἡμέρωμα τῆς Στρίγγλας», «Πολὺ κακὸ γιὰ τὸ τίποτε», «Ὁ Ἔμπορος τῆς Βενετίας», ἡ ρωμαντικὴ τριλογία «Ὄνειρο θερινῆς νυκτός», «Ὅπως σᾶς ἀρέσει», «Παραμονὴ τῶν Φώτων», «Οἱ χαρούμενες κυράδες τοῦ Οὐίνδσωρ», αἱ τραγωδίαι «Ἀμλέτος», «Ὀθέλλος», «Μάκβεθ», «Βασιλεὺς Λήρ», «Ἀντώνιος καὶ Κλεοπάτρα», «Κοριολανός, Τίμων ὁ Ἀθηναῖος» (δὲν εἶναι τελειωμένη), αἱ τραγικαὶ κωμωδίαι «Τρωΐλος καὶ Χρυσηίς», «Ὅλα καλὰ ὅσα τελειώνουν καλά», «Μέτρον ἀντὶ μέτρου», τὰ ρωμαντικὰ δράματα «Κυμβελῖνος», «Τὸ χειμωνιάτικο παραμῦθι», καὶ ἡ «Τρικυμία».

Ἐξέχουσα θέση στὴ λογοτεχνία κατέχουν καὶ τὰ περίφημα σονέττα του. Οἱ ἐκδόσεις τῶν ἔργων τοῦ Σαίξπηρ εἶναι ἀναρίθμητες. Τὰ σαιξπήρεια ἔργα ἔχουν μεταφρασθῆ σὲ ὅλες τὶς γλῶσσες τοῦ κόσμου.

Ἦταν ἀπὸ μικρὸς πολὺ μελετηρός. Σὲ ἡλικία 18 χρονῶν παντρεύτηκε. Στὴν ἀρχὴ τῆς ζωῆς του ὑπέφερε ἀπὸ φτώχιες. Στὸ 1587 σὲ ἡλικία δηλαδὴ 23 χρονῶν πῆγε στὸ Λονδῖνο μὲ τὴν βεβαιότητα πὼς θὰ καλλιτέρευε τὴν οἰκονομική του κατάσταση.

Ἐκεῖ στὴν Βρεταννικὴ μεγαλόπολη τὸν τράβηξε τὸ θέατρο. Ἐπειδὴ ὅμως δὲν τοῦ περίσσευαν λεπτὰ νὰ πληρώνῃ γιὰ εἰσιτήρια, κέρδιζε χρήματα κρατώντας τὰ ἄλογα τῶν θεατῶν τοῦ θεάτρου. Ἔτσι, κατάφερνε νὰ ἐξοικονομάῃ τὸ εἰσιτήριό του. Ἀργότερα ἔγινε ἠθοποιός. Ἄρχισε κατόπι νὰ βοηθάει τοὺς θεατρικοὺς συγγραφεῖς στὸ γράψιμο τῶν χειρογράφων τους. Στὰ 1590 σὲ ἡλικία δηλαδὴ 26 χρονῶν ἔγραψε τὸ πρῶτο του ἔργο, «Μάταιος ὁ πόνος τοῦ Ἔρωτος». Ἀπὸ τότε δὲν γνώρισε παρὰ δόξες καὶ τὶς τσέπες του πάντα γεμᾶτες. Στὰ 1612 ξαναγύρισε στὴν πόλη ποὺ γεννήθηκε, κι' ἐκεῖ πέθανε στὶς 23 Ἀπριλίου 1616.

2) Ἡ Ἑλλὰς ὅπως καὶ κάθε τόπος ἔχει διαφορὰ 12 ἀκριβῶς ὡρῶν, ἀπὸ τοὺς τόπους ποὺ βρίσκονται στοὺς ἀντίποδές των. Ὅταν δηλαδὴ ὁ ἕνας τόπος ἔχει μεσημέρι ὁ ἄλλος ἔχει μεσονύκτιο· ὅταν ὁ ἕνας ἔχει μιὰ μετὰ μεσημβρίαν ὁ ἄλλος ἔχει 1 μ. μεσονύκτιο κλπ. κλπ.

Τί θὰ πῇ «ἀντίποδες»; Οἱ ἀντίποδες τῆς Ἑλλάδος βρίσκονται ἀκριβῶς εἰς τὸν Εἰρηνικὸν ὠκεανὸν ἀνατολικὰ τῆς Νέας Ζηλανδίας. Θὰ μποροῦσε νὰ πῇ κανεὶς ὅτι γιὰ νὰ βροῦμε τοὺς ἀντίποδες κάθε τόπου πρέπει νὰ φέρουμε διὰ τοῦ Κέντρου τῆς Γῆς μιὰν εὐθεῖαν ἀπὸ τὸν δεδομένον τόπον μέχρις ὅτου συναντήσωμεν τὴν ἐπιφάνειαν τῆς Γῆς εἰς τὸ ἀντίθετο ἡμισφαίριο.

Ὁ Εὐάγγελος Σιόντης μὲ ἐρωτᾷ: 1) Τί ἦταν ὁ Γεώργιος Ὀνέ; 2) Ποῖος ὁ Φρειδερῖκος Νίτσε;

Ἀ π ά ν τ η σ η: 1) Ὁ Γεώργιος Ὀνὲ εἶναι Γάλλος συγγραφέας: Γεννήθηκε στὸ Παρίσι στὸ 1848 καὶ πέθανε στὰ 1918. Ἔγραψε πολλὰ θεατρικὰ ἔργα τὰ σπουδαιότερα ὅμως εἶναι ὁ «Σέργιος Πανίν», ὁ «ἀρχισιδηρουργὸς» καὶ ἄλλα. Ἔργα τοῦ Ὀνὲ ἔχουν μεταφραστῆ στὰ ἑλληνικά, ἔχουν δὲ σημειώσῃ μεγάλην ἐπιτυχίαν καίτοι ἡ κριτικὴ ἀρνεῖται στὰ ἔργα τοῦ Ὀνὲ φιλολογικὴ ἀξία.

2) Ὁ Φρειδερῖκος Νίτσε εἶναι Γερμανὸς φιλόσοφος καὶ ποιητὴς ποὺ γεννήθηκε στὰ 1844 καὶ πέθανε στὰ 1900. Ὑπηρέτησε ὡς καθηγητὴς τῆς Ἑλληνικῆς φιλολογίας ἐπὶ 10 ὁλόκληρα χρόνια στὸ Πανεπιστήμιο τῆς Βασιλείας. Τὸ 1889 τρελλάθηκε. Ἀπὸ τὰ ἔργα του σημειώνω: «Τάδε ἔφη Ζαρατούστρας», «Ἀνθρώπινον, πολὺ ἀνθρώπινον». «Χαρούμενη ἐπιστήμη». «Αὐγή», «Ἀσύγχρονοι θεωρίαι», «Ἡ γένεσις τῆς τραγωδίας», «Πέραν τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ», «Ὁ ταξιδιώτης καὶ ἡ σκιά του», Ὁ Νίτσε εὐηγγελίσθη τὸν «Ὑπεράνθρωπον».

Ὁ Ἀριστοτέλης Ἀμπεριάδης μὲ ἐρωτᾷ: Τὰ ζῶα ἔχουν ζωὴ ἢ ψυχή;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ἕνα θέμα ποὺ ἡ ἐπιστήμη δὲν ἔχει λύσει. Πάντως πιστεύεται ὅτι ἐκεῖνο ποὺ λέμε γιὰ τὸν ἄνθρωπο «ψυχὴ» δὲν τὸ ἔχουν τὰ ζῶα. Ἀλλὰ ὅλα αὐτὰ εἶναι θέματα ποὺ δὲν μποροῦν νὰ πάρουν στὴ στήλη αὐτὴ ἀπαντήσεις συγκεκριμένες.

Ὁ Γιαννάκης Ἰωαννίδης μὲ ἐρωτᾷ: Ἀπὸ ποῦ παράγεται ἡ λέξη ἀλτρουϊσμός;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Ὁ Ἀλτρουϊσμὸς εἶναι διεθνὴς ὅρος ποὺ καθιέρωσε ὁ Αὔγουστος Κὸντ χαρακτηρίζων δι' αὐτοῦ τὸ ἀντίθετον αἴσθημα τοῦ ἐγωϊσμοῦ. Ἡ ἀρχὴ τοῦ Κὸντ ἦτο: Ὁ καθένας γιὰ τὸν ἄλλον. Ἡ λέξις προέρχεται ἀπὸ τὴ λατινικὴ Alter ποὺ σημαίνει ἄλλος· ἕτερος. Μὲ τὴν εὐκαιρία θὰ πῶ καὶ δυὸ λόγια γιὰ τὸν Κόντ. Ὁ Αὔγουστος Κὸντ εἶναι Γάλλος φιλόσοφος ποὺ γεννήθηκε στὰ 1898 καὶ πέθανε στὰ 1857. Εἶναι ὁ ἱδρυτὴς τοῦ θετικισμοῦ καὶ ὁ πατέρας τῆς κοινωνιολογίας.

Ὁ Νικ. Ἀθ Ἀρχοντῆς μὲ ἐρωτᾷ: 1) Ὑπάρχουν ἀνθρωποφάγοι καὶ σὲ ποιὰ μέρη τῆς γῆς; 2) Ἔχει ἡ σελήνη κατοίκους καὶ βλάστηση;

Ἀ π ά ν τ η σ η: 1) Ναί. Δυστυχῶς καὶ σήμερα ὑπάρχουν ἀνθρωποφάγοι σὲ πρωτόγονους λαοὺς τῆς Αὐστραλίας, τῆς Μεγανησίας καὶ ἰδιαίτερα τῆς Κεντρώας Ἀφρικῆς.

2) Ὄχι. Τὰ πορίσματα τῆς σύγχρονης ἐπιστήμης καταλήγουν εἰς τὴν διαπίστωση ὅτι στὸ φεγγάρι δὲν ὑπάρχει οὔτε ζωὴ οὔτε βλάστηση.

Ὁ Δημ. Καλτσούλας μὲ ἐρωτᾷ: Γιατὶ οἱ Ἀρχαῖοι Ἕλληνες συνετέλεσαν εἰς τὴν πρόοδον τοῦ πολιτισμοῦ;

Ἀ π ά ν τ η σ η: Διότι ὅλη ἡ σοφία τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων ἄνοιξε τοὺς δρόμους εἰς τὴν μελέτην καὶ τὴν πρόοδον τῶν Εὐρωπαίων. Τίποτε ἀπὸ ὅσα εἶπαν οἱ Εὐρωπαῖοι φιλόσοφοι δὲν εἶναι νέον! Τὸ εἶπαν πρῶτα ἀπὸ αὐτοὺς οἱ Ἕλληνες!

ΑΝΟΙΞΗ

Γλυκὸ τοῦ Μάρτη μήνυμα,
θ' ἀνθίσῃ ἡ πασχαλιά,
θὰ λυώσουν τ' ἄσπρα χιόνια,
θὰ ρθοῦν τὰ χελιδόνια.

Οἱ κάμποι θᾶναι πράσινοι,
θὰ κελαηδοῦν πουλιά,
θὰ βγοῦν ἀνθάκια χίλια
καὶ τ' ἄσπρα χαμομήλια.

Ὡραία εἶναι ἡ Ἄνοιξη,
ὡραία εἶναι πολύ!
Κι' εἶν' ἡ καρδιά μας ὅλη
κι' αὐτὴ ἕνα περιβόλι.

Γλυκὸ τοῦ Μάρτη μήνυμα,
θ' ἀνθίσουν πασχαλιές,
χρυσὸ θἄχῃ στεφάνι
ὁ ἥλιος. Τί ὀμορφιές!
Πάσχα Κυρίου φτάνει!...

ΣΤ. ΜΠΟΛΕΤΣΗΣ

ΑΠΟ ΤΗΝ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

Ὁ Κάλχας

Οἱ μικροί μας φίλοι εἶχαν κι' αὐτοὶ τὶς ἡμέρες ποὺ πέρασαν τὶς διακοπές τους. Καὶ φυσικὰ τό 'ριξαν ἔξω, ὅπως ὅλα τὰ παιδιά. Μὰ ὁ Γιῶργος εἶχε νὰ γράψη μιὰ ἔκθεση γιὰ τὸν Κάλχαντα τὸ μεγάλο μάντη τῆς Ἀρχαιότητας. Καὶ φυσικὰ ἔτρεξε στὸν παπποῦ, νὰ τὸν ρωτήση... Μὰ σὰν καὶ οἱ ἄλλοι δυὸ μυρίστηκαν συζήτηση πῆραν ἀπὸ πίσω τὸ μεγαλύτερο ἀδελφό τους.

Κι' ἔτσι, νά τους πάλι ὅλοι στὸ δωμάτιο τοῦ παπποῦ, κρεμασμένοι ἀπὸ τὰ χείλη του:

—Ὁ Κάλχας ἦταν ἕνας ἀπὸ τοὺς μεγαλυτέρους μάντεις τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδας. Γιὸς τοῦ Θέστορα, γεννήθηκε στὶς Μυκῆνες ἀλλὰ κατοικοῦσε στὰ Μέγαρα.

—Ὁ πατέρας του ὁ Θέστορας τί ἦταν; ρώτησε ἡ Τασία.

—Ἦταν, ἀπάντησε ὁ παπποὺς κι' αὐτὸς μάντης. Εἶχε μάλιστα ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Κάλχαντα καὶ δυὸ θυγατέρες, τὴ Θεόνη καὶ τὴ Λευκίππη.

Κάποτε πειρατὲς ἅρπαξαν τὴ Θεόνη καὶ τὴν πούλησαν στὸν Ἴκαρο τὸ βασιλιὰ τῆς Καρίας. Ὁ Θέστορας μόλις πληροφορήθηκε τὴν ἁρπαγή, ἔφτιασε πλοῖο καὶ ξεκίνησε νὰ βρῆ τὴν κόρη του. Ναυάγησε ὅμως στὶς ἀκτὲς τῆς Καρίας καὶ οἱ ἄνθρωποι τοῦ Ἰκάρου, τὸν ἔπιασαν καὶ τὸν ἔρριξαν στὶς φυλακές, χωρὶς νὰ ξέρουν ὅτι ἦταν ὁ πατέρας τῆς Θεόνης.

— Αὐτὸς τὸ ἤξερε πὼς ἡ Θεόνη ἦταν στὰ χέρια τοῦ Ἴκαρου; ρώτησε ὁ Κωστάκης.

— Δὲν τὸ ἤξερε οὔτε κι' αὐτός! Δὲν φανταζόταν μάλιστα πὼς ἡ Θεόνη εἶχε πουληθῆ ἀπὸ τοὺς πειρατὲς στὴν Καρία.

Ἡ ἄλλη κόρη τοῦ Θέστορα, ἡ Λευκίππη σὰν ἔχασε τὸν πατέρα καὶ τὴν ἀδελφή της στενοχωρήθηκε πολύ, καὶ ὅπως ἔκαναν τότε ὅλοι οἱ Ἕλληνες.

— Τράβηξε στὸ Μαντεῖο τῶν Δελφῶν, εἶπε ἡ Τασία.

—Ἀκριβῶς. Πῆγε στοὺς Δελφοὺς καὶ ἐκεῖ τὶς εἶπαν πὼς θὰ ἔπρεπε νὰ ντυθῆ ἱερέας τοῦ Ἀπόλλωνα καὶ νὰ ξεκινήση γιὰ νὰ τοὺς βρῆ. Περιπλανήθηκε ἀρκετὰ ἡ Λευκίππη, ἀλλὰ σιγὰ - σιγὰ ἔφτασε στὴν Καρία. Ἡ Θεόνη εἶδε τὴν ἀδελφή της μεταμφιεσμένη σὲ ἱερέα καὶ δὲν τὴ γνώρισε. Μὰ κι' αὐτὴ ἦταν ἀγνώριστη ἐκεῖ στὸ σπίτι τοῦ βασιλιᾶ. Ἡ Θεόνη, λοιπόν, μαγεύτηκε ἀπὸ τὴν ὀμορφιὰ τοῦ ψευτοϊερέα τοῦ Ἀπόλλωνα καὶ ζήτησε νὰ τὴν παντρευτῆ. Μ' αὐτός, φυσικά, δὲν δέχτηκε...

— Καὶ πὼς νὰ δεχθῆ εἶπε ὁ Γιῶργος, ἀφοῦ ἡ Λευκίππη ἦταν γυναῖκα.

—Ἔξω φρενῶν ἡ Θεόνη, διατάσσει νὰ συλληφθῆ ὁ ἱερέας. Καὶ σιδηροδέσμιο τὸν ρίχνει στὴ φυλακή. Κι' ἀμέσως δίνει ξίφος στὸ Θέστορα καὶ τὸν διατάζη νὰ σκοτώση τὸν ἱερέα τοῦ Ἀπόλλωνα.

— Δηλαδὴ τὴν κόρη του καὶ ἀδελφή της, παρατήρησε ὁ Γιῶργος.

— Βέβαια, συνέχισε ὁ παπποὺς. Ἀλλὰ σὰν μπῆκε μέσα στὸ κελλὶ τῆς Λευκίππης ὁ Θέστορας δίστασε: «Ἀφοῦ ἔχασα τὶς δυό μου θυγατέρες — εἶπε — τὴ Θεόνη καὶ τὴ Λευκίππη, γίνομαι τώρα καὶ δολοφόνος. Τί τὴν θέλω τὴ ζωή; Δὲν εἶναι καλλίτερα νὰ ἐλευθερώσω τὴ ψυχή μου ἀπὸ τὸ ἄθλιο αὐτὸ σῶμα μου;». Καὶ ἀφοῦ μίλησε ἔτσι γύρισε τὸ ξίφος του πρὸς τὴν καρδιά του μὲ τὴν ἀπόφαση νὰ σκοτωθῆ...

Μὰ ἡ Λευκίππη, ποὺ ἄκουσε τὰ λόγια τοῦ Θέστορα, κι' ἀναγνώρισε στὸ πρόσωπο τοῦ ἄθλιου αὐτοῦ φυλακισμένου τὸν πατέρα της, ἔτρεξε, ἅρπαξε τὸ ξίφος του καὶ φανερώθηκε ἀμέσως. «Εἶμαι ἡ Λευκίππη, τοῦ εἶπε. Μὴ σκοτώνεσαι». Καὶ μὲ τὸ ξίφος στὰ χέρια της ἔτρεξε ἔξω ἀπὸ τὴ φυλακὴ γιὰ νὰ σκοτώση τὴ Θεόνη, ποὺ παρακολουθοῦσε γιὰ νὰ πληροφορηθῆ τὸ θάνατο τοῦ ἱερέα, ποὺ περιφρόνησε τὴν ἀγάπη της.

Ἡ Λευκίππη φώναξε μὲ τὸ ὄνομά του τὸν πατέρα της κι' αὐτὸς τῆς ἀπάντησε μὲ τὸ δικό της. Ἔτσι ἡ Θεόνη ἀναγνώρισε ἀμέσως τὸν πατέρα καὶ τὴν ἀδελφή της, τοὺς εἶπε ποιὰ εἶναι κι' ἔτσι ἀποφεύχθηκε ἡ ἀδελφοκτονία.

Φαντασθῆτε τὴ συγκίνηση τοῦ πατέρα καὶ τῶν δύο θυγατέρων. Ἔπεσαν ὁ ἕνας στὴν ἀγκαλιὰ τοῦ ἄλλου καὶ μὲ δάκρυα ἐξεδήλωναν τὴν χαρά τους καὶ εὐχαρίστησαν τὸ Θεὸ ποὺ τοὺς ἕνωσε καὶ πάλι.

Ὁ Κάλχας

Ὁ Ἴκαρος ὅταν πληροφορήθηκε τὰ διατρέξαντα τοὺς χάρισε τὴν ἐλευθερία τους καὶ ἀφοῦ τοὺς ἔδωσε πλούσια δῶρα τοὺς ἔστειλε στὴν πατρίδα τους...

— Καὶ ζήσανε καλὰ καὶ μεῖς καλλίτερα, εἶπε ὁ Κωστάκης.

Γέλασαν ὅλοι μὲ τὰ λόγια τοῦ μικρότερου ἀδελφοῦ καὶ ἑτοιμάζονταν ὅλοι νὰ σηκωθοῦν.

— Μὰ δὲν τελειώσαμε, διαμαρτυρήθηκε ὁ Γιῶργος. Δὲν εἴπαμε τίποτα γιὰ τὸν Κάλχαντα.

—Ἀλήθεια, ἔκανε ὁ παπποὺς. Ὁ Κάλχας ἤξερε καλὰ τὰ παρελθόντα, τὰ παρόντα καὶ τὰ μέλλοντα. Εἶχε διδαχθῆ τὴ μαντικὴ τέχνη ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν Ἀπόλλωνα, ἦταν δὲ ὁ ἐπισημότερος μάντης τῆς Ἀρχαίας Ἑλλάδας. Ὁ Ὅμηρος, καθὼς ξέρετε, λέγει ὅτι ἦταν ἄριστος οἰωνοσκόπος.

Μὰ τὸν ἀκολουθοῦσε μιὰ βαρειὰ μοῖρα. Θὰ πέθαινε ὅταν θὰ βρισκόταν ἄλλος μάντης καλλίτερος ἀπ' αὐτόν.

Ὅταν ἔγινε ἡ ἐκστρατεία τῶν Ἑλλήνων στὴν Τροία, ὁ Ἀγαμέμνων πῆγε στὰ Μέγαρα καὶ τὸν πῆρε μαζί του. Τὸν χρειαζόταν ὄχι μόνο γιὰ μάντη ἀλλὰ καὶ γιὰ σύμβουλο καὶ ὁδηγό.

— Μὰ μποροῦσε πραγματικὰ νὰ μαντεύη τὰ μέλλοντα; ρώτησε ὁ Γιῶργος.

—Ὁ Πλούταρχος γράφει κάπου, ἀπάντησε ὁ παπποὺς, πὼς οἱ μάντεις στὴν Ἀρχαία Ἑλλάδα εἶχαν μεγάλη μόρφωση καὶ πεῖρα. Γι' αὐτὸ τοὺς εἶχαν καὶ μεγάλη ὑπόληψη. Καὶ μπορεῖ κανεὶς εὔκολα νὰ μαντέψη — λέει ὁ Πλούταρχος — τὰ μέλλοντα, ὅταν ἔχει τὴν πεῖρα τῶν παρελθόντων καὶ ὅποιος ἀγνοεῖ τὰ παρελθόντα δὲν ἠμπορεῖ νὰ προνοήση διὰ τὰ μέλλοντα. Ἔτσι ὁ Κάλχας ἦταν καλὸς σύμβουλος τῶν Ἑλλήνων στὴν Τροία.

— Καὶ τοὺς ἔδινε πραγματικὰ καλὲς συμβουλές;

— Τί νὰ σᾶς πῶ; εἶπε διστακτικὰ ὁ παπποὺς. Πολλοὶ λένε πὼς ὁ Κάλχας εἶχε γίνει ὄργανο τοῦ τετραπέρατου ἐκείνου Ἰθακήσιου, τοῦ Ὀδυσσέα, ὁ ὁποῖος τὸν πλήρωνε γιὰ νὰ λέη ὅ,τι ἤθελε ὁ βασιλιὰς τῆς Ἰθάκης.

Ὅταν οἱ βασιλιάδες εἶχαν μαζευτῆ στὴν Αὐλίδα γιὰ τὴν ἐκστρατεία, εἶδαν ἕνα θαῦμα.

— Τὸ ξέρω, εἶπε ἡ Τασία. Ἕνας δράκος ἀνέβηκε ἐπάνω σ' ἕνα πλάτανο ποὺ κάποιο πουλὶ εἶχε κτίσει τὴ φωλιά του. Μέσα ὑπῆρχαν ὀκτὼ πουλάκια. Ἀφοῦ ἔφαγε καὶ τὰ πουλιὰ καὶ τὴ μητέρα τους ὁ δράκοντας μεταβλήθηκε σὲ πέτρα.

— Καὶ ὁ Κάλχας, συμπλήρωσε ὁ παπποὺς, ἔδωσε τὴν ἐξήγηση: Ὁ ἀριθμὸς τῶν ὀκτὼ πουλιῶν — νεοσσῶν καὶ μητέρας — ἦταν οἱ ἐννιὰ χρονιὲς ποὺ θὰ πολεμοῦσαν στὴν Τροία· ὁ δὲ δράκος ἐσήμαινε τὸ δέκατο χρόνο, ποὺ ἐπὶ τέλους, θὰ κατάφερναν νὰ καταλάβουν τὴν πόλη.

Δὲν θὰ σᾶς κουράσω τώρα μὲ τὴ μαντικὴ τοῦ Κάλχαντα. Αὐτὸς εἶπε νὰ θυσιάσουν τὴν Ἰφιγένεια. Αὐτὸς δὲν ἐπέτρεψε νὰ γίνουν οἱ ἐπικήδειες τιμὲς στὸν Αἴαντα καὶ τοῦτο γιατὶ εἶχε αὐτοκτονήσει. Αὐτὸς εἶπε νὰ πάρουν ἀπὸ τὸν Ἀγαμέμνονα τὴν Χρυσηΐδα. Αὐτὸς εἶπε νὰ κάμουν τὸ δούρειο ἵππο.

Μὰ ὁ Κάλχας, σιγὰ - σιγὰ βρῆκε μόνος του τὸ μάστορή του, ὅπως θὰ λέγαμε σήμερα. Αὐτὸς ἦταν ὁ Μόψος, μάντης στὸν Κολοφῶνα.

Ὅταν μετὰ τὴν ἅλωση τῆς Τροίας ὁ Κάλχας πῆγε στὸν Κολοφῶνα μάλωσε μὲ τὸν Μόψο. Καὶ τότε κάλεσε τὸν Μόψο νὰ τοῦ λύση ἕνα πρόβλημα.

— Μεγάλη ἀπορία, τοῦ εἶπε, κατέχει τὴν ψυχή μου. Μπορεῖς νὰ μοῦ πῆς πόσα ἀγριόσυκα ἔχει αὐτὴ ἡ ἀγριοσυκιά, ἂν καὶ εἶναι πολὺ μικρή.

— Καὶ βέβαια, εἶπε ὁ Μόψος. Δέκα χιλιάδες σῦκα ἔχει ἡ ἀγριοσυκιά. Ἀλλὰ θὰ τὰ μετρήσουμε μὲ τὸ μέδιμνο. Ἕνα ὅμως σῦκο θὰ περισσέψη ἀπὸ αὐτὰ ποὺ θὰ μποῦν στὸ μέδιμνο. Ἀλλὰ ἂν μπορεῖς ἐσὺ πές μου τὸ μέτρημα κατ' ἄλλο τρόπο.

— Καὶ τί θὰ πῆ Μέδιμνο; ρώτησε ἡ Τασία.

—Ἦταν μέτρο χωρητικότητος τῶν Ἀρχαίων ποὺ ἰσοδυναμοῦσε μὲ 59 περίπου σημερινὲς λίτρες.

Ἔτσι κι' ἔγινε, πρόσθεσε ὁ παπποὺς. Τὰ μέτρησαν καὶ βρέθηκαν ὅπως τὰ εἶχε πῆ ὁ Μόψος. Κι' ἔτσι ὁ Κάλχας πέθανε ἀπὸ τὸ κακό του.

Λένε ὅμως πὼς ὁ Μόψος μίλησε τοῦ Κάλχαντα γιὰ μιὰ γουρούνα ποὺ ἦταν ἕτοιμη νὰ γεννήση. Καὶ τὸν ρώτησε: Πόσα χοιρίδια θὰ κάνη, τί χρῶμα θὰ ἔχουν καὶ πότε θὰ γεννήση. Ὁ Κάλχας δὲν μποροῦσε νὰ ἀπαντήση. Καὶ ὁ Μόψος εἶπε: Θὰ γεννήση δέκα χοιρίδια. Ἕνα ἀπὸ αὐτὰ θὰ εἶναι ἀρσενικό! Καὶ θὰ γεννήση αὔριο. Τὰ χρώματα δὲ θὰ εἶναι ἄσπρα, μαῦρα κ.λ.π.

Καὶ πραγματικὰ ἔτσι ἔγινε. Τότε ὁ Κάλχας πέθανε καὶ πάλι ἀπὸ τὸ κακό του.

Α. Κ. Μ.

«ΦΙΛΟΘΕΗ Η ΑΘΗΝΑΙΑ»

Τῆς Πιπίνας Γαλανοπούλου

Ἀπὸ πολὺ μικρὴ ἔνοιωθα μιὰ ξεχωριστὴ συμπάθεια στὴν ἅγια μορφὴ τῆς Φιλοθέης τῆς Ἀθηναίας.

Τὴν ἐποχή, ποὺ ἡ φαντασία μου ἄρχισε νὰ μὴν ἱκανοποιεῖται ἀπὸ τὰ παραμύθια, ζήτησα νὰ ἀκούσω κάτι πιὸ ἀληθινὸ ἀπὸ τὴ Σταχτομπούτα, τὴ Χιονάτη, τὶς πριγκήπισσες καὶ τὰ πριγκηπόπουλα τῶν παραμυθιῶν. Τότε ἀκριβῶς πρωτάκουσα τὴν ἱστορία τῆς μικρῆς Ρηγούλας, ποὺ μὲ τὴν καλωσύνη της χάρισε λίγη χαρὰ στοὺς σκλαβωμένους Ἕλληνες καὶ ποὺ γι' αὐτὸ μαρτύρησε καὶ πέθανε φορώντας τὸ Φωτοστέφανο ὡς Ἁγία Φιλοθέη. Ἀπὸ τότε γεμάτη θαυμασμὸ ἄφισα πολλὲς φορὲς τὴ φαντασία μου νὰ διασχίση τὰ σκοτεινὰ χρόνια ποὺ μὲ χώριζαν ἀπὸ τὴν ἐποχή της γιὰ νὰ γνωρίσω ἀπὸ κοντὰ τὴ μεγάλη αὐτὴ γυναίκα.

1522. Τὸ μεγάλο βιβλίο τῆς παληᾶς ἀρχοντικῆς γενιᾶς τῶν Μπενιζέλιδων ἀνοίγει γιὰ νὰ γραφτῆ ἕνα καινούργιο ὄνομα. Εἶναι τὸ ὄνομα τῆς νεογέννητης τότε κορούλας τοῦ Ἀγγέλου Μπενιζέλου καὶ τῆς Σηρίγης Παλαιολόγου, τὸ ὄνομα τῆς μικρῆς Ρηγούλας Μπενιζέλου. Κάτω ἀπὸ τὰ ὀνόματα τῶν ἐνδόξων προγόνων της, ποὺ ἔκαναν τὴ γενιά της ἀθάνατη μεταξὺ τῶν θνητῶν, κανεὶς δὲν φαντάσθηκε τότε πὼς τὸ ὄνομα τοῦ νέου αὐτοῦ τρυφεροῦ βλαστοῦ ἔμελλε νὰ κάνη τὴ φημισμένη γενιὰ ἀθάνατη μεταξὺ τῶν ἀθανάτων.

Ἀπὸ τὰ πρῶτα χρόνια, ἐνῶ ἡ ζωὴ κυλάει ἥσυχα μὲς στὸ σπιτικό της, στὴ ζεστασιὰ τῆς μητρικῆς ἀγάπης καὶ στὰ ξέγνοιαστα παιχνίδια της ἡ Ρηγούλα δὲν νοιώθει τὴν εὐτυχία. Ἔξω ἀπὸ τὴν πόρτα της σ' ὁλόκληρη τὴν Ἀθήνα ἁπλώνεται βαρειὰ ἡ ἀτμόσφαιρα τῆς σκλαβιᾶς. Τὰ παιδικά της αὐτιὰ ἀκοῦν τὶς συζητήσεις γιὰ τὶς πιέσεις τῶν Τούρκων καὶ τοὺς ἀγῶνες γιὰ τὴ μελλοντικὴ ἐλευθερία. Τὰ μάτια της ἀνοίγουν μὲ τρόμο στὸ ἄκουσμα τῶν βασανιστηρίων ποὺ ὑποφέρουν ὅσοι τολμοῦν νὰ ἀγωνιστοῦν γιὰ τὴν πίστη τοῦ Χριστοῦ καὶ τὴν ἀγάπη τῆς πατρίδας. Εἶναι γυναίκα καὶ εἶναι γεμάτη συμπόνια καὶ τρυφερότητα γιὰ τοὺς πονεμένους. Εἶναι δυνατὴ καὶ ὑποφέρει ποὺ οἱ κοινωνικοὶ δεσμοὶ τὴν κρατᾶνε ξένη στὸ μεγάλο δρᾶμα τῆς πατρίδας της.

1539. Σὲ μιὰ μικρὴ κρυφὴ ἐκκλησούλα μιὰ γυναίκα 17 χρονῶν θυσιάζει τὰ πλούσια μαλλιά της γιὰ νὰ φορέση τὸ κάλυμμα τῆς μοναχῆς. Δὲν τὴ τραβάει ἡ ζωή, δὲν τὴ τρομάζουν οἱ Τοῦρκοι μὲ τὰ γιαταγάνια τους. Εἶναι ἡ Ρηγούλα ποὺ μὲ τὸ ὄνομα Φιλοθέη θὰ ἀκολουθήση τὸ δρόμο ποὺ μόνη της διάλεξε.

Ἀπὸ κείνη τὴ μέρα κάθε δυστυχισμένη γυναίκα στὴν Ἀθήνα, κάθε ἀπροστάτευτη κόρη βρίσκει προστασία κοντὰ στὴ μεγαλόψυχη. Ἕνα μικρὸ ἐργαστήριο γιὰ ὑφαντά, κεντήματα καὶ ἄλλα ἐργόχειρα, ποὺ δημιούργησε μόνη της, δίνει δουλειὰ στὶς φτωχὲς γυναῖκες καὶ μοναδικὴ εὐκαιρία νὰ κερδίσουν τίμια τὸ ψωμί τους. Τὸ μικρὸ ἐργαστήριο σιγὰ - σιγὰ μεγαλώνει. Ἔρχεται μέρα ποὺ ἐργάζονται διακόσιες καὶ πάνω γυναῖκες σ' αὐτό. Μέσα ἐδῶ γιὰ χρόνια σειρὲς ἀργαλειοὶ κτυποῦν ρυθμικὰ ὑφαίνοντας τόπια ὑφάσματα. Μέσα ἐδῶ γιὰ χρόνια σειρὲς καρδιὲς κτυποῦν ρυθμικὰ ὑφαίνοντας τὸ ὄνειρο τοῦ 21. Ἀκόμη ἕνα μικρὸ ἑστιατόριο καὶ ἕνα μικρὸ νοσοκομεῖο ποὺ δημιούργησε στὸ μετόχι της ἡ Φιλοθέη συμπληρώνουν τὸ ἔργον της.

Οἱ Τοῦρκοι, μὲ τρόμο διαισθάνονται τὸν κίνδυνο ποὺ διατρέχουν ἀπὸ τὴν ἀτρόμητη Ἀθηναία. Τὸ ἔργο της, τὸ τόσο θεάρεστο, προκαλεῖ τὸ μῖσος των. Πολλὲς φορὲς ἐξαγριωμένοι ὁρμοῦν στὸ κελλί της, τὴν ἁρπάζουν καὶ τὴ βασανίζουν. Τὸ λεπτό της κορμὶ πληγώνει, ἀλλὰ ἡ ψυχή της κάτω ἀπὸ τὶς φρικτὲς πληγὲς ἀλύγιστη ἐξακολουθεῖ τὸ δρόμο της πλησιάζοντας ἔτσι τὸν Κύριο...

1588. Εἶναι φθινόπωρο καὶ μιὰ μελαγχολία πλανιέται σ' ὅλη τὴν Ἀθήνα. Δὲν εἶναι τὰ κίτρινα φῦλλα ποὺ σαρώνει τὸ ἀεράκι. Δὲν εἶναι ποὺ ἔφυγαν τὰ χελιδόνια. Σὰν εἶναι κανεὶς εὐτυχισμένος εἶναι καὶ τὸ φθινόπωρο ὡραῖο σὰν τὴν ἄνοιξη. Ὅμως στὴν Ἀθήνα κανεὶς δὲν εἶναι εὐτυχισμένος, μὰ οὔτε καὶ σ' ὅλη τὴν Ἑλλάδα. Ἡ Τούρκικη σκλαβιὰ ἔχει γίνει σωστὸς βραχνᾶς καὶ δὲν εἶναι σπίτι ποὺ νὰ μὴ κτύπησε τὴν πόρτα του ἡ δυστυχία.

Παρ' ὅλα αὐτὰ Θεὸς καὶ Ἑλλάδα δὲν πεθαίνουν στὴν καρδιὰ τῶν Ἑλλήνων. Κάθε βράδυ σὰν ὁ ἥλιος κρύβεται καὶ ἁπλώνεται τὸ σκοτάδι, οἱ Ἕλληνες δὲν κοιμοῦνται. Κρυμμένοι σὲ μυστικὲς κρύπτες ἐργάζονται. Ἐργάζονται ἀδιάκοπα γιὰ τὰ ἰδανικὰ τῆς θρησκείας καὶ τοῦ Ἔθνους. Ἔτσι αὐτὸ ποὺ προσπαθοῦν νὰ γκρεμίσουν τὴ μέρα οἱ Τοῦρκοι, οἱ Ἕλληνες τὸ ξανακτίζουν πιὸ τρανὸ τὴ νύχτα.

Κάθε μέρα ποὺ ξημερώνει οἱ Τοῦρκοι αἰσθάνονται τὸ τί γίνεται κάτω ἀπὸ τὰ μάτια τους καὶ αὐτὸ εἶναι ἡ αἰτία τῆς θηριωδίας των. Ἀνάμεσα σ' αὐτοὺς ποὺ ἐξαγριώνουν πιὸ πολὺ τοὺς Τούρκους εἶναι καὶ μιὰ γυναίκα. Εἶναι ἡ Φιλοθέη, ποὺ παρὰ τὸ προχωρημένο τῆς ἡλικίας της, προσφέρει ἀκόμη πολλὰ στὸν ἀγῶνα.

Κείνη τὴ χρονιὰ κατὰ τὴ μνήμη τοῦ Ἁγίου Διονυσίου τοῦ Ἀθηναίου ἡ Φιλοθέη στὸ μετόχι της στὰ Πατήσια τελεῖ ὁλονυκτία. Ἐνῶ οἱ ψαλμωδίες γεμάτες θέρμη καὶ πίστη ἀνεβαίνουν στὸν οὐρανό, ὁρμοῦν οἱ Τοῦρκοι, ἁρπάζουν τὴν ἅγια γυναίκα καὶ τὴ μαστιγώνουν θανάσιμα.

Τὴν ἁρπάξαν οἱ Τοῦρκοι...

Σὲ λίγους μῆνες, στὰ μέσα Φεβρουαρίου 1589, προτοῦ ἀκόμη φύγει ὁ χειμώνας, ἡ Φιλοθέη δὲν μπορεῖ νὰ ἀντισταθῆ πιὰ στὰ τραύματά της. Ἐγκαταλείπει στὴ γῆ ὅ,τι ἔχει πάρει ἀπ' αὐτὴ καὶ ἐλεύθερη πιὰ φτερουγίζει μακρυὰ ἀπὸ τὴ σφαίρα μας. Ἀπὸ τότε ἡ γλυκειὰ μορφὴ τῆς μικρῆς Ρηγούλας καὶ ἡ προστατευτικὴ τῆς Φιλοθέης ἀφήνουν τὴ θέσι τους ὁριστικὰ στὴ μορφὴ τῆς Ἁγίας Φιλοθέης....

Τώρα ποὺ μεγάλωσα ἀκόμη σκέπτομαι τὴ μεγάλη αὐτὴ φίλη τῶν παιδικῶν μου χρόνων. Εἶμαι γυναίκα καὶ σὰν γυναίκα ἔνοιωσα πιὸ πολὺ τὴ ζωὴ τῆς Ἁγίας Φιλοθέης. Τὴν εἶδα μὲ τὴ φαντασία μου γεμάτη συμπόνια νὰ δίνη τὸ χέρι στοὺς φτωχούς. Τὴν εἶδα πολλὲς φορὲς νὰ σκύβη γεμάτη τρυφερότητα στὸ κρεββάτι τῶν πονεμένων. Τὴν ἀγάπησα γιατί ἔζησε καὶ πέθανε σὰν γυναίκα δίνοντας στὴ ζωὴ αὐτό, ποὺ μόνο μιὰ γυναίκα μπορεῖ νὰ δώση : Τὸ βάλσαμο τοῦ πόνου.

ΝΕΑ ΤΑΛΕΝΤΑ

Ὁ πόνος τῆς Λευκῆς

Εἶχε πάντα ἕνα ὕφος λυπημένο...
καὶ στὸν δρόμο τῆς ζωῆς ἐπερπατοῦσε.
κι' ἄσπρα ἄνθη εἰς τὰ χέρια της κρατοῦσε
ἡ μικρὴ Λευκή ἡ πάντα λυπημένη...

☘

Μὰ γιατί;... Μέσα στὴν νειότη της ἐ(ζοῦσε...
Ὅμως, ἡ μικρὴ καρδιά της ἐπονοῦσε
Καὶ δυὸ δάκρυα τὸ ἔδειχναν αὐτὸ
εἶχε χάσει τὴ μαμά του τὸ φτωχό...

☘

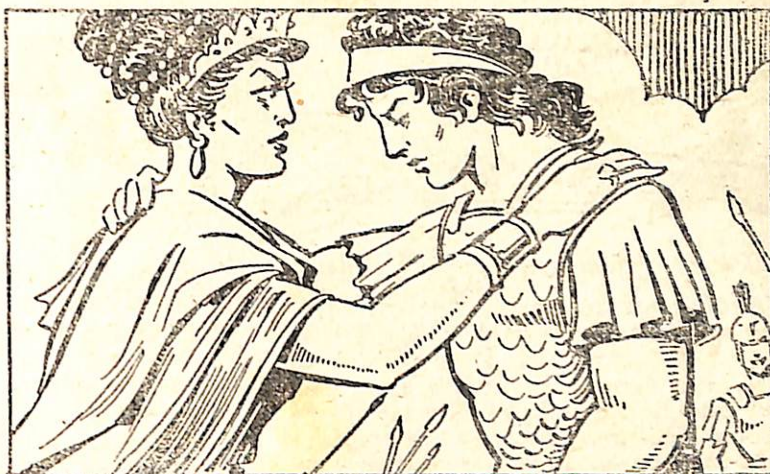
Καὶ τὰ ἄσπρα ἄνθη εἰς τὰ χέρια τὰ (χλωμά,
τὰ βαστοῦσε νὰ τὰ στρώνη κάθε μέρα
εἰς τὸν τάφο της σεμνὰ καὶ ταπεινά...
σὰν νὰ λέη δυὸ λογάκια στὴν Μητέρα...

ΝΤΑΙΖΗ Α. ΜΑΚΡΙΔΟΥ
(ἐτῶν 13)

109 Ζητωκραυγὲς κι' ἰαχές, οὐρανόφταστες ἔκοβαν κάθε τόσο τὰ λόγια τοῦ βασιλιᾶ τῆς Μακεδονίας. Μὰ ὁ 'Αλέξανδρος πάντα συνέχιζε, μὲ τὸ ἴδιο πάθος:

«Θὰ πᾶτε μακρυὰ ἀπ' τὸν τόπο σας, θ' ἀποχωρισθῆτε ἀπ' τοὺς δικούς σας, θὰ στερηθῆτε γονεῖς καὶ παιδιὰ κι' ἀδερφοὺς καὶ πατρίδα, ποιὸς ξέρει γιὰ πόσον καιρό. Θὰ πᾶτε σὲ χώρα ξένη καὶ μακρυνή, θ' ἀναρριχηθῆτε σὲ ὄρη τετράψηλα καὶ γκρεμνοὺς φοβερούς. Θὰ περάσετε ποταμοὺς καὶ χειμάρρους ὁρμητικοὺς καὶ βαθεῖς, πεδιάδες παντέρημες, δίχως νερὸ καὶ προμήθειες ἴσως, θ' ἀντιπαλαίσετε μὲ ἐχθροὺς δεκαπλάσιους κι' ἰσχυρούς. Κι' ὅμως, πιστεύω πὼς ὅλα θὰ τὰ νικήσετε..

110 'Ανδρίζεσθε λοιπόν, φίλοι μου, καὶ μὴν τὸ ξεχνᾶτε πὼς εἶστε προωρισμένοι ἀπ' τοὺς θεοὺς νὰ καλλιτερέψετε, μὲ τὴ γενναιότητά σας τὴν τύχη τῆς ἀνθρωπότητος. Νὰ μεταδώσετε τὸν 'Ελληνικὸ πολιτισμὸ στοὺς βαρβάρους, νὰ καταυγάσετε μὲ τὴ λάμψη τοῦ 'Ελληνικοῦ πνεύματος ὅλην τὴν οἰκουμένη 'Εμπρὸς λοιπόν, Μακεδόνες, ἐμπρὸς Πανέλληνες: Μ ὲ τ ὸ σ π α θ ὶ κ α ὶ τ ὴ δ ά δ α».

Δὲν εἶχε τελειώσει ἀκόμα ὁ σάλαγος τῶν ζητωκραυγῶν κι' ἡ 'Ολυμπιάδα τὸν ἅρπαξε στὴν ἀγκαλιά της.

—Ἔτσι νὰ σκέπτεσαι πάντα, ἀγόρι μου, σὰν Ἕλληνας, τοῦ εἶπε, φιλώντας τον τρυφερά.

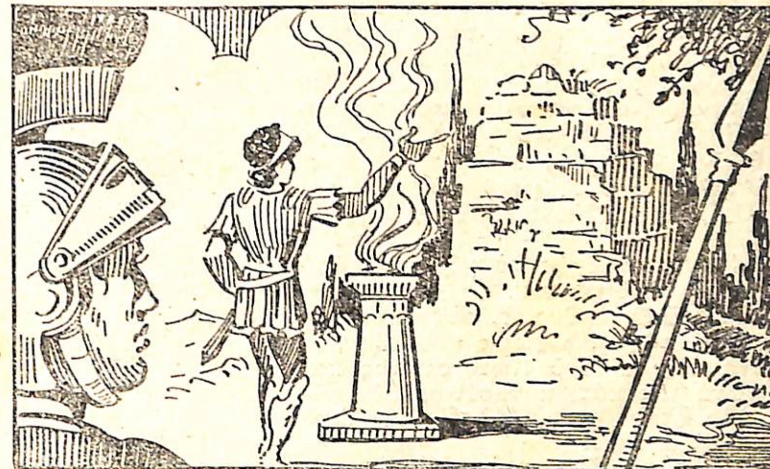

111 Μέσα σὲ εἴκοσι μέρες ἔφτασε στὴ Σηστὸ καὶ πέρασε ὁ στρατός του τὸν 'Ελλήσποντο, χωρὶς νὰ προλάβουν οἱ Πέρσες νὰ κάμουν καμμιὰ προετοιμασία.

'Εκατὸν ἑξῆντα τριήρεις καὶ μικρὰ ἄλλα φορτηγὰ πέρασαν στὴν Ἄβυδο τὸ στρατό, ἀπὸ τὴ στενὴ ἐκείνη διώρυγα, ποὺ κάποτε εἶχε γεφυρώσει, γιὰ μιὰ πορεία ἀντίθετη, ὁ Ξέρξης κι' ὅταν ἡ τρικυμία χάλασε τὶς γέφυρες, πρόσταξε νὰ δείρουν τὴ θάλασσα.

Γέλασε σ' αὐτὴ τὴν ἀνάμνηση ὁ 'Αλέξανδρος κι' εἶπε:

—Ἕνας τύραννος, τόσο ἀνόητος, ποὺ δὲ δέχεται ἀντίρρηση οὔτε ἀπὸ τὸ θεῖο, δὲν εἶναι παράξενο ποὺ νικήθηκε.

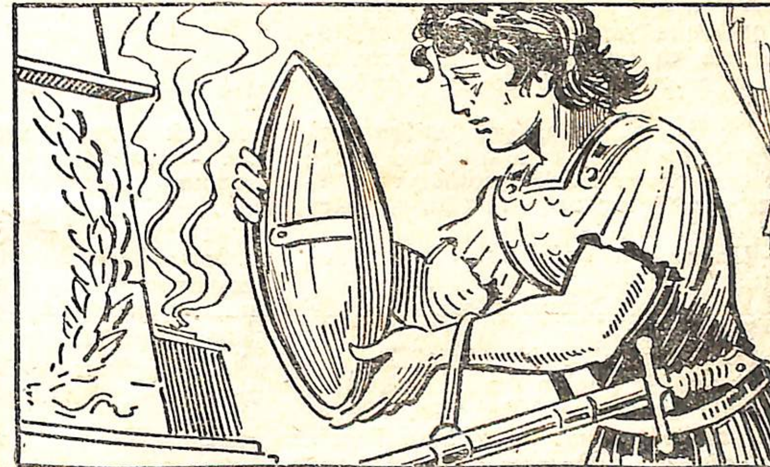
112 Στὴν ἀντικρυνὴ τῆς Τρωάδας ἀκτή, στὸ λεγόμενο «λιμάνι τῶν 'Αχαιῶν», ἦταν ἕνας Τύμβος παλιός, ξεχασμένος. 'Εκεῖ εἶχαν θάψει τὸν Πρωτεσίλαο, τὸν πρῶτο Ἕλληνα πού, κατὰ τὸν Ὅμηρο, πάτησε τὸ πόδι του στὴν 'Ασία, στὴν ἐκστρατεία τῆς Τροίας, καὶ πέθανε, χτυπημένος, ἀπὸ τοὺς Τρῶες, στὸ πρῶτο ἐκεῖνο βῆμα. Στὸν τάφο τοῦ 'Ομηρικοῦ ἐκείνου ἥρωα, ἔκαμε θυσία εὐλαβικὴ ὁ 'Αλέξανδρος κι'εἶπε:

—Ἂς εἶναι τὸ πέρασμά μου σ' αὐτὴ τὴ χώρα, ἥρωα Πρωτεσίλαε, πιὸ εὐτυχισμένο ἀπ' τὸ δικό σου .. Κι' ἂν ἀκόμα μὲ περιμένει ἡ ἴδια τύχη, κι' ἂν δὲ γυρίσω, ὅπως ἐσύ, ἂς δώσουν τουλάχιστο οἱ θεοί, νὰ πετύχω αὐτά, ποὺ ζητῶ, πρὶν πεθάνω.

113 'Οδηγώντας ὁ ἴδιος τὴ ναυαρχίδα, στάθηκε στὴ μέση τοῦ 'Ελλησπόντου κι' ἔκαμε, ἀπὸ μιὰ φιάλη χρυσή, σπονδὲς στὸν θεὸ τῆς θάλασσας καὶ στὶς Νηρηΐδες· κι' ὅταν ἔφτασε ἀντίκρυ, στὴν ἀσιατικὴ παραλία, ἔμπηξε στὴ γῆ τὸ κοντάρι του καὶ πήδηξε πρῶτος γεμᾶτος χαρὰ στὴν 'Ασία. Ὕστερα, ἵδρυσε ἐκεῖ βωμοὺς κι' ἔκαμε θυσίες στὸ Δία, στὴν 'Αθηνᾶ καὶ στὸν 'Ηρακλῆ.

Οἱ 'Ομηρικὲς θύμησες γοήτευαν τώρα τὸ μαθητὴ τοῦ 'Αριστοτέλη. Νὰ λοιπὸν ἡ ἀρχαία Τρωάδα, τὸ Ἴλιο ποὺ τραγούδησε ὁ θεῖος ψάλτης! Νὰ κι' ἡ Ἴδη, ὅπου ἀνεβασμένος ὁ Δίας κι' οἱ ἄλλοι θεοί, παρακολουθοῦσαν τὶς μάχες.

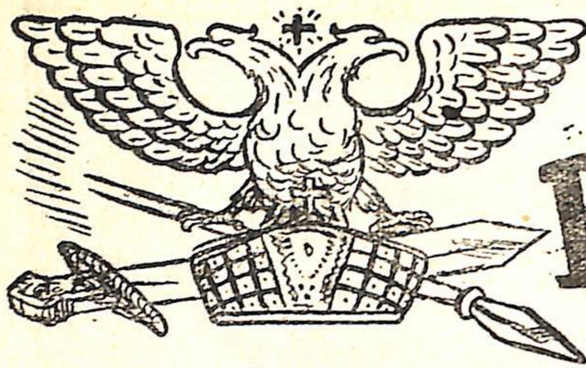

114 Μιὰ ἰδέα θρονιάστηκε τότε στὴ σκέψη τοῦ 'Αλεξάνδρου. 'Η ἐκστρατεία του θὰ πετύχαινε, ἂν τιμοῦσε ἐκείνους τοὺς ἥρωες ποὖχε βάλει γιὰ πρότυπο στὴ ζωή του

Μπῆκε στὸ ναὸ τῆς 'Ιλιάδος 'Αθηνᾶς κι' ἀφιέρωσε στὴ θεὰ τὴν πανοπλία του καί, γι' ἀντάλλαγμα, πῆρε ἕνα κοντάρι ἀπὸ τὰ λάφυρα κείνου τοῦ πολέμου τοῦ θρυλικοῦ, ποὖταν στὸ ναὸ κρεμασμένα.

— Αὐτὸ τὸ κοντάρι εἶπε σ' ἕναν ὑπασπιστή του, τὸ παραδίνω στὰ χέρια σου. Θέλω νὰ πηγαίνη πάντα μπροστά μου σὲ κάθε μάχη, σὰ σύμβολο ἱερό.

(Συνεχίζεται)

Τόν καιρό τοῦ ΒΟΥΛΓΑΡΟΚΤΟΝΟΥ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΗΣ ΠΗΝΕΛΟΠΗΣ ΔΕΛΤΑ

34ον.

Ἀκούμπησε τὸ σαγόνι της στὰ ἑνωμένα της χέρια καὶ πολλὴν ὥρα ἔμεινε ἔτσι, κοιτάζοντας πέρα τ' ἄστρα ποὺ λίγο - λίγο ἔχαναν τὴ λάμψη τους, ἐνῷ πίσω ἀπὸ τὶς κορυφὲς τῶν βουνῶν ὁ οὐρανὸς σιγὰ - σιγὰ ἄρχιζε ν' ἀσπρίζει.

Ἀσάλευτος καὶ συλλογισμένος τὴν κοίταζε ὁ Κωνσταντῖνος. Ὅσο λιγόστευε τὸ σκοτάδι, τὸ λεπτό της πρόσωπο σιγὰ - σιγὰ ξεχώριζε κάτασπρο στὸ μαῦρο βράχο. Καὶ ἦταν παιδιοῦ πρόσωπο πάνω σὲ παιδιοῦ κορμί... Τόσο μικρὸ σῶμα, γιὰ τέτοια ψυχή...

Πολὺ σιγὰ τὴ ρώτησε:

— Τί θὰ κάνεις τώρα, Ἀλεξία;

Ἡ κόρη δὲ μίλησε οὔτε κούνησε.

Ὁ Κωνσταντῖνος πῆρε τὸ χέρι της.

—Ἀλεξία, εἶπε, ἔλα μαζί μου.

Τὰ λόγια του τῆς θύμισαν τὰ λόγια τοῦ Γρηγόρη, ἀπάνω στὸν τάφο τοῦ γερο - Παγράτη. Μελαγχολικὸ χαμόγελο πέρασε στ' ἀχνά της χείλη.

—Ἀδελφή σου... μουρμούρισε.

—Ὄχι, εἶπε ὁ Κωνσταντῖνος, γυναίκα μου.

Ἀπότομα τράβηξε τὸ χέρι της ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὰ δικά του.

— Δὲ σοῦ ζητῶ θυσίες, εἶπε ὑπερήφανα, μπορῶ νὰ ζήσω χωρὶς προστάτη.

— Θυσίες; εἶπε ὁ Κωνσταντῖνος καὶ στὴ φωνή του κάτι κουδούνισε σὰν πόνος. Δὲν ἦταν θυσία, Ἀλεξία... Ἀπὸ μικρὸς σ' ἀγαπῶ.

Τὰ χείλη της ἔτρεμαν.

— Οὔτε μὲ ξέρεις... μουρμούρισε.

— Σὲ εἶδα σὲ ὧρες τέτοιες, ποὺ τὸ πέρασμά τους ἀφήνει στὴν ψυχὴ βαθὺ χαράκι, εἶπε ὁ Κωνσταντῖνος. Σὲ εἶδα καὶ μικρὸ παιδὶ στὰ γόνατα τῆς μητέρας μου... ἡ εἰκόνα σου ἔμεινε ἀπὸ τότε ἑνωμένη μὲ τὴ δική της... Καὶ σὲ εἶδα ἀπόψε...

Σηκώθηκε χωρὶς νὰ τὴν ξανακοιτάξει, πῆρε τὴ σκάλα καὶ τὴν ἔδεσε σὲ μιὰν ἀγριοσυκιὰ ποὺ ἔβγαινε ἀπὸ τὸ βράχο.

Μόλις ἄρχισε νὰ φέγγει. Ἐξέτασε τὸ βράχο κι ἔρριξε τὴ σκάλα σ' ἕνα μέρος ὅπου φούντωναν πολλὰ χαμόδεντρα. Ὕστερα γυρνώντας στὴν Ἀλεξία τῆς εἶπε σιγά:

— Πρέπει νὰ φεύγομε. Μπορεῖς νὰ ἔλθεις;

Ἡ κόρη σηκώθηκε ἀμέσως.

— Ναί! εἶπε.

— Θὰ βαστῶ τὴ σκάλα ἀπὸ δῶ. Μπορεῖς νὰ κατέβεις μόνη ὡς ἐκεῖ κάτω;

— Ναί! εἶπε πάλι ἡ Ἀλεξία.

Ἔβγαλε τὴν κάπα της καὶ τὴν ἔρριξε στὰ κλαδιὰ ποὺ τῆς εἶχε δείξει ὁ Κωνσταντῖνος. Ὕστερα κρεμάστηκε στὴ σκάλα καί, λαφριά, ἄρχισε νὰ κατεβαίνει.

Ἀπὸ πάνω τὴν κοίταζε ὁ Κωνσταντῖνος, καί, σὰν τὴν εἶδε πὼς ἔφθασε καὶ πὼς ἦταν σ' ἔδαφος στερεό, ξεκρέμασε τὴ σκάλα καὶ τῆς τὴν ἔρριξε.

Ἡ Ἀλεξία ἔπνιξε μιὰ φωνὴ κι ἔσμιξε τὰ χέρια της. Μὰ κεῖνος τῆς ἔκανε νόημα νὰ μὴ φοβᾶται.

Ἀπὸ κλαδὶ σὲ κλαδί, ἀπὸ πέτρα σὲ πέτρα ἄρχισε νὰ κατεβαίνει.

Μαθημένος ἀπὸ μικρὸς νὰ περιφρονεῖ τὸν κίνδυνο καὶ νὰ μὴ σταματᾷ στὶς δυσκολίες, εἶχε συνηθίσει ν' ἀνεβοκατεβαίνει στὰ κατσάβραχα σὰν κατσίκι. Κάπου - κάπου ἀναγκάζουνταν νὰ κάνει μερικὰ βήματα στὰ γόνατα καὶ στὰ χέρια, καὶ μόλις ἔβρισκε κανένα πάτημα ἀρκετὰ φαρδύ, πηδοῦσε ἐπιδέξια καὶ ἄφοβα, καὶ πάλι, σὰ δὲν εἶχε πέτρα ποὺ νὰ πατήσει, κρεμάζουνταν ἀπὸ τὰ κλαδιά, καὶ τίποτα δὲν τὸν σταματοῦσε στὸ κατέβασμά του.

Ἀπὸ πέτρα σὲ πέτρα ἄρχισε νὰ κατεβαίνη....

Σὰν ἔφθασε κοντά της, εἶδε τέτοια ἀνησυχία στὸ πρόσωπό της ποὺ συγκινήθηκε.

Τῆς χαμογέλασε νὰ τὴν ἡσυχάσει.

— Μὴ φοβᾶσαι, τῆς εἶπε, εἶμαι συνηθισμένος σ' αὐτά.

Διάλεξε πάλι τὸ καταλληλότερο μέρος, ἔδεσε τὴ σκάλα στὰ χαμόκλαδα καὶ τὴν ξανάρριξε.

—Ἔλα, Ἀλεξία, εἶχε χωρὶς νὰ γυρίσει.

— Καὶ σύ;

—Ἐγώ; Ὅπως πρίν.

—Ἂ ὄχι! ἀναφώνησε ἡ Ἀλεξία.

Σηκώθηκε καὶ τὴν κοίταξε. Τὸ πρόσωπό του ἦταν σοβαρό.

— Γιατί; ρώτησε.

Καυτὰ ἀνέβαιναν τὰ λόγια ἀπὸ τὴν καρδιά της στὰ χείλια. Μὰ τὰ βάσταξε καὶ γύρισε τὸ κεφάλι.

Μιὰ στιγμὴ ἀκόμα τὴν κοίταξε, περιμένοντας μιὰ λέξη, ἕνα βλέμμα. Ὕστερα ἔσκυψε πάλι, τάχα πὼς στερέωνε τὴ σκάλα.

—Ἔλα, Ἀλεξία, ἐπανέλαβε.

Σιωπηλὰ πλησίασε ἡ κόρη, κρεμάστηκε στὰ σκοινιά, καί, ὅπως τὴν πρώτη φορά, κατέβηκε, καὶ πάλι τῆς ἔρριξε ὁ Κωνσταντῖνος τὴ σκάλα, καὶ πάλι κατέβηκε ὅπως πρῶτα. Καὶ μὲ τὸν ἴδιο τρόπο ἐξακολούθησαν τὸ κατέβασμα ὥσπου ἔφθασαν στὶς ὄχθες τοῦ Βόδα [1].

Τὸ κρύο ἔτσουζε. Ὁ Κωνσταντῖνος μάζεψε ἀπὸ χάμω τὴν κάπα τῆς Ἀλεξίας καὶ τὴν τύλιξε στοὺς ὤμους της.

— Πρέπει νὰ ἐξακολουθήσω τὸ δρόμο μου, τῆς εἶπε. Μπορεῖς νὰ ἔλθεις;

— Βέβαια! ἀποκρίθηκε ἡ κόρη.

— Φαίνεσαι κουρασμένη...

Ἡ Ἀλεξία χαμογέλασε.

— Εἶδα καὶ χειρότερα στὴ ζωή μου, εἶπε.

Καὶ ξαναπῆραν πάλι τὸ δρόμο τους.

— Ποῦ πηγαίνομε; ρώτησε ἡ Ἀλεξία σὲ λίγο.

— Στὸ Ὄστροβο πρῶτα, νὰ δώσομε τὴ θλιβερὴ εἴδηση πὼς ἔπεσαν τὰ Βοδενά, καὶ ὕστερα στὴ Σέταινα, ὅπου λὲς πὼς πήγαινε ὁ βουβὸς τὸ γράμμα τοῦ Δραξάν. Ἐκεῖ θὰ ρωτήσομε γιὰ τὸν Μιχαήλ... καὶ ὁ Θεὸς μεγάλος!

Εἶχε ξημερώσει πιὰ καλά. Ὁ ἥλιος ἔρριχνε λοξὰ τὶς πρῶτες του ἀκτίνες στὶς κορυφὲς τῶν βουνῶν, ποὺ φωτίζουνταν ὁλορόδινες.

—Ἀλεξία, εἶπε ἔξαφνα ὁ Κωνσταντῖνος, πῶς τὸν γνώρισες τὸν Μιχαήλ;

— Τὸν γνωρίζω ἀπὸ παιδί, ὅπως σὲ γνώριζα καὶ σένα ἀποκρίθηκε ἡ Ἀλεξία.

— Κι ἐκεῖνος σὲ ξέρει;

— Δὲν ξέρει τ' ὄνομά μου, ἀλλὰ μὲ ἀντάμωσε μιὰ - δυὸ φορές.

— Καὶ σοῦ μίλησε ποτέ;

— Ναί!

— Ποῦ;

— Μιὰ βραδιὰ στὸ δάσος, κοντὰ στὸ μοναστήρι τῆς Παναγίας τῆς Ἐλεούσας... Ἦταν τὴ μέρα ποὺ ἔμαθαν οἱ Βούλγαροι στρατηγοὶ πὼς πέθανε ὁ Σαμουήλ, κι ἔφυγαν μὲ τὸ στρατὸ γιὰ τὸν Πρίλαπο. Δὲ σοῦ τὸ εἶπε;

—Ὄχι! ἀποκρίθηκε ὁ Κωνσταντῖνος.

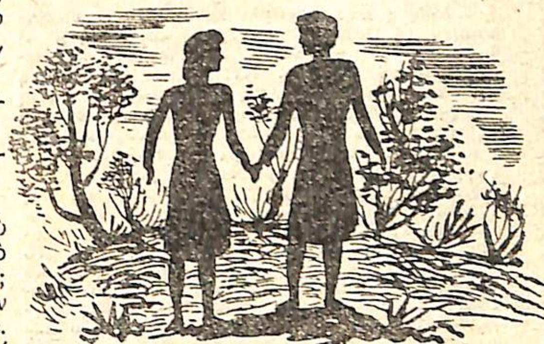
1. Βόδας ποταμός, βγαίνει ἀπὸ τὴ λίμνη τοῦ Ὀστρόβου καὶ χύνεται στὴ λίμνη Λουδία.

— Μὲ νόμιζε Βουλγάρα καὶ βουβή.
— Δὲ μοῦ τὸ εἶπε αὐτό, μὰ μοῦ εἶπε κάτι ἄλλο. Μιὰ μέρα ποὺ γύρευε τὸν Ἰβάτζη...
— Βρῆκε στὴν ἄμμο ἕνα μήνυμα ἑλληνικὰ γραμμένο, διέκοψε ἡ Ἀλεξία.
—Ἐσὺ ἤσουν;
— Ναί!
Ὁ Κωνσταντῖνος τὴν κοίταξε. Μιὰ στιγμὴ δίστασε. Ὕστερα εἶπε μὲ απόφαση:
— Πές μου ἀκόμα κάτι. Μιὰ μέρα ἦλθες στὸ μοναστήρι καὶ ρώτησες γιὰ κάποιο στρατιώτη... καὶ σοῦ εἶπαν πὼς ἦταν ἄρρωστος...
Ἡ Ἀλεξία δὲν ἀποκρίθηκε. Κοίταζε μπροστά της, μακριά, τὸ Βόδα ποὺ ἔτρεχε ὁλόχρυσος ἀπὸ τὶς ἡλιακὲς ἀκτίνες.
— Καὶ σοῦ εἶπαν πὼς ἴσως πεθάνει, ἐξακολούθησε ὁ Κωνσταντῖνος. Κι ἐσὺ ἔκλαψες... Ἤξερες ποιὸς ἦταν...
Σταμάτησε ἀπότομα.
Ἡ Ἀλεξία εἶχε στρέψει καί, μιὰ στιγμή, τὸ βλέμμα της ἀντάμωσε τὸ δικό του. Μόνο μιὰ στιγμή... καὶ πάλι γύρισε καὶ κοίταξε τὸ φωτισμένο ποτάμι.
Ἡ καρδιά του χτύπησε ὁρμητικά. Στὰ μαῦρα της μάτια εἶχε δεῖ κάτι ποὺ τοῦ ἀναστάτωσε τὴν ψυχή.
— Χρυσή μου... μουρμούρισε.
Δὲν τοῦ ἀποκρίθηκε, οὔτε γύρισε.
Πῆρε σιγὰ τὸ χέρι της, καὶ ἡ κόρη δὲν τὸ τράβηξε.
Λόγια ἄλλα δὲν ἀντάλλαξαν, ἦταν περιττά.
Σιωπηλά, χέρι μὲ χέρι, τραβοῦσαν ἴσια μπροστά τους. Τοῦ Κωνσταντίνου τοῦ φάνηκε ἡ ὥρα αὐτὴ σὰ γλυκιὰ ὑπόσχεση γιὰ τὸ μέλλον. Πρώτη φορά, ἀφότου πέθανε ἡ μητέρα του, αἰσθάνθηκε πὼς δὲν ἦταν πιὰ μόνος στὴ ζωή.

ΚΔ΄.

Η ΔΥΝΑΜΗ ΤΗΣ ΦΙΛΙΑΣ

Στὸ Ὄστροβο σὰν ἔφθασαν, ὁ Κωνσταντῖνος καὶ ἡ Ἀλεξία πῆγαν κατευθεῖαν στὸ φρούριο καὶ παρουσιάστηκαν στὴν πύλη.
— Τίς εἶ; φώναξε ὁ φρουρός.
Ὁ Κωνσταντῖνος ἔδωσε τὸ σύνθημα καὶ ὁ φρουρὸς τοῦ ἄνοιξε. Μὰ βλέποντας τὴν Ἀλεξία, θέλησε νὰ τὴ σταματήσει.
— Τί θέλει ἡ γυναίκα; ρώτησε.
— Εἶναι μαζί μου, ἀποκρίθηκε ὁ Κωνσταντῖνος, καὶ θέλομε νὰ δοῦμε ἀμέσως τὸ φρούραρχο, τὸν τουρμάρχη Μανουὴλ Βουτουμίτη.
Ἕνας στρατιώτης τοὺς ὁδήγησε σὲ μιὰ κάμαρα ὅπου δυὸ ἄντρες, ὄρθιοι κοντὰ στὸ παράθυρο, συζητοῦσαν ζωηρὰ ἂν καὶ χαμηλόφωνα.
— Θὰ πάγω ἐγὼ καὶ θὰ ρωτήσω στὰ Βοδενά, ἔλεγε μ' ἐπιμονὴ ὁ ἕνας.
Ὁ Κωνσταντῖνος ἀναγνώρισε τὸν Νικήτα καὶ τὸ φρούραρχο.
— Νικᾶ ὁ Ἀετός, εἶπε χαιρετώντας στρατιωτικά.
Οἱ δυὸ ἄντρες γύρισαν ξαφνισμένοι.
— Κρηνίτη! φώναξε μὲ χαρὰ ὁ Νικήτας.
Μὰ βλέποντας τὴν Ἀλεξία, σταμάτησε ἀπότομα.
Ὁ φρούραρχος πλησίασε.
— Τί θέλει ἡ κόρη, Κρηνίτη; ρώτησε.
— Εἶναι ἡ κόρη τοῦ ἑταιριάρχη Ἀλεξίου Ἀργυροῦ, ποὺ σκοτώθηκε στὴν ὑπηρεσία τοῦ Αὐτοκράτορα, ἀποκρίθηκε ὁ Κωνσταντῖνος μὲ στρατιωτικὴ συντομία κατωτέρου ποὺ ἀναφέρει στὸν ἀνώτερο.
—Ἡ Ἀλεξία Ἀργυρή; ἀναφώνησε ὁ Νικήτας. Ἡ ὀρφανὴ ποὺ τόσα χρόνια τὴ γυρεύει ὁ Αὐτοκράτορας;
— Ναί! εἶπε ὁ Κωνσταντῖνος. Ἐρχόμαστε κατευθεῖαν ἀπὸ τὰ Βοδενά. Τὸ φρούριο ἔπεσε.
— Τί; φώναξε ὁ φρούραρχος.
—Ὁ Δραξάν, συνεννοημένος ἀπὸ καιρὸ μ' ἕνα μέρος τῆς φρουρᾶς, κατόρθωσε νὰ μπεῖ μυστικὰ στὸ κάστρο, ἐξακολούθησε ὁ Κωνσταντῖνος. Καὶ χθὲς βράδυ ἔδωσε τὸ σημεῖο, οἱ πύλες ἄνοιξαν, καὶ πλῆθος ἐχθροὶ μπῆκαν στὸ φρούριο κι ἔσφαξαν τοὺς πιστοὺς τῆς φρουρᾶς, ὡς τὸν τελευταῖο στρατιώτη.
Κατάχλωμος, καὶ σφίγγοντας τὰ δόντια του, ὁ Νικήτας εἶχε πλησιάσει.
— Θυμήσου τώρα τὰ λόγια τῆς γυναίκας, Μανουὴλ Βουτουμίτη, εἶπε.
Ὁ φρούραρχος ἀναπήδησε:
— Τί λές, ἀδελφέ; Λόγια τρελλῆς ποὺ εἶδε, λέγει, τὸν Δραξὰν ν' ἀνεβαίνει στὸ φρούριο; Ἦταν νὰ βάλει κανεὶς πίστη;
— Δὲν ἦταν τρελλὴ ἡ γυναίκα ποὺ τὸν εἶδε, εἶπε σιγὰ ἡ Ἀλεξία. Ἤμουν ἐγώ.
—Ἐσύ; Καὶ πῶς τὸν εἶδες; Καὶ γιατί δὲν εἶπες τὸ σύνθημα;
—Ἦταν μαζί μου, ἀποκρίθηκε ὁ Κωνσταντῖνος, καὶ τὸ σύνθημα δὲν τὸ γνώριζε.
— Γιατί λοιπὸν δὲν ἦλθες ἐσύ, Κρηνίτη, ἀντὶ νὰ στείλῃς ἕνα κορίτσι; ἀναφώνησε ὁ τουρμάρχης ποὺ γύρευε καὶ καλὰ σὲ ἄλλον νὰ ρίξει τὸ λάθος.
— Δὲν τὴν ἔστειλα ἐγώ, ἀποκρίθηκε ὁ Κωνσταντῖνος. Ἦλθε αὐτοθέλητα καὶ χωρὶς νὰ τὸ ξέρω. Ἐγὼ ἤμουν αἰχμάλωτος στὰ χέρια τοῦ Δραξάν.
Καί, μὲ λίγα λόγια, διηγήθηκε πῶς ἔπεσε στὴν ἐνέδρα τοῦ Ἰβάτζη, πῶς κουβαλητὸ τὸν ἀνέβασαν στὸ φρούριο τῶν Βοδενῶν ὅπου ἔμεινε κλεισμένος, καὶ πῶς, μὲ τὴν τολμηρὴ βοήθεια τῆς Ἀλεξίας, κατόρθωσε νὰ φύγει.
Ὁ φρούραρχος ἅρπαξε ἕνα φύλλο περγαμηνή, κάθησε στὸ τραπέζι του καὶ βιαστικὰ ἔγραψε τὴν ἀναφορὰ τοῦ Κωνσταντίνου.
— Πρέπει σήμερα νὰ φύγεις, εἶπε τοῦ Νικήτα σφραγίζοντας τὸ γράμμα. Ἤθελες νὰ πᾷς στὰ Βοδενά, μὰ τώρα πιὰ εἶναι περιττό. Πήγαινε κατευθεῖαν στὴ Θεσσαλονίκη καὶ δῶσε αὐτὸ στὰ χέρια τοῦ Αὐτοκράτορα.
Ὁ Νικήτας πῆρε τὸ ἔγγραφο καὶ βγῆκε μὲ τὸν Κωνσταντῖνο καὶ τὴν Ἀλεξία.
Ἔξω στὸ διάδρομο ὁ Νικήτας πῆρε τὰ χέρια τῆς Ἀλεξίας καὶ τὴ γύρισε στὸ φῶς.
— Ναί! εἶπε μὲ συγκίνηση. Τοῦ μοιάζεις τοῦ λεβέντη ποὺ τόσο μὲ μάγεψε! Ἔχεις τὰ μάτια τῆς μητέρας σου καὶ τὴ λιγνή της κορμοστασιά. Μὰ τοῦ πατέρα σου ἔχεις τὸ στόμα καὶ τὴν ὄψη του ὅλη. Καὶ θὰ ἔχεις τὸ χαρακτήρα του καὶ τὴ θέλησή του, δὲν εἶναι ἔτσι;
— Γνώρισες τοὺς γονεῖς μου; ρώτησε ἡ Ἀλεξία δακρυσμένη.
— Τοὺς εἶδα μιὰ φορά, ἀποκρίθηκε ὁ Νικήτας, καὶ μοῦ ἔκανε τόσην ἐντύπωση ἡ τολμηρὴ ἔκφραση τοῦ πατέρα σου, ποὺ τὴν ἔχεις κι ἐσύ, ὥστε ἔπρεπε ἀπ' αὐτὸ νὰ σὲ ἀναγνωρίσω. Μὰ σὲ νόμιζα Βουλγάρα καὶ δὲ σὲ κοίταξα ποτέ.
Καὶ γυρνώντας στὸν Κωνσταντῖνο:
— Καὶ πάγει χαμένη ἡ τόλμη της, εἶπε μὲ θυμό, δείχνοντας τὴν κλειστὴ πόρτα τοῦ φρουράρχου, γιὰ ἕνα ἀνόητο πεῖσμα, τάχα πὼς ἦταν τρελλὴ ἡ γυναίκα ποὺ εἶδε τὸν Δραξάν!
— Πήγαινες στὰ Βοδενά; ρώτησε ὁ Κωνσταντῖνος.
— Ναί, πήγαινα ἴσα - ἴσα, γιὰ νὰ βεβαιωθῶ ἂν ἦταν ὁ Δραξὰν ναὶ ἢ ὄχι μὲς στὸ φρούριο. Δὲν πείστηκα ἐγὼ πὼς τὰ λόγια τῆς γυναίκας ἦταν τρελλά! Ξεκίνησα μάλιστα ἀμέσως μόλις τὸ ἔμαθα, καὶ θὰ ἤμουν φθασμένος τώρα, ἄν....
Σταμάτησε, κοίταξε τὸν Κωνσταντῖνο, καὶ ἀκούμπησε τὸ χέρι του στὸ ὦμο τοῦ νέου.

Χέρι μὲ χέρι τραβοῦσαν ἴσια μπροστά τους.

— Κωνσταντῖνε, εἶπε σοβαρά, ὁ Μιχαὴλ εἶναι δῶ.
—Ἐδῶ!...
Τόσο ἀνέλπιστη ἦταν ἡ χαρά, τόσο αἰφνίδια ἡ εἴδηση, ποὺ χλώμιασε καὶ ἀκούμπησε στὸν τοῖχο, χωρὶς δύναμη, χωρὶς φωνή.
Ἡ Ἀλεξία εἶδε τὴ συγκίνησή του, ἔνιωσε τὴν ἀνησυχία του κι ἔστρεψε στὸν Νικήτα νὰ ρωτήσει. Μὰ τὸ πρόσωπο τοῦ κατασκόπου τὴν πάγωσε. Καμμιὰ χαρὰ δὲν ἔδειχναν τ' αὐστηρά του χαρακτηριστικά.
— Πήγαινα στὰ Βοδενά, μόλις χάραζε, ἐξακολούθησε ὁ Νικήτας. Μὰ στὸ δρόμο τὸν βρῆκα... Καὶ γύρισα πίσω καὶ τὸν ἔφερα ἐδῶ...
Σταμάτησε μιὰ στιγμή. Τὰ μάτια του δὲν ἔφευγαν ἀπὸ τὸ χλωμὸ πρόσωπο τοῦ νέου.
Ἔξαφνα ὁ Κωνσταντῖνος ἀντιλήφθηκε πὼς κάτι ἄλλο εἶχε νὰ πεῖ ὁ Νικήτας καὶ δὲν τολμοῦσε. Ὀρθώθηκε μεμιᾶς:
— Τί τρέχει; Τί εἶναι ποὺ δὲ λές; ρώτησε.
— Θέλεις νὰ ἔλθεις νὰ τὸν δεῖς; εἶπε σιγὰ ὁ Νικήτας.
— Τί ἔχει; Ποῦ εἶναι;
—Ἔλα! Τὸν ἔφερα σηκωτό.... Νὰ μπεῖς μέσα σιγά...
Ὁ Κωνσταντῖνος τὸν ἅρπαξε ἀπὸ τοὺς ὤμους καὶ τὸν κοίταξε στὰ μάτια.
— Ζεῖ; ρώτησε.
— Ζεῖ ἀκόμα... ναί... εἶπε χαμηλόφωνα ὁ Νικήτας.
Ὁ Κωνσταντῖνος ἔσφιξε τὸ κεφάλι του στὰ χέρια του.
— Τὴ φοβέρα του... τὴ φοβέρα του... ἐτόλμησε νὰ τὴν ἐκτελέσει... μουρμούρισε.
— Ποιός; ρώτησε ὁ Νικήτας.
—Ὁ Δραξάν!...
Κακὸ χαμόγελο, μίσος γεμάτο, σύσπασε τὸ στόμα τοῦ Νικήτα.
—Ὄχι, εἶπε, ὁ Ἰβάτζης...
— Ποῦ εἶναι; ἀναφώνησε ὁ Κωνσταντῖνος. Θέλω νὰ τὸν δῶ!

(Συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

Τά παιδιά γράφουν

ΓΝΩΡΙΜΙΕΣ ΣΤΟ ΣΑΛΟΝΙ ΜΑΣ

Στάθηκα στὸ κατῶφλι ἔκθαμβη! Ἡ οἰκοδέσποινα (η Παιοοπολη) γεματη καλωσύνη μ᾽ ἐπηρε απ᾽ το χερι και μ᾽ ωοηγησε στο πολυτελεστατο σαλονι της. Κι᾽ εμεινα καταπληκτη απ᾽ τις προσωπικοτητες που γνώρισα εκεινη την βραουα εκει. Βλεπω μια Ἱσπανιοα ὀμορφη σε μια γωνια (Ντολορες) νὰ κουβεντιαζη με μια κρυσταλλενια ρρυση (Δροσοπηγη). Ἑνας ζωγραφος (Ζ. Ρενουαρ) δειχνει με καμάρι τα ἑργα του στην Μ. Ποιητρια. Ἑνας Δικηγορος (της Νεολαιας) παρεκει ρητορευει σ᾽ εναν κύκλο εὐρυτατο, ποὺ τον αποτελοῦν οἱ Ν. Σαλονικιος, Ιος-Ιο, Ψαρος Ἀρετῆς κ. ἄ. Τὸ Γοργοφτερο Χελιοονι κοιταζει κοροιοευτικὰ τὸ Τρομερὸ Λυκόπουλο, ποὺ τοῦ οειχνει ἀπειλητικα τα... δοντια του. Ἕνας Ὁλοξανθος Ἄγγελος καθεται μ᾽ ἁπλωμενα τὰ φτερα του πανω ἀπὸ τὸν Ταπεινο και τὸν Ροοοπουλο. Ὁ Μεγας Ἀλεξανδρος στεκεται ἐκεῖ κοντὰ μὲ τὴν ἀστραφτερη του πανοπλια, κι᾽ ἡ Δας τοῦ Πολιτισμοῦ με τις Δαδες φωτίζουν τὸ ἀπεραντο σαλονι, με τὸ λαμπερο τους φως. Τὸ Ναυτόπουλο συζητεῖ με τον Ψαρα σε μιὰ γωνια. Ὁ Μενεξὲς με τὸ Κρινολούλουδο σκορπίζουν γύρω τους γοητευτικὸ αρωμα. Τὸ Ἀστεροπαιδο καὶ τὸ Νεραιδοπουλο συζητοῦν γιὰ την... σελήνη καὶ τ᾽ αστερια, και τὸ Διαβολόπαιδο μὲ τὸ Πειραχτῆρι δεν ἀφηνουν σ᾽ ἡσυχια κανένα. Ὁ Ἰονιος Ψλοισβος μὲ τὸν Φλοισβο, ἀποτελοῦν θαυμασίαν ὀρχηστρα. Μιὰ Δροσοσταλίδα ἀστραποβολᾶ πανω στὸν Νάρκισσο, καὶ γύρω ἀπ᾽ τ᾽ Ἄστρο της Ἀνατολης πετα γοητευμενη ἡ Μαύρη Πεταλουοα. Ἀλλὰ ὁ Ἀλέκτωρ ακούστηκε να σημαινη 5 τὸ πρωΐ. Σηκώθηκα καὶ ἀφου ἀποχαιρετησα, βγῆκα ἔξω στην αυγή. Ἡ Πριμαβερα πενταμορφη ἔλυωνε στὰ βουνὰ τὰ χιονια. Ἡ Πρωϊνη Δροσιὰ μὲ κτύπησε ἁπαλὰ στὸ πρόσωπο. Μιὰ μελισσα πετοῦσε στ᾽ Ἀγριολουλουδο, κι᾽ ὁ Χαρούμενος Σπουργίτης τιτιβιζε κι᾽ αὐτὸς χαρωπά. Ἕνας Ἀγριόγατος νιαούριζε παραπονιαρικα πάνω στη στεγη τοῦ Στέγου Ἄστεγου, κι᾽ ὁ Δράκος ὁ Ἀνίκητος φρουροῦσε παρεκει ἀκοίμητα τὸν Κρυμμένο Θησαυρο. Μύρισα τὸ Ρόδον τῆς Ρόδου κι᾽ ἀπεχώρησα, προχωρημένη πλέον ἡ ὥρα, στὸν Εὐρωτα, ὅπου βυθιστηκα σὲ ὕπνο γλυκό, νανουρισμένη ἀπὸ τὸν γλυκύτατο Φλοῖσβο τοῦ Εὐρώτα.

ΔΑΦΝΗ ΤΟΥ ΕΥΡΩΤΑ
(Στ΄ τάξη Γυμνασίου)

Ο ΠΡΟΔΟΤΗΣ

Παντοῦ σκοτάδι, ἐρημιά. Ψιλὸ χιόνι πέφτει ἀδιάκοπα μαζὶ μ᾽ ἄγρια σφυρίγματα τοῦ βοριᾶ, ποὺ χαλάει τὴ σιγαλιὰ τῆς κοιμισμένης πόλης.

Μαῦρος ὄγκος οἱ φυλακές, σκυθρωπός, ἀσάλευτος φαντάζουν φοβερὰ στὴ σκοτεινὴ κρύα νύχτα.

Κάπου ἐκεῖ στὴ γωνιὰ ἑνὸς ἀφώτιστου κελιοῦ κάτι διακρίνεται. Κάποιο κοκκαλιάρικο, καμπουριασμένο ἀνθρώπινο ράκος σπαράζει. Ρακένδυτο, τρισάθλιο, ἐλεεινό. Ἄρρωστος βαρειὰ ὁ φυλακισμένος διπλωμένος στὰ δυὸ βογγᾶ. Συχνοὶ σπασμοὶ συνταράζουν τὸ σάπιο του κορμί. Ὑποφέρει.

Σ᾽ ὅλα ὅμως αὐτὰ δείχνει ἀδιαφορία. Ἀπ᾽ ὅλα πιὸ πολὺ ὑποφέρει ἡ ψυχή, ἡ ἔνοχη συνείδηση. Ἕλληνας αὐτός, ἀπόγονος τρανῆς, ἄξιας γενιᾶς, στήριγμα τοῦ Ἔθνους, πρόδωσε τὴν Πατρίδα του στοὺς βάρβαρους. Πολέμησε τὴ μητέρα Ἑλλάδα ὕπουλα, σατανικά. Θέλησε ν᾽ ἀλλάξη αἷμα. Σκότωσε γονιούς, ἀδέρφια, πατριῶτες στὸ ὄνομα τοῦ κόκκινου Στρατάρχη. Ἅρπαξε παιδιὰ ἀπ᾽ τὶς ἀγκαλιὲς τῶν μανάδων, ἀπὸ τὰ ἑλληνικὰ σχολειά.

Μὰ ἡ μπόρα πέρασε. Ὁ ἐχθρὸς ὅ,τι ἤθελε τοῦ τὸ πῆρε. Τώρα δὲν τὸν χρειάζεται. Ἄλλωστε ὁ προδότης τῆς φυλῆς του εὐκολώτερα προδίνει τὸν ἐχθρό της.

Γι᾽ αὐτό: «Ὕποπτος εἶναι, ἂς κρατηθῆ γιὰ μιὰ μικρὴ ἀνακρισούλα».

Καὶ νά ἡ κατάντια του.

Μετανοιώνει τώρα καὶ κλαίει πικρά, ἀσυγκράτητα. Ἡ Ἑλληνικὴ πασχίζει νὰ ὀρθωθῆ ὅπως πρῶτα περηφανη, δυναμική. Ἡ Ἐθνικὴ συνείδηση φουντωνει. Μὰ εἶναι αργά, πολυ αργά. Ἐξ ἄλλου, τώρα δὲν εἶναι ἐλεύθερος — ὅπως τοτε — νὰ κανη αυτὸ ποὺ θελει. Τη μακρυνη πατρίδα δὲν θὰ τὴν ξαναδῆ. Σιγὰ - σιγὰ θα λυώση στὴ φυλακὴ καταραμενος ἀπὸ τους πατριωτες, βασανισμενος απο τους «φιλους».

Μὰ τί τὴ θελει τοτε τέτοια ζωή; Γιὰ ποιὸ σκοπὸ νὰ ζήση μέσα στὴ φυλακή; Ὅλα γι᾽ αὐτὸν τελείωσαν. Πατρίδα, οικογενεια, ἀρετὴ χάθηκαν. Τελος τότε σ᾽ αὐτὸ τὸ μαρτύριο. Ναί! Ἡ ἀπόφαση πάρθηκε, πρέπει νὰ πεθάνη.

Καὶ νά! Μέσα στὸ σκοτάδι κάτι ξαφνικὰ κουνιέται ἀποφασιστικά. Τὸ ζαλισμένο του κεφάλι χτυπᾶ με δύναμη στὴν προεξοχὴ τοῦ τοίχου μιὰ... δυό...

Και πρὶν ἡ τρικυμισμένη του ψυχὴ πετάξη ἀνάλαφρα στὰ ἐλεύθερα οὐράνια, ἀκούγεται κομμένα: «Θεέ... μου... πα...τρίδα μου... γλυκειά... συγχ... συγχωρέστε με».

ΠΑΥΛΟΣ ΜΠΡΙΚΑΣ
(Γυμνάσιο Σουφλίου)

ΠΙΝΔΟΣ

Ὢ Πίνδος μου τρισένδοξη
καὶ αἱματοβαμένη
ἂς ὑψωθῆ η κοχη σου
ἡ τρισευλογημένη.
Γιατὶ σὲ σένα ἀντίκρυσαν
οἱ βαρβαροι το στεμμα
σὲ σένα πρωτοχύθηκε
τὸ ἑλληνικο το αἷμα.
Σ᾽ αὐτὲς ἐδῶ τὶς κορυφὲς
Ἕλληνες κι᾽ Ἑλληνίδες
ἔγραψαν μὲ ἡρωϊσμὸ
ἀθάνατες σελίδες.
Καὶ τώρα ἀκόμα πρόσφατα
στὰ τελευταῖα χρόνια
ὅπου ἡ Ἑλλας δοκιμασε
σκλαβιὰ καὶ καταφρόνια
Καὶ ὑψώθηκες μπροστὰ
σὰν γίγας ὁπλισμένος
κι᾽ ἔτσι ὁ βάρβαρος ἐχθρὸς
ἔφυγε ντροπιασμένος.

ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ ΓΕΩΡΓ. ΒΑΣΙΟΣ
(Μαθητὴς Γυμνασίου Ἀρρέν. Ἄρτης, τάξ. Γ΄)

Η ΕΛΛΑΔΑ !!

«Ἡρώων ἔθνος», ἔχουν ὀνομάσει ὅλοι οἱ πολιτισμένοι λαοὶ τῆς γῆς, τὴν ἀγαπημένη μας πατρίδα, τὴν Ἑλλάδα. Καὶ δίκαια. Γιατὶ ποιὰ ἄλλη χώρα μπορεῖ νὰ συγκριθῆ μὲ τὴν Ἑλλάδα, στὴ δόξα καὶ στὸν πολιτισμό; Ποιὸ ἄλλο κράτος θεωρεῖται χώρα τῶν γραμμάτων καὶ τῆς ἐπιστήμης, ὅπως ἡ Ἑλλάδα; Κανένα ἀπολύτως. Μόνον ἡ Ἑλλάδα. Ἡ Ἑλλάδα εἶναι ἐκείνη ποὺ σκόρπισε σ᾽ ὁλόκληρη τὴν ἀνθρωπότητα τὸ φῶς τοῦ πολιτισμοῦ. Εἶναι ἡ χώρα, ποὺ ἔχει νὰ ἐπιδείξη ἕνα Μαραθῶνα, ἕνα Βυζάντιο, ἕνα 21, ἕνα Σαράντα καὶ τόσες ἄλλες ἔνδοξες ἐποποιΐες, ποὺ θὰ μείνουν γραμμένες μὲ χρυσὰ γράμματα στὴν ἱστορία τῶν ἐθνῶν. Εἶναι ἡ πατρίδα τοῦ Σωκράτη, τοῦ Πλάτωνα, τοῦ Περικλῆ, τοῦ Μιλτιάδη, τοῦ Θεμιστοκλῆ καὶ τόσων ἄλλων μεγάλων ἀνδρῶν τῆς ἀρχαιότητας, ποὺ ἔλαμψαν καὶ θὰ λάμπουν, σὰν φωτεινοὶ ἀστέρες μέσα στὸ στερέωμα τῆς ἀνθρωπότητας. Ἡ Ἑλλάδα δὲν εἶναι μόνο ἡ χώρα ποὺ «κρατᾶ τὴν ἀρχηγία τοῦ πολιτισμοῦ τῆς ἀνθρωπότητος», καθὼς λέγει ὁ Βιλαμόβιτς, ἀλλὰ εἶναι καὶ ἡ χώρα ποὺ ἐθεοποίησε τὴν ἐλευθερία καὶ ἀνάγκασε τὸν κόσμο ὅλο νὰ τὴν σέβεται, νὰ τὴν θαυμάζη καὶ νὰ γονατίζη μπρὸς στὰ μυθικὰ κατορθώματα τῶν παιδιῶν της καὶ τὴν ἀστείρευτη πηγὴ τῶν ἡρωϊσμῶν τους. Κάθε χιονισμένο βουνὸ τῆς Ἑλλάδας, κάθε κελαρυστὸ ρυάκι της, κάθε πρασινισμένη πλαγιά της, κάθε λιθάρι της ἔχει ποτισθῆ μὲ ἄφθονο αἷμα καὶ ἔχει νὰ ἱστορήση καὶ ἕνα θρίαμβο, μιὰ δόξα της, μιὰ αὐτοθυσία τῶν παιδιῶν της. Ὁ ποιητὴς Γεώργιος Στρατήγης σημειώνει μὲ τὴν ἀθάνατη πέννα τῆς ποίησής του τὶς λίγες αὐτὲς γραμμές:

«Νικοῦσες; καὶ τοὺς κοσμους ἐλευθέρωνες!
Μιλοῦσες; καὶ τοὺς ἄγριους ἡμέρωνες!
Ἐτραγουδοῦσες; μάγευες καὶ τις σειρῆνες!
Φιλοσοφοῦσες; καὶ τὸ νοῦ στοὺς οὐρανοὺς ἐ-
(φτερωνες!».

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Δ. ΚΟΥΒΕΛΑΣ

ΛΕΥΚΑΔΑ

Μίλησέ μου ὀνειρεμένη κυρά, μαγεύτρα φύση. Πες μου γιὰ τὸ ἀγαπημένο σου νησὶ τὴν ξωτικὴ Λευκάδα.

Λαμπερὸ τὸ Ἰόνιο πέλαγος ἁπλώνεται ὡς τὸ βαθος τοῦ ὁριζοντα...

Τα απαλα, ησυχα κυματάκια του χαϊδεύουν τὶς δαντελωτές ακτες των νησιῶν, των επτὰ νησιων που η δημιουργος φύση λες τους ἔδωσε περισσεια χαρη. Ἡ γραφικη αυτη σειρὰ της περιφημης Ἑπτανήσου απλωνεται μ᾽ ολη της την μεγαλοπρεπεια σὰν χαρωπὴ βασιλισσα τοῦ παλιου καιρου μὲ στέμμα την... Λευκαδα!

Περιτριγυρισμενη κι᾽ αφροπλασμενη σε χείμαρρο κυματων, γεματη ανθους και δεντρα καταφυτη απὸ δάση, να ἡ Λευκαδα τ᾽ ονειρεμένο νησί

Τὸ καλοκαῖρι ἀπολαβαίνει πλούσια τὰ θεϊκὰ δῶρα. Ἡ ησυχη θαλασσα γλυφει γλυκὰ τὰ σπανια ἀμμουδερα της ακρογιαλια, που προσφερουν στους κατοίκους της την απόλαυση καὶ την δροσια τῶν καλοκαιρινῶν μπανιων.

Ὁ χειμώνας ἔρχεται γλυκός. Τὸ τρελλὸ ξεροβόρι φυσαει με λιγοστη δυναμη, χιονι δὲ δέχεται ποτέ, ἡ βροχὴ ξεθυμαίνει σὲ πρώϊμη παρακμή.

Οἱ κατοικοι τοῦ εὐτυχισμένου αὐτοῦ νησιοῦ οἱ ἀθῶοι κι᾽ εἰρηνικοὶ νησιωτες εἶναι και θὰ εἶναι τὸ ὑπόδειγμα τῆς νησιώτικης λεβεντιᾶς. Καθισμενοι παρεες - παρέες στὰ παραλιακὰ καφενεια, ἀναπνεουν τὸν εὐχαριστο δροσερὸ μπάτη, ποὺ τοσο μετριαζει το καλοκαιρινὸ καμα.

Τ᾽ ἄφθονα προϊοντα της, τὰ λαχταριστὰ καὶ φρεσκώτατα ψαρια της, τὰ δροσατα φροῦτα της, τὴν μεταβαλουν σὲ ἐπίγειο παραδεισο.

Στοὺς ἀγρούς της τὸ σιταρι γρηγορώτερα μεστώνει, στοὺς κάμπους ἡ ἐλιὰ πρώϊμα μαζεύεται.

Τὰ τραγανὰ σταφύλια καὶ τ᾽ ἀχνοθυσσινὶ κρασὶ ἀφθονοῦν.

Αὐτὴ εἶναι ἡ Λευκάδα, τὸ παραμυθένιο νησί, ποὺ τυλίγεται στὰ γαλανὰ ἀτλάζια τοῦ Ἰονίου.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Χ. ΚΑΒΒΑΔΑΣ
(Μαθητὴς Γυμνασίου Λευκάδος)

Η ΠΕΡΗΦΑΝΗ ΚΛΗΜΑΤΑΡΙΑ

... Οἱ πεταλουδίτσες τοῦ χιονιοῦ σιγανές, ἁπαλὲς μὲ χάρη καὶ τάξη στολίζουν τὰ δέντρα! Ὅλα ἔξω πῆραν ἄλλη ὄψη. Ὅλα τὰ δέντρα: οἱ καρυδιές, οἱ μηλιές, οἱ ἀχλαδιὲς καμαρώνουν. Πιὸ πολὺ ἀπ᾽ ὅλα καμαρώνει ἡ γέρικη κληματαριὰ ποὺ βρίσκεται πίσω ἀπὸ τὸ σπίτι. Σὰν νύφη, λυγίζει, δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ καὶ χαίρεται τὸ καινούργιο της φόρεμα, τὸ ἄσπρο σεντόνι, ποὺ τῆς τὸ χάρισε ὁ ἀσπρομάλλης παπούς. Ὅλα τὰ βλέπει ἄσπρα καὶ νὰ φοροῦν τὰ ἴδια. Μὰ τὸ δικό της φόρεμα τῆς φαίνεται πιὸ ὡραῖο ἀπὸ τ᾽ ἄλλα. Γι᾽ αὐτὸ περηφανεύεται...

Σὲ λίγο τραβήχτηκαν τὰ σύννεφα καὶ φάνηκε ὁ ἥλιος. Εἶδε τὴν περήφανη κληματαριὰ καὶ γέλασε. Ἄρχισε νὰ ρίχνη τὶς ζεστές του ἀκτῖνες ἐπάνω της. Σὲ πέντε λεπτὰ δὲν τῆς ἔμεινε τίποτα ἐπάνω της.

Ἔτσι ἡ γέρικη κληματαριὰ ἔγινε πάλι γρηά. Τὸ βράδυ προτοῦ ἀκόμη νὰ κρυφτῆ ὁ ἥλιος μέσα στὰ σκοτεινά του ὑπόγεια εἶπε στὴν περήφανη κληματαριά:

«Ὅποιος περηφανεύεται γρήγορα ταπεινώνεται».

ΣΩΤΗΡΙΟΣ Β. ΦΑΣΟΥΛΗΣ
(Παιδόπολη Ἀγριᾶς Βόλου, Δ΄ τάξ. Γυμν.)

Γιά νά γνωρίσωμε τήν ΕΛΛΑΔΑ

Ἡ Βυζαντινὴ Θεσσαλονίκη

Ὅταν σταθῆ κανένας στὸ Ἑφταπύργιο καὶ ρίξη μιὰ ματιὰ στὴ δεύτερη πρωτεύουσα τῆς Ἑλλάδος, ποὺ κατεβαίνει ἀπὸ τὰ πόδια του ὡς τὴ θάλασσα πέρα, κι' ἁπλώνεται δεξιὰ κι' ἀριστερά, στραφταλίζοντας κάτω ἀπὸ τὸν ἥλιο, παραξενεύεται μὲ τὴν ποικιλία ποὺ ἔχουν τὰ κτίριά της. Δὲν εἶναι μιὰ ἡ Θεσσαλονίκη, ποὺ βλέπεις. Οἱ καιροὶ κι' οἱ λαοὶ ποὺ πέρασαν, ἀφῆκαν τὰ ἴχνη τους στὴν ἀρχιτεκτονικὴ καὶ στὴν ὄψη τῆς πολιτείας.

Ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ νέα πανύψηλα κτίρια, διακρίνεις ἀψίδες ρωμαϊκές, βυζαντινοὺς τρούλους, καμπαναριά, μιναρέδες κι' οἰκοδομήματα κάθε ρυθμοῦ.

Νά, σὲ τοῦτες τὶς συνοικίες, κάτω ἀπ' τὰ τείχη, ἀφῆκε ἡ Τουρκοκρατία τὰ ἴχνη της, στὰ στενὰ πλακόστρωτα καλντερίμια, στοὺς πλαδαροὺς θόλους τῶν σκόρπιων τζαμιῶν, στὰ παράθυρα ποὺ τὰ φράζουν ἀκόμα καφάσια.

Μὰ ἐτούτη ἡ ὄψη ὅλο καὶ σβύνει. Ἡ τάση γιὰ ἀνανέωση ἐξαλείφει ὅ,τι ἀφῆκε ἡ μεγάλη πυρκαϊὰ τοῦ 17 κι' ἡ Θεσσαλονίκη, νεοχτισμένη κι' ἀστραφτερή, παίρνει ὕφος μοντέρνο. Θεόρατα κτίρια, ποὺ πολλὲς φορὲς ξεπερνοῦν τ' Ἀθηναϊκά, δεντροφυτευμένες πλατεῖες, μεγάλα καὶ πολυστόλιστα καταστήματα, τράπεζες, τελωνεῖα, ἐκθέσεις, κέντρα κατάμεστα κόσμο τὰ βράδυα, δρόμοι ἄνετοι ποὺ σφύζουν ἀπὸ κυκλοφορία, πελώρια ἐργοστάσια, ποὺ καπνίζουν στὶς ἄκριες τῆς πολιτείας.

Κι' ὅμως, ἐδῶ κι' ἐκεῖ, τροῦλοι γραφικοὶ κι' ἁπαλὲς θολωτὲς ἐπιφάνειες, σὲ καλοῦν νὰ γνωρίσης μιὰν ἄλλη Θεσσαλονίκη, ποὺ δὲν κατάφεραν οἱ μοντέρνοι ρυθμοὶ νὰ τὴ σβύσουν. Πρωΐ, πρωΐ ξεκινάμε νὰ τὴ γνωρίσουμε, κάνοντας ἐπίσκεψη στὰ μουσεῖα καὶ στοὺς ναούς, ποὺ κρατοῦν τὴν αἰώνια δόξα τους μὲ καμάρι καὶ περηφάνεια.

Μὰ ἂς δοῦμε μὲ λίγα λόγια τὴν ἱστορία τῆς πολιτείας ἀπ' τὰ πανάρχαια χρόνια.

— Γιατί ὠνομάστηκε Θεσσαλονίκη; ρώτησε ὁ Φάνης.

— Θὰ νίκησε φαίνεται τοὺς Θεσσαλούς, εἶπε, ρίχνοντάς το στ' ἀστεῖο ὁ Λεωνίδας.

— Κάτι τέτοιο σημαίνει τὸ ὄνομα, εἶπε κι' ἡ Μυρτώ. Μὰ τ' ὄνομα αὐτὸ τόχε προτήτερα μιὰ ἀρχόντισσα, ἡ Θεσσαλονίκη, ἡ ἀδερφὴ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου ἀπ' ἄλλη μητέρα, ποὺ παντρεύτηκε τὸ 300 π.Χ. τὸν Κάσσανδρο.

— Αὐτὸς θἄκτισε τὴν πόλη, εἶπε ὁ Φάνης καὶ τῆς ἔδωσε τ' ὄνομα τῆς γυναίκας του γιὰ νὰ τὴν τιμήση. Ἡ Θεσσαλονίκη, λοιπόν, ἔχει τὴν ἀρχή της στὸν τρίτο αἰῶνα π.Χ.

— Ὄχι, Φάνη μου, ἦταν πολὺ πιὸ παλιά. Τὴν ἔκτισαν, στὰ πανάρχαια χρόνια, οἱ πρωτοέλληνες Θεσσαλοὶ καὶ τῆς ἔδωκαν τ' ὄνομα «Ἁλία», ποὺ θὰ πῆ «Πολιτεία κοντὰ στὴ θάλασσα». Ἀπὸ κάποιες ὅμως ζεστὲς ἰαματικὲς πηγές, ποὺ ἦταν ἐδῶ κοντά, ἡ Ἁλία ὠνομάστηκε καὶ Θέρμη κι' ὁ κόλπος Θερμαϊκός. Ἡ πόλη, ποὺ ἔκτισε ὁ Κάσσανδρος, ἡ Θεσσαλονίκη, ἱδρύθηκε δίπλα στὴ Θέρμη καὶ μεγαλώνοντας τὴν κατάπιε κι' αὐτὴ καὶ γίνηκαν ἕνα.

— Ὡς τότε πρωτεύουσα τῆς Μακεδονίας ἦταν ἡ Πέλλα; ρώτησε ἡ Μυρτώ.

— Καὶ βέβαια, ἡ καϋμένη ἡ Θέρμη, δὲν εἶχε καμμιὰ σημασία μπροστὰ στὴν πανίσχυρη Πέλλα καὶ στὴν πεντάμορφη Ἔδεσσα, ποὺ βασίλευαν τὸν καιρὸ τοῦ Φιλίππου. Μά, λίγο λίγο, μὲ τὴν ἐπίκαιρη θέση της, ἡ Θεσσαλονίκη τὶς ἔβαλε κάτω. Ἔγινε γρήγορα κέντρο ἐμπορικό, ἰσχυρὸ κι' ὀχυρὸ λιμάνι, ἑστία πολιτισμοῦ καί, στὰ χρόνια τοῦ Βυζαντίου, μιὰ δεύτερη Βασιλεύουσα.

Ὁ Ρωμαῖος Αἰμίλιος Παῦλος κατάλαβε τὴ σημαντική της γεωγραφικὴ θέση καὶ τὴν ἔκαμε τότε πρωτεύουσα τετραρχίας. Στὰ χρόνια τοῦ Νέρωνα, ὁ Ἀπόστολος Παῦλος κήρυξε στὴ Θεσσαλονίκη τὸ Χριστιανισμὸ καὶ στὴν ἐκκλησία ἀκοῦμε συχνὰ τὰ δυὸ γράμματα ποὔχε στείλει «Πρὸς Θεσσαλονικεῖς».

— Φαντάζομαι λοιπὸν πόσες περιπέτειες θἄχε ἡ δεύτερη αὐτὴ Βασιλεύουσα, ἔκαμε ὁ Λεωνίδας.

— Ναί τὴν πανέμορφη Νύμφη τοῦ Θερμαϊκοῦ, τὴ ζήλευαν οἱ βάρβαροι κάθε ἐποχῆς καὶ ζητοῦσαν νὰ τὴν ἁρπάξουν ἀπὸ τὴ θάλασσα κι' ἀπὸ τὴ στεριά. Οἱ Σαρακηνοὶ τὴν ἐλεηλάτησαν τὸν ἑνδέκατο αἰώνα. Ὕστερα μπῆκαν οἱ Νορμανδοὶ καὶ κουρσέψαν τὰ πλούτη της. Τελευταῖα τὴν ἦραν οἱ Τοῦρκοι τὸ 1430 εἴκοσι χρόνια προτοῦ κυριέψουν τὴν Πόλη τοῦ Βυζαντίου.

— Κι' ἐλευθερώθηκε μόνο τὸ 1912, δὲν εἶναι ἔτσι θεία; εἶπε ὁ Φάνης.

— Ναί, Φάνη μου, τὸ πολύτιμο δῶρο τῆς λευτεριᾶς, τῆς τὸ χάρισε ὁ πολιοῦχος της, ὁ Ἅγιος Δημήτριος, στὶς 26 Ὀκτωβρίου τοῦ 1912, τὴν ἡμέρα τῆς ἑορτῆς του.

— Μ' αὐτὸ εἶναι θαῦμα, εἶπε ἡ Μυρτὼ ἐνθουσιασμένη. Πᾶμε νὰ προσκυνήσωμε τὴ χάρη Του καὶ νὰ δοῦμε καὶ τὸν ὡραῖο ναὸ Του.

Ναί, ἀπ' τὸν Ἅγιο Δημήτριο θ' ἀρχίσουμε τὸ προσκύνημά μας στὴν καλλιτεχνικὴ καὶ Βυζαντινὴ Θεσσαλονίκη.

Αὐτοπροσωπογραφία τοῦ μαθητοῦ τῆς Σεβαστοπουλείου Ἐργατικῆς Σχολῆς Μιχαὴλ Ἐλευθ. Παντελιδάκη.

Ἡ ἀρχαία αὐτὴ ἐκκλησία εἶναι βασιλικὴ καὶ ἔχει πέντε κλίτη ἐνῶ οἱ συνηθισμένες βασιλικὲς ἔχουν μόνο τρία. Κτίστηκε τὸ 412 μ.Χ. ἀπ' τὸν ἔπαρχο τοῦ Ἰλλυρικοῦ, τὸν Λεόντιο... Ὕστερα ὅμως κάηκε καὶ τὴν ξανάκτισαν ἀκόμα πιὸ ὄμορφη. Λὲς καὶ τὄχει ἡ μοῖρα της, ὅλο νὰ καίγεται καὶ νὰ ξανανιώνη, σὰν ἐκεῖνο τὸ μυθικὸ πουλί, τὸ Φοίνικα, καὶ σὰν τὴν Ἑλλάδα μας, ποὺ τὸν ἔχει γιὰ σύμβολό της. Τὸ 1917, μιὰ μεγάλη φωτιά, ποὺ κατάστρεψε τὴ μισὴ πολιτεία, ἔκαψε καὶ τὴν ἐκκλησία τοῦ Μυροβλήτη.

Κι' ἀκόμα τὴν ξαναχτίζουν κι' ὅταν τελειώση ὁλότελα θἄναι πραγματικὸ ἀριστούργημα.

Σταθήκαμε καὶ θαυμάσαμε τὰ ὡραῖα μωσαϊκά της, τὰ σκαλιστὰ κιονόκρανα, τὰ θαυμάσια τέμπλα, τοὺς τοίχους μὲ τὰ ἐξαίσια μάρμαρα, τὶς κολῶνες τὶς χιλιοσκάλιστες. Τί αἰθέρια κι' ἀνάλαφρα εἶναι ὅλα καὶ πόσο τὰ λούζει ὁ ἥλιος!

Κατεβήκαμε ὕστερα στὴν κρύπτη, ὅπου μαρτύρησε ὁ Ἅγιος Δημήτριος, ὅπου εἶχε ταφῆ τὸ μυρόβλητο Σκήνωμά Του.

— Θεὲ Δημητρίου, φωνάζομε, παίρνοντας τὴν ἀρχαία κραυγὴ τοῦ Νέστορα ὅταν νίκησε τὸ Λυαῖο. Θεὲ Δημητρίου, σῶζε ἀπ' τοὺς διάφορους Λυαίους τὴν ὄμορφη καὶ μαρτυρικὴ Μακεδονία!

Φεύγουμε ἀπ' τὸν ἅγιο Δημήτριο καὶ πηγαίνομε στὸ ναὸ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, ποὺ ἀπὸ τὸ στρογγυλὸ σχῆμα του, λέγεται Ροτόντα. Περίφημη ἐκκλησία μ' ἕνα πελώριο θόλο καὶ μὲ ὡραῖες συμμετρικὲς κόγχες ὁλόγυρα στοὺς τετράπαχους τοίχους. Θαυμάζουμε κι' ἐδῶ τὰ μωσαϊκά, καὶ συνεχίζουμε τὴν ἐπίσκεψή μας σ' ἄλλους ναούς. Εἴδαμε ἔτσι τὸν πρωτότυπο ναὸ τῆς Ἁγίας Παρασκευῆς, ὡραία κι' ὁλόφωτη τρίκλινη βασιλική, τὴν Ἁγία Σοφία ποὺ εἶναι σήμερα μητρόπολη τῆς Θεσσαλονίκης κι' ἐκτίστηκε στὰ χρόνια τοῦ Ἰουστινιανοῦ, στὸ ρυθμὸ τῆς Μεγάλης Ἁγίας Σοφίας.

Μὰ ὁ πιὸ ὄμορφος ἀπὸ ὅλους τοὺς ναοὺς τῆς Θεσσαλονίκης, ἕνα ἀριστούργημα τέχνης, τοῦ δέκατου τέταρτου αἰῶνα, εἶναι ὁ ναὸς τῶν Ἁγίων Ἀποστόλων, σὲ σχῆμα σταυροειδές, ἕνα μνημεῖο κομψὸ καὶ ἀνάλαφρο, μὲ διακοσμήσεις πολύχρωμες ἀπὸ τοῦβλα στὴν πρόσοψη.

Εἴδαμε κι' ἄλλα μνημεῖα Βυζαντινά, μοναστήρια, ναοὺς καὶ κάστρα καὶ μελετήσαμε στὴ δική τους τὴν ἱστορία, τὴν περιπέτεια καὶ τὴν τύχη τῆς πολιτείας ποὺ στόλιζαν.

Ἡ Βυζαντινὴ Θεσσαλονίκη! Ἀλήθεια, ὕστερα ἀπ' τὴν Κωνσταντινούπολη, καμμιὰ ἄλλη πόλη, δὲν ἔχει τὴ δύναμη νὰ κερδίση αὐτὸ τὸ ἐπίθετο. Ἀπὸ δῶ πέρασε ἕνας πολιτισμὸς κι' ἄφηκε ἀχάλαστη τὴ σφραγίδα του κι' ἡ Θεσσαλονίκη θὰ μένη πάντα, παρὰ τὸν ἀέναο ἐκμοντερνισμό της, ἕνα μουσεῖο Βυζαντινό.

Ἕνας περίπατος, τὸ βραδάκι στὸ Μικρὸ Καραμπουρνού, μᾶς ξανάφερε στὴν πραγματικότητα. Ρουφήξαμε τὴ δροσιὰ τοῦ Θερμαϊκοῦ, χόρτασε τὸ μάτι μας γραφικότητα, κι' ὅταν γυρίσαμε, νύχτα πιά, στὴν πλατεία τοῦ Λευκοῦ Πύργου, ποὺ ἦταν κατάμεστη περιπατητές, αἰσθανθήκαμε τὸ σφυγμὸ τῆς νεώτερης πολιτείας, τῆς σύγχρονης δεύτερης πρωτεύουσας τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ παλιὰ καὶ ἡ νέα Θεσσαλονίκη! Τὸ ἴδιο ὡραῖες, τὸ ἴδιο πολιτισμένες, τὸ ἴδιο Ἑλληνικές. Μιὰ συγκίνηση ἔσφιξε τὴν καρδιά μας.

Αὔριο ξεκινᾶμε γιὰ τὴν πανίερη γῆ τῆς Μακεδονίας, νὰ δοῦμε τὴν ὕπαιθρο, τὴ χώρα μὲ τὰ βουνὰ καὶ μὲ τὰ μεγάλα ποτάμια, τὴ χώρα μὲ τὰ νερὰ τὰ τρεχούμενα καὶ τὶς λίμνες, τὴ γῆ μὲ τὸ φρόνημα, τὸ περήφανο, π' ἀντιστέκεται τόσους αἰῶνες στὶς θύελλες, χιλιοῦμνητη, χιλιοπαινεμένη κι' ἀθάνατη Ἑλληνίδα.

ΕΛΕΝΗ ΠΑΡΗ

Ἡ Σελίδα τῶν Μικρῶν

ΚΟΥΒΕΝΤΟΥΛΕΣ ΜΕ ΤΗ ΓΙΑΓΙΑ

Ποιός φταίει;

Ἀγαπητά μου παιδιά,

Ἡ Λευτερίτσα ἦρθε κλαίγοντας ἐκεῖ πού καθόμουν κι' ἔπλεκα, καμαρώνοντας τὰ παιδάκια πού ἔπαιζαν στὸν κῆπο μας.

— Γιαγιὰ Καντιανή, μίλησέ τους.

— Τί σοῦκαμαν, Λευτερίτσα;

— Μὲ διώξανε ἀπὸ τὸ παιχνίδι. Δὲ θέλουν νὰ παίξω κι' ἐγὼ κρυφτούλη μαζί τους.

Ἔβαλα φυσικὰ τὴ φωνὴ κι' ἡ παρέα μαζεύτηκε γύρω μου.

— Θὰ σᾶς διώξω ἀπὸ τὸν κῆπο! Κι' ἐσᾶς, — εἶπα ἰδιαίτερα στὰ ἐγγόνια μου, — θὰ σᾶς κλείσω στὴν κάμαρα, ἂν δὲν παίξετε καὶ τὴ Λευτερίτσα. Ἀκοῦς ἐκεῖ, νὰ τὴν διώχνετε, τὴν καϋμένη, γιατί εἶναι μικρούλα;

— Μὰ δὲν τὴ διώχνουμε γιατί εἶναι μικρούλα, εἶπε ὁ Τέλης. Μᾶς κάνει χαλάστρες. Πηγαίνει καὶ μαρτυρᾶ ποῦ κρυβόμαστε.

— Εἶναι σκάνδαλο, εἶπε κι' ὁ Φαίδων, τὸ γειτονόπουλο. Χτὲς ποὺ εἶχα τὰ γενέθλιά μου, μᾶς ἔσπασε ἕνα τζάμι..

— Αὐτὸ δὲν τὸ ἤθελε, εἶπε παίρνοντας τὸ μέρος της ἡ Βούλα, ποὺ ἀγαπᾶ τὴ δικαιοσύνη.

— Ναί, δὲν τὸ ἤθελε! Ἔτσι λές; Τῆς ἀρέσει νὰ κάνῃ ὅλο φασαρία, φώναξε ὁ Δημητρός. Στὸ σχολεῖο, παίρνει τὶς πλάκες καὶ τὶς πετᾶ πάνω στὰ θρανία. Χτὲς ἔσπασε τοῦ Κωστάκη τὴν κασετίνα...

— Ψέμματα! ψέμματα, ἔλεγε κλαουρίζοντας πάντα ἡ Λευτερίτσα.

— Καλά, ἂς τ' ἀφήσουμε αὐτά. Τώρα θέλω νὰ παίξετε, ὅλα ἀγαπημένα.

Τὴν πῆραν μαζί τους καὶ ἄρχισαν τὸ παιχνίδι. Ἔπαιζαν σκοινάκι τὰ κοριτσάκια καὶ τόπι τ' ἀγόρια.

Βρῆκα τὴν εὐκαιρία νὰ παρακολουθήσω τὴ Λευτερίτσα. Ἦταν πραγματικὸ σκανδαλάκι. Ὅλους τοὺς πείραζε, ἔμπαινε στὴ μέση, ἔπαιρνε τὴ σειρὰ τῶν ἄλλων, ποτὲ δὲν παραδεχόταν πὼς ἔχανε. Στὸ τέλος βαρέθηκε τὸ σκοινάκι καὶ πῆγε καὶ τάβαλε μὲ τ' ἀγόρια. Τοὺς ἔπαιρνε τὸ τόπι καὶ τὸ πετοῦσε μακρυά, ἔκανε χαλάστρες. Στὸ τέλος ὅταν τὴ μάλλωσαν, θύμωσε καὶ τοὺς πέταξε τὴ μπάλα στὸ διπλανὸ περιβόλι.

— Ἀ, ἔτσι εἶσαι λοιπόν, φώναξα, ἔλα ἐδῶ Λευτερίτσα. Ἐσύ, παιδί μου, δὲν ξέρεις νὰ κάνῃς παρέα, καὶ μὲ τὸ δίκηο τους δὲ σὲ θέλουνε οἱ ἄλλοι νὰ παίξῃς μαζί τους. Εἶσαι ἐνοχλητική, ἐγωΐστρια, θὲς νὰ γίνεται μόνο τὸ δικό σου. Κι' ὅμως, μικρὴ σκανταλιάρα, μ' αὐτοὺς καὶ μ' αὐτούς σου τοὺς τρόπους δὲ θάχῃς ποτέ σου συντρόφους καὶ φίλους. Τὰ καλὰ παιδιὰ ὅταν κάνουν παρέα, ὑποχωροῦν τὄνα στ' ἄλλο, παίζουν συντροφικὰ καὶ φροντίζουν νὰ γίνωνται ὅλα σωστά, μὲ δικαιοσύνη καὶ τάξη. Τὸ ἴδιο μὲ τὸ παιχνίδι, θὰ γίνεται στὴ ζωή σου μεθαύριο, ὅταν μεγαλώσῃς. Ἂν ἐνοχλῇς, ἂν δὲν εἶσαι εὐχάριστη, θὰ σ' ἀντιπαθοῦν οἱ γειτόνοι, οἱ φίλοι κι' οἱ συγγενεῖς σου ἀκόμη. Καὶ θἆσαι ὑποχρεωμένη νὰ ζήσῃς μονάχη, παντέρημη, δίχως ἀγάπη...

Τὰ μάτια τῆς Λευτερίτσας μὲ κοίταζαν παραξενεμένα...

— Νὰ πάω νὰ παίξω; μὲ ρώτησε. Δὲ θὰ εἶμαι πιὰ σκάνταλο.

Τὰ παιδιὰ ποὺ τὴν ἄκουσαν γέλασαν καὶ τὴν πῆραν μαζί τους. Νὰ δοῦμε θὰ τὴν κρατήσουν πολλὴ ὥρα; Τί λέτε;

Μὲ ἀγάπη

Ἡ γιαγιὰ ΚΑΝΤΙΑΝΗ

ΤΟ ΠΑΡΑΜΥΘΑΚΙ ΜΑΣ

Τὸ χρυσὸ ραβδί

Μιὰ φορὰ κι' ἕνα καιρὸ ἦταν ἕνας γερο - βοσκός, ποὺ ζοῦσε στὸ καλύβι του μαζὶ μὲ τὴν ὄμορφη καὶ καλὴ κορούλα του.

Κάθε πρωΐ ὁ γερο - βοσκὸς ξεκινοῦσε γιὰ τὴν κοντινὴ στάνη, ἔπαιρνε λίγα προβατάκια κι' ἀκουμπῶντας στὸ χοντρὸ ραβδί του, σκαρφάλωνε στὰ βουναλάκια νὰ τὰ βοσκήσῃ.

Ἕνα πρωΐ, ὅμως, ὁ γερο - βοσκός, φώναξε τὴν κορούλα του καὶ τῆς εἶπε:

— Σήμερα δὲν θὰ πάω γιὰ βοσκή. Οἱ μέρες μου τελείωσαν. Μ' ὅλο ποὺ μποροῦσα νἄχω πλούτη στὴν ζωή μου δὲν τὰ πόθησα γιατί πλοῦτος γιὰ μένα ἦταν ἡ καλή μου καρδιά. Τώρα ποὺ πεθαίνω, δὲν ἔχω τίποτα ἄλλο νὰ σ' ἀφήσω ἐκτὸς ἀπ' τὸ ραβδί μου. Νὰ τὸ φυλᾷς σὰν τὰ μάτια σου καὶ νὰ μὴν τὸ δώσῃς σὲ κανένα παρὰ μόνον στὸν γιὸ τοῦ βασιληᾶ.

Αὐτὰ εἶπε ὁ γερο - βοσκὸς κι' ἔκλεισε γιὰ πάντα τὰ μάτια. Κι' ἡ κορούλα του ἀπόμεινε ὀρφανὴ κι' ἔκλαψε πολὺ γιὰ τὸ θάνατο τοῦ πατέρα της. Μὰ σὰν τὸν ἔθαψε, στέγνωσε τὰ δάκρυά της, πῆρε τὸ χοντρὸ ραβδὶ καὶ τράβηξε γιὰ τὴ βοσκή.

Κι' ἡ μικρὴ βοσκοπούλα πήγαινε κάθε μέρα στὸ βουνό, ἀκουμπῶντας στὸ ραβδὶ τοῦ πατέρα της, ποὺ δὲν τ' ἀποχωριζόταν οὔτε λεφτό. Κι' ἔτσι κυλοῦσαν οἱ μέρες, κυλοῦσαν τὰ χρόνια κι' ἡ βοσκοπούλα μεγάλωνε καὶ γινόταν μιὰ ὄμορφη κοπέλλα.

Τὴν ἴδια ἐποχὴ κάτω στὴν χώρα γινόταν μεγάλο κακό. Ἄγριοι ἐχθροὶ εἶχαν χτυπήσει τὸ βασιλικὸ στρατὸ κι' ὁ βασιληᾶς ξεσηκώθηκε σὲ πόλεμο ἐναντίον τους. Μὰ ὁ πόλεμος δὲν τελείωνε εὔκολα. Τὰ παλληκάρια ἔπεφταν σκοτωμένα τὸ ἕνα ἔπειτα ἀπ' τ' ἄλλο, οἱ δουλειὲς στὶς πολιτεῖες εἶχαν σταματήσει καὶ τὰ χωράφια εἶχαν μείνει ἀκαλλιέργητα. Ἡ πεῖνα κι' οἱ ἀρρώστειες εἶχαν φωλιάσει μέσα στὴν χώρα. Μὰ ἡ πιὸ μεγάλη δυστυχία ἦρθε σὰν ὁ γενναῖος βασιληᾶς βρῆκε τὸ θάνατο σὲ μιὰ μάχη, ἀπὸ βόλι ἐχθρικό.

Κουρασμένος, πιά, ὁ στρατὸς καὶ φοβισμένος ἀπ' τὸ θάνατο τοῦ βασιληᾶ του δὲν εἶχε ὄρεξη νὰ πολεμήσῃ. Ἄδικα τὸ βασιλόπουλο πολεμοῦσε νὰ τοὺς ἐμψυχώσῃ. Ἦταν πολὺ νέος γιὰ νὰ τοὔχουν ἐμπιστοσύνη καὶ δὲν εἶχε χρήματα νὰ τοὺς πληρώσῃ.

Ἕνας - ἕνας οἱ φίλοι τοὔφευγαν κι' οἱ ἐχθροὶ ὅλο καὶ προχωροῦσαν μέσα στὸ βασίλειό του.

Ἔτσι μιὰ μέρα ἐνῶ πολεμοῦσε μὲ τοὺς λιγοστοὺς φίλους του, βρέθηκε περικυκλωμένος ἀπ' τὰ ἐχθρικὰ στρατεύματα καὶ μὲ μεγάλο κόπο κατάφερε νὰ γλυτώσῃ, καὶ νὰ χαθῇ μέσα στὶς ἐρημιές.

Πικραμένο τὸ βασιλόπουλο χωρὶς καμμιὰ ἐλπίδα τράβηξε τὸν ἄγνωστο δρόμο του μέσ' τὴν νύχτα, ὥσπου εἶδε ἕνα μικρὸ φῶς. Τὸ φῶς αὐτὸ ἔφεγγε στὸ καλύβι τῆς βοσκοπούλας μας, ποὺ καθισμένη μπροστὰ σ' ἕνα τραπέζι κι' ἔχοντας πάντα δίπλα τὴν κληρονομιὰ τοῦ πατέρα της, τὸ χοντρὸ ραβδί της, κεντοῦσε.

Τὸ βασιλόπουλο ἔφθασε στὸ καλύβι καὶ χτύπησε τὴν πόρτα.

—Ἀνοῖξτε σ' ἕνα δυστυχισμένο ξένο, φώναξε.

— Τὸ φτωχικό μου εἶναι γιὰ κάθε ξένο ἀνοιχτό, ἀπάντησε ἡ βοσκοπούλα κι' ἄνοιξε τὴν πόρτα.

Τὸ ταλαιπωρημένο βασιλόπουλο μπῆκε μέσα καὶ κάθισε σὲ μιὰ καρέκλα δίπλα στὸ τραπέζι, ἤπιε τὸ ζεστὸ γάλα, ποὺ τοῦ πρόσφερε ἡ κόρη κι' ἀναστέναξε.

— Τί ἔχεις, ξένε, κι' εἶσαι τόσο λυπημένος; τὸν ρώτησε τότε ἡ βοσκοπούλα.

—Ἄχ, κόρη μου, ἀπάντησε τὸ βασιλόπουλο. Ἐσὺ ζεῖς ἥσυχη ἐδῶ στὴν ἐρημιά σου, μὰ δὲν ξέρεις κάτω στὴν χώρα τί κακὸ γίνεται. Πέθανε ὁ βασιληᾶς καὶ τὸ βασιλόπουλο ἄδικα

(Συνέχεια στὴ σελίδα 273)

Η ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗ ΜΑΣ ΣΤΗΛΗ

Καὶ πάλι ὁ θυμός;

Εἴχαμε πῆ στὸ περασμένο μας σημείωμα, πῶς σήμερα θὰ ἐξετάζαμε ἂν ἐπιτρέπεται νὰ θυμώνουμε. Ἂν μᾶς ἐπιτρέπεται, δηλαδή, νὰ αἰσθανώμαστε θυμὸ καὶ νὰ τὸν ἐκδηλώνουμε, παίρνοντας ὡς παράδειγμα τὸν ἴδιο τὸν Κύριο.

Γιὰ νὰ καταλήξουμε σ' ἕνα συμπέρασμα, ἂς παρακολουθήσωμε κι' ἄλλη μιὰ περίπτωση, ὅπου ὁ Κύριος φανέρωσε τὸ θυμό Του.

Ἂς θυμηθοῦμε ἕνα ἀπὸ τὰ ἱερὰ ἀναγνώσματα ποὺ ἀκούσαμε πρὶν ἀπὸ λίγο καιρό, τὴν Μεγάλη Ἑβδομάδα. Θυμᾶσθε πῶς ὁ Κύριος μίλησε στοὺς Φαρισαίους καὶ πόσο αὐστηρὰ τοὺς ἔκρινε; Ἀλλὰ γιὰ ἂς δοῦμε ἕνα - ἕνα τὰ θέματα, γιὰ τὰ ὁποῖα τοὺς κατέκρινε. Τί τοὺς εἶπε; Ὅτι βάζουν ἐπάνω στοὺς ὤμους τῶν ἀνθρώπων φορτία μεγάλα καὶ δυσκολοβάστακτα, κι' ἔτσι τοὺς κάνουν νὰ τρομάζουν καὶ νὰ διστάζουν νὰ μποῦνε στὸ δρόμο τῆς Βασιλείας τοῦ Θεοῦ. Κλείνουν τὴν Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν καὶ ἐνῶ ἐκεῖνοι δὲν προχωροῦν πρὸς τὰ ἐκεῖ, ἐμποδίζουν καὶ τοὺς ἄλλους ποὺ θέλουν νὰ εἰσέλθουν στὴ Βασιλεία τῶν Οὐρανῶν. Κατόπιν, ξεγελοῦν τὸν κόσμο μὲ τὴν ἐξωτερικὴ ἐμφάνιση τῆς εὐσεβείας τους. Ἐνῶ, δηλαδή, μέσα τους εἶναι σὰν τοὺς βρώμικους τάφους, γεμάτοι ἀπὸ σάπια κόκκαλα καὶ ἀπὸ σκουλήκια, ἀπ' ἔξω παρουσιάζονται εὐσεβεῖς. Φυλακτά, πλατειὰ ἱμάτια, προσευχὲς στὶς γωνίες τῶν δρόμων, τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ τὸ ἔχουν συχνὰ στὸ στόμα τους καὶ τὰ ὅμοια. Ἐνῶ, μέσα τους, ἔχει φωλιάσει κάθε ἀδικία. Ἀκόμη καὶ τὶς φτωχὲς καὶ τὶς χῆρες καταληστεύουν, μὲ τὴν πρόφαση ὅτι θὰ προσευχηθοῦν γι' αὐτές.

Ἔπειτα, ὁ ζῆλος τους γιὰ νὰ κάνουνε κάποιον ὀπαδὸ τῆς θρησκείας τους, εἶναι κι' αὐτὸς ψεύτικος. Γιατί, ὅταν δεχθῆ τὴν θρησκεία τους, τὸν διαφθείρουν σὲ τέτοιο βαθμό, ποὺ γίνεται δυὸ φορὲς χειρότερος ἀπ' αὐτούς.

Γενικά, ἀσχολοῦνται μὲ μικροπράγματα κι' ἔχουν ἀφίσει τὶς μεγάλες ἐντολὲς τοῦ Θεοῦ: τὴ δικαιοσύνη, τὴν εὐσπλαγχνία, τὴν πίστη. Θυμᾶστε ἐκεῖνα τὰ «οὐαί» ποὺ τοὺς εἶπε; Μὲ πόση ἀγανάκτηση τὰ ἔλεγε! Τί λέτε, πῶς σᾶς φαίνεται καὶ αὐτὴ ἡ περίπτωση;

Πρῶτα - πρῶτα, ἂς προσέξωμε καὶ πάλι τὸ θάρρος τοῦ Κυρίου. Ὁ Κύριος δὲν διστάζει νὰ τοὺς πῆ καταπρόσωπο τί ἀκριβῶς σκεφτόταν γι' αὐτούς. Κατόπιν, τους καταγγέλλει δημοσία. Καυτηριάζει τὴ στάση τους. Καὶ ὅλα αὐτά, γιατί; Γιὰ ἕνα λόγο. Γιατὶ ξεχείλιζε ἡ ἀγάπη Του. Ξεχείλιζε μέσα στὴν καρδιά Του ἡ ἀγάπη Του. Ἀπὸ ἀγάπη καὶ πρὸς τοὺς ἴδιους ἀκόμη τοὺς Φαρισαίους, ἀλλὰ κυρίως ἀπὸ συμπόνια πρὸς τοὺς ἄλλους, πρὸς τοὺς ἀνθρώπους ποὺ ὑπόφεραν ἀπὸ τὴν στάση αὐτὴ τῶν Φαρισαίων. Ἐπειδὴ ἀκριβῶς ὁ Κύριος αἰσθανόταν αὐτὴ τὴ συμπόνοια πρὸς τοὺς ἀνθρώπους ποὺ οἱ Φαρισαῖοι ἀδικοῦσαν μὲ τὴν στάση τους, γι' αὐτὸ δὲν μποροῦσε νὰ μείνη ἥσυχος. Κι' ἔτσι, ἔνοιωθε μέσα Του νὰ βράζη ἡ ἀγανάκτηση καὶ νὰ ξεχειλίζη μ' αὐτὸν τὸν ὁρμητικὸ τρόπο.

Ἀλλά, αἰσθανόταν ἀγάπη καὶ πρὸς τοὺς ἄλλους. Αἰσθανόταν ἀγάπη, γενικά, πρὸς ὅλον τὸν κόσμο ποὺ φοβόταν μήπως τὸ παράδειγμα τῶν Φαρισαίων τοὺς ἐπηρεάση ἄσχημα καὶ τοὺς κάνη νὰ μιμηθοῦν τὸ παράδειγμά τους. Γι' αὐτό, μὲ τέτοια ὁρμή, ἀναλαμβάνει τὴν ἐπίθεση ἀπέναντι στὴν ὑποκρισία τῶν Φαρισαίων.

Τελειώσαμε ὅμως καὶ τὸ σημερινό μας σημείωμα, χωρὶς νὰ προφθάσουμε νὰ ποῦμε, ἂν ἐπιτρέπεται ὁ θυμός. Ἴσως μερικοὶ νὰ ἔχουν βγάλει κι' ὅλας τὸ συμπέρασμά τους. Ἴσως νὰ λένε πὼς καὶ βέβαια ἐπιτρέπεται ὁ θυμός, ἀφοῦ καὶ ὁ Κύριος μας θύμωνε. Ἀλλ' ἂς μὴ βιαστοῦμε καλύτερα, γιατὶ τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι τόσο ἁπλό. Ἂς περιμένουμε καλύτερα καὶ τὸ ἄλλο σημείωμα.

Ο ΠΑΤΕΡ ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ

ΓΙΑ ΤΗ ΜΙΚΡΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΑ

ΠΡΑΚΤΙΚΕΣ ΣΥΜΒΟΥΛΕΣ

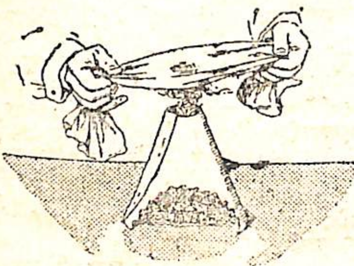
Οἱ λεκέδες. Στὸ προηγούμενο, σᾶς ἐξήγησα πῶς νὰ φτιάσετε μόνες σας ἕνα ὑγρὸ ποὺ νὰ βγάζη τοὺς περισσότερους λεκέδες.

Ὡστόσο καλὸ εἶναι νὰ ἔχετε στὸ σπίτι γιὰ καλὸ καὶ γιὰ κακό.

1) Ἕνα μπουκαλάκι νέφτι.
2) Ἕνα μπουκαλάκι βενζίνη.
3) Λίγη βαρεκίνα.
4) Ἕνα μπουκαλάκι ἀμμωνία.
5) Λίγο θειάφι.
6) Μιὰ πλάκα σαπούνι τύπου μασσαλίας (ἄσπρο) ποὺ πολλὲς φορὲς ἀρκεῖ γιὰ νὰ βγοῦν οἱ περισσότεροι λεκέδες.

Τὸ ἴδιο πρᾶγμα, δὲν βγάζει ὅλους τοὺς λεκέδες.

Ἂν θέλετε νάχετε μερικὲς γενικὲς γνώσεις, μάθετε πῶς γενικὰ ἡ βενζίνα, καὶ τὸ νέφτι, βγάζουν τοὺς λεκέδες ἀπὸ κερί, μπογιά, (φρέσκια) ρετσίνι, κατράμι, πίσσα.

Τὸ ἄμυλο (ὁ νισεστές, ἡ κοινὴ κόλλα) τὸ ἀλεύρι, ἡ κιμωλία, ὁ γύψος, τὸ πυλόχωμα, τὸ τάλκ, βγάζουν τὰ λίπη καὶ τὶς λαδιές.

Εἶναι πολὺ πιὸ ἀποτελεσματικὰ ἂν τ' ἀνακατέψωμε μὲ βενζίνα, ἢ ὅταν τ' ἁπλώσωμε πάνω στὸ ὕφασμα ποὺ ἔχει λαδιά, πλησιάσομε ἕνα καφτὸ σίδερο. Γιατὶ αὐτὲς οἱ σκόνες ὅταν ζεσταθοῦν, ἀπορροφοῦν καλύτερα τὸ λάδι ἢ τὸ λίπος.

Πῶς καθαρίζουν οἱ γιακάδες. Γιὰ νὰ καθαρίσωμε λεκιασμένα φορέματα ἢ ἀνδρικὰ κοστούμια ποὺ ἔχουν λερωθῆ στὸ λαιμό, χωρὶς νὰ πλύνωμε ὅλο τὸ κοστούμι ἢ νὰ τὸ στείλωμε στὸ καθαριστήριο, σ' ἕνα ποτήρι χλιαρὸ νερό, ρίχνομε μιὰ κουταλιὰ ἀμμωνία, ἁπλώνομε τὸν γιακὰ πάνω σ' ἕνα κουρέλι διπλωμένο στὰ δυὸ ἢ στὰ τέσσερα. Ὕστερα μ' ἕνα ἄλλο καθαρὸ κουρέλι ποὺ τὸ βρέχομε στὴν διάλυση τῆς ἀμμωνίας, ἀρχίζομε νὰ τρίβωμε ἕνα μέρος τοῦ γιακᾶ, ἀρχίζοντας π.χ. ἀπὸ ἀριστερά, θὰ σχηματιστῆ ἕνας λερωμένος ἀφρός, ποὺ τὸν μαζεύομε μὲ τὴν κόψη ἑνὸς μαχαιριοῦ. Ἔτσι ἐξακολουθοῦμε ὡς νὰ καθαρίσωμε ὅλον τὸν γιακά, ἀρχίζοντας τὸ καθάρισμα καὶ γιὰ δεύτερη φορὰ ἂν εἶναι πολὺ λερωμένος. Ὅταν καταλάβωμε ὅτι καθάρισε, τρίβομε τὸν γιακὰ μ' ἕνα ἄλλο καθαρὸ κουρέλι ποὺ τὸ βρέχομε σὲ καθαρὸ χλιαρὸ νερό. Στὸ τέλος, τρίβομε μὲ στεγνὸ κουρέλι. Τὸν ἀφήνομε νὰ στεγνώση λίγο, καὶ τὸν σιδερώνομε μὲ ἕνα πανὶ στὴν τσάκιση.

Λεκέδες ἀπὸ κόκκινο κρασὶ ἢ φρούτα. Ἀνάβομε σ' ἕνα μικρὸ δοχεῖο ἢ πιατάκι λίγο θειάφι, φτιάνοντας ἕνα χωνὶ ἀπὸ χαρτί, κι' ἁπλώνομε τὸ λεκιασμένο ὕφασμα στοὺς ἀτμούς, ὅπως δείχνει ἡ εἰκόνα.

Λεκέδες λάσπης. Ἀφοῦ τρίψετε πρῶτα καλὰ τὸ ροῦχο ἀφοῦ ἡ λάσπη στεγνώσει, πλύνετε τὸν λεκὲ ποὺ πιθανὸν νὰ ἔμεινε μὲ νερὸ καὶ σαπούνι. Ἂν δὲν φεύγη, λυώστε ἕναν κροκὸ αὐγοῦ σὲ λίγο νερό, ἁπλῶστε τον στὸν λεκέ, κι' ἔπειτα ξεπλύνετέ τον.

Ἂν τὸ ὕφασμα εἶναι χρωματιστό, στὴν περίπτωση ποὺ εἶναι κόκκινο θὰ ξαναζωηρέψη ἂν τὸ ξεπλύνετε μὲ δέκα μέρη νερὸ κι' ἕνα ὑδροχλωρικό.

Ἂν εἶναι μπλέ, μὲ νερὸ καὶ ἀμμωνία.

Ἂν εἶναι μαῦρο, μὲ ξύδι.

Ἂν εἶναι πράσινο, μὲ λίγο τσουένι.

Λεκέδες ἀπὸ μελάνι. Στὰ λευκὰ ὑφάσματα: διάλυση ἀμμωνίας, 5 ἀμμωνία 100 νερό. Ἀφοῦ ποτιστῆ καλὰ ὁ λεκὲς μὲ τὴν διάλυση, βουρτσῖστε μὲ μιὰ διάλυση, ὀξυλικὸ ὀξύ.

Μποροῦμε νὰ χρησιμοποιήσωμε καὶ τὴν βαρεκίνα γιὰ χρωματιστὰ μελάνια. (Βουτᾶμε τὸ ὕφασμα σὲ διάλυση ἕνα ποτήρι νερό, μισὸ βαρεκίνα).

Πάνω στὰ μάλλινα, τ' ἀκουμπᾶμε σ' ἕνα διπλωμένο κουρέλι, καὶ χύνομε οἰνόπνευμα ἀλλάζοντας συχνὰ τὸ κουρέλι ποὺ θάχη μελανωθῆ, ὡς νὰ φύγη ὁ λεκές.

Πάνω σὲ μεταξωτό: θὰ προσπαθήσωμε νὰ βγάλωμε τὴν μελανιὰ μὲ ζεστὸ γάλα, ἢ νέφτι.

Ὅταν κάνη κόμπο ἡ κλωστή. Ὅταν κάνη κόμπο ἡ κλωστή σας δὲν πρέπει νὰ ἐκνευρίζεστε, οὔτε νὰ τραβᾶτε τὴν κλωστὴ πέρα δῶθε: Βάλτε τὴν βελόνα μέσα στὸν κόμπο καὶ τραβῆχτε τὴν κλωστή. Ὁ κόμπος θ' ἀνοίξη.

Τὸ μελάνι ἀπὸ τὰ ἔπιπλα. Τὸ μελάνι βγαίνει εὔκολα ἀπὸ τὰ ἔπιπλα ἂν τὰ τρίψετε μὲ λίγο ξύδι.

Ἡ θειὰ ΜΑΡΙΑΝΑ

Οἱ Ἆθλοι τοῦ Ἡρακλέα

(Ἡ ἐπεξήγηση τοῦ σημερινοῦ ὀπισθοφύλλου)

Ἡ Θήβα σήμερα — λίγο πιὸ πάνω ἀπὸ τὴν Ἀθήνα — εἶναι μιὰ μικρὴ πόλη. Στὰ παλιὰ τὰ χρόνια ὅμως, ἦταν βασίλειο, καὶ μάλιστα βασίλειο τρανὸ καὶ δοξασμένο. Ὄχι βέβαια ἡ πολιτεία μονάχα — ποὺ τὴν ἔζωναν ψηλὰ τείχη — ἀλλὰ κι' ἡ γύρω περιοχή... Στὸν καιρὸ ποὺ ἀρχίζει ἡ ἱστορία μας, μέσα σ' ἕνα ἀρχοντικὸ τῶν Θηβῶν, μεγάλωσε ἕνα παράξενο ἀρχοντόπουλο: ὁ Ἡρακλῆς. Ἦταν γιὸς τοῦ Δία, «Διογέννητος» καὶ γι' αὐτὸ ἡ χάρες του ἦταν πολλές. Ἡ πιὸ μεγάλη ὅμως, ἦταν πὼς ἦταν χεροδύναμος. Μωρὸ παιδί, στὴν κούνια ἀκόμη, ὅταν ἕνα ἀπομεσήμερο ἡ βάγια του ποὺ εἶχε ἀφήσει τὸ βρέφος κάτω ἀπὸ ἕνα δέντρο, ἄκουσε κάτι σφυρίγματα. Τρέχει, καὶ τί νὰ δῆ; Δυὸ τεράστια φίδια εἶχαν πλησιάσει τὸ μωρὸ γιὰ νὰ τὸ δαγκώσουν... Ὅμως ἐκεῖνο πιάνοντας τὸ ἕνα μὲ τὸ δεξί του χεράκι ἀπὸ τὸ λαιμό, καὶ τὸ ἄλλο μὲ τ' ἀριστερό, τάπνιξε καὶ τὰ δύο! Θαύμασε ἡ Βάγια, τάχασε! Καὶ προφήτεψε πὼς ἐκεῖνο τὸ ἐξαιρετικὸ παιδί, σίγουρα θὰ ἔκανε ὅταν μεγάλωνε σπουδαῖα καὶ μεγάλα ἔργα!

Μεγάλωνε τὸ ἀγόρι, καὶ μαζὶ μὲ αὐτό, μεγάλωνε κι' ἡ δύναμή του. Ὅμως δὲν ἄφηνε καὶ τὸ μυαλό του ἀκαλλιέργητο. Σπουδαῖοι δάσκαλοι τοῦ δίδαξαν κοντὰ στὴν τοξοβολία καὶ τὸ κοντάρι, γράμματα καὶ μουσική. Ἦταν ἕνα χαριτωμένο ἀρχοντόπουλο ὁ Ἡρακλῆς, ποὺ ὡστόσο τὸ βάραινε μιὰ κακὴ μοίρα: ἡ Θεὰ Ἥρα, ἡ γυναίκα τοῦ Δία δὲν τὸν συμπαθοῦσε διόλου, καὶ περίμενε πῶς καὶ πῶς τὴν κατάλληλη εὐκαιρία γιὰ νὰ τοῦ κάνη κακό. Καὶ ἡ εὐκαιρία δὲν ἄργησε νὰ φανερωθῆ: ὅπως ὅλα τ' ἄξια παλληκάρια, ὁ Ἡρακλῆς λαχταροῦσε νὰ διακριθῆ μὲ κανένα ἐξαιρετικὸ κατόρθωμα. Ἔκανε πολλά. Ἕνα ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα ὅμως ἦταν, πὼς σκότωσε τὸν Ἐργίνο, ἕναν βασιλέα ἐχθρὸ τῶν Θηβῶν, ποὺ εἶχε ἐπιβάλει στὴν πατρίδα του μιὰ ἀτιμωτικὴ φορολογία. Γιὰ νὰ τὸν ἀνταμοίψη ὁ Κρέοντας, ὁ βασιλῆας τῶν Θηβῶν, τοῦ ἔδωσε τὴν ἴδια του τὴν θυγατέρα γιὰ γυναῖκα. Ὁ Ἡρακλῆς ὅταν ἀπόχτησε ἀπὸ τὴν Μεγάρα (ἔτσι λεγόταν ἡ γυναίκα του) τοὺς πρώτους γυιούς, ἔλεγε πὼς ἦταν ὁ πιὸ εὐτυχισμένος ἄνθρωπος τοῦ κόσμου. Ἐκείνη τὴν στιγμὴ διάλεξε τὴν Ἥρα γιὰ νὰ τοῦ θολώση τὸ μυαλό, καὶ νὰ τὸν κάνη μανιακὸ καὶ τρελλό... Καὶ στὴν παραφορὰ τῆς μανίας του ὁ Ἡρακλῆς, σκότωσε ὅλα τὰ παιδιά του! Ὅταν συνῆλθε ὁ ἄμοιρος ἀπὸ τὴν παροδική του τρέλλα κι' ἀναλογίστηκε τί φριχτὸ πρᾶγμα εἶχε κάνει, τὸν ἔπιασε μεγάλη ἀπελπισία! Ἄφησε τὸ ἀρχοντικό του, τὰ πλούτη του καὶ τὴν γυναίκα του, καὶ ξεκίνησε σὰν ταπεινὸς ἱκέτης, καὶ πῆγε στὸ ἱερὸ μαντεῖο τῶν Δελφῶν, γιὰ νὰ ρωτήση τοὺς θεούς, μὲ τί τρόπο θὰ μποροῦσε νὰ ἐξαγοράση τὴν φοβερή του ἀλλὰ κι' ἀθέλητη πράξη! Γιατὶ ἤξερε πὼς ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ πληρώνη γιὰ κάθε κακὸ ποὺ κάνει... Τὸ μαντεῖο τῶν Δελφῶν τοῦ ἔδωσε τότε τὴν προσταγὴ νὰ πάη στὴν Τίρυνθα, νὰ βρῆ τὸν βασιλέα της τὸν Εὐρυσθέα, καὶ νὰ μείνη κοντά του καὶ νὰ τὸν ὑπηρετῆ δώδεκα χρόνια, κάνοντας ὅτι τὸν διέτασσε ἐκεῖνος.

Ἡ Τίρυνθα, ἦταν μιὰ πολιτεία στὴν Ἀργολίδα, λίγο πιὸ πέρα ἀπὸ τὸ Ἄργος, ἀκριβῶς στὴν σφῆνα τοῦ Ἀργολικοῦ κόλπου. (Δὲν εἶναι δύσκολο νὰ τὴν βρῆ κανεὶς στὸν χάρτη...) Γιὰ κεῖ λοιπὸν ξεκίνησε ὁ δυστυχὴς ὁ Ἡρακλῆς, ἀποφασισμένος νὰ μείνη δοῦλος τοῦ Εὐρυσθέα δώδεκα χρόνια.

Ὁ Εὐρυσθέας, δὲν τὴν περίμενε τέτοιαν τύχη. Νάχη στὴν ὑπηρεσία του τὸν ξακουστὸ Ἡρακλῆ, ποὺ ἡ φήμη του εἶχε ἁπλωθῆ σὲ ὅλη τὴν Ἑλλάδα! Τὸν ζήλευε κιόλας ἀρκετὰ τὸν Ἡρακλῆ, ποὺ τὸν ἔλεγαν «ἀτρόμητο» καὶ «χεροδύναμο».

— Θὰ τὸν βάλω ἐγὼ νὰ κάνη τέτοια ἔργα, ποὺ σίγουρα δὲν θὰ μπορέση νὰ τὰ βγάλη πέρα, καὶ θὰ ντροπιαστῆ! συλλογιζόταν...

Καὶ περίμενε...

— Δὲ θὰ μὲ βάλης βασιλῆα νὰ κάνω τίποτε; ρωτοῦσε κάθε τόσο ὁ Ἡρακλῆς.

— Περίμενε καὶ θάρθη ἡ ὥρα! ἀπαντοῦσε ὁ Εὐρυσθέας, ποὺ πονηρὰ καρτεροῦσε νὰ σοφιστῆ κάτι ἐπικίνδυνο καὶ σχεδὸν ἀκατόρθωτο. Καὶ νά ποὺ ἔφτασαν τὰ μαντάτα πὼς στὴν Νεμέα (Ἡ Νεμέα βρίσκεται σχεδὸν στὴ μέση ἀνάμεσα στὸ Ἄργος καὶ τὴν Κόρινθο) στὴ Νεμέα λοιπὸν γυρνοῦσε ἕνα λιοντάρι ποὺ οἱ ἄνθρωποι δὲν εἶχαν δῆ τὸ ὅμοιό του ποτέ: ἀφάνιζε τὰ κοπάδια ἔτρωγε τοὺς ἀνθρώπους, καὶ κοντολογῆς τρομοκρατοῦσε ὁλόκληρη τὴν περιοχή.

— Νὰ πᾶς νὰ σκοτώσης τὸ λιοντάρι! πρόσταξε ὁ Εὐρυσθέας τὸν ἥρωα.

Κι' ὁ Ἡρακλῆς ξεκίνησε γιὰ τὴν Νεμέα ὅταν ἄκουγαν τὸ λιοντάρι νὰ βρουχιέται, οἱ ἄνθρωποι ἔτρεχαν νὰ κρυφτοῦν. Ὅμως ὁ Ἡρακλῆς στέκεται καὶ τσακίζει τὸ κοντάρι του ἀπάνω του. Τὸ θηρίο τοῦ ρίχνεται, μὰ ὁ ἥρωας δὲν τὰ χάνει. Ἁρπάζει τὸ λιοντάρι ἀπὸ τὸν λαιμό, τὸ σφίγγει καὶ τὸ πνίγει... Ὕστερα τὸ γδέρνει, καὶ ρίχνει στὸν ὦμο του γιὰ ροῦχο τὸ τομάρι. Ἔτσι γύρισε στὸν Εὐρυσθέα ποὺ δὲν πίστευε στὰ μάτια του!

— Τί ἄνθρωπος εἶναι τοῦτος! συλλογιζόταν, ἀλλὰ ἔγνοια του! Θὰ τοῦ ζητήσω νὰ κάνη κάτι, ὅπου ὄχι μόνο τὸ τομάρι τοῦ λιονταριοῦ, ἀλλὰ καὶ τὸ δικό του πετσὶ θ' ἀφήση!

Αὐτὴ τὴ φορὰ τοῦ ζήτησε νὰ πάη νὰ σκοτώση ἕνα τέρας, μιὰ «ὕδρα» ὅπως ἔλεγαν αὐτὰ τὰ τέρατα, μεγάλο φίδι δηλαδὴ μὲ ἐννιὰ κεφάλια. Αὐτὴ ἔμενε στὰ Βαλτοτόπια τῆς Λέρνας. (Ἡ Λέρνα ἦταν μικρὴ πολιτεία κάτω ἀπὸ τὸ Ἄργος ἀκριβῶς, μὲ λίμνη ἢ καλύτερα μεγάλο βάλτο ποὺ εἶχε τὸ ἴδιο ὄνομα, κι' ὅπου ζοῦσε κρυμμένη ἡ «Λερναία Ὕδρα»). Τὸ ἐννιακέφαλο τέρας, ἦταν φοβερό. Δὲν ἦταν μονάχα ποὺ ἔτρωγε κι' αὐτὴ τοὺς ἀνθρώπους, ἀλλὰ ἔτσι ὅπως ἦταν φτιαγμένη ἦταν κι' ἀδύνατο νὰ ἐξοντωθῆ. Ἂν κανεὶς δηλαδὴ τολμοῦσε νὰ τῆς κόψη τὸ ἕνα της κεφάλι παρευθὺς φύτρωναν στὴ θέση τοῦ κομμένου ἄλλα δυό!

Ὁ Ἡρακλῆς ὡστόσο ἔλπιζε πὼς μὲ τὴν γρηγοράδα ποὺ θ' ἀποκεφάλιζε τὸ τέρας, δὲν θὰ κατάφερνε νὰ βγάλη ἄλλα κεφάλια. Σ' αὐτὸ ὅμως βγῆκε γελασμένος: ὅταν μὲ τὸ κοφετρό, κοντὸ σπαθί του βρέθηκε στὸ βάλτο τῆς Λέρνας κι' ἀναμετρήθηκε μὲ τὸ τέρας, εἶδε πὼς ὅσο γρήγορα κι' ἂν τῆς ἔκοβε τὰ κεφάλια, ἐκεῖνα ξαναφύτρωναν — διπλὰ — παρευθύς. Φώναξε λοιπὸν τὸν πιστό του φίλο Ἰόλαο καὶ τοῦ εἶπε νὰ καρτερᾶ μ' ἕναν δαυλὸ ἀναμμένο: μόλις ἔκοβε τὸ κεφάλι ὁ Ἡρακλῆς, ὁ Ἰόλαος ἔκαιγε τὸ τραῦμα μὲ τὸν δαυλό. Ἔτσι ἡ Λερναία Ὕδρα — τὸ τέρας — δὲν μποροῦσε νᾶ βγάλη ἄλλα κεφάλια, καὶ ὁ ἥρωας, τῆς ἔκοψε τὸ ἕνα ὕστερ' ἀπὸ τ' ἄλλο καὶ τὰ ἐννιά! Στὸ φαρμακωμένο αἷμα τῆς Λερναίας βούτηξε ὁ Ἡρακλῆς τὰ βέλη του κι' ἔγιναν ἔτσι φαρμακερά...

Βούηξε ὁ κόσμος ὕστερα ἀπὸ τὸ νέο αὐτὸ κατόρθωμα τοῦ Ἡρακλῆ, κι' ὁ Εὐρυσθέας ἔσκασε ἀπὸ ζήλεια.

Δὲν πρόφτασε νὰ ξεκουραστῆ ὁ ἥρωας ἀπὸ τὸ νέο του κατόρθωμα — τὸν ἆθλο ὅπως τὸν ἔλεγαν, ποὺ ὁ βασιλῆας τῆς Τίρυνθας βιάστηκε νὰ τὸν στείλη σὲ νέες περιπέτειες.

— Στὸ μεγάλο βουνό, τὸν Ἐρύμανθο, εἶναι ἕνα τρομερὸ ἀγριογούρουνο. Ἕνας κάπρος μεγάλος σὰ μοσχάρι. Μὲ τὰ δόντια του τρυπάει καὶ δέντρο, κι' ἡ κάθε τρίχα του λένε, εἶναι σουβλερὴ σὰν ἀπὸ σίδερο. Αὐτὸν τὸν κάπρο, τὸν θέλω ζωντανό! Νὰ πᾶς νὰ μοῦ τὸν φέρης! διέταξε. Ὁ Ἡρακλῆς ξεκίνησε ἀμέσως. Ὁ Ἐρύμανθος ποὺ σήμερα λέγεται καὶ «Μεσοβούνι», εἶναι ἕνα βουνὸ στὴν Ἀχαΐα, κάτω κάτω. Στὸ χάρτη ἂν ἀπὸ τὸ ψηλότερο μέρος τῆς Πελοποννήσου, τραβήξης τὸ δάχτυλό σου πρὸς τὰ κάτω θὰ πέσης ἀπάνω του. Κυνήγησε τὸν φοβερὸ κάπρο, λοιπὸν ὁ Ἡρακλῆς, τὸν χτύπησε μὲ τὸ ρόπαλο, κι' ἔτσι μισοζαλισμένο, τὸν ἔδεσε καὶ τὸν φορτώθηκε στὸν ὦμο.

Ἂν ὁ Εὐρυσθέας περίμενε πὼς τὸ θηρίο θὰ ἔτρωγε τὸν Ἡρακλῆ — γιατὶ ποῦ ξανακούστηκε νὰ καθήση τέτοιος κάπρος νὰ τὸν κουβαλᾶς ζωντανὸ στὴ ράχη σὰν ἀρνί! —βρέθηκε πολὺ γελασμένος! Τόσο λίγο μάλιστα περίμενε τὸν Ἡρακλῆ νὰ γυρίση, ποὺ ἔσπασε ἡ χολή του ὅταν τὸν εἶδε νὰ μπαίνη στὸ παλάτι του μὲ τὸν Ἐρυμάνθιο κάπρο στὸν ὦμο! Ἔπεσε στὰ γόνατα, καὶ παρακαλοῦσε τὸν ἥρωα νὰ μὴν τὸν ἀμολύση καὶ τὸν φάη!

Γέλασε πολὺ ὁ Ἡρακλῆς, κι' ἐσκότωσε τὸν κάπρο.

— Τί ἄλλο προστάζεις νὰ κάνω; τὸν ἐρώτησε. Τώρα στὴν Ἀρκαδία, στὸ βουνὸ Μαίναλο ποὺ σήμερα λέγεται «Προφητηλίας» ἦταν ἕνα ἐλάφι θαυμαστό: ἔτρεχε τόσο γρήγορα, ποὺ δὲν πρόφτανες λέει νὰ δῆς ὅταν περνοῦσε παρὰ ἕναν κορνιαχτό! Μήτε ζῶο, μήτε πουλί, μήτε κανένα ἄλλο πλάσμα δὲν μποροῦσε νὰ παραβγῆ μαζί του στὸ τρέξιμο. Αἵ λοιπόν, αὐτὸ τὸ ἐλάφι σοφίστηκε ὁ Εὐρυσθέας νὰ ζητήση ἀπὸ τὸν Ἡρακλῆ νὰ τοῦ τὸ φέρη ζωντανό!

— Καὶ δὲν θὰ τοῦ ρίξης θηλιά, μήτε ἄλλη πονηριὰ θὰ κάνης! τὸν πρόσταξε. Ἂν τὸ πιάσης, θὰ τὸ πιάσης μὲ τὸ τρέξιμο!

— Ὅπως προστάζης! εἶπε ὁ Ἡρακλῆς.

Καὶ ξεκίνησε γιὰ τὸ Βουνὸ Μαίναλο, τὸν Προφητηλία στὴν Ἀρκαδία ὅπου ἔμενε τὸ ἐλάφι ἀπὸ τὸ Βουνὸ Κερύνεια (Κλωκὸ) κι' ὅπου καθὼς φαίνεται εἶχε κατέβει ἐκείνη τὴν ἐποχή.

Ὁ Ἡρακλῆς κυνήγησε τὸ ἐλάφι, τὸ πλήγωσε στὸ πόδι, καὶ τὸ ἔφερε κι' αὐτὸ ζωντανὸ στὸν Εὐρυσθέα, Βέβαια, ὁ καθένας θὰ νόμιζε πὼς εὐχαριστήθηκε πιὰ ὁ Εὐρυσθέας. Ἄμ δέ! Καινούργιο ἆθλο ἐζήτησε εὐθὺς ἀπὸ τὸν Ἡρακλῆ:

— Νὰ πᾶς, τοῦ εἶπε, στὴ λίμνη τὴ Στυμφαλία καὶ νὰ σκοτώσης, τ' ἀγριοπούλια ποὺ ζοῦν στὶς ὄχτες της! Αὐτὰ ἔχουν νύχια καὶ μύτη σιδερένια! Ὅποιος ἀκούει τὴ φωνή τους, χάνει τὰ συλλοϊκά του, καὶ τρῶνε κι' εὐφραίνονται μὲ ἀνθρώπινο κρέας! Ἔχουν φάει ὅλους τοὺς κατοίκους γύρω ἀπὸ τὴ λίμνη! Ἡ λίμνη Στυμφαλία, εἶναι στὸ Νομὸ Ἀργολίδος καὶ Κορινθίας —λίγο κάτω ἀπὸ τὴν Ζήρια, τὸ βουνὸ ποὺ γίνονται οἱ χιονοδρομίες (καὶ ποὺ τ' ὄνομά του στὴν καθαρεύουσα, εἶναι Κυλλήνη).

Παραμόνεψε ὁ Ἡρακλῆς μὲ τὸ τόξο του, καὶ μιὰ - μιὰ τὶς σκότωσε ὅλες τὶς φοβερὲς ἐκεῖνες ὄρνιθες (τ' ἀγριοπούλια)!

Ἀνάσανε ὁ τόπος, καὶ ἡ φήμη τοῦ ἥρωα δὲν γνώριζε πιὰ ὅρια!

Μὰ ὁ Εὐρυσθέας εἶχε ἄλλα στὸ νοῦ του! Ὁ βασιλῆας Αὔγειος στὴν Ἤλιδα, εἶχε κάτι στάβλους, ποὺ σίγουρα θὰ εἶχαν νὰ τοὺς καθαρίσουν ἑκατὸ χρόνια! Ἐκεῖ τὰ γιδοπρόβατα καὶ τὰ βώδια, εἶχαν ἀφήσει κοπριὰ ποὺ σχημάτιζε λόφους! Κι' ὁ πιὸ δουλευτὴς ἄνθρωπος θἄθελε τουλάχιστον ἕναν χρόνο γιὰ νὰ τοὺς συνεφέρη κάπως. Λοιπὸν ὁ Εὐρυσθέας, πρόσταξε τὸν Ἡρακλῆ νὰ τοὺς καθαρίση σὲ μιὰ μέρα!

Ὁ ἥρωας πῆγε στὴν Ἤλιδα, εἶδε τοὺς στάβλους κι' ἔμεινε συλλογισμένος.

—Ἐδῶ χρειάζεται πονηριά! σκέφτηκε. Παίρνει τὸν κασμᾶ, ρίχνει ἕνα μέρος τοῦ τοίχου ἀπὸ τὴν μιὰ μεριά. Τὸν ρίχνει κι' ἀπὸ τὴν ἄλλη. Ἔπειτα ἀλλάζει τὸ δρόμο δυὸ ποταμιῶν: τοῦ Πηνειοῦ καὶ τοῦ Ἀλφειοῦ, καὶ τοὺς κάνει νὰ περάσουν ἀπὸ τοὺς στάβλους τοῦ Αὐγείου. Ἔπεσαν ὁρμητικὰ τὰ ποτάμια μὲς στοὺς στάβλους, παράσυραν τὴν κοπριά, καὶ τοὺς καθάρισαν σὲ μιὰ μέρα! Γι' αὐτὸ λέει ὁ κόσμος ἀκόμα καὶ σήμερα ὅταν εἶναι κάπου πολλὴ ἀκαθαρσία «εἶναι ἡ κόπρος τοῦ Αὐγείου!»

Ὁ Εὐρυσθέας ὡστόσο, δὲν ἔλεγε νὰ εὐχαριστηθῆ καὶ ν' ἀφήση τὸν ἥρωα νὰ ἡσυχάση. Τί ἄλλους ἄθλους ὅμως τοῦ ζήτησε νὰ κάνη, θὰ σᾶς τὸ πῶ στὸ ἐρχόμενο.

Ἡ θεία ΕΙΡΗΝΗ

ΕΣΥ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

Ὁ Θάνος καὶ τὰ πρῶτα Ἀκρίτεια

Στὸ χωριὸ τοῦ Θάνου, δὲν ὑπάρχει «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» — κι' ὁ Θάνος ὅπως καὶ τ' ἄλλα παιδιὰ τῆς ἡλικίας του, λυπᾶται βέβαια γι' αὐτό. Ὅμως ὁ Θάνος εἶναι ἕνα Ἑλληνόπουλο ποὺ ἄρχισε νὰ ψελλίζῃ τὶς πρῶτες λέξεις, τὸν καιρὸ τοῦ δοξασμένο Ἀλβανικοῦ πολέμου καὶ ποὺ μεγάλωσε στὰ σκληρὰ χρόνια τῆς ξενικῆς κατοχῆς... Αὐτὸ σημαίνει πὼς ἀναστήθηκε σὲ δύσκολα χρόνια γιὰ τὸν τόπο. Κι' ὅπως ὅλα τ' ἀγροτόπουλα, ὅλα τὰ παιδιὰ τῶν ἀγροτῶν, κοντὰ στ' ἄλλα παιδιὰ τῶν Ἑλλήνων, ἤξερε νὰ μοιράζεται ἀγόγγυστα ὅλες τὶς δύσκολες ὧρες τῆς Πατρίδας, ὅπως ἤξερε ἀπὸ μικρὸς νὰ μοιράζεται μὲ τοὺς μεγάλους τὶς δύσκολες ὧρες τοῦ σπιτιοῦ του...

Μήπως ἡ Ἑλλάδα δὲν ἦταν ἡ Μεγάλη μάννα ὅλων; Κάθε θλίψη τῆς μάννας μας, δὲν εἶναι καὶ δική μας θλίψη;

Αὐτὸ δὲν χρειάζεται νὰ τὸ διδάξῃ κανένας στὰ Ἑλληνόπουλα: τὸ ξέρουν ἀπὸ μοναχά τους. Γι' αὐτὸ κι' αἰσθάνονται καὶ στοχάζονται σὰ μεγάλοι στὰ χρόνια Ἕλληνες, κι' ὄχι σὰν μικροί...

Ἔτσι ὁ Θάνος μὲ τὴν παρέα του ὅταν μιλοῦσαν γιὰ «Σπίτια τοῦ Παιδιοῦ» ἤξεραν κι' ἔλεγαν τὸ σωστό...

— Τὰ «Σπίτια τοῦ Παιδιοῦ», ἔλεγαν, τὰ ἔχτισε μὲ τὸν Ἔρανό της ἡ Βασίλισσα, στὰ Βόρεια σύνορα, ἐκεῖ ποὺ μένουν οἱ Ἀκρίτες. Ἐμεῖς δὲν εἴμαστε ἀκριτικὸ χωριό... Ἐμεῖς δὲν συνορεύομε μὲ ξένο τόπο ἀπ' ὅπου νὰ μπαίνουν δικοὶ καὶ ξένοι καὶ νὰ μᾶς καίνε. Τὰ παιδιὰ στὸ χωριό μας δὲν τράβηξαν ὅ,τι τράβηξαν τὰ παιδιὰ τῶν ἀκριτῶν. Δὲν κινδυνέψαμε νὰ μᾶς ἁρπάξῃ τὸ παιδομάζωμα... Γι' αὐτὸ δίκαια ἔγιναν τὰ «Σπίτια τοῦ Παιδιοῦ» σ' αὐτὰ τὰ χωριὰ ποὺ ἔγιναν. Ἂν ἡ Ἑλλάδα ἦταν πλούσια, θὰ ἄνοιγε ἡ Βασίλισσα ἕνα «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» στὸ κάθε χωριὸ τῆς Ἑλλάδας. Ποιὰ μάννα δὲν ὀνειρεύεται τὸ καλύτερο γιὰ τὰ παιδιά της; Ὅμως κι' ἡ μάννα μας, δὲν εἶναι σὲ θέση νὰ μᾶς ζῆ ὅπως θὰ τ' ὀνειρευόταν. Ὄχι πὼς δὲν θέλει. Ἀλλὰ δὲν μπορεῖ. Καὶ μοχθεῖ μαζὶ μὲ τὸν πατέρα γιὰ νὰ μᾶς σιγουρέψῃ τὸ ἀπαραίτητο... Ὅταν ὅμως κανένα παιδὶ δὲν μπορεῖ, (νά, ὅπως λόγου χάριν τὸ Λενιώ μας, συλλογιζόταν ὁ Θάνος, ποὺ τράβηξε τόσα τὸν χειμῶνα ἀπὸ τὴν ἀρρώστια της) τότε χρειάζεται πιὸ πολὺ τὴν στοργὴ τῶν γονιῶν, ὅπως χρειάζεται καὶ τὴν στοργὴ καὶ τὴ δικὴ μας, τῶν ἄλλων παιδιῶν. Στὸ σπίτι ὅλοι πασκίζομε τώρα νὰ περάσῃ καλύτερα τὸ Λενιώ μας, γιὰ νὰ συνέλθῃ, νὰ ξεχάσῃ τὰ ὅσα τράβηξε, νὰ γελάσῃ πάλι τὸ χειλάκι της... Ἡ Βασίλισσά μας μὲ τὸν Ἔρανό της, γνοιάζεται τώρα τ' ἀκριτικα χωριά, γιατὶ εἶναι τὰ πιὸ βασανισμένα, ἐκεῖνα ποὺ ἀγωνίστηκαν πιὸ σκληρὰ γιὰ τὴν Ἑλλάδα! Καὶ τὴν στοργὴ τῆς Βασίλισσας σ' αὐτά, τὴν μοιράζεται ὁλόκληρο τὸ Ἔθνος. Μήπως τὰ ἔργα αὐτὰ τοῦ Ἐράνου τῆς Βασίλισσας, δὲν ἔγιναν μὲ ὅ,τι ἔδωσε κατοστάρικο - κατοστάρικο ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς — μὰ φτωχοί, μὰ πλούσιοι — ὅλοι; Εἶναι ἡ στοργὴ γιὰ κείνους ποὺ εἶναι ἄξιοι γι' αὐτήν!...

Ὅταν τὰ εἶπε αὐτὰ ὅλα τοῦ παπποῦ ὁ Θάνος, ὁ παπποὺς συμφώνησε.

Κι' ἔτσι τὰ παιδιὰ στὸ χωριό, ὄχι μονάχα δὲν ἔνιωθαν ζήλεια ποὺ δὲν εἶχαν «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» στὸ χωριό τους, παρὰ δοκίμαζαν χαρὰ μεγάλη κάθε φορὰ ποὺ ἄκουγαν πὼς ἄνοιγε στὰ σύνορα καινούργιο «Σπίτι»!...

— Ὅ,τι χτίζεται στὴν Ἑλλάδα, γιὰ σένα χτίζεται!, ἔλεγε ὁ παπποῦς. Ὅ,τι καλὸ γίνεται, γιὰ σένα γίνεται... Κι' ὅ,τι ἄξιο χαίρεται ἕνας Ἕλληνας ἢ ἕνα Ἑλληνόπουλο, εἶναι χαρὰ καὶ πανηγύρι γιὰ τὸν κάθε ἄλλον Ἕλληνα τῆς χώρας! Γιατὶ ὅλοι εἴμαστε τὸ ἴδιο, ἀδέρφια, καὶ παιδιὰ τῆς ἴδιας Μάννας! Μήπως δὲν χαίρεσαι γιὰ τὴν χαρὰ τοῦ ἀδερφοῦ σου ὅσο καὶ γιὰ τὴν δική σου, καὶ καλύτερα; Κι' ὅπως ὁ Θάνος τὰ καταλάβαινε καὶ τὰ ἔνιωθε ὅλ' αὐτά, ἔνιωθε κάθε φορὰ ποὺ φύτευαν ἕνα δέντρο, ποὺ κέντρωναν ἕν' ἄλλο, ποὺ ξεχέρσωναν ἕνα κομμάτι τόπο, πὼς τὸ δικό του πλοῦτος ἄξαινε, κι' ἂς ἦταν ξένα. Γι' αὐτὸ εἶναι εὔκολο νὰ καταλάβῃ κανεὶς μὲ πόσον ἐνθουσιασμὸ ἄκουσε τὸν παππού νὰ λέῃ πὼς ἀπ' ὅλα τὰ «Σπίτια τοῦ Παιδιοῦ» θὰ κατέβαιναν παιδιὰ γιὰ ἀθλητικοὺς ἀγῶνες ποὺ θὰ γίνονταν στὸ χωριὸ Χέρσο τοῦ Νομοῦ Κιλκίς...

Ὁ Θάνος δὲν θὰ πήγαινε...

Ὄχι πὼς δὲν θὰ ἤθελε κι' αὐτὸς νὰ δῆ τοὺς ὡραίους ἀγῶνες τῶν παιδιῶν ποὺ εἶχαν μάλιστα καὶ μερικὰ πολὺ θεαματικὰ καὶ διασκεδαστικὰ ἀγωνίσματα, ὅπως λ.χ. τὸν «ἀνώμαλο δρόμο»· τὸν «τσοπάνικο δρόμο» ὅπου τ' ἀγόρια θὰ παράβγαιναν στὸ τρέξιμο φορτωμένα ἕνα ἀρνί, καὶ τὸν «δρόμο τῆς βρύσης», ὅπου τὰ κορίτσια θὰ παράβγαιναν τρέχοντας μὲ μιὰ στάμνα στὸν ὦμο! Τί ὡραῖα καὶ τί «ἑλληνικὰ» ποὺ ἦταν κι' αὐτὰ κοντὰ στὰ ἄλλα! Ἂς ἀφήσωμε πὼς τοὺς ἀγῶνες θὰ τοὺς παρακολουθοῦσαν κι' ὁ Βασιλιὰς μὲ τὴν Βασίλισσα! Ἀλήθεια, τέτοιοι ἀγῶνες γιὰ παιδιά, πρώτη φορὰ γινόνταν στὴν Ἑλλάδα! Τί χαρὰ ἔπρεπε νὰ νοιώθουν τὰ παιδιὰ ποὺ θὰ λάβαιναν μέρος στοὺς ἀγῶνες! Καὶ τί περηφάνεια τὰ χωριά, ποὺ θὰ ἔστελναν στὸ Χέρσο ὁμάδα.

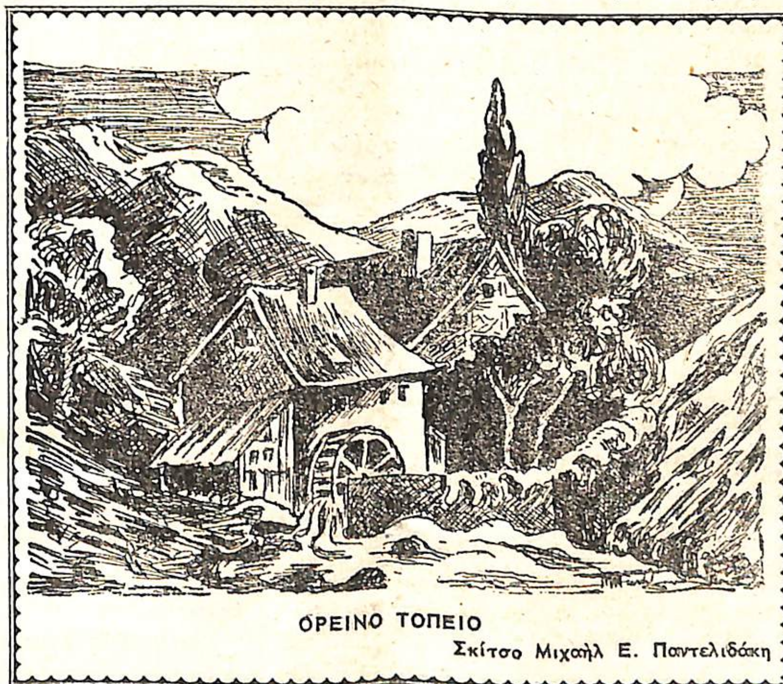
Ὅταν τὰ εἶπε ὅλ' αὐτὰ τοῦ παπποῦ, ὁ παπποὺς τοῦ εἶπε:

— Ξέχασες νὰ μοῦ πῆς πὼς τὸ σπουδαιότερο, ποὺ ὡστόσο εἶμαι βέβαιος πὼς τὸ νοιώθεις καὶ σὺ πιὸ βαθειὰ ἀπὸ τ' ἄλλα! Πὼς τὰ παιδιὰ ποὺ θὰ παραβγοῦν στὸ Χέρσο, ποὺ θὰ τραγουδήσουν τὸν ἀθλητικὸ ὕμνο καὶ θὰ δοῦν ὅλα μαζὶ νὰ ὑψώνεται ἡ Ἑλληνικὴ σημαία, εἶναι ὅλα παιδιὰ τῶν «Σπιτιῶν» τοῦ Ἐράνου τῆς Βασίλισσας! Εἶναι ὅλα ἀκριτόπουλα ποὺ θὰ ξεκινήσουν ἀπὸ τὴν Θράκη, τὴν Μακεδονία καὶ τὴν Ἤπειρο, γιὰ νὰ συναντηθοῦν καὶ νὰ γνωριστοῦν στὸ Χέρσο. Χρόνια καὶ χρόνια οἱ ἀκριτικοὶ πληθυσμοὶ ποὺ κατοικοῦν στὰ χωριὰ κοντὰ στὴν μακριά, καὶ φιδογυριστὴ κορδέλλα τῶν συνόρων, ἔζησαν, ἐμόχθησαν, ὑπόμειναν, πολέμησαν, μὲ τὴν ἴδια πνοή, καὶ τὴν ἴδια πίστη. Σὰ νάταν ἕνας ἄνθρωπος — μὲ τὴν ἴδια ἑλληνικὴ καρδιὰ στὰ στήθη, μὲ τὴν ἴδια χριστιανικὴ ψυχή... Κι' ἂς μὴν εἶχαν ἀλλάξει ποτὲ δυὸ κουβέντες, κι' ἂς μὴν εἶχαν συναντηθῆ ποτέ! Καὶ νὰ τώρα ποὺ τ' ἀκριτόπουλα, τὰ νέα παιδιὰ ποὺ πῆραν τὴν ἀξίνα καὶ τὸ σκεπάρνι γιὰ νὰ ξαναχτίσουν ὅτι τοὺς γκρέμισε ὁ πόλεμος μὲ τὸν ἴδιο ἐνθουσιασμὸ ποὺ θὰ πάρουν αὔριο, ἂν χρειαστῆ, τὸ τουφέκι, γιὰ πρώτη φορά, γιὰ πρώτη, θὰ συναντηθοῦν καὶ θὰ γνωριστοῦν!... Κάποτε, στοὺς ἀρχαίους χρόνους, στὴν Ὀλυμπία, κατέβαινε τὸ ἄνθος τῆς ἀνδρικῆς νεότητας ἀπ' ὅλες τὶς πολιτεῖες τῆς Ἑλλάδας, γιὰ ν' ἀγωνιστῆ γιὰ τὸν «κότινο» τῆς νίκης, καὶ νὰ γνωριστῆ καλύτερα μέσα στὴν ὡραία ἔξαρση τοῦ ἀθλητικοῦ ἀγῶνα. Κι' ἀπὸ ἐκείνους τοὺς ἀγῶνες, κι' ἀπὸ ἐκείνην τὴν γνωριμία, ξεπήδησε ἡ ἰδέα τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Τὸ ὅτι δηλαδὴ κατάλαβαν ὅλες οἱ πολιτεῖες τῆς Ἑλλάδας, πὼς οἱ πολίτες τους ἀνῆκαν στὸν ἴδιο λαό, στὴν ἴδια χώρα... Τώρα, αὐτὸ ἐμεῖς οἱ Ἕλληνες δὲν ἔχομε πιὰ ἀνάγκη νὰ τὸ μάθωμε. Τὰ παιδιὰ ὅμως ποὺ θὰ συναντηθοῦν στὸ Χέρσο, θὰ αἰσθανθοῦν ἀπ' αὐτὴν τὴν γνωριμία μιὰ καινούργια χαρά! τὴν χαρὰ τοῦ ἀνθρώπου ποὺ συναντάει τ' ἀδέρφια του. Κι' ὅταν θ' ἀγωνιστοῦν μὲ τὸ «ἑλληνικὸ» ἀθλητικὸ πνεῦμα ποὺ εἶναι τὸ πνεῦμα ποὺ πρέπει νὰ ἐπικρατῆ στὸ στίβο ὅταν ἀγωνίζονται ἑλληνόπουλα, θὰ δείξουν περήφανα τὸ ἕνα στὸ ἄλλο, πὼς δὲν ἐξέχασαν πὼς εἶναι ἀπόγονοι ἐκείνων τῶν προγόνων ποὺ πρῶτοι δίδαξαν στὸν κόσμο ν' ἀγωνίζεται μὲ εὐγένεια, τιμιότητα καὶ γενναιοφροσύνη...

— Καὶ μεῖς παπποῦ; Ἐμεῖς, ποὺ δὲ θάμαστε στὸ Χέρσο; ψιθύρισε ὁ Θάνος.

— Πάλι τὰ ἴδια θὰ λέμε; γέλασε δυνατὰ ὁ παπποὺς. Στὸ Χέρσο, πρέπει νὰ εἴσαστε μὲ τὴν ψυχή σας, ὅλα τὰ παιδιὰ τῆς Ἑλλάδας, ὁλόκληρη ἡ νέα γενιά! Σὲ σᾶς εἶναι ἀφιερωμένα τὰ «Πρῶτα Ἀκρίτεια»! Γιὰ σᾶς ἔχουν γίνει! Κι' ἂν τὸ κάθε παιδὶ τῆς Ἑλλάδας δὲ μπορεῖ νὰ βρίσκεται ἐκεῖ, (γιατὶ αὐτὸ ὅπως καταλαβαίνεις εἶναι ἀδύνατο!) πρέπει νὰ δώσετε τὸ παρὼν μὲ τὸ νοῦ καὶ τὴν ψυχή σας. Στεῖλτε τὸν πιὸ θερμὸ χαιρετισμό, στ' Ἀκριτόπουλα τοῦ Χέρσου. Χαιρετισμὸ βγαλμένον ἀπὸ τὴν καρδιά σας, στ' ἀδέρφια σας τῶν «Σπιτιῶν τοῦ Παιδιοῦ», στὰ παιδιὰ τῆς ἴδιας Μάννας!

ΜΑΡΙΝΑ Κ.

ΟΡΕΙΝΟ ΤΟΠΕΙΟ

Σκίτσο Μιχαὴλ Ε. Παντελιδάκη

Ἱστορίες τοῦ χωριοῦ

Οἱ κλεμένες προβατίνες

Διήγημα τοῦ ΧΡ. ΚΟΥΛΟΥΡΗ

ΣΤΗ Ρούμελη, ψηλὰ στὸ βουνὸ Καλλίδρομο, ἡ Ἄνοιξη ἦταν στὴ μεγάλη της δόξα. Χελιδονοκαιρός, ποὺ λένε. Πράσινη κάτω ἡ κοιλάδα τοῦ Σπερχειοῦ καὶ μόνο οἱ κορφὲς δὲν ἤθελαν ἀκόμα ν' ἀλλάξουν τὴν κάτασπρη σκούφια τους. Ὅμως ἐδῶ πέρα, στὰ χαμηλά, ὁ ἥλιος ζωντάνεψε χρυσαφένιος καὶ τὸ ἀνάλαφρο ἀεράκι λίκνιζε τὶς παπαροῦνες, τὶς μαργαρίτες καὶ τ' ἄλλα ἀγριολούλουδα. Ἔλαμπε ἡ μέρα, σὰν κρύσταλλο γαλάζιο στὸ χέρι τοῦ Θεοῦ.

Καιρὸς ἦταν ν' ἀκουστῆ πιὰ κι' ἡ χαρμόσυνη καμπάνα τῆς Ἀνάστασης. Τότε τὰ σπίτια μέσα κι ἔξω ἑτοιμάζονται γοργὰ νὰ ὑποδεχτοῦν τὴ μεγάλη γιορτὴ τῆς Χριστιανοσύνης. Οἱ αὐλὲς κι οἱ μάντρες ἀσπρίζονται, γιὰ νὰ φύγῃ ἡ μούχλα τοῦ βρόχινου καιροῦ, τὰ στρωσίδια κι οἱ βαρειὲς κουβέρτες πλένονται καὶ κρύβονται στὰ μπαοῦλα. Ὅλα σὲ λίγο θὰ εἶναι πανέτοιμα καί, σὰν μὲ τὸ καλὸ θὰ μπῆ ἡ Μεγάλη Ἑβδομάδα τῶν Παθῶν, μικροὶ καὶ μεγάλοι μὲ τὸ κερὶ στὸ χέρι θὰ τρέξουν στὸ κάλεσμα τῆς ἐκκλησίας.

Ἡ ψυχὴ τοῦ ἀνθρώπου αἰσθάνεται τότε πιὸ πολύ, τί μεγάλη ἀξία ἔχουν τὰ ὄμορφα λόγια τῆς ἀκολουθίας, ποὺ ἀκούγονται μέσα στοὺς ἱεροὺς χώρους. Ὁ Παντοκράτορας ὅλους μᾶς βλέπει, μᾶς προσέχει, μᾶς ἀγαπᾶ καὶ μᾶς εὐλογεῖ. Λυπᾶται, ὅταν γίνεται τὸ ἄδικο καὶ τὸ κακό, καὶ χαίρεται στὴν καλὴ πράξη.

Ὡστόσο οἱ ἄνθρωποι πολλὲς φορὲς λησμονᾶνε τὸ γαλήνιο βλέμμα τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν εὐλογία τοῦ τιμημένου σταυροῦ. Λησμονᾶνε τὸν ἀληθινὸ δρόμο, ποὺ ἔδειξε ὁ Χριστὸς κι ἡ καρδιά τους μοιάζει, σὰν πέτρα σκληρὴ καὶ μαύρη.

* * *

Ἔτσι καὶ δῶ σ' αὐτὸ τ' ἀπόμερο χωριὸ τοῦ βουνοῦ Καλλίδρομο, τὴν Ἄνοιξη τούτη σὲ δυὸ μεγάλες φαμίλιες κτηνοτρόφων, τοῦ Θανάση Πέρκα καὶ τοῦ Χρήστου Ντάλα, τὸ γέλιο κι ὁ καλὸς λόγος εἶχε λείψει δῶ καὶ λίγες μέρες. Αἰτία, δυὸ σγουρόμαλλες προβατίνες, ποὺ εἶχαν χαθῆ τοῦ Θανάση Πέρκα καί, ποὺ νόμιζε, πὼς οἱ μπιστικοὶ τοῦ Ντάλα τὶς εἶχανε κλέψει.

—Ἄκουμε νὰ σοῦ πῶ, ἔλεγε πάλι θυμωμένος ἐκεῖνο τὸ πρωῒ ὁ Πέρκας· ἂν ἴσαμε τὴν αὐγὴ δὲν ξαναδῶ τὶς προβατίνες μου στὸ μαντρί, θὰ γίνῃ μεγάλος χαλασμός. Θὰ κυλιστοῦμε στὰ μαχαίρια. Ξαῖρε το...

Ὁ ἄλλος ἦταν γεροντότερος κι εἶχε ἀκούσει πολλὰ κι ἡ φρόνηση δὲν τὸν ἐγκατάλειπε εὔκολα. Ὅμως κι ὁ λόγος του ἦταν βαρύς. Σὰν λιθάρι χτύπησε τὶς πλάτες τοῦ Πέρκα, ποὺ μὲ τὴ μαύρη κάπα ριχτὴ πάνω του καὶ τὴ γκλίτσα στοὺς ὤμους ροβόλαγε τὸν κατήφορο, ποὺ ἔφερνε στὰ χτήματά του.

— Μ' αὐτά, ποὺ λὲς καὶ πράττεις, Θανάση, ἂν εἶχες τιμή, πνιγμένος στὸ ρέμα θἆσουνα. Ἐγὼ δὲ σοῦ πῆρα τὶς προβατίνες· μὴ μὲ βγάνεις κλέφτη, χωρὶς νἆμαι...

Κοντοστάθηκε κεῖνος στὸ δρόμο του, ἔκανε ν' ἀνηφορίσῃ πάλι, ἀλλὰ βλέποντας, πόση διαφορὰ εἶχαν στὰ χρόνια, ὁ Ντάλας εἶχε ἄσπρα μαλλιὰ καὶ γένια, γυιοὺς κι ἐγγόνια, κρατήθηκε. Πρόλαβε μόνο νὰ τοῦ πῆ χολωμένος:

—Ἂν δὲν εἴχαμε διάφορο στὰ χρόνια, θὰ σ' ἔβαζα νὰ φᾶς χῶμα, νὰ μπουκωθῆς καὶ νὰ σωπάσῃς γερόσκυλε!....

Ὕστερα οὔτε κι ἄκουσε, ἂν ἀπάντησε ἢ ὄχι ὁ ἀντίπαλός του. Ὠργισμένος κατηφόριζε τὴν πλαγιά, ποδοπατοῦσε τὴ χλόη καὶ τὰ φτωχὰ τ' ἀνθάκια, ποὺ μπλέκονταν στὰ χοντρά του τσαρούχια καὶ κλωτσοῦσε τὰ χαλίκια. Τίποτα δὲ μποροῦσε νὰ μαλάξῃ τὴ θυμωμένη ψυχή του. Στ' αὐτιά του, σὰν ἀγριομέλισσες βούιζαν τὰ λόγια, ποὺ ἄκουσε. Στὴ ματιά του οὔτε γιὰ μιὰ στιγμὴ δὲν ἔφευγε ἡ εἰκόνα τῆς φαντασίας του. Ἔβλεπε τοὺς δυὸ μπιστικοὺς νὰ πουλᾶνε τὶς προβατίνες του, νὰ τσεπώνουν τὰ λεφτὰ καὶ νὰ γελᾶνε εὐχαριστημένοι. Ὡστόσο, τ' ἀφεντικό τους δὲν ἤθελε μὲ κανένα τρόπο νὰ τὸ παραδεχτῆ, πὼς μποροῦσε νὰ ἔγινε ἔτσι.

— Οἱ μπιστικοί μου εἶναι τίμια παιδιά, Πέρκα· εἶναι ρουμελιῶτες, καθὼς καὶ μεῖς. Τοὺς ἀνάθρεψα καὶ ξαίρω νὰ διαβάζω τὰ μάτια τους. Ἄλλοι σοῦ κλέψανε τὶς προβατίνες.

* * *

Σὰν ἔφτασε στὸ σπιτικό του ὁ Θανάσης Πέρκας, πέρασε πρῶτα ἀπὸ τὸ περιβόλι. Ἔκοψε δυὸ-τρία φρέσκα κουκιά, δοκίμασε τὸν καρπό τους καὶ πέταξε πέρα τὶς φλοῦδες τους. Ἦτανε τρυφερὰ ἀκόμα. Ὕστερα πέρασε πλάϊ ἀπ' τὴ στέρνα καὶ χάζεψε γιὰ λίγο τὶς πάπιες, ποὺ κολυμποῦσανε ὄμορφα - ὄμορφα. Βουτοῦσανε τὸ κεφάλι στὸ νερὸ καὶ μετὰ τινάζοντας δυνατὰ τὸ λαιμό τους ἄφηναν βροχὴ ἀσημένια νὰ πέφτουν οἱ στάλες. Ὁ Πιστός, ὁ τετράποδος φύλακας τοῦ χτήματος, στεκόταν πλάϊ του καὶ τὸν κοίταζε μὲ τὰ ἔξυπνα καστανά του μάτια. Ἄθελά του ἔφερε τὸ χέρι ἴσαμε τὸ κεφάλι τοῦ σκύλου καὶ τὸν χάϊδεψε. Τὸ ζῶο εὐχαριστημένο κουνοῦσε τὴν οὐρά του, ὅμως δὲ μποροῦσε νὰ καταλάβῃ, γιατὶ τὸ ἀφεντικό του δὲ μιλοῦσε. Ὁ Πέρκας κοιτοῦσε ἀφηρημένος τὴ στέρνα. Ξαφνικὰ ζωήρεψε πάλι τὸ βλέμμα του, ἔσφιξε πεισμωμένος τὴ γροθιά του κι εἶπε μέσα του: «Θὰ πάω στὸν ἀστυνόμο!...».

Ξαναβγῆκε στὸ δρόμο κι ὁ σκύλος τὸν ἀκολουθοῦσε. Κι ἡ γυναίκα του, ποὖχε βγεῖ στὸ μεταξύ, γιὰ νἄρθῃ νὰ τὸν συναντήσῃ, τοῦ φώναξε:

—Ἔϊ, Θανάση, ἂν πᾶς γιὰ τὴν ἀγορά, μὴν ἀστοχήσεις τὰ σκαρπίνια τοῦ γυιοῦ μας νὰ τἄχῃ ἕτοιμα ὁ Λάζαρος. Ζυγώσανε οἱ μέρες...

— Καλά. Ἀπάντησε κεῖνος ξερά. Θὰ περάσω.

— Ποῦ πᾶς Θανάση; Ρώτησε ἡ γυναίκα περίεργα, ποῦ πᾶς.

— Στὸν ἀστυνόμο. Θὰ τοῦ τὰ σιγυρίσω γὼ τὰ κοπέλια τοῦ Ντάλα.

— Δὲν κάνεις καλά, ἄντρα μου. Μέρες Λαμπρῆς ἔρχονται. Μὴν ξανοίγεσαι μὲ δικαστήρια. Πές' του μονάχα νὰ ψάξῃ καὶ κεῖνος.

Ὁ Πέρκας, ὡστόσο, τὸ εἶχε πάρει ἀπόφαση νὰ ζητήσῃ τὸ δίκηο του στοὺς νόμους τοῦ κράτους. Περπατοῦσε γρήγορα κι' ὁ ἵδρωτας ἔσκαζε κόμπους γύρω στὸ μάλλινο φέσι του. Ὁ σταθμὸς τῆς χωροφυλακῆς ἦταν ἕνα μικρὸ σπιτάκι μὲ δυὸ κάμαρες, αὐλή, πηγάδι καὶ στὸ βάθος μιὰ πανύψηλη λεύκα, ποὺ λίκνιζε ἀνάερη τὶς φυλλωσιές της κι ἔβλεπε, σὰν φύλακας, πές, ὅλο τὸ χωριό, ἴσαμε πάνω τὸ λόφο τοῦ Ἅη - Λιά. Συχνὰ φτάνανε ἐδῶ οἱ χωριάτες καὶ ζητοῦσανε τὴν προστασία τῆς ἐξουσίας ἢ λύνανε τὶς διαφορές τους.

Σὰν ἔφτασε ὁ Θανάσης Πέρκας, εἶδε τὸν ἀστυνόμο, τὸν Κυριάκο Γιώτση, ποὺ στεκότανε στὴν αὐλόπορτα ἕτοιμος, γιὰ νὰ φύγῃ.

"Αν ἴσαμε τὴν αὐγὴ δὲν ξαναδῶ τὶς προβατίνες μου στὸ μαντρί, θὰ γίνῃ μεγάλος χαλασμός...

— Κάτι ἀνάστατο σὲ βλέπω, Πέρκα. Τί σοῦ συμβαίνει;

— Πάω νὰ σκάσω, λέει τότε κεῖνος· οἱ μπιστικοὶ τοῦ Ντάλα.

— Σώπασε! Τὸν ἔκοψε ὁ Γιότσης ἀπότομα. Πράττεις ἄσκημα, ποὺ κατηγορεῖς, ἀφοῦ δὲν εἶσαι σίγουρος. Ξαίρω' γιὰ τὶς προβατίνες θὰ λές...

— Ναί, γιὰ τὶς προβατίνες. Τὶς ἔχασα ἀπ' τὴν Κυριακὴ τῶν Βαγιῶν. Πέσανε τὰ γόνατά μου νὰ ψάχνω. Λέω, πὼς ἐκεῖνοι θὰ τὶς πήρανε, γιατὶ μ' ἔχουν στὸ μάτι ἀπὸ καιρό. Παλιόπαιδα εἶναι. Δὲν τοὺς χαρίζομαι στὴ βοσκὴ καὶ γι' αὐτό...

— Ξανατράβα σπίτι σου καὶ στὶς δουλειές σου καὶ θὰ δοῦμε, τί θὰ γίνη, εἶπε ἥσυχα ὁ ἀστυνόμος καὶ φόρεσε τὸ μανδύα, ποὖχε ριγμένο στοὺς ὤμους. Καὶ σὲ λίγο, ἀφοῦ ἔφυγε ὁ κτηνοτρόφος, ἀπόσωσε:

— ... Ὅμως, Πέρκα, δὲ μ' ἀρέσει νὰ βριζόσαστε μὲ τὸν κὺρ Χρῆστο. Τἄμαθα ὅλα. Κοίταξε νὰ μονιάσετε, μέρες, ποὺ φτάνουν. Πῶς θὰ μεταλάβετε μὲ τέτοια ἔχθρα... Ἔγνοια σου καὶ θὰ φροντίσω.

Ὁ ἄλλος δὲν εἶπε τίποτα, μόνο κατέβασε τὸ κεφάλι μουδιασμένος καὶ ξαναπῆρε τὸ δρόμο τοῦ γυρισμοῦ. Γύρισε ἄλλη μιὰ φορὰ κ' εἶδε κατὰ τὸ σταθμό. Ὁ ἀστυνόμος ἐξακολουθοῦσε ἀκόμα νὰ τὸν κοιτᾶ συλλογισμένος κι αὐστηρός. Παράξενος ἄνθρωπος, ποὺ ἦταν αὐτὸς ὁ Κυριάκος Γιότσης... Χρόνια τώρα ἐδῶ στὸ χωριὸ ἄλλη συλλογὴ δὲν εἶχε, παρὰ νὰ μοιράζη τὸ δίκηο, νὰ χαίρεται σὲ ὅλα τὰ σπίτια τοῦ χωριοῦ, στὶς γιορτὲς καὶ στὰ πανηγύρια τσουγκρίζοντας τὸ ποτήρι τοῦ κρασιοῦ, νὰ παρηγορῆ τοὺς θλιμμένους στὶς κακὲς ὧρες τοῦ θανατικοῦ...

* * *

Μοσκοβόλησε ὁ τόπος ὅλος ἀπ' τ' ἀρώματα τῆς γῆς καὶ τ' οὐρανοῦ, τὰ ζυμώματα τῶν κουλουριῶν καὶ τὶς μελόπητες. Μεγάλο Σάββατο. Χτὲς πέθανε κρεμασμένος στὸ σταυρὸ ὁ γυιὸς τοῦ Θεοῦ κι ἡ φύση ὁλάκερη τὸν ἔκλαψε μὲ τὴ μελαγχολὴ ὄψη, μὲ βιολέττες, κρίνα καὶ τριαντάφυλλα σκέπασε τὸ μαρτυρικό του σῶμα. Ἄνθρωποι τοῦ χωριοῦ παρακολούθησαν θλιμμένοι κατάκαρδα, τὸ γύρισμα τοῦ ἐπιταφίου στοὺς δρόμους. Ἔψαλλαν κρατῶντας τ' ἀναμμένα κεριὰ καὶ τὰ φαναράκια κι ἀπ' τοὺς κήπους καὶ τὶς φραγιὲς τὰ μῦρα τῆς Ἄνοιξης μονάχα παρηγοροῦσαν τὴ λιτανεία τῶν θεοσεβῶν.

Τὸ ἄλλο πρωῒ ἀρχίζει ἡ μεγάλη ἑτοιμασία γιὰ τὴν Ἀνάσταση. Σφάζουν ἀρνιὰ καὶ καθαρίζουν τὸν τόπο, ποὺ θὰ στηθῆ αὔριο ἡ φωτιὰ γιὰ τὸ ψησιμό τους. Ὅμως τὰ τελευταῖα βελάσματα τῶν ἀθώων προβάτων σταλάζουν μιὰ πίκρα στὶς καρδιές. Τὰ παιδιὰ λυποῦνται περισσότερο καὶ μονάχα ἡ καινούργια φορεσιά, τὰ κόκκινα ἢ τ' ἄσπρα παπούτσια μποροῦν νὰ τοὺς ξαναφέρουν τὴ χαρά. Θυμοῦνται ἔπειτα τὸ περσινὸ πανηγύρι μὲ τὰ τραγούδια, τὶς μουσικὲς καὶ τοὺς χοροὺς στὴν πλατεία καὶ περιμένουν πάλι μὲ λαχτάρα τὸ ξημέρωμα τῆς αὐγῆς. Τρέχουν κάθε τόσο νὰ δοῦν, μήπως ἦρθε καὶ φέτος ἐκεῖνος ὁ μαγικὸς μύλος, ποὺ τὸ κάθε του φτερὸ ἔχει καὶ μιὰ θέση, ἄλλη γιὰ ἄλογο, ἄλλη γιὰ γκαμήλα, γιὰ ἐλέφαντα καί, ποιὸς ξαίρει, τί ἄλλο ξωτικὸ ζῶο. Καὶ κεῖνος ὁ τσιγγάνος μὲ τὰ ζωντανὰ φίδια στὸ λαιμό, ποὺ δὲ φοβότανε καθόλου, θἄρθει ἄραγε; Καὶ τὸ πανόραμα; Θἄρθει ἀλήθεια τὸ μαγικὸ κουτί, πού, καὶ τί δὲ βλέπεις μέσα του.... Πολιτεῖες μὲ σπίτια ὅλο γυαλὶ καὶ χρυσάφι, καράβια σὲ λιμάνια μὲ φοινικόδεντρα, λιοντάρια καὶ τίγρεις, ποὺ ἀνοίγοντας τὸ στόμα σοῦ κόβεται ἡ ἀνάσα νομίζοντας, πὼς θὰ σὲ καταπιοῦν. Τὴν Ἀκρόπολη, καθὼς τὴν ἔχτισε ὁ Περικλῆς, τὴν Ἁγιὰ Σοφιά, πρὶν τουρκέψει... Θεέ μου, πόσα δὲ βλέπεις πίσω ἀπ' τὸ κρύσταλλο τοῦ φακοῦ... Θἄρθουνε;

Κι οἱ ὧρες τοῦ Μεγάλου Σαββάτου εἶναι ἀτέλειωτες. Σὰν ἔπεσε τὸ δειλινό, ἡ νύχτα τυλίχτηκε μέσα σὲ ἀραχνοϋφαντα τούλια κι ὅλος ὁ ὁρίζοντας ἔφεγγε ἀκόμα ἀπ' τὶς μακρυνὲς φωτιές. Ἀργότερα τὸ σκοτάδι γίνηκε βαρύτερο κι ἀπ' ὅλους τοὺς δρόμους καὶ τὰ μονοπάτια ξεκίνησε τὸ πλῆθος γιὰ τὸ λόφο τ' Ἅη Λιᾶ. Ἔξω ἀπ' τὴν ἐκκλησιὰ στήθηκε ἡ ἐξέδρα, ποὺ θ' ἀνέβαινε ὁ παπα - Σωτήρης κι οἱ δυὸ ψάλτες νὰ ποῦν τὸ μεγάλο μήνυμα. Ὁ Χριστὸς νίκησε τὸν Ἅδη!...

* * *

Ὁ Θανάσης Πέρκας, ἡ γυναίκα του κι ὁ γυιός του περιμένουν ἀπ' ὥρα μὲ τὰ κεριὰ στὸ χέρι. Τὸ χλωμὸ φῶς ρίχνει στὰ πρόσωπά τους μιὰ κίτρινη μαγεία, τὰ μάτια τους μεγαλώνουν, τὰ χείλια τους ψελίζουν λόγια ἴδια, ποὺ μόλις προλαβαίνουν ν' ἀκούσουν ἀπ' τὴν ἱερὴ ψαλμωδία. Κάπου δέκα μέτρα πιὸ κεῖ βρίσκεται συγκεντρωμένη κι ἡ μεγάλη φαμίλια τοῦ Χρήστου Ντάλα. Στὴ μέση ὁ γέρο κτηνοτρόφος καὶ γύρω του γυιοί, θυγατέρες, ἐγγόνια. Μονάχα ἡ γυναίκα του λείπει, χωμένη δῶ καὶ πέντε χρόνια βαθειὰ στὴ γῆ... Ὁ Ντάλας τὴ συλλογίζεται καὶ τὰ μάτια του βουρκώνουν. Ὅμορφα

— Συμπάθα με, εἶπε ὁ Πέρκας, σφίγγοντας τὸ χέρι τοῦ Ντάλα.

ποὺ ἦταν τότε, ποὺ δὲν ἔλειπε κανένας. Ὡστόσο, φέτος εἶναι καὶ κάτι ἄλλο, ποὺ τὸν πικραίνει. Μιὰ σκέψη ἐξακολουθεῖ νὰ τὸν βασανίζει...

Ὅμως κι ὁ Πέρκας ζυγιάζει τὸ βλέμμα του μέσα στὴν ἅγια νύχτα, ποὺ πλέει φωτερὴ στὰ τόσα ἀναμμένα κεριὰ καὶ συλλογιέται κι αὐτός. Ἔξη μέρες περάσανε ἀπὸ τότε, ποὺ ἀνταλλάξανε κεῖνα τὰ πικρὰ λόγια μὲ τὸν παλιὸ γείτονα. Δὲν κέρδισε τίποτα. Οὔτε τὶς προβατίνες ξαναβρῆκε κι ἕνα καλό του φίλο, ποὺ πάντα τὸν συμβουλευότανε, ἔχασε. Ἡ γυναίκα του, σὰ νὰ καταλαβαίνει τὶς σκέψεις του, τοῦ λέει σιγά, χωρὶς ν' ἀκουστῆ ἀπὸ ἄλλον.

— Θανάση, μὴ λυπᾶσαι ἄλλο. Ὑγειὰ νἄχουμε καὶ τὰ πρόβατα δὲν πειράζει, ἂν εἶναι δυὸ λιγώτερα. Πὲς καὶ ψοφήσανε ἀπ' τὸ χιόνι...

Ὁ ἄντρας χαμογέλασε καὶ τῆς ἔγνεψε, πὼς συμφωνεῖ. Αὐτὸ συλλογιζότανε κι ὁ ἴδιος. Δὲν πειράζει. Ἔπειτα εἶχε καὶ τόσες ἀμφιβολίες. Ὅσο περνοῦσε ὁ καιρός, ἔπαιρνε τὰ βάρη ἀπὸ τὸν Ντάλα. Δὲν ἤθελε οὔτε αὐτὸς τώρα νὰ πιστέψη, πὼς τὶς προβατίνες τοῦ τὶς κλέψανε οἱ μπιστικοί του. Γιὰ μιὰ στιγμὴ ἔρριξε ἕνα βλέμμα κι εἶδε τοὺς παραγυιοὺς τοῦ γείτονα. Δεῖχνανε φτωχοί, ἀλλὰ ὄχι ἔνοχοι. Δὲν κρατήθηκε λοιπὸν πιά. Ἔκανε δυὸ βήματα καὶ πλησίασε τὸν ἕναν ἀπ' αὐτούς, τὸν Κίτσο, καὶ τοῦ ἔγνεψε, πὼς θέλει νὰ τοῦ πῆ. Τὸ παιδὶ ἄνοιξε δρόμο μέσα ἀπ' τὸν κόσμο κι ἦρθε κοντά. Ὁ Πέρκας πιάνοντάς τον ἀπ' τὸν ὦμο τοῦ λέει σιγὰ μὲ φωνή, ποὺ τὴν τρεμούλιαζε ἡ συγκίνηση.

— Κίτσο, πὲς τοῦ ἀφεντικοῦ σου νὰ μὲ συμπαθᾶ κι ἂς μοῦ συχωρέση, ὅ,τι τοῦ εἶπα...

Τὸ παιδὶ χάρηκε πολύ, ξανάτρεξε σβέλτα, δὲ βρῆκε ὅμως τὸν Ντάλα ἐκεῖ, ποὺ τὸν ἔβλεπε πιὸ πρίν. Ἔψαξε μὲ τὸ μάτι του καί, σὰν ὕστερα ἀπὸ λίγο τὸν εἶδε νὰ στέκεται κοντὰ στὴν πλαγινὴ πόρτα τῆς ἐκκλησιᾶς, ἔτρεξε νὰ τὸν προλάβη, πρὶν μπῆ μέσα.

Ὁ γέροντας ἄστραψε ἀπὸ χαρά. Ἕνα βάρος μεγάλο ἔφυγε ἀπ' τὴν καρδιά του. Ἀκολούθησε τὸν Κίτσο, ποὺ τὸν ὡδηγοῦσε, κι ἔνιωθε μέσα του κάτι ἀσυνήθιστο, σὰν εὐτυχία γιὰ κάτι χαμένο, ποὺ ἀναπάντεχα τὸ ξανάβρισκε.

— Συμπάθαμε, τοῦ λέει ὁ Πέρκας καὶ σφίγγοντάς του τὸ χέρι σκύβει, γιὰ νὰ τὸν φιλήση. Εἴπαμε λόγια βαρειά. Ἂς τὰ ρίξουμε στὸ ποτάμι...

— Ναί, κάνει ὁ ἄλλος καὶ τὸν ἀγκαλιάζει. Θὰ δώσουμε λόγο στὸ Θεό. Ἂς μὴν ἁμαρταίνουμε ἄλλο.

Ἡ γυναίκα τοῦ Πέρκα κι ὁ γυιός του βλέπανε γελαστοὶ παράμερα. Τώρα νοιώθανε, πὼς θὰ ἔκαναν ἀληθινὴ Ἀνάσταση.

—Ἄκουσε, Θανάση, ξαναλέει ὁ γέροντας. Αὔριο ἂν θές, ἔλα νὰ βάλουμε μαζὶ τ' ἀρνιὰ στὴ σούβλα, ἔλα νὰ πιοῦμε κρασὶ καὶ νὰ τσουγκρίσουμε τ' αὐγὰ στὴ δική μου τὴν αὐλή...

— Θαρθῶ, λέει ὁ Πέρκας, θαρθῶ νὰ πιάσουμε τὰ λιανο-

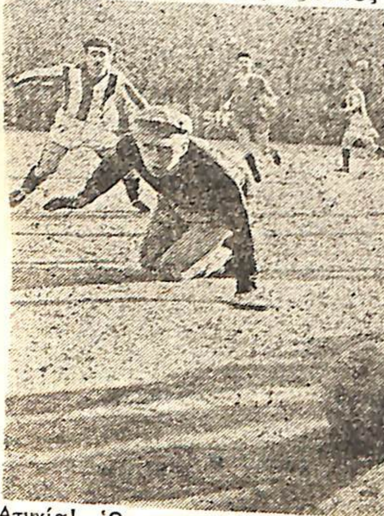
(Συνέχεια στὴ σελίδα 274)

Γύρω ἀπ' τὸν Ἀθλητισμό

ΤΟ ΠΟΔΟΣΦΑΙΡΟ Σ' ΟΛΟΝ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ

Ἀπ' ὅλα τὰ σπόρ, τὸ ποδόσφαιρο συγκεντρώνει τοὺς περισσότερους παῖκτες, τοὺς περισσότερους θεατάς, τὰ περισσότερα στοιχήματα. Δέκα ἕως εἴκοσι ἑκατομμύρια ἐρασιτεχνῶν καὶ ἐπαγγελματιῶν παίζουν ποδόσφαιρο, καὶ σὲ 500 ἑκατομμύρια ὑπολογίζονται οἱ φίλοι τῆς λαστιχένιας μπάλλας.

Κατὰ τὴν διάρκεια τοῦ πολέμου στὴν Ἀγγλία οἱ γερμανικὲς ἐπιδρομὲς δὲν μετέβαλαν τὸ πρόγραμμα τῶν συναντήσεων καὶ οἱ παρατηρηταὶ τοποθετημένοι ψηλὰ στοὺς ἐξῶστες

Ἀτυχία! Ὁ τερματοφύλακας παρὰ τὴν προσπάθειά του βλέπει τὴν μπάλλα νὰ κυλᾶ στὰ δίχτυα του.

γιὰ κατόπτευση, διέκοπταν τὰ παιγνίδια ὅταν οἱ σειρῆνες τοῦ συναγερμοῦ ἄρχιζαν νὰ οὐρλιάζουν.

Συγκριτικὰ μὲ τὸ ἀμερικανικὸ ποδόσφαιρο ποὺ πέρυση εἶχε 17 νεκρούς, τὸ εὐρωπαϊκὸ ποδόσφαιρο δὲν εἶναι τόσο ἐπικίνδυνο, γιὰ τοὺς παῖκτες τουλάχιστον.

Εἶναι ὅμως ἀπίστευτα θανάσιμο γιὰ τοὺς θεατάς.

Τὸ καλοκαίρι τοῦ 1950 στὸν τελικὸ ἀγῶνα γιὰ τὸ παγκόσμιο πρωτάθλημα στὸ Ρίο, ἕνας Βραζιλιανὸς ναύτης σωριάστηκε νεκρὸς τὴ στιγμὴ ποὺ ἡ ὁμάδα τῆς Οὐραγουάης σημείωσε τὴν τελικὴ νίκη ἐναντίον τῆς Βραζιλίας.

Ἀπὸ καρδιακὴ συγκοπὴ πέθαναν ἐπίσης 3 Οὐραγουανοὶ ποὺ παρακολουθοῦσαν τὸ μάτς ἀπὸ τὸ ραδιόφωνο!

Στὴν Ἀγγλία, πρὶν μερικὰ χρόνια, κάποιοι φανατικοὶ ποὺ δὲν μπόρεσαν νὰ ἐξασφαλίσουν μιὰ θέση σ' ἕνα ἐξαιρετικὰ ἐνδιαφέρον μάτς, κατάφεραν νὰ προχωρήσουν μέχρι τὸν περίβολο τοῦ τερραίν καὶ νὰ φθάσουν μέχρι τὸν ἐξώστη. Μὲ τὴν ὤθηση τῶν «εἰσβολέων» οἱ θεατὲς στριμώχτηκαν πάνω σ' ἕνα μεταλλικὸ διάφραγμα ποὺ ὑπεχώρησε κάτω ἀπὸ τὸ βάρος τους. 34 φίλαθλοι σκοτώθηκαν ἀπὸ τὴν «κλωτσοπατινάδα» σ' αὐτὴ τὴν ἄγρια ἐξόρμηση καὶ ἄλλοι 500 τραυματίσθηκαν!

Τὸ 1863 καθιερώθηκαν ἐπίσημα δύο παιγνίδια: Τὸ ποδόσφαιρο καὶ τὸ ράγκμπυ.

Σήμερα χάρη στὴν Φ.Ι.Φ.Α. (Διεθνὴ Ὁμοσπονδία Ποδοσφαιρικῶν Ἑνώσεων) 76 χῶρες παίζουν ἑνιαῖο παιγνίδι ποὺ οἱ κανόνες του ἀνταποκρίνονται στοὺς καθιερωμένους ἀπὸ τὴν Ἀγγλία τὸ 1866 ὅρους.

⁂

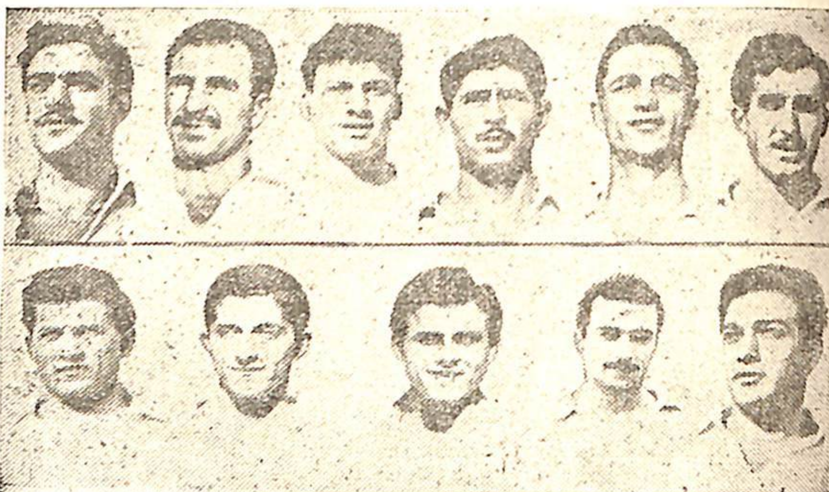
Τὸ κλίμα ἀσκεῖ μεγάλη ἐπίδραση στὸ παιγνίδι. Οἱ Ἄγγλοι καὶ οἱ Σκῶτοι ποὺ διακρίνονται γιὰ τοὺς σοφοὺς συνδυασμοὺς τακτικῆς εἶναι συνηθισμένοι στὰ λασπωμένα γήπεδα ποὺ βαραίνουν τὴ μπάλλα.

Κάποτε στὸν Καναδᾶ σ' ἕνα ἐξαιρετικὰ στεγνὸ γήπεδο μιὰ βρεταννικὴ ὁμάδα ἐρασιτεχνῶν δὲν κατάφερνε νὰ ἐλέγχῃ τὴ μπάλλα ποὺ πολὺ ἐλαφρυὰ γι' αὐτοὺς πηδοῦσε μὲ ἀσυνήθιστο τρόπο. Στὸ πρῶτο ἡμιχρόνιο μὲ σκὸρ μηδὲν ὁ ἀρχηγὸς τῆς ἀγγλικῆς ὁμάδας ζήτησε τὴν ἄδεια νά... βουτήξῃ τὴ μπάλλα σ' ἕνα κουβᾶ μὲ νερὸ γιὰ νὰ τὴν κάνῃ πιὸ βαρειά. Πρᾶγμα ποὺ ἔγινε. Οἱ Ἄγγλοι τότε πέτυχαν ἕξη (6) γκώλ!

Τὸ γερμανικὸ ποδόσφαιρο ἔχει μιὰ γνήσια γερμανικὴ δυσκινησία.

Ὅσο κατεβαίνουμε πρὸς τὸ Νότο τόσο τὸ παιγνίδι φουντώνει. Οἱ Ἱσπανοὶ καὶ Ἰταλοὶ ἐπιτίθενται μὲ ἀτομικὲς «σφήνες». Τὸ παιγνίδι τους εἶναι μιὰ λαμπρὴ ἐκδήλωση ποὺ μοιάζει καὶ μὲ χορὸ καὶ μὲ μονομαχία. Στοὺς Ἰταλοὺς ἀρέσουν οἱ θεατρινισμοί.

Ὅσον ἀφορᾶ τοὺς Ἀμερικανοὺς εἶναι γοργοὶ καὶ ἰσχυροί, ἀλλὰ τοὺς λείπει ἡ τεχνικὴ καὶ τὸ παιγνίδι τους εἶναι ἐξαιρετικὰ σύντομο. Γιὰ νὰ ἀναπληρώσουν τὴν ἔλλειψη τακτικῆς στὸ παιγνίδι τους κλωτσοῦν τὴ μπάλλα πάντα ἐμπρὸς ὁρμῶντας ἐξ ἐφόδου πρὸς τὸ ἀντίπαλο τέρμα. Ἡ μέθοδος αὐτὴ σημειώνει πολλὲς φορὲς ἐξαιρετικὰ ἀποτελέσματα.

Ἡ ἐθνικὴ ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα τῆς Ἑλλάδας.

⁂

Τὰ στοιχήματα ἀποτελοῦν ἕνα ἀπὸ τὰ πιὸ ἐνδιαφέροντα σημεῖα τοῦ φοὺτ - μπώλ. Ἐλάχιστες χῶρες — μεταξὺ τῶν ὁποίων ἡ Γαλλία, ὁ Καναδᾶς, ἡ Βραζιλία καὶ ἡ Ἑλλὰς — ἀπαγορεύουν τὰ στοιχήματα ποὺ στὰ ὑπόλοιπα κράτη ἀποτελοῦν μιὰ ἰσχυρὴ ἕλξη γιὰ τὶς μάζες.

Τὸν προηγούμενο χρόνο στὴν Ἀγγλία 9 ἑκατομμύρια φίλαθλοι διέθεσαν πάνω ἀπὸ 50 ἑκατομμύρια χρυσὲς λίρες σὲ στοιχήματα. Ἀπὸ τὸ ποσὸ αὐτὸ 12 ἑκατομμύρια πῆρε τὸ Κράτος ἐνῶ ἡ ταχυδρομικὴ ὑπηρεσία γιὰ λογαριασμὸ της 3 περίπου ἑκατομμύρια λίρες, ποὺ ξοδεύτηκαν σὲ γραμματόσημα καὶ ἐπιταγές.

Κάθε ἑβδομάδα οἱ ὀργανωταὶ στέλνουν στοὺς ἐγγεγραμμένους φιλάθλους κατάλογο ἀγώνων ποὺ θὰ γίνουν τὸ ἑπόμενο Σάββατο. Σὲ κάθε οἰκογένεια οἱ φίλαθλοι σημειώνουν τὰ προγνωστικά τους σὲ εἰδικὰ ἔντυπα ποὺ τὰ ἐπιστρέφουν στὸν ἀποστολέα τους μαζῦ μὲ τὸ ποσὸν τοῦ στοιχήματος.

Κάνοντας σωστὰ προγνωστικὰ γιὰ 8 μάτς τὸν περασμένο μῆνα ἕνας Λονδρέζος ἐκέρδισε 100.000 χρυσὲς λίρες. Λίγο πρὶν κάποια σπιτονοικοκυρὰ κέρδισε μὲ τὸν ἴδιο τρόπο 75.000 λίρες.

Στὴν Ἰταλία 2 ἑκατομμύρια φανατικοὶ φίλαθλοι διακινδυνεύουν 350 ἑκατομμύρια λιρέττες κάθε ἑβδομάδα γιὰ τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀγώνων τῆς Κυριακῆς.

Τελευταῖα, κάποιος ἔκανε σωστὴ πρόγνωση 12 νικῶν καὶ κέρδισε 90 ἑκατομμύρια λιρέττες, χωρὶς νὰ παρακολουθήσῃ οὔτε ἕνα... μάτς!!!

Στὶς βόρειες χῶρες—Σκανδιναυικές, Γερμανία, Καναδᾶς, Ὁλλανδία — τὸ φοὺτ - μπώλ εἶναι πρὸ πάντων ἐρασιτεχνικὸ παιχνίδι ποὺ οἱ παῖκτες του ἔχουν γιὰ κύρια ἀνταμοιβὴ τὴ δόξα.

Στὴν Ἀγγλία ἀντιθέτως ἡ πλειονότης ἀποτελεῖται ἀπὸ ἐπαγγελματικὲς ὁμάδες. Κάθε παίκτης ὅποια καὶ ἂν εἶναι ἡ ἀξία του, εἰσπράττει σύμφωνα μὲ τὴν... συνδικαλιστικὴ διατίμηση 12 λίρες τὴν ἑβδομάδα. Στὸ ποσὸ αὐτὸ προστίθεται μιὰ ξεχωριστὴ ἀμοιβὴ 2 λιρῶν γιὰ κάθε μάτς κερδισμένο καὶ 1 λίρα γιὰ τὰ ἄλλα.

Ὅταν ἡ περίοδος τελειώσῃ καὶ μέχρι τὴν ἔναρξη τῆς ἑπόμενης παίρνουν 10 λίρες τὴν ἑβδομάδα. Ὅταν ἀποσύρεται ἀπὸ τὸ ἐπάγγελμα ὁ Ἄγγλος ποδοσφαιριστὴς παίρνει μιὰ καλὴ σύνταξη.

Στὴ Νότιο Ἀμερικὴ οἱ μεγάλοι τσάμπιον τοῦ φοὺτ-μπώλ εἰσπράττουν 800 μέχρι 1.250 δολλάρια τὸ μῆνα (12.000.000 δραχ. - 18.750.000) γιὰ νὰ παίξουν ἕνα(!) μάτς τὴν ἑβδομάδα.

⁂

Οἱ μεταγραφὲς τῶν παι-

Μιὰ ὑπέροχη προσπάθεια τοῦ διεθνοῦς Κοτρίδη γιὰ κεφαλιά.

κτῶν προκαλοῦν μιὰ πυρετώδη δραστηριότητα τῶν σωματείων. Τὸ ρεκὸρ τῆς τιμῆς γιὰ μεταγραφὴ κατέχει ὁ Σίγουελ τῆς Σάφηλντ, ποὺ πῆρε τὸ 1951 34(!) ἑκατομμύρια λίρες.

⁂

Ὁ ὑπ' ἀριθ. 1 ἐχθρὸς (!) τῶν θεατῶν καὶ τῶν παικτῶν εἶναι ὁ διαιτητής. Ὁ διαιτητὴς πρέπει νὰ ἀποτελῆ ἕνα συνδυασμὸ δρομέα, διπλωμάτη, διερμηνέα καὶ φύλακα τῆς εἰρήνης. Στὶς βόρειες χῶρες σκόπιμο εἶναι νὰ φορῆ ἕνα κράνος γιὰ νὰ ἀντιμετωπίζη τὶς ἄδειες... μπουκάλες! Στὶς τροπικὲς χῶρες ἔχουν λάβει τὴν πολὺ σοφὴ προφύλαξη νὰ μὴ πουλοῦν στοὺς θεατὲς παρὰ ἀναψυκτικὰ σερβιρισμένα σὲ... χαρτί.

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΙΝΕΤΕ...

...Ἡ ἐξέλιξη τοῦ Ὀλυμπιακοῦ ρεκὸρ τῶν 400 μ. ἔχει ὡς ἑξῆς:

1896 Ἀθῆναι: Δὲν περιελαμβάνετο εἰς τὸ πρόγραμμα.
1900 Παρίσι Τιούκμπαρι (Ἡνωμ. Πολ.) 57΄΄6.
1904 Ἅγ. Λουδοβῖκος: Χίλλμαν (Ἡν. Πολ.) 53΄΄
1908 Λονδῖνον: Μπάτον (Ἡνωμ. Πολιτεῖαι) 55΄΄
1912 Στοκχόλμη: Δὲν ἐτελέσθη.
1916 Δὲν ἐτελέσθησαν Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες.
1920 Ἀμβέρσα Λόουις (Ἡνωμ. Πολιτεῖαι) 52΄΄.
1924 Παρίσι: Ταίηλορ (Ἡνωμ. Πολιτεῖαι) 52΄΄6
1928 Ἄμστερνταμ: Λόρδος Μπάρκλεϋ (Μεγ. Βρεττανία) 53΄΄
1932 Λὸς Ἄντζελες: Τίνσνταλ (Ἰρλανδία) 51΄΄8
1936 Βερολῖνον: Χάρντιν (Ἡνωμ. Πολιτεῖαι) 52΄΄4
1940 καὶ 1944 δὲν ἐτελέσθησαν.
1948 Λονδῖνον: Κόχραν (Ἡνωμ. Πολιτεῖαι) 51΄΄1

...Ἡ ὁμὰς τοῦ Ἄρεως Θεσσαλονίκης ἀνεδείχθη πρωταθλήτρια Ἑλλάδος τὸ 1928-29 καὶ τὸ 1931-32.

...Τὸ βάρος τοῦ δίσκου ποὺ ρίπτουν οἱ δισκοβόλοι εἶναι δύο κιλά.

...Ὁ μεγαλύτερος σὲ χρονικὴ διάρκεια παλαιστικὸς ἀγὼν στὴν Ἑλλάδα ἔγινε τὸ 1936 σὲ Πειραϊκὸ ρίγκ. Ἀντίπαλοι ἦσαν οἱ Μπόρας καὶ Ἀδὰμ καὶ ὁ ἀγών τους διήρκεσε 6 ὧρες! Τελικὰ νικητὴς ἀναδείχθηκε ὁ Μπόρας.

...Ἀπὸ τὰ 20 ἐπίσημα ἀναγνωρισμένα παγκόσμια ρεκὸρ στίβου γυναικῶν 5 κατέχει ἡ Ὁλλανδία, (Μπλάνκερς-Κοὲν) 4 ἡ Πολωνία, 3 ἡ Ἀγγλία, ἀνὰ 2 ἡ Ρωσσία, Γαλλία, καὶ Γερμανία καὶ ἀνὰ 1 οἱ Ἡνωμένες Πολιτεῖες καὶ ἡ Αὐστρία.

...Τὸ μεγαλύτερο σκὸρ τερμάτων στὴν ἱστορία τοῦ Ἑλληνικοῦ ποδοσφαίρου σημειώθηκε κατὰ τὸ πρωτάθλημα 1907 - 1908, ὅταν τὸ Γουδὶ ἐνίκησε τὴν ὁμάδα τοῦ Πανελληνίου μὲ 21 - 0(!).

...Ὁ Ἰωάννης Κώστας, ἕνας νεαρός, ξανθὸς Ἕλληνας ἀπὸ τὴν Μεσσηνία 25 μόλις ἐτῶν, ἔχει κατακτήσει μὲ μιὰ σειρὰ θριαμβευτικῶν νικῶν, τοὺς φιλάθλους τῆς Ἀμερικῆς.

Ἄρχισε τὴν καριέρα του πρὸ τεσσάρων ἐτῶν στὴν Ἀργεντινὴ ὅπου κατέκτησε τὸν τίτλο τοῦ παγκοσμίου πρωταθλητοῦ ὕστερα ἀπὸ 75 διαδοχικὲς νίκες. Ὁ τίτλος ὅμως αὐτὸς ἀμφισβητήθηκε ἀπὸ τὴν Ἀμερικανικὴ Ὁμοσπονδία Πάλης. Ἔτσι, ὁ «Τζὼν» Κώστας ἄφησε τὴν Ἀργεντινὴ καὶ ἔφθασε, τὸ 1949, στὶς Ἡνωμένες Πολιτεῖες γιὰ νὰ πείση καὶ τοὺς Ἀμερικανοὺς ὅτι εἶναι ἀήττητος.

Ἐκέρδισε πραγματικά, ὅλα τὰ μὰτς ποὺ ἔδωσε ὡς τώρα. Οἱ Ἀμερικανοί, ποὺ τὸν λατρεύουν, τὸν ἀποκαλοῦν ὁ «Ἕλλην Ἄδωνις». Πολλοὶ προβλέπουν ὅτι πολὺ σύντομα θὰ πάρη τὴ θέση ποὺ εἶχε ἄλλοτε ὁ Τζὶμ Λόντος. Εἶναι κάπου δύο μέτρα ψηλὸς καὶ ζυγίζει 95 κιλά.

...Ἡ Ποδοσφαιρικὴ Ἕνωσις Ἀθηνῶν κάνει διαπραγματεύσεις γιὰ νὰ διεξαχθῆ τὸν Ἰούνιο στὸ γήπεδο τοῦ... Παναθηναϊκοῦ φιλικὸς ἀγὼν μεταξὺ τῶν μικτῶν ὁμάδων τῆς Ἀθήνας καὶ τῆς Βαρκελώνης (Ἱσπανίας).

...Ἡ Τουρκία εἰς τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες τοῦ Ἑλσίνκι θὰ στείλη ὁμάδα ἀπὸ 65 ἀθλητάς.

...Κατὰ τὴν παράδοση, ἡ Ἑλλάδα, ἡ χώρα ποὺ σ' αὐτὴν ὀργανώθηκαν γιὰ πρώτη φορὰ οἱ Ὀλυμπιακοὶ ἀγῶνες, ἡγεῖται πάντοτε στὶς παρελάσεις τῶν ἀθλητῶν τῶν διαφόρων ἐθνῶν ποὺ παίρνουν μέρος στοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνες. Ἔτσι, φέτος ὁ «πρῶτος ἀθλητής» ποὺ ἐμφανίσθηκε ὅταν ἄρχισαν οἱ χειμερινοὶ ἀγῶνες στὸ Ὄσλο ἦταν ὁ Ἄγγελος Λευπέσης, μαζὺ μὲ τὸν Ἀλ. Βούξινο.

... Τὸ Κύπελλο Πόλεων, ποὺ σ' αὐτὸ παίρνουν μέρος οἱ μικτὲς ὁμάδες Ἀθηνῶν, Πειραιῶς καὶ Θεσσαλονίκης, ἔχει γίνει μέχρι σήμερα 15 φορές. Ἡ Ἀθήνα τὸ ἔχει κερδίσει 10 φορὲς (1929, 33, 35, 36, 37, 38, 39, 40, 46, 47), ὁ Πειραιᾶς 4 (1930, 31, 32, 34) καὶ μιὰ φορὰ οἱ τρεῖς ἀντίπαλοι ἰσοβάθμισαν. Ἀπὸ τὸ 1948 καταργήθηκε τὸ κύπελλο αὐτὸ καὶ καθιερώθηκε τὸ λεγόμενο «Κύπελλο Κοτζιᾶ». Αὐτὸ τὸ κέρδισαν τὸ 1948, ὁ Πειραιᾶς τὸ 1949, 51, ἡ Ἀθήνα καὶ στὰ 1950 ἡ Θεσσαλονίκη.

... Οἱ Α΄ Βαλκανικοὶ Ἀθλητικοὶ Ἀγῶνες ὀργανώθηκαν τὸ 1930 στὸ Παναθηναϊκὸ Στάδιο. Σ' αὐτοὺς ὅπως καὶ στὶς ἄλλες Βαλκανιάδες ἐθριάμβευσαν οἱ Ἕλληνες ἀθληταί. Ἡ γενικὴ βαθμολογία τῆς Α΄ Βαλκανιάδος ἦταν ἡ ἑξῆς: Ἑλλὰς βαθμοὶ 148, Γιουγκοσλαβία β. 73, Ρουμανία β. 50, Βουλγαρία β. 36, Τουρκία β. 22.

... Στὴ Σουηδία οἱ ὁμοσπονδίες τῶν διαφόρων σπὸρ ἀνήκουν σὲ μιὰ Παναθλητικὴ Ὁμοσπονδία, ποὺ ἔχει στὴ δύναμή της 9.000 συλλόγους μὲ 700 χιλ. μέλη. Ὁ ἀριθμὸς αὐτὸς δείχνει πῶς τὸ ἕνα δέκατο (1/10) τοῦ πληθυσμοῦ τῆς Σουηδίας ἀσχολεῖται στὰ σπόρ.

... Τὸ 1906 γίνηκε ὁ πρῶτος ἐπίσημος ποδοσφαιρικὸς ἀγώνας τῆς Ἐθνικῆς ποδοσφαιρικῆς μας ὁμάδας. Τότε ἡ Ἐθνική μας ἀντιμετώπισε τὴν Ἐθνικὴ Δανίας. Καὶ ἦταν τέτοια ἡ ὑπεροχὴ τῆς ξένης ὁμάδας, ποὺ στὸ πρῶτο μόνο ἡμίχρονο μᾶς ἔδωσε 8 γκόλ. Στὸ β΄ ἡμίχρονο δὲν... κατέβηκε ἡ ἑλληνικὴ ὁμάδα!

ΑΘΛΗΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

ΣΤΗΝ ΚΑΤΕΡΙΝΗ: Ὁ Ἡρακλῆς ἐνίκησε τὸν Θερμαϊκὸ μὲ 2 - 0. Ἡ νικήτρια: Μουλαΐας, Φωτιάδης, Καρᾶς, Χατζηλάμπρου, Συμεωνίδης, Μακρῆς, Μαυρομμάτης, Χατζηλάμπρου ΙΙ, Σεϊτανίδης, Ἀματσίδης. Σ. Ζ.

ΣΤΗΝ ΜΕΣΣΗΝΗ: Ἡ ὁμὰς βόλλεϋ - μπὼλ τοῦ Ὀλυμπιακοῦ ἐνίκησεν τὸν Παναθηναϊκὸ μὲ 16 8. Οἱ νικηταί: Μανωλόπουλος, Πανταζόπουλος, Ζολώτας, Γαϊτάνης, Οἰκονομόπουλος, Ἀσημάκης Γ. Π.

ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΕΝΑ: Ἡ Α΄ τάξη Ἱεροδιδασκαλείου ἐνίκησε στὸ βόλλεϋ τὴν Ε΄ Ἀρρένων τοῦ γυμνασίου μὲ 16 - 5 16 - 8. Ἡ νικήτρια: Καίσαρης, Κάτσιος, Δημαλέξης Τσέφας, Γεωργόπουλος, Λιόντος. Ἐπίσης ἡ Γ΄ τάξη Ἱεροδιδασκαλείου ἐνίκησε τὴν Ζ΄ καὶ ἔπαιξε μὲ τοὺς Τσέκον, Λιαρῆν, Πανταζῆ, Ἠλίαν, Δούβλην, Κούμπην. Χ. Π

ΣΤΟ ΚΕΡΑΤΣΙΝΙ: Σὲ φιλικὸ ἀγώνα ἡ ὁμὰς «Ἅγ. Εὐθύμιος» τοῦ 8ου Σχολείου Εὐγενείας κέρδισε τὴν «Α.Ε.Κ» μὲ 3 - 2. Ἡ νικήτρια Παπαδόπουλος, Καραμινός Δερβιζόγλου, Ἀποστολίδης, Σχοινᾶς, Γιατίλης, Κοντόπουλος, Χατζηστεργίου, Μανιᾶς. Δ. Κ.

ΣΤΟ ΑΓΡΙΝΙΟ: Τὰ ἀποτελέσματα τῶν τελευταίων ἀγώνων τῶν ὁμάδων τῆς Παιδοπόλεως ἔχουν ὡς ἑξῆς:
Π.Α.Ο. — Α.Ε.Κ. 4 - 1, 3 - 2.
Π.Α.Ο — Πανιώνιος 3 - 0, 2 - 1.
Π.Α.Ο. — Μακεδονία 1 - 2, 2 - 1.
Πανιώνιος — Μακεδονία 1 0.

Οἱ συνθέσεις τῶν ὁμάδων Π.Α.Ο: Κωσταντάκης, Γιώγκος, Μπούνλας, Σευπᾶνος Μαντέκας, Στρουγγάρης, Σαρρῆς. Πανιώνιος: Σκεντέρης, Τσιώνης, Νάτιος, Καμποσιώρης, Κίτσος, Μπαλωμένος, Χερούλης. Ε. Ζ.

ΣΤΗ ΦΡΑΓΚΟΚΛΗΣΙΑ: Στὸ γήπεδο «Ἀναγεννήσεως» Φραγκοκλησιᾶς, ἡ γηπεδοῦχος ὁμὰς σ' ἀγώνα μπάσκετ - μπὼλ ἐπεβλήθη τῆς «Ἀκροπόλεως» μὲ 30 - 20. Ἡ σύνθεση τῆς νικήτριας: Ἐλεφάντης, Ἀθανασίου (6), Μαντᾶς (14), Ἐλεφάντης ΙΙ (7), Διονυσιάτης (3), Καψαλᾶς, Νιφᾶκος. Α. Γ.

ΣΤΗΝ ΑΘΥΤΟ: Σὲ φιλικὸ ποδοσφαιρικὸ ἀγώνα ἡ Α΄ ὁμὰς «Τορωναῖος» Ἀθύτου Κασσάνδρας ἐνίκησε τὴν ποδοσφαιρικὴ ὁμάδα «Νέας Ποτιδαίας» μὲ τέρματα 6 - 3. Ὁ «Τορωναῖος» ἀπὸ 1ης Αὐγούστου ἔχει δώσει 10 μάτς. Ἀπ' αὐτὰ ἐκέρδισε τὰ 5 ἔχασε 2 καὶ ἀνεδείχθηκε ἰσόπαλη στὰ 3.

Ἡ «Μορφωτικὴ Νεολαία» ἐνίκησε τὴν Β΄ ὁμάδα «Τορωναίου» μὲ τέρματα 6 - 3. Οἱ ὁμάδες ἀγωνίζονται μὲ τοὺς ἑξῆς: Α΄ ὁμάς: Παπανικήτας, Πατσαβέλας, Σταμούλης, Βαβδινός, Ἀποξούδης, Παυλῆς Κ., Ζεμπύλας, Μπακυρτζῆς, Στάμος, Σῦρος, Παυλῆς Π. καὶ Σαρίκας. Β΄ ὁμάς: Καρασαΐας, Μυλωνᾶς Σαρίκας, Μυρωνᾶς, Κυρίμης, Σῦρος, Στάμος, Βαρβαρέζος, Θεοχαρίδης, Σταμούλης, Γιουβανούδης, Ἀθανασιάδης.

«Μαθητικὴ Νεολαία»: Γαλάλης, Λ., Ἀργυρούδης, Στάμος Καραγιαννάκης, Θεοχαρίδης, Παυλῆς, Μυλωνᾶς, Χαμπέζος, Κουφογιάννης, Τσίγγαλος, Γαλάνης Γ. Π. Μ.

ΣΤΗΝ ΚΟΝΙΤΣΑ: Τὰ παιδιὰ τοῦ «Σπιτιοῦ του Παιδιοῦ» Πουρνιᾶς ἔφτιαξαν μιὰ ὁμάδα βόλλεϋ - μπὼλ ποὺ τὴν ἀποτελοῦν οἱ Γιαννακός, Παποτρύφων, Δ. Μάντζιος, Βρυτζώνης Ι. ΙΙ. Λ. Π.

ΣΤΗ ΣΠΑΡΤΗ: Στὸ Γυμνάσιο τῆς Σπάρτης σὲ φιλικὸν ἀγῶνα, ἡ Ε΄ τάξη ἐνίκησε τὴν ΣΤ΄ μὲ 3—1. Τὴν Ε΄ ἀποτελοῦσαν οἱ Θεοδωρόπουλος, Δεμεράλης, Κοντός, Γιαννῖκος, Γαλάνης, Θεοφιλᾶκος, Ζήσης, Ἔξαρχος. Γ. Ζ.

ΣΤΑ ΓΙΑΝΝΙΤΣΑ: Σ' ἀγώνα βόλεϋ μπὼλ ἡ ὁμὰς Γυμνασίου Γιαννιτσῶν ἐνίκησε τὴν ὁμάδα τοῦ Γυμνασίου Ναούσης μὲ 3—0. Ἡ νικήτρια: Γεωργιάδης, Γοτουχίδης, Χατζόπουλος, Βαμβίνης, Ζυγούρης, Μεταξᾶς. Τὸν ἀγώνα διηύθυνε ὁ γυμναστὴς τοῦ Γυμνασίου Γιαννιτσῶν κ. Θεοφύλακτος. Κ Σ.

ΣΤΟ ΣΟΥΦΛΙ: Ὁ «Ἕβρος» Σουφλίου ἐνίκησε τὴν «Θράκη» Φαιρῶν μὲ 3—0. Α. Π.

ΣΤΟ ΒΟΛΟ: Στὴν παιδόπολη Βόλου ἡ ΣΤ΄ τάξη ἐνίκησε τὴν Ε΄ μὲ 9—7. Ἡ νικήτρια: Καρλαίτης, Γκανάτσας, Σκαφίδας, Χαμπίμπης, Κουλαρμάνης, Κυριακίδης, Καραμπούλης, Καϊπαλέξης, Καλετούλας. Σ. Σ.

ΣΤΟ ΦΥΛΑΚΤΟ: Ὁ «Παμφυλακτιακὸς» κέρδισε τὴν «Λύραν» μὲ τέρματα 2—1. Τὰ τέρματα ἐσημείωσαν ὁ Κοντσαλάκης Εὐάγ. (1) καὶ ὁ Γκουκάκης Πρ. Διακρίθη ὁ τερματοφύλαξ Κισσιδάκης Εὐάγ., καθὼς καὶ οἱ Κ. Κικιδάκης Π. καὶ Προϊκάκης. Μ. Α. Μ.

ΣΤΗ ΜΥΤΙΛΗΝΗ: Γιὰ τὸ πρωτάθλημα μεταξὺ τῶν Γυμνασίων εἰς ἀγώνα βόλεϋ - μπὼλ νικήτρια ἀνεδείχθη ἡ ὁμὰς τοῦ Α΄ Γυμνασίου μὲ σκὸρ 15 - 2 15 - 4. Ἡ νικήτρια: Βαμβακίτης Φ., Παπουτσῆς, Ἀντωνιάδης, Χατζηδημητρίου, Φιλιππίδης καὶ Μούρας. Τὸ Β΄ Γυμνάσιον: Δουκάκης, Δουκάκης, Ἠλιάδης, Παλάζης, Γροσομανίδης, Γιακαλλῆς καὶ Παρμακέλλης. Ἐπίσης τὸ Β΄ Γυμνάσιον ἐπεβλήθη εἰς ἀγώνα μπάσκετ - μπὼλ τοῦ Α΄ Γυμνασίου μὲ 20 - 10. Β΄ Γυμνάσιον: Γιακαλλῆς 7, Ἠλιάδης 7, Ντουντούλας, Παρμακέλλης, Χατζηδιαμαντῆς Ἰωάν. 4, Χατζηδιαμαντῆς Ἀνδρ. 2. Α΄ Γυμνάσιον: Μούρας 6, Ἀντωνιάδης, Παβλακέλλης 4, Σῖμος, Παπουτσῆς, Χ΄΄ Δημητρίου, Φιλιππίδης καὶ Μαντσαβῖνος. Θ. Μ.

ΣΤΟ ΜΟΥΖΑΚΙ: Ἡ μαθητικὴ ὁμὰς Π. Ο. Μουζακίου «Πρόοδος» ἐσημείωσε καὶ μίαν ἀκόμη νέαν νίκην, ἐπιβληθεῖσα τῆς πρωταθλήτριας Καρδίτσης «Ἀναγεννήσεως» μὲ τέρματα (3—0) ὑπὲρ τῆς «Προόδου». Ν. Κ.

ΣΤΟ ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΙ: Στὸ γήπεδο τῆς Π.Ο. Μαυρομματίου «Καραϊσκάκης» διεξήχθη φιλικὸς ποδοσφαιρικὸς ἀγώνας μεταξὺ τῆς Π.Ο. Μαυρομματίου «Καραϊσκάκης» καὶ τῆς μαθητικῆς ὁμάδος Η. Ο. Μουζακίου «Προόδου». Ὁ ἀγώνας ἔληξε μὲ (1 — 0) ὑπὲρ τῆς «Προόδου» Ὁ διαιτητὴς κ. Παπαδήμας διεκρίθη διὰ τὴν ἀμεροληψίαν του. Ν. Κ.

◇

ΓΙΑ ΝΑ ΓΕΛΑΤΕ

Ὁ μικρὸς Παῦλος γυρίζει στὸ σπίτι ἀπὸ τὸ Σχολεῖο κλαίγοντας.

—Γιατὶ κλαῖς; τὸν ρώτησε ἡ μητέρα του.

— Μὲ χτύπησε ὁ δάσκαλος.

— Καὶ γιατὶ σὲ χτύπησε;

— Γιατὶ ἀπάντησα σὲ μιὰ ἐρώτηση ποὺ δὲν μποροῦσε κανένας ἄλλος μαθητὴς ν' ἀπαντήση.

—Πῶς; καὶ ἀντὶ νὰ σοῦ βάλη ἄριστα σὲ χτύπησε; καὶ ποιὰ εἶναι ἡ ἐρώτηση αὐτή;

— Ποιὸς ἔσπασε τὸ τζάμι τοῦ σχολείου!...

ΠΑΤΕΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
καὶ ΑΛΚΜΗΝΗ ΠΑΠΑΠΑΣΧΑΛΗ
Σουφλί

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

Ο ΜΙΚΡΟΣ ΠΛΟΙΑΡΧΟΣ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Ὁ «Μγκάννα» χόρεψε πρῶτα ἕναν παράξενο χορὸ στὴν πλατεία, πρὶν ξεκινήση γιὰ τὸ παλάτι τῆς Μοΐνας.

Τὸ πλῆθος τὸν ἀκολουθοῦσε καταμαγεμένο, προσπαθώντας νὰ μιμηθῆ ὅλες του τὶς κινήσεις.

Θάλεγε κανεὶς πὼς ἦταν ἕνα κοπάδι ούρακοτάγκοι, ποὺ ἀκολουθοῦσαν ἕναν τεράστιο γορίλλα.

Ὅταν ἡ Βασίλισσα Μοΐνα ἔμαθε ὅτι «Μγκάννα» ζυγώνει στὸ παλάτι της, βγῆκε νὰ τὸν ὑποδεχτῆ ἐπὶ κεφαλῆς τῆς συνοδείας της.

Ὁ «Μγκάννα» ἔσκυψε καὶ τὴν προσκύνησε ὥς ποὺ τὸ λοφίο του ἄγκιξε τὸ χῶμα.

Ὕστερα ἀνασηκώθηκε κι' ἔδειξε τὸν οὐρανό, ὅπου κυνηγιόνταν ἀκόμη μαῦρα σύγνεφα βαρειὰ ἀπὸ βροχή. Ὡστόσο σὰ νάγινε κάποιο θαῦμα, καὶ ἡ νεροποντὴ σταμάτησε κάπως.

Οἱ ἰθαγενεῖς ἄρχισαν νὰ οὐρλιάζουν. Τότε ὁ Μάγος πλησίασε τὴν Βασίλισσα καὶ τὴν ἔπιασε ἀπὸ τὸ χέρι.

Μιὰ κραυγὴ ἔκπληξης καὶ τρόμου βγῆκε τότε ἀπ' ὅλους ἐκείνους τοὺς ἀγρίους: πρώτη φορὰ θνητὸς τολμοῦσε ν' ἀγκίξη τὴν βασίλισσά τους, καταπατώντας ἔτσι κάθε ἐτικέτα. Ἕνας ἀπὸ τοὺς ὑπουργοὺς μάλιστα, πλησίασε γιὰ νὰ ἐλευθερώση τὴν βασίλισσα, ἀλλὰ ὁ φοβερὸς Μάγος τὸν ἅρπαξε ἀπὸ τὸ σβέρκο μὲ τὸ ἄλλο χέρι, καὶ τὸν τίναξε πέρα σὰ νάταν κουτάβι.

Ἡ ἴδια ἡ βασίλισσα ὅμως, φαινόταν νὰ ἐγκρίνη τὰ ὅσα γινόνταν.

Ἄφησε μάλιστα τὸν Μάγο νὰ τὴν τρέξη ἀπὸ τὸ χέρι στοὺς δρόμους τῆς Καζοντέ.

Σίγουρα θὰ συλλογιζόταν πὼς ἔπρεπε νὰ εἶναι ἕνας πολὺ σπουδαῖος καὶ δυνατὸς Μάγος ἀφοῦ τὴν ἔπιανε ἀπὸ τὸ χέρι χωρὶς νά... σκάση ἀμέσως, ὅπως τῆς εἶπαν οἱ δικοί της μάγοι πὼς θὰ συνέβαινε σὲ καθέναν ποὺ θὰ τολμοῦσε νὰ ἀγκίξη τὴν θεϊκὴ της παλάμη. Ἐκτὸς τούτου, αὐτὴ ἡ τρεχάλα ποὺ ἔκοβε τὴν μονοτονία τῆς ζωῆς της, τὴν διασκέδαζε.

Ὁ Μάγος τὴν πῆγε, τρέχοντας πάντα ὥς τὸν περίβολο τοῦ Ἀλβέζ, ἐνῶ τὸ πλῆθος ἀκολουθοῦσε μὲ τὰ τὰμ τὰμ οὐρλιάζοντας πάντα.

Ὁ Ἀλβὲζ δὲν μποροῦσε νὰ πῆ τίποτε, ὅταν εἶδε τὴν βασίλισσα.

Ξαφνικὰ ὁ Μάγος σήκωσε τὸ χέρι κι' ἔδειξε τὴν κυρία Οὐέλντον καὶ τὸν Τζάκ, ποὺ ἀκούγοντας τὴν φασαρία εἶχαν βγῆ ἀπὸ τὴν καλύβα τους. Ὁ Μάγος ἄφησε τὴν βασίλισσα.

Τὸ πρόσωπό του, ποὺ ἔδειχνε τὸν πιὸ φοβερὸ θυμό, εἶχε μιὰ ἔκφραση τραμαχτική.

Μὲ τὸ ἕνα χέρι ἔδειχνε τὸν οὐρανὸ ὅπου τὰ μαῦρα σύγνεφα μαζεύονταν γεμάτα ἀπειλή, καὶ μὲ τὸ ἄλλο, ἔδειχνε τὴν κυρία Οὐέλντον καὶ τὸν γιό της.

Ἦταν φανερὸ αὐτὸ ποὺ ἤθελε νὰ πῆ. Ἐκείνη ἡ Λευκὴ καὶ τὸ παιδί της ἦταν αἰτία τῆς νεροποντῆς. Ἡ παρουσία τους στὴν Καζοντὲ εἶχε ἐξαγριώσει τοὺς δαίμονες τοῦ Οὐρανοῦ ποὺ ἐξαπέλυσαν ἐκεῖνον τὸν κατακλυσμὸ γιὰ νὰ ἐκδικηθοῦν. Οἱ Λευκοί, οἱ Λευκοὶ ἔφταιγαν! Ναί. Ὅλοι τοὺς κατάλαβαν. Ὁ «Μγκάννα» ἦταν ἀληθινὰ ἕνας σπουδαῖος μάγος... Ἡ Βασίλισσα Μοΐνα, ἔδειχνε τὰ δόντια σὰν ὕαινα, καὶ τὸ χέρι της ὑψώθηκε γεμάτο φοβέρα.

Ἡ κυρία Οὐέλντον αἰσθάνθηκε πὼς ἦταν χαμένη.

Ἔσφιξε τὸν μικρὸ ποὺ ἔκλαιγε στὴν ἀγκαλιά της, κι' ἔμεινε ἀκίνητη στὸν τόπο της σὰν πετρωμένη.

Καὶ τότε ὁ «Μγκάννα» ἄρχισε νὰ προχωρῆ.

Τὸ πλῆθος τοῦ ἄνοιγε δρόμο, γιὰ νὰ ζυγώνη τὴν Λευκή.

Ὁ Ἀλβὲζ προχώρησε καὶ κεῖνος, μὴ ξέροντας τί νὰ κάνη.

Ξαφνικὰ ὁ Μγκάννα ἅπλωσε τὸ χέρι, κι' ἅρπαξε βάρβαρα τὸν Τζὰκ ἀπὸ τὴν ἀγκαλιὰ τῆς μάνας του. Τὸ παιδὶ ἄρχισε νὰ κλαίη καὶ νὰ χτυπιέται.

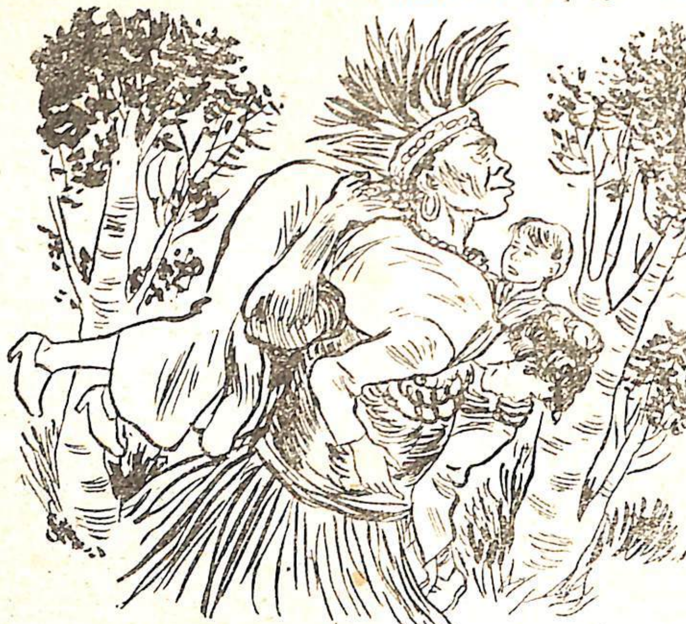
Ὁ Μγκάννα τὸν σήκωσε ψηλά, σὰ νὰ ἤθελε νὰ τὸν διώξη στὰ σύγνεφα. Τί θὰ ἔκανε μετά;

Δὲν θὰ τόχε τίποτε νὰ τὸν χτυπήση χάμω καὶ νὰ τὸν σκοτώση γιὰ νὰ ξορκίση τοὺς Δαίμονες τῆς βροχῆς.

Ἡ κυρία Οὐέλντον ἔμπηξε μιὰ τρομερὴ φωνή, κι' ἔπεσε χάμω λιπόθυμη.

Ἀλλὰ ὁ Μγκάννα, κάνοντας νόημα στὴν Βασίλισσα σὰ γιὰ νὰ τὴν καθησυχάση, ἔπιασε τὴν ἄμοιρη μητέρα, καὶ τὴν φορτώθηκε μὲ τὴν μεγαλύτερη εὐκολία στὸν ὦμο του.

Ὁ Ἀλβὲζ ὅμως δὲν ἦταν διόλου διατεθειμένος νὰ δῆ νὰ τοῦ παίρνουν τοὺς τόσο πολύτιμους γι' αὐτὸν φυλακισμένους του: ἔκανε νὰ τρέξη νὰ τὴν ἐλευθερώση.

Ἔτρεξε στὸ δάσος..

Ἀλλὰ τότε ἡ μανία τοῦ πλήθους ἐστράφηκε ἐναντίον του: αὐτὸ ἔλειψε! Νὰ ἐμπόδιζε ὁ Ἀλβὲζ τὸν Μγκάννα τους νὰ κάνη αὐτὸ ποὺ ἤθελε!

Τὸν ἔσωσε ἡ Βασίλισσα Μοΐνα, ποὺ πρόσταξε τὴν φρουρά της νὰ τὸν πιάση.

Ὡστόσο ὁ Μγκάννα, ἄρχισε νὰ τρέχη πρὸς τὸ δάσος, σὰν λιοντάρι ποὺ σέρνει τὸ θήραμά του.

Ἡ κυρία Οὐέλντον καὶ ὁ Τζὰκ λὲς καὶ δὲν ζύγιαζαν διόλου στὰ χέρια του.

Στὴν ἀρχὴ τὸ πλῆθος τὸν ἠκολούθησε. Στάθηκε ὅμως καὶ τοὺς ἔκανε νόημα νὰ τὸν ἀφήσουν μόνο.

Κι' ἔτσι, ὁλομόναχος ἔτρεξε στὸ δάσος, χιλιόμετρα καὶ χιλιόμετρα. Ἔφτασε στὸ ποτάμι.

Ἐκεῖ, πίσω ἀπὸ κάτι ψηλὰ χόρτα, ἦταν δεμένη μιὰ πιρόγα.

Ὁ Μγκάννα ἀπόθεσε χάμω τὴν δύστυχη μητέρα, ποὺ εἶχε συνέλθει καὶ τὸν Τζὰκ ποὺ ἔκλαιγε πάντα. Τί θὰ τοὺς ἔκανε ἄραγε;

Ἀλλὰ νά! Ὁ Μγκάννα πέταξε τὸ λοφίο του, καὶ γελώντας δυνατά, δείχνοντας ὅλα του τὰ δόντια, φώναξε:

— Κυρία Οὐέλντον, δὲν ἀναγνωρίζετε πιὰ τὸν Ἡρακλῆ; Καπετάνιε μου, ἐδῶ εἶναι ἡ κυρία Οὐέλντον καὶ ὁ Τζάκ! Τοὺς ἔφερα!

ΜΕ ΤΗΝ ΠΙΡΟΓΑ ΣΤΟ ΠΟΤΑΜΙ

Ναί... Ἦταν ὁ Ἡρακλῆς!

Ὁ Μάγος ποὺ γοήτεψε τὸν πληθυσμὸ τῆς Καζοντέ, ὁ Μγκάννα ποὺ τρομοκράτησε τόσο τὴν κυρία Οὐέλντον καὶ τὸν μικρὸ Τζάκ, δὲν ἦταν ἄλλος ἀπὸ τὸν ἀφοσιωμένο, καλόκαρδο φίλο τους!

Καὶ πίσω ἀπὸ κεῖνο τὸν θάμνο, πόσοι ἄλλοι βρισκόνταν;

Ἡ κυρία Οὐέλντον δὲν πίστευε στὰ μάτια της!

Πίσω ἀπὸ τὸν θάμνο ἦταν ὁ Ντὶκ Σὰντ — ὁ ξάδερφος Βενέδικτος, ὁ Δίνγκος!

Ἦταν τόσο ἀπίστευτο καὶ τόσο θαυμάσιο!

Ὥστε ὁ γενναῖος μικρὸς πλοίαρχος δὲν εἶχε χαθῆ στὴν κηδεία τοῦ Μοΐνυ. Κατάχλωμη ἀπὸ συγκίνηση καὶ χαρὰ ἡ κυρία Οὐέλντον, δὲν μποροῦσε παρὰ νὰ λέη καὶ νὰ ξαναλέη.

— Ἐσὺ Ντίκ! Ἐσύ!

Ὁ μικρὸς πλοίαρχος σηκώθηκε ἀπὸ τὴν θέση του, καὶ σὲ λίγο βρισκόταν στὴν μητρικὴ ἀγκαλιὰ τῆς κυρίας Οὐέλντον, ἐνῶ ὁ Τζὰκ τοῦ ἔσφιγγε τὰ πόδια.

— Ὁ φίλος μου Ντίκ! Βρῆκα ὅλους μου τοὺς φίλους! φώναξε ἐνθουσιασμένο τὸ παιδάκι. Καὶ τὸν Ἡρακλῆ, καὶ τὸν Δίνγκο, κι' ἀκόμη τὸν ξάδερφο Βενέδικτο!

Κι' ὕστερα γυρίζοντας στὸν Ἡρακλῆ, τοῦ εἶπε:

— Καὶ νὰ φανταστῆς πὼς δὲν σ' ἐγνώρισα! Μ' ἐτρόμαξες τόσο!

— Εἶδες ἐκεῖ μασκαράς! ἔκανε γελώντας ὁ Ἡρακλῆς. Οὔτε ἡ μάνα μου δὲν θὰ μὲ γνώριζε!

— Πῶς τὰ κατάφερες κι' ἔγινες τόσο ἄσχημος! ρώτησε ὁ Τζάκ.

— Ἔπρεπε νὰ παραστήσω τὸν διάβολο μικρέ μου φίλε, κι' ὁ διάβολος δὲν εἶναι ὄμορφος! ἔκανε ὁ νέγρος.

— Καλέ μου Ἡρακλῆ! εἶπε ἡ κυρία Οὐέλντον σφίγγοντας τὸ χέρι τοῦ νέγρου. Πῶς νὰ σ' εὐχαριστήσω γιὰ ὅσα ἔκανες γιὰ μᾶς;

— Οὔ τώρα τί τὰ θέλετε αὐτὰ κυρία Οὐέλντον! ἔκανε στενοχωρημένος ὁ Ἡρακλῆς. Δὲν τὰ κατάφερα δὰ καὶ τόσο περίφημα, ἀπόδειξη πὼς σᾶς ἄφησα τόσον καιρὸ στὴν αἰχμαλωσία.

— Σᾶς γλύτωσε ὅπως ἔσωσε κι' ἐμένα, εἶπε ὁ Ντίκ. Μόνο ποὺ δὲν θέλει νὰ τὸ παραδεχτῆ...

— Μὴ λέτε μεγάλα λόγια κύριε Ντίκ, ἐπέμεινε ὁ Ἡρακλῆς. Δὲν ἔχομε δυστυχῶς σωθῆ ἀκόμη. Μὴν ξεχνᾶτε πὼς βρισκόμαστε στὴν καρδιὰ τῆς Ἀφρικῆς καὶ πὼς ὁ Ἀλβὲζ θὰ φάη τὰ σίδερα γιὰ νὰ σᾶς βρῆ!

— Μὰ πῶς ἔμαθες πὼς εἴμαστε στὴν Καζοντέ; ρώτησε ἡ κυρία Οὐέλντον.

— Οὔτε ὁ κύριος Ντὶκ οὔτε ἐγὼ εἴχαμε ἰδέα ποῦ βρισκόσαστε. Ἀλλὰ γιὰ καλή μου τύχη ἐνῶ τριγύριζα στὸ δάσος ἐδῶ καὶ λίγες μέρες, ἔπεσα πάνω στὸν κύριο Βενέδικτο ποὺ κυνηγοῦσε ἕνα κουνούπι. Ἀναγκάστηκα νὰ τὸν σηκώσω στοὺς ὤμους καὶ νὰ τὸν φέρω τρέχοντας ὥς τὴν κρυψώνα μου, γιατὶ εἴμαστε πολὺ κοντὰ

στὴν Καζοντέ, καὶ φοβήθηκα μήπως στείλουν σκυλιὰ καὶ στρατιῶτες νὰ τὸν εὕρουν. Ἀπὸ τὸν κύριο Βενέδικτο μάθαμε ὅλα σας τὰ νέα. Κι' ἔτσι ξέροντας πὼς βρισκόσαστε στὴν Καζοντέ, ἔπαιξα τὴν μικρὴ κωμωδία ποὺ παρακολουθήσατε γιὰ νὰ σᾶς ἐλευθερώσω. Τώρα ὅμως ποὺ εἴμαστε ὅλοι μαζί, καιρὸς νὰ τοῦ δίνομε, γιατὶ ὁ Ἀλβὲζ δὲν θ' ἀργήση νὰ ψάξη στὸ δάσος!

Ὁ Ἡρακλῆς βοήθησε ὅλους νὰ μπαρκάρουν στὴν μικρὴ πιρόγα ποὺ εἶχε κρυμμένη στὶς καλαμιές, καὶ σὲ λίγο τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμιοῦ τοὺς πῆρε καὶ τοὺς πήγαινε μὲ μεγάλη ταχύτητα.

Στὸ μεταξὺ ὁ Ἡρακλῆς διηγόταν σύντομα τὶς δικές του περιπέτειες. Πῶς ἀκολούθησε ἀθέατος τὴν «κιτάντα» (τὸ φορεῖο) τῆς κυρίας Οὐέλντον καὶ τοῦ γιοῦ της. Πῶς βρῆκε τὸν Δίνγκο πληγωμένον. Πῶς ἔφτασαν κι' οἱ δυὸ στὴν περιοχὴ τῆς Καζοντέ. Πῶς ἔστειλε μὲ τὸ πιστὸ σκυλὶ ἕνα σημείωμα στὸν Ντίκ. Πῶς ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀπαγωγὴ τοῦ ξάδερφου Βενέδικτου εἶχε προσπαθήσει πολλὲς φορὲς νὰ μπῆ κρυφὰ στὸν περίβολο τοῦ Ἀλβὲζ χωρὶς ποτὲ νὰ τὸ καταφέρη, ὡς ποὺ παρουσιάστηκε ἡ εὐκαιρία μὲ τὸν μάγο.

— Αὐτὴ ἦταν ἀληθινὰ μιὰ σπουδαία σύμπτωση! εἶπε ὁ Ἡρακλῆς. Καὶ τοὺς διηγήθηκε πὼς τὸ ἴδιο πρωϊνὸ ἔτυχε νὰ περάση ἀπὸ τὸ δάσος ἕνας ἀληθινὸς «μγκάννα»—ὁ περίφημος μάγος ποὺ περίμεναν στὴν Καζοντέ. Ὁ Ἡρακλῆς ποὺ ὅλο γύριζε στὸ δάσος γύρω ἀπὸ τὴν Καζοντὲ καραδοκώντας τὴν εὐκαιρία νὰ μπῆ μέσα, τὸν εἶδε κι' εὐθὺς συνέλαβε τὸ σχέδιό του. Πήδησε πάνω στὸν ἀνυποψίαστο Μάγο σὰν αἴλουρος, τὸν ἔριξε χάμω, τὸν ἔγδυσε, καὶ τὸν ἔδεσε χειροπόδαρα μὲ μιὰ περιπλοκάδα. Ὕστερα παίρνοντας γιὰ μοντέλο τὸν ἀπαίσιο Μάγο, ἔβαψε μὲ μπογιὲς καὶ κιμωλίες τὸ κορμί του, καὶ φόρεσε τὴν παράξενη φορεσιά του μὲ τὰ χαϊμαλιὰ καὶ τὰ στολίδια. Δὲν ἦταν δύσκολο κατόπιν νὰ παίξη τὸν ρόλο του: ἡ ἀνοησία τῶν ἰθαγενῶν δὲν εἶχε ὅρια, κι' ὁ Ἡρακλῆς ἦταν ἀποφασισμένος γιὰ ὅλα.

Ὡστόσο σ' αὐτὴν τὴν διήγηση τοῦ Ἡρακλῆ, δὲν ἔγινε διόλου λόγος γιὰ τὸν Ντὶκ Σάντ.

— Κι' ἐσὺ Ντίκ; Ἐσύ, πὼς κατόρθωσες νὰ σωθῆς παιδί μου; ρώτησε ἡ κυρία Οὐέλντον.

— Ἐγὼ κυρία Οὐέλντον, τί νὰ σᾶς πῶ! Νόμισα πὼς εἶχε φτάσει ἡ τελευταία μου ὥρα, καὶ ἡ στερνή μου σκέψη ἦταν γιὰ σᾶς καὶ γιὰ τὸν μικρὸ Τζάκ, ποὺ θὰ μένατε ἀπροστάτευτη μὲς στὴν καρδιὰ τῆς Ἀφρικῆς.

Προσπάθησα τοῦ κάκου νὰ λύσω τὰ σκοινιὰ ποὺ μὲ κρατοῦσαν δεμένο στὸν πάσσαλο στὴν κοίτη τοῦ ποταμιοῦ. Ἀλλὰ τοῦ κάκου! Μὲ εἶχαν δέσει στέρεα! Ἄκουσα τὸ νερὸ νὰ κυλάη ὁρμητικὸ μέσα στὴν κοίτη ὅταν ἔσπασαν τὸ φράγμα. Σὲ λίγο τὸ ποτάμι ἄρχισε νὰ μὲ σκεπάζη... Λιποθύμησα... Ὅταν συνῆρθα, βρισκόμουν στὴν ὄχθη τοῦ ποταμιοῦ, κι' ὁ καλὸς Ἡρακλῆς ἦταν σκυμμένος ἀπάνω μου καὶ μὲ περιποιόταν.

— Τί νὰ γίνη... Ἀφοῦ εἶμαι καὶ γιατρός! ἔκανε γελώντας ὁ Ἡρακλῆς. Εἶμαι ἀπ' ὅλα: μάντης, μάγος, χαρτορήχτρα, καφετζοῦ...

—Ἡρακλῆ, ἄφησε τ' ἀστεῖα καὶ πές μας μὲ τί τρόπο κατάφερες νὰ σώσης τὸν κύριο Ντίκ... εἶπε ἡ κυρία Οὐέλντον.

— Μά... εἶστε βέβαιη κυρία Οὐέλντον πὼς ἐγὼ τὸν ἔσωσα; γέλασε ὁ νέγρος. Γιατὶ νὰ μὴν πιστέψετε πὼς τὸ ρεῦμα τοῦ ποταμιοῦ ἔσπασε τὸν πάσσαλο ὅπου ἦταν δεμένος κι' ὅτι κατόπιν τὸν πῆρε τὸ ποτάμι καὶ τὸν ἔφερε σ' αὐτὴν τὴν ὄχθη ὅπου τὸν βρῆκα ἐγώ;

— Αὐτὰ δὲν γίνονται! εἶπε ὁ Ντίκ. Ὁ Νεγκόρο φρόντισε νὰ εἶναι στέρεος ὁ πάσσαλος.

— Καλά... Ἔστω καπετάνιε μου... Μὰ ἦταν ἄραγε τόσο δύσκολο μέσ' σ' ἐκεῖνα τὰ σκοτάδια νὰ γλυστήση ἕνας νέγρος ἀνάμεσα στὰ θύματα τῆς κοίτης, νὰ περιμένη νὰ σπάση τὸ φράγμα, καὶ τότε νὰ ξεκολλήση τὸν πάσσαλο ἀπὸ χάμω, καὶ νὰ τὸν φέρη κολυμπώντας ὣς τὴν ὄχθη, μὲ τὸν καπετάνιο μας δεμένον ἀπάνω; Γιατί; Δὲν εἶναι δὰ καὶ τόσο δύσκολο! Ὁ καθένας θὰ μποροῦσε νὰ τὸ κάνη! Ὁ κύριος Βενέδικτος παραδείγματος χάριν... Ἢ κι' ὁ Δίνγκος ἀκόμη. Ἀλήθεια! Γιατὶ νὰ μὴν παραδεχτοῦμε πὼς ἦταν ὁ Δίνγκος; Ὁ σκύλος ποὺ ἄκουσε τ' ὄνομά του γάβγιζε χαρούμενα, κι' ὁ μικρὸς Τζὰκ τοῦ ἀγκάλιασε τὸ κεφάλι.

— Δίνγκο, μήπως ἔσωσες ἐσὺ τὸν φίλο μας τὸν Ντίκ; ρώτησε τὸ ἀγοράκι.

Καὶ καθὼς κρατοῦσε τὸ κεφάλι τοῦ σκύλου, τὸ κούνησε πρὸς τὰ ἐπάνω.

—Ὁ Δίνγκος λέει ὄχι Ἡρακλῆ! εἶπε. Δὲν ἔσωσε λέει αὐτὸς τὸν Ντίκ!

Ὅλοι γέλασαν μὲ τὴν ἐξυπνάδα τοῦ μικροῦ, ποὺ ἐξακολούθησε.

— Δίνγκο, μήπως ἔσωσε τὸν Ντὶκ ὁ φίλος μας ὁ Ἡρακλῆς;

Ναί! Ναί! Ναί! ἔκανε πέντε ἕξη φορὲς τὸ κεφάλι τοῦ σκύλου.

—Ἡρακλῆ, ὁ Δίνγκος λέει ὅτι ἐσὺ ἔσωσες τὸν Ντίκ. Κι' ὁ Δίνγκος εἶναι ἕνας σκύλος ποὺ δὲν λέει ψέμματα ποτέ, μὰ ποτέ.

—Φίλε μου Δίνγκο, δὲν εἶσαι ἐν τάξει! ἔκανε γελώντας ὁ Ἡρακλῆς. Κι' ὡστόσο μοῦ εἶχες ὑποσχεθῆ νὰ μὴ τὸ μαρτυρήσης.

Ἔτσι ἦταν. Ὁ Ἡρακλῆς εἶχε βάλει σὲ κίνδυνο τὴν ζωή του γιὰ νὰ σώση τὸν μικρό του πλοίαρχο... Ἀλλὰ μὲ τὴν συνηθισμένη του σεμνότητα, δὲν ἤθελε νὰ τὸ παραδεχτῆ. Ἄλλωστε εὕρισκε πὼς δὲν ἔκανε τίποτε σπουδαῖο. Κι' ὅλο ἔλεγε καὶ ξανάλεγε πὼς ὁ καθένας θὰ ἔκανε τὸ ἴδιο...

Ἡ κουβέντα ἦρθε κατόπι γιὰ τοὺς ἄλλους δυστυχισμένους τους συντρόφους: γιὰ τὸν γέρο Τόμ, τὸν Μπάτ, καὶ τοὺς ἄλλους δυὸ μαύρους, ποὺ ἔφυγαν ἁλυσσοδεμένοι γιὰ τὴν περιοχὴ τῶν λιμνῶν, νὰ δουλέψουν σκλάβοι στὰ ἐργοστάσια.

Ὁ Ἡρακλῆς εἶδε τὸ καραβάνι τῶν δούλων νὰ περνάη. Τὸ ἀκολούθησε ὡς ἕνα διάστημα, ἀλλὰ δὲν κατάφερε νὰ βρῆ τρόπο νὰ ἐπικοινωνήση μαζί τους... Εἶχαν φύγει... Εἶχαν χαθῆ...

Καθὼς τάλεγε αὐτὰ ὁ Ἡρακλῆς, χοντρὰ δάκρυα κυλοῦσαν στὸ μαῦρο του πρόσωπο, ποὺ δὲν προσπαθοῦσε νὰ τὰ κρύψη...

—Ἄμοιρε Τόμ! Καλέ μου, σεβάσμιε φίλε! Σὲ τί χέρια νὰ βρίσκεσαι ἄραγε... Κι' οἱ σύντροφοί μου, τ' ἀδέρφια μου, ποιὸς ξέρει τί βάσανα περνᾶνε! ἔλεγε.

— Μὴν κλαῖς καλέ μου φίλε, τοῦ ἔλεγε ἡ κυρία Οὐέλντον. Ὁ θεὸς εἶναι μεγάλος, καὶ μπορεῖ νὰ τοὺς ξανάβρωμε μιὰ μέρα! Ὅσο ὑπάρχει ζωή, ὑπάρχει ἐλπίδα.... Δὲν πρέπει νὰ χάνης τὴν πίστη σου...

Τώρα ἦταν ἡ σειρὰ τῆς κυρίας Οὐέλντον νὰ διηγηθῆ τὰ καθέκαστα τῆς παραμονῆς της στὴν Καζοντέ, καὶ τὴν συμφωνία ποὺ εἶχε κάνει μὲ τὸν Νεγκόρο.

—Ἴσως νάταν καλύτερα νὰ ἔμενα στὴν Καζοντέ! ἔκανε συλλογισμένη.

— Τί ἀδέξιος ποὺ εἶμαι! φώναξε ὁ Ἡρακλῆς. Τὰ ἔκανα δηλαδὴ θάλασσα!

—Ὄχι Ἡρακλῆ! Ὄχι! Αὐτοὶ οἱ κακοῦργοι σίγουρα θὰ παρέσυραν τὸν κύριο Οὐέλντον σὲ καμιὰ παγίδα. Πρέπει νὰ φτάσωμε πρὶν ἀπὸ τὸν Νεγκόρο στὴν ἀκτή, καὶ θὰ φτάσωμε. Ἐκεῖ οἱ πορτογαλικὲς ἀρχὲς θὰ μᾶς δώσουν ἄσυλο καὶ προστασία. Κι' ἂν τολμήσουν ὁ Ἀλβὲζ ἢ ὁ Νεγκόρο, ἂς παρουσιαστοῦν γιὰ νὰ εἰσπράξουν τὰ δολλάρια!

— Τριακόσιες χιλιάδες δολλάρια! εἶπε ὁ ξάδερφος Βενέδικτος. Τόσα τοῦ εἴχαμε ὑποσχεθῆ.

— Τριακόσιες χιλιάδες μπαστουνιὲς θὰ φάη ὁ παλιάνθρωπος! φώναξε ὁ Ἡρακλῆς. Καὶ θὰ ἀναλάβω ἐγὼ νὰ τοῦ τὶς δώσω. Κι' ὅσο γιὰ τὸν Νεγκόρο...

Ὅταν ἄκουσε αὐτὸ τὸ ὄνομα ὁ Δίνγκος γρύλισε θυμωμένα, κι' ἡ τρίχα του ἀγρίεψε.

— Κι' ὅσο γιὰ τὸν Νεγκόρο, αὐτὸν θὰ τὸν κανονίση μιὰ μέρα ὁ Δίνγκος! συνέχισε ὁ Ἡρακλῆς.

Ὥστε τώρα τὸ σχέδιό τους ἦταν νὰ φτάσουν στὴν ἀκτὴ πρὶν ἀπὸ τὸν Νεγκόρο. Σ' αὐτὸ ἔπρεπε νὰ βάλουν ὅλα τους τὰ δυνατά.

Ἀπὸ τὴν ἀρχὴ ἄλλωστε ὁ Ντὶκ αὐτὸ συλλογιζόταν νὰ κάνη. Νὰ βγῆ στὴ θάλασσα, ἀκολουθώντας τὸ ρεῦμα ἑνὸς ποταμιοῦ.

Πλησίασε τὴν Βασίλισσα καὶ τὴν ἔπιασε ἀπ' τὸ χέρι...

Ὁ παραπόταμος ποὺ βρισκόνταν, μποροῦσε νὰ τοὺς ἔριχνε στὸ Κογκό. Κι' ἔτσι ἀντὶς νὰ βγοῦν στὸν Ἅγιο Παῦλο τῆς Λοάντας, μποροῦσε νὰ βγαίναν στὶς ἐκβολὲς αὐτοῦ τοῦ μεγάλου ποταμιοῦ.

Ὅπου ὅμως καὶ νὰ τοὺς ἔβγαζε τὸ ποτάμι, θὰ εὕρισκαν τὴν προστασία τῶν ἀρχῶν.

Ὁ Ντὶκ Σάντ ἄρχισε νὰ σκέπτεται ποιὸς ἦταν ὁ καλύτερος τρόπος γιὰ νὰ κατέβουν τὸ ποτάμι.

Ἴσως ν' ἀνέβαιναν σὲ κανένα ἀπὸ ἐκεῖνα τὰ πυκνοφυτεμένα νησάκια ποὺ γι' αὐτὰ μιλάει ὁ ἐξερευνητὴς Καμερόν, ποὺ τὰ παίρνει τὸ ρέμα τοῦ ποταμιοῦ καὶ τὰ κατεβάζει στὴν θάλασσα.

Αὐτὰ τὰ νησάκια, εἶναι ἕνα ἀπὸ τὰ παράξενα ποὺ συναντάει κανεὶς στὰ ἀφρικανικὰ ποτάμια.

Ὡστόσο ὁ Ἡρακλῆς, μιὰ νύχτα ποὺ εἶχαν σταματήσει στὴν ὄχθη νὰ κοιμηθοῦν, κατάφερε νάβρη κάτι καλύτερο: μιὰ μεγάλη βάρκα μὲ πυκνή, χόρτινη σκεπή, ποὺ θὰ τὴν εἶχαν ἀφήσει στὴν ὄχθη τίποτε στρατιῶτες, σὰν αὐτοὺς ποὺ πηγαίνουν στὸ ἐσωτερικὸ γιὰ τὸ κυνήγι τῶν σκλάβων.

Δὲν μποροῦσαν νὰ φανταστοῦν τίποτε καλύτερο! Ἦταν ἀληθινὰ λαχεῖο. Γιατὶ αὐτὲς οἱ ἀφρικανικὲς βάρκες εἶναι φτιασμένες μὲ τέχνη ἀπὸ τοὺς ἰθαγενεῖς ὥστε ν' ἀντέχουν καὶ στὰ πιὸ ὁρμητικὰ ρεύματα. Καὶ σκεπασμένη καθὼς ἦταν μὲ χόρτα, ἔμοιαζε σὰν νησάκι ποὺ πλέει. Κι' ἔτσι θὰ μποροῦσαν νὰ ταξιδεύουν καὶ τὴν ἡμέρα, ἀθέατοι, κι' ὄχι μοναχὰ τὴν νύχτα ὅπως εἶχε στὴν ἀρχὴ λογαριάσει ὁ Ντὶκ Σάντ.

(Ἡ συνέχεια στὸ ἄλλο φύλλο)

ΤΟ ΦΥΤΕΜΑ ΤΩΝ ΔΕΝΤΡΩΝ

(Συνέχεια)

Σήμερα συνεχίζω πάνω σ' ἐκεῖνα ποὺ σᾶς ἔλεγα στὸ περασμένο φύλλο. Πῶς δηλαδὴ ἐκεῖνοι ποὺ μπολιάζουν τὰ δέντρα τους προσπαθοῦν νὰ ριζοβολήση τὸ μπόλι ἀδιαφορῶντας γιὰ τὸ ὑποκείμενο (ὑποκείμενο λέμε τὸ μπολιασμένο δέντρο).

Σᾶς τὸ ξαναλέω: αὐτὸ εἶναι μεγάλη ἀνοησία. Δὲν γίνεται σὲ κανένα μέρος τοῦ κόσμου παρὰ μόνον στὴν Ἑλλάδα. Γιατὶ ὅλοι οἱ ἀγρότες ἢ οἱ καλλιεργητὲς ξέρουν πὼς τὸ ὑποκείμενο ἔχει πιὸ μεγάλη ἀντοχή, προκόβει καὶ σὲ ἔδαφος ποὺ δὲν εἶναι καλὸ γιὰ τὸ μπόλι.

Γιατὶ λ.χ. νὰ πρέπει νὰ χαθῆ ἡ κορομηλιὰ ποὺ μπολιάστηκε μὲ δαμασκηνιὰ ρενακλότα, ἢ μὲ ροδακινιὰ ἀμίδου, ἢ βερυκοκιὰ Κηφισιᾶς;

Αὐτὲς οἱ ποικιλίες, δὲν ριζοβολοῦν, κι' ἂν ρίξουν καμμιὰ ρίζα, αὐτὴ ἡ ρίζα θὰ εἶναι πολὺ πιὸ ντελικάτη ἀπὸ τὶς γερὲς τῆς κορομηλιᾶς. Ἂς ἀφήσωμε ποὺ οἱ ρίζες τῆς ροδακινιᾶς ἢ τῆς βερυκοκιᾶς θέλουν ἰδιαίτερα χώματα γιὰ νὰ προκόψουν, ἐνῶ ἡ κορομηλιὰ ριζώνει ὅπου ὅπου.

Καὶ ἀκόμη: γιατὶ νὰ καταστραφῆ ἡ ἀγριομηλιὰ καὶ ν' ἀναγκαστῆ ἡ φυρικιὰ νὰ ζώση μὲ τὶς δικές της ρίζες, ἀφοῦ ἡ ἀγριομηλιὰ ἔχει μεγαλύτερη ἀντοχὴ καὶ ζωηρότητα ἀπὸ τὴν φυρικιά; Γιατὶ νὰ χαθῆ ἡ ἀγριοκερασιὰ γιὰ νὰ ριζοβολήση τὸ μπόλι τῆς πετροκερασιᾶς, ἢ ἡ κυδωνιὰ γιὰ νὰ ριζοβολήση ἡ ἀπιδιά; Σὲ ὅλες αὐτὲς τὶς περιπτώσεις, τὸ ὑποκείμενο εἶναι πιὸ ἀνθεκτικό, πιὸ ρωμαλέο, λιγότερο δύσκολο ἀπὸ τὸ μπόλι.

Πολλοὶ καλλιεργητές, λένε. «Εἴμαστε ἀναγκασμένοι νὰ φυτεύομε βαθειά, γιατὶ τὸ ἥμερο δέντρο χοντραίνει πολὺ πιὸ γρήγορα ἀπὸ τὸ ἄγριο, κι' ἂν τὸ φυτέψωμε ἀνάβαθα, τὸ σπάει ὁ ἀγέρας». Αὐτὸ ὅμως συμβαίνει μόνον ὅταν κεντρώνουν πάνω σὲ μικρὸ ὑποκείμενο (λ.χ. χαμομηλιά) εἶδος πιὸ μεγάλο (λ.χ. φυρικιά). Εἶναι φυσικὸ τότε ἡ φυρικιὰ μὲ τὴν παραμικρὴ αἰτία (ἀέρα ἢ ἄλλο) νὰ σπάση τὸν πιὸ καχεκτικὸ κορμὸ τοῦ ὑποκειμένου. Λοιπὸν τί κάνουν οἱ καλλιεργητές; Ἀναγκάζουν τὴν φυρικιὰ νὰ στερεωθῆ στὶς δικές της τὶς ρίζες, χωρὶς νὰ ἐξετάσουν νὰ δοῦν ἂν αὐτὸ συμφέρει στὸ δέντρο. Τὸ ἴδιο γίνεται μὲ τὶς ἀπιδιὲς ποὺ τὶς κεντρώνουν στὶς γκορτσιές. Ἔπειτα μὴ κάνοντας κατάλληλο κλάδεμα, τὰ δέντρα φουντώνουν στὴν κορυφή, καὶ παίρνουν διαστάσεις δυσανάλογες ἀπὸ τὶς δυνάμεις τοῦ ὑποκειμένου τους.

Γι' αὐτὸ ὁ καλλιεργητὴς ἀναγκάζεται νὰ φυτέψη τὰ δέντρα του πολὺ βαθειά, ὥστε νὰ ριζοβολήση τὸ ἥμερο ἀπάνω στὸ μπόλι, καὶ νὰ στερεωθῆ καλύτερα.

Αὐτὸ ὀφείλεται σ ὲ ἀ μ ά θ ε ι α. Ἐκεῖνος ποὺ θέλει νὰ φυτέψη δέντρα καὶ νὰ τὰ μπολιάση, πρέπει νὰ ξέρη τί ὑποκείμενο ταιριάζει γιὰ τὴν κάθε ποικιλία.

Ὅταν τὸ δέντρο μπολιάζεται σὲ ὑποκείμενο συγγενικό, κι' ὅταν τὸ ὑποκείμενο μπορεῖ νὰ προκόψη στὸ εἶδος τοῦ ἐδάφους ποὺ διαθέτομε, πρέπει ν' ἀποφεύγωμε νὰ φυτεύωμε βαθειὰ τὰ δέντρα.

Ἀνάλογα μὲ τὴν ὑγρασία ποὺ ἔχει τὸ χῶμα, φυτεύομε. Σὲ βάθος εἴκοσι πόντων, στὰ ἀφράτα καὶ ξερὰ χώματα, καὶ σὲ βάθος 20 - 30 πόντους, στὰ πολὺ ὑγρά, τὰ βαλτοτόπια.

Στὰ βαλτοτόπια φυτεύομε τὸ δέντρο πάνω σ' ἕνα μικρὸ χωμάτινο σωρό, ὅπως δείχνει ἡ εἰκόνα.

ΤΟ ΑΜΠΕΛΙ

Ἀ ν ο ι ξ ι ά τ ι κ α ἢ χ λ ω ρ ὰ κ λ α δ έ μ α τ α. Αὐτὰ γίνονται ἀπαραιτήτως στὸ ἀμπέλι ὕστερα ἀπὸ τὴν βλάστηση. Τὰ κλαδέματα αὐτὰ ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὴν κατάσταση τοῦ κάθε κλίματος.

Σκοπὸ ἔχουν νὰ ἐλαττώνουν τὰ φύλλα καὶ τὰ κλαριὰ ποὺ τρέφονται ἀπὸ τὶς ρίζες γιὰ νὰ δυναμώσουν τ' ἄλλα, καὶ νὰ δέση τὸ ἀμπέλι καλύτερα καρπό.

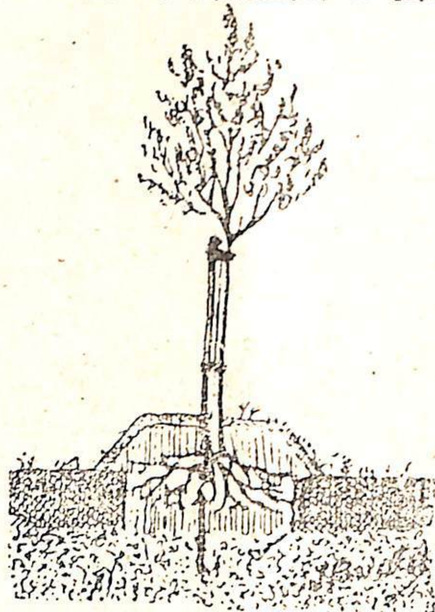
Πρέπει ὅμως νὰ μὴν ξεχνᾶμε πὼς τὰ βλαστάρια καὶ τὰ φύλλα, καὶ προπαντὸς τὰ φύλλα εἶναι τὰ πνευμόνια καὶ τὸ στομάχι τοῦ φυτοῦ, ὅτι χρειάζονται γιὰ τὴν ζωή του, κι' ὅτι ἂν τὰ κόβουμε χωρὶς μέθοδο καὶ γνώση, μᾶλλον βλάβη θὰ προξενήσωμε καὶ ὄχι ὠφέλεια...

Καμμιὰ φορὰ ἀπὸ τὸ ἄσκοπο κόψιμο τῶν φύλλων παθαίνει τὸ κλῆμα τέτοιον κλονισμό, ποὺ κάνει χρόνια νὰ συνέλθη.

Στὴν Ἑλλάδα τὸ κλάδεμα τῶν ἀμπελιῶν γιὰ σταφύλι ἢ σταφίδα, γίνεται στὸν βρόντο, καὶ χωρὶς σκοπιμότητα. Τὸ κάνουν δὲ συχνὰ γυναῖκες ποὺ δὲν ξέρουν.

Κι' ὡστόσο τὰ χλωρὰ κλαδέματα εἶναι πιὸ σπουδαῖα ἀπὸ τὰ χειμωνιάτικα, καὶ γι' αὐτὸ πρέπει νὰ γίνονται μὲ μεγαλύτερη προσοχή.

Εἶναι δὲ αὐτὰ τὸ στερφολόγημα, τὸ κορυφολόγημα ἢ ξεφύλλισμα, τὸ ξεφύλλισμα, κι' ὅταν χρειάζεται καὶ τὸ χάραγμα ἢ τὸ χαράκωμα.

Δέντρο φυτεμένο σὲ βαλτοτόπι

Ἂς τὰ πάρωμε τώρα ἕνα ἕνα.

α) Τ ὸ σ τ ε ρ φ ο λ ό γ η μ α. Δηλαδὴ τὸ κόψιμο ὅλων τῶν ἄχρηστων βλασταριῶν ἀπ' τὸ κλῆμα.

Αὐτὸ εἶναι κάτι ἀπαραίτητο καὶ ἀναγκαῖο. Πρέπει νὰ γίνεται νωρίς, μόλις φανῆ ἡ ἄνθιση, ἡ «γέννα» ὅπως τὴν λένε, γιὰ νὰ διακρίνωνται καλύτερα τὰ χρήσιμα βλαστάρια ἀπὸ τὰ ἄχρηστα.

Τὸ ὄψιμο στερφολόγημα, ἀδυνατίζει πολὺ τὸ φυτό. Εἶναι σὰ νὰ τοῦ κάνουμε μιὰ μεγάλη ἀφαίμαξη, γιατὶ χάνει τὶς θρεπτικὲς οὐσίες ποὺ μαζεύονται στὰ βλαστάρια του, καὶ στερεῖται καὶ τὰ φύλλα του τὴν ἐποχὴ ποὺ ἐξαιτίας τοῦ σφρίγους του ἔχει ἀνάγκη ἀπ' ὅλα του τὰ ὄργανα γιὰ ν' ἀναπνέη καὶ νὰ χωνεύη.

Στὸ στερφολόγημα, δὲν θὰ κρατοῦμε μόνον τὰ καρποφόρα βλαστάρια, ἀλλὰ κι' ἐκεῖνα ποὺ θὰ χρειαστοῦν γιὰ τὸ ἐρχόμενο κλάδεμα. Γι' αὐτὸ πρέπει νὰ γίνεται ἀπὸ ἔμπειρους ἐργάτες, κι' ὄχι στὴν τύχη ἀπὸ γυναῖκες.

β) Κ ο ρ υ φ ο λ ό γ η μ α ἢ ξ ε φ ύ λ λ ι σ μ α (ἀπὸ τὴν τουρκικὴ λέξη φιλίζι ποὺ σημαίνει βλαστάρι).

Τὸ κορυφολόγημα γίνεται κι' αὐτὸ συνήθως πολὺ ἄσχημα. Συνήθως κόβουν τὸ κομμάτι τοῦ βλασταριοῦ πάνω ἀπὸ τὸ τελευταῖο τσαμπὶ μὲ ὅλα του τὰ φύλλα. Φτάνει νὰ κόβουν καὶ βλαστάρι ἑβδομήντα πόντους — ἕνα μέτρο, μὲ 10 - 12 μεγάλα φύλλα!

Αὐτὸ δὲν εἶναι κορυφολόγημα. Εἶναι κουτσούρεμα.

Καὶ νά τί ζημιὲς γίνονται:

1) Στὸ μέρος ποὺ γίνεται τὸ κόψιμο (πάντοτε ἀπότομα καὶ μὲ τὸ χέρι) μένει μιὰ ἀνοιχτὴ πληγή, ποὺ ἀργεῖ νὰ κλείση, προπαντὸς στὰ δικά μας ζεστὰ κλήματα.

Ἀπὸ αὐτὴν τὴν πληγὴ μπαίνουν διάφορα παράσιτα ποὺ τὸ κυριώτερο εἶναι ἡ «πολύπορος». Αὐτὰ συχνὰ μποροῦν καὶ νὰ ξεράνουν ὁλόκληρο τὸ κλῆμα.

2) Τὸ ἀπότομο κόψιμο τόσων φύλλων ποὺ τὰ περισσότερα εἶναι μεγαλωμένα, τὸν καιρὸ ποὺ τὸ κλῆμα βρίσκεται στὸ σφρίγος του (τώρα δηλαδή, τὸν Μάη, ποὺ γίνεται τὸ κορυφολόγημα) στερεῖ τὸ φυτὸ ἀπὸ τὰ ἀπαραίτητα ὄργανα γιὰ ν' ἀνασάνη καὶ νὰ χωνέψη. Ἔτσι σταματάει ἡ βλάστηση στὸ κλῆμα.

3) Τὸ κλῆμα γιὰ ν' ἀμυνθῆ, ἀναγκάζεται νὰ πετάξη καινούργια βλαστάρια καὶ φύλλα, γιὰ νὰ τὰ βάλη στὴ θέση ἐκείνων ποὺ τοῦ ἔκοψαν ἄσκοπα. Ἔτσι ξοδεύει δύναμη ποὺ θὰ τὴν ἔριχνε γιὰ νὰ δέση καλύτερο καὶ περισσότερο καρπό.

4) Ὅσο λιγοστεύουν τὰ φύλλα, τόσο λιγοστεύει καὶ τὸ σάκχαρο στὰ σταφύλια, ποὺ ἔτσι γίνονται ξυνότερα.

Πῶς λοιπὸν πρέπει νὰ γίνεται τὸ κορυφολόγημα γιὰ νὰ ὠφελῆ κι' ὄχι νὰ βλάφτη τὸ ἀμπέλι; Πρῶτα πρῶτα, πρέπει νὰ γίνεται στὰ εὔφορα ἐδάφη, ἐκεῖ ὅπου τὰ βλαστάρια ξεπετιοῦνται σὲ μεγάλο ὕψος. Πρέπει ἀκόμη νὰ γίνεται λίγο ὕστερα ἀπὸ τὴν ἄνθηση (γέννα) κι' ἀμέσως μόλις τὰ βλαστάρια πάρουν τὸ ὁριστικό τους μάκρος, δηλαδὴ μόλις φανῆ τὸ 7ο ἢ 8ο φύλλο. Τότε κόβουμε τὴν ἄκρη, τὴν «μύτη» τοῦ βλασταριοῦ. Γιὰ νὰ μὴ γίνωνται πληγές, πρέπει νὰ κόβωμε τὴν μύτη μὲ τὸ νύχι, καὶ νὰ τὴν ἀφήνωμε νὰ μαραίνεται καὶ νὰ πέφτη μόνη της. Λίγες μέρες ὕστερα ἀπὸ τὸ κορυφολόγημα, ὅπως τὸ φυτὸ παύει νὰ μεγαλώνη πρὸς τὰ ἐπάνω, ξεπετάγονται στὶς «μασχάλες» τῶν φύλλων καινούργια βλαστάρια, ποὺ κι' αὐτὰ πρέπει νὰ κοποῦν (μὲ τὸ νύχι, κι' ὕστερα νὰ μαραίνωνται).

Ὅταν ἡ ἄνοιξη εἶναι πολὺ βροχερὴ καὶ τὸ ἀμπέλι μὲ τὴν ἄφθονη λίπανση δείχνει μεγάλο σφρίγος (δύναμη) στὶς μασχάλες τῶν φύλλων ἢ καὶ στοὺς κοπέλους καὶ τὰ μπράτσα βγαίνουν βλαστάρια ποὺ πρέπει νὰ κόβωνται. Ἔτσι τὸ μεγάλο σφρίγος ἐλαττώνεται, καὶ τὸ φυτὸ ὅπως λένε «στρώνει». Δηλαδὴ μόνον τὸν καρπὸ του δυναμώνει.

Σὲ μερικὲς ἐξαιρετικὲς περιστάσεις, μπορεῖ τὸ κορυφολόγημα νὰ γίνη πιὸ δραστικό. Ἀλλὰ καὶ τότε θὰ κοπῆ κομμάτι τοῦ βλασταριοῦ μὲ 2 - 3 φύλλα, ὄχι παραπάνω, καὶ λίγο λίγο, γιὰ νὰ συνηθίση τὸ κλῆμα στὴν «ἀφαίμαξη» ποὺ τοῦ κάνομε.

Αὐτὲς οἱ ἐξαιρετικὲς περιστάσεις, εἶναι:

1) Ὅταν τὸ φυτὸ λόγῳ ποὺ κλαδεύτηκε λίγο τὸν χειμῶνα ἢ γιὰ ἄλλη αἰτία, δείχνει ὑπερβολικὴ βλάστηση καὶ ρίχνει τὸν ἀνθό του.

2) Ὅταν εἶναι ἐλαττωματικὴ ἡ ἄνθιση, ὁπόταν μὲ τὸ γενναῖο κορυφολόγημα προκαλεῖται δεύτερη «γέννα» ἢ τὰ «καμπανάκια» ὅπως τὰ λένε.

3) Ὅταν φυσᾶνε δυνατοὶ ἄνεμοι ποὺ σπάζουν τὰ βλαστάρια. Αὐτὸ τὸ τελευταῖο μποροῦμε νὰ τὸ ἀποφύγωμε φυτεύοντας ἀμπέλι ποὺ οἱ σειρές του νὰ εἶναι παράλληλες πρὸς τὴν κατεύθυνσιν τοῦ ἀνέμου — καὶ μὲ τὸ χαμηλὸ κλάδεμα τοῦ κλήματος.

ΔΟΥΛΕΙΕΣ ΤΟΥ ΜΗΝΑ

Σ τ ὰ χ ω ρ ά φ ι α. Ὅτι εἴπαμε στὸ προηγούμενο. Θερίζομε τὸ κριθάρι, τὸ βίκο, τὰ κτηνοτροφικὰ λαθούρια, μαζεύομε τὴ ρόβη καὶ τὸν σανό.

Στὰ βορεινὰ φυτεύομε τὰ καπνὰ κυρίως μὲ ποτίσματα ὅταν εἶναι ξηρασία.

Σ τ ὸ λ α χ α ν ό κ η π ο. Ἐξακολουθοῦμε τὴν ὄψιμη σπορὰ τῶν ὅσων εἴπαμε στὸ προηγούμενο.

Ὁ μπάρμπα ΜΗΤΡΟΣ

Τί πρέπει νὰ κάνουμε

ΩΣΠΟΥ ΝΑΡΘΗ Ο ΓΙΑΤΡΟΣ

ΤΕΧΝΗΤΗ ΑΝΑΠΝΟΗ

(Συνέχεια)

Μποροῦμε νὰ κάνωμε τεχνητὴ ἀναπνοὴ καὶ σὲ ἄρρωστο τυλιγμένον μ' ἕνα - δυὸ κουβέρτες, μόνο ποὺ τὸ πρόσωπό του πρέπει νὰ εἶναι ξέσκεπο.

"Οταν συνέλθη, δὲν πρέπει νὰ κουνηθῆ διόλου γι' ἀρκετὴ ὥρα, γιὰ νὰ μὴν κουράση τὴν καρδιά του.

Καὶ μόνον ὅταν συνέλθη ἐντελῶς τοῦ δίνομε νὰ πιῆ ζεστὸ τσάϊ ἢ καφέ. "Αν ἐπιχειρήσωμε νὰ τοῦ δώσωμε νὰ πιῆ πρὶν συνέλθη ἐντελῶς, θὰ πνιγῆ.

Ἡ τεχνητὴ ἀναπνοή, πρέπει νὰ γίνεται σιγά-σιγὰ καὶ ἐλαφρά.

"Αν γίνη ἀπότομα καὶ βίαια, μπορεῖ νὰ βλάψη τὸν ἄρρωστο. Πάντοτε, ἂν εἶναι δυνατόν, θὰ καλέσωμε τὸν γιατρό, ἐνόσῳ ἐμεῖς θὰ συνεχίζωμε τὴν τεχνητὴ ἀναπνοή. "Αν κάνωμε τεχνητὴ ἀναπνοὴ σὲ μέρος κατηφορικό, βάζομε τὸ κεφάλι τοῦ ἀρρώστου πρὸς τὸ μέρος τοῦ κατήφορου.

Σᾶς τὸ ξαναλέω: εἶναι πολὺ ἐπικίνδυνο νὰ διακόψωμε πρόωρα τὴν τεχνητὴ ἀναπνοή.

"Αν ὁ γιατρὸς δὲν μᾶς βεβαιώση κατηγορηματικὰ πὼς ὁ ἄρρωστός μας δὲν ζῆ, πρέπει νὰ ἐξακολουθήσωμε ἐπίμονα κι' ἀκούραστα, τὴν τεχνητὴ ἀναπνοή. "Εξη, ἐφτά, ὀχτὼ ὧρες συνέχεια! Προσέξτε ὅμως! "Αν ὁ ἄρρωστος μονάχα λιποθύμησε, ἀλλὰ ἐξακολουθεῖ ν' ἀναπνέη κανονικά, ἔστω καὶ πολὺ σιγά, δὲν εἶναι λόγος ν' ἀρχίσωμε ἀμέσως τὴν τεχνητὴ ἀναπνοή.

Σιγὰ σιγὰ βλέπομε τὰ μάγουλα τοῦ ἀρρώστου νὰ ροδίζουν. Αὐτὸ σημαίνει πὼς τὸ αἷμα ἀρχινάει νὰ παίρνη ὀξυγόνο, πὼς ἀρχίζει ν' ἀναπνέη μόνος του.

Σὲ λίγο ἀρχινάει νὰ κουνάη τὰ δάχτυλά του. Τέλος παίρνει μιὰ ἐλαφριὰν ἀνάσα, ἢ ἀναστενάζει. Αὐτὸ δείχνει πὼς τὸν ἔχομε ξαναφέρει στὴ ζωή. Τώρα ὅμως πρέπει νὰ εἴμαστε ἀκόμη πιὸ προσεχτικοί, γιατὶ ὑπάρχει κίνδυνος νὰ τὸν πιέσωμε, νὰ τὸν ζουλίσωμε δηλαδὴ δυνατά, τὴν στιγμὴ ποὺ ἐκεῖνος πασκίζει ν' ἀναπνεύση.

Πρέπει ἀμέσως μόλις ἀρχίζει ν' ἀναπνέη νὰ διακόψωμε τὴν τεχνητὴ ἀναπνοή, νὰ εἴμαστε ὅμως κι' ἕτοιμοι νὰ τὴν ξαναρχίσωμε μόλις δοῦμε ὅτι σταματάει πάλι.

Στὴν ἀρχὴ ἡ ἀναπνοὴ μπορεῖ νὰ εἶναι πολὺ ἀργή: 4 ἢ 6 φορὲς τὸ λεπτό. Δὲν πειράζει. Σὲ λίγο θὰ δυναμώση. Καθὼς ὁ ἄρρωστος ἀρχίζει ν' ἀναπνέη ἐλεύθερα, εἶναι πιθανὸ νὰ προσπαθήση νὰ σηκωθῆ.

Πρέπει νὰ τὸν ἐμποδίσωμε, καὶ νὰ τὸν κρατήσωμε στὴ θέση του, δηλαδὴ μπρούμυτα.

Εἶναι ἀπαραίτητο νὰ μείνη ξαπλωμένος. "Αν τὸν ἀφήσωμε πρόωρα νὰ σηκωθῆ, ὑπάρχει μεγάλος κίνδυνος νὰ πεθάνη ἀπὸ συγκοπή. Αὐτὸ πιθανὸν νὰ σᾶς φαίνεται παράξενο. Δὲν πρέπει ὅμως νὰ ξεχνᾶμε πὼς ὁ ἄρρωστος ποὺ σταμάτησε ἡ ἀναπνοή του καὶ τὴν ξανάβρε μὲ τὶς προσπάθειές μας ἔχει μιὰ πολὺ κουρασμένη καρδιά.

Γιὰ πολλὲς ὧρες θὰ παρακολουθοῦμε τὸν ἄρρωστο ποὺ συνῆλθε, θὰ τὸν παρακινήσωμε νὰ μείνη ξαπλωμένος, νὰ μὴ μιλάη καὶ νὰ μὴν κουράζεται.

"Οταν συνέλθη ἐντελῶς κι' ἀναπνέει κανονικὰ κι' ἐλεύθερα, τοῦ δίνομε νὰ πιῆ καφὲ ἢ τσάϊ.

ΠΟΝΟΣ ΑΠΟ ΤΕΝΤΩΜΑ

Καμμιὰ φορὰ ὅταν σηκώνομε μεγάλο βάρος χωρὶς νὰ τὸ ἰσορροποῦμε καλά, ἀπὸ τὸ ὑπερβολικὸ τέντωμα ποὺ παθαίνουν οἱ μυώνές μας, αἰσθανόμαστε δυνατὸ πόνο.

Συνήθως μᾶς «πιάνεται» ἡ ράχη, ἡ μέση, ἢ τὸ χέρι.

Αὐτὸ μποροῦμε νὰ τὸ πάθωμε κι' ἂν κάνωμε μιὰ ἀπότομη κίνηση. Στὴν ἰατρικὴ γλῶσσα, λέγεται «συνολκή».

Τὰ συμπτώματα εἶναι:

1) Πόνος τὴν στιγμὴ ποὺ σηκώσαμε τὸ βάρος.

2) Δὲν μποροῦμε νὰ κινήσωμε ἐλεύθερα τὸ μέρος ποὺ πονάει. "Εχομε «πιαστῆ». Ὁ πόνος μεγαλώνει ὅσο περνᾶν οἱ ὧρες.

Τί πρέπει νὰ κάνωμε;

Τὸ ζήτημα δὲν εἶναι διόλου σοβαρό. Πρῶτα πρέπει ν' ἀναπάψωμε τὸ μέρος ποὺ πάσχει, καὶ στὴν ἀνάγκη νὰ ξαπλώσωμε. Παίρνομε καὶ μισὴ ἀσπιρίνη. Οἱ ἐλαφρὲς ἐντριβές, ἀνακουφίζουν τὸν πόνο, καθὼς καὶ οἱ ζεστὲς κομπρέσσες. Τὴν ἐντριβὴ τὴν κάνομε πρὸς τὰ ἐπάνω γιατὶ αὐτὸ βοηθάει τὴν φλεβικὴ κυκλοφορία.

Ἀργότερα, κάνομε ἐντριβὲς πιὸ δυνατές, καὶ τότε οἱ μῦς χαλαρώνουν.

Στὶς τρεῖς εἰκόνες βλέπετε πὼς γίνεται ἡ ἀντικατάσταση ἐκείνου ποὺ κάνει τεχνητὴ ἀναπνοή.

ΧΤΥΠΗΜΑΤΑ

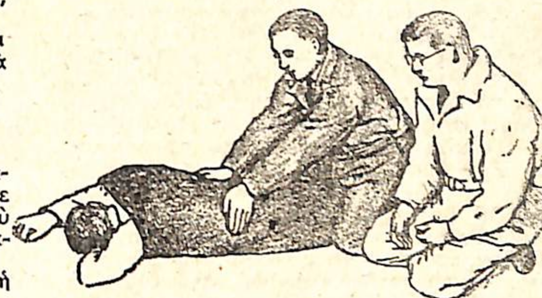
Ἐδῶ πρόκειται γιὰ μικροχτυπήματα, αὐτὰ ποὺ ἡ ἰατρικὴ τὰ ὀνομάζει «μώλωπες». Αὐτὰ τὰ μικροχτυπήματα συνήθως μελανιάζουν καὶ κάποτε πονοῦν.

Τὸ καλύτερο εἶναι νὰ βάλη κανεὶς πάνω στὸ χτυπημένο μέρος πάγο, ἢ κομπρέσσες μὲ κρύο ἢ παγωμένο νερό. Ὁ πόνος σταματάει, αὐτὰ βέβαια ἂν δὲν ἔχει σκιστῆ τὸ δέρμα. Γιατὶ ἂν ἔχει σκιστῆ, εἶναι ἀνοιχτὸ τραῦμα, καὶ θὰ τὸ περιποιηθοῦμε διαφορετικά, σὰν τραῦμα, ὅπως ἔχομε πῆ στὰ προηγούμενα.

ΔΟΘΙΗΝΕΣ

Δοθιῆνες λέγονται στὴν ἰατρικὴ οἱ καλόγηροι.

Ὁ καλόγηρος, τὸ μεγάλο σπυρὶ ποὺ σχηματίζει στὴν ἄκρη πύο, γίνεται ἀπὸ μόλυνση τῶν ἀδένων ποὺ ἔχομε στὸ δέρμα μας, ἢ ἀπὸ μόλυνση τῆς ρίζας τῶν τριχῶν. Τὰ μικρόβια μπαίνουν στὸν ἀδένα ἢ στὴν ρίζα τῆς τρίχας ἀπ' ἔξω. Ἡ πιὸ συνηθισμένη αἰτία, εἶναι τὸ τρίψιμο τοῦ ρούχου ποὺ εἶναι γεμάτο μικρόβια, πάνω στὸ δέρμα. Γι' αὐτὸ κι' οἱ καλόγηροι συνήθως βγαίνουν ἐκεῖ ποὺ περισσότερο τρίβουν τὰ ροῦχα: στὸν σβέρκο, στὴν μασχάλη, στὴ μέση, κ.λ.π.

Τί πρέπει νὰ κάνωμε; Πρῶτα πρῶτα νὰ κρατοῦμε ἄκρα καθαριότητα γιὰ νὰ μὴν μεταφέρομε μικρόβια καὶ σ' ἄλλα μέρη τοῦ σώματός μας. Δεύτερον... ν' ἀποφεύγωμε τὰ καταπλάσματα ἀπὸ λιναρόσπορο καὶ ἄλλα τέτοια κοσμοσωτήρια γιατροσόφια, ποὺ θὰ ἐπιμείνουν οἱ γνωστοί μας νὰ βάλωμε ἐπάνω, καὶ ποὺ εἶναι βλαβερά. Γιὰ νὰ λιγοστέψωμε τὸν πόνο καὶ νὰ κάνωμε τὸν καλόγηρο νὰ ὡριμάση γρήγορα, θὰ βάλωμε ζεστὲς κομπρέσες μὲ νερὸ κι' ἀλάτι (ὅπως γιὰ τὰ μολυσμένα τραύματα).

"Οταν σχηματισθῆ πύον, πρέπει νὰ τὸν ἀνοίξη ὁ γιατρός.

"Αν δὲν ὑπάρχει γιατρός, θὰ σᾶς τὸν ἀνοίξουν τρυπώντας τον μὲ μιὰ βελόνα ποὺ ἔχει καῆ.

Προσοχή: ποτὲ νὰ μὴν σφίγγετε δυνατὰ τὸν καλόγηρο γιὰ νὰ βγῆ τὸ πύον. Πολὺ σιγὰ καὶ μαλακά. "Υστερα θὰ βάλετε ἐπάνω ἀποστειρωμένη γάζα καὶ λίγο λευκοπλάστη. Τὴν ἄλλη μέρα θὰ τὴν ξεκολλήσετε μὲ νερὸ κι' ἀλάτι ποὺ ἔβρασε κι' ἔχει κρυώσει, καὶ θὰ βγάλετε τὸ ὑπόλοιπο πύο.

Ὁ Γιατρὸς Κ.

◆

ΤΟ ΧΡΥΣΟ ΡΑΒΔΙ

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 262)

πασχίζει νὰ κρατήση τὸν στρατό του. Δὲν ἔχει πιὰ χρήματα κι' ὅλοι οἱ φίλοι του τὸν ἄφισαν.

Κι' ὅσο διηγόταν τὸ βασιλόπουλο, χωρὶς νὰ φανερώνη ποιὸς εἶναι, τόσο θύμωνε καὶ τὰ ἔβαζε μὲ τοὺς κακοὺς ἀνθρώπους.

Κι' ἀπάνω στὸν θυμό του ἁρπάζει τὸ χοντρὸ ραβδὶ καὶ δίνει μιὰ πάνω στὸ τραπέζι...

Μὰ τί ἦταν αὐτό! Δὲν πρόφτασε νὰ καλοχτυπήση τὸ ραβδὶ καὶ τὸ τραπέζι γέμισε φλουριά...

Ξαναδίνει μιὰ μὲ τὸ ραβδὶ τὸ βασιλόπουλο καὶ ξαναβγαίνουν φλουριά.

Τότε οἱ δυὸ νέοι ἄρχισαν νὰ κλαῖνε καὶ νὰ γελοῦν ἀπ' τὴν χαρά τους καὶ τὸ βασιλόπουλο φανέρωσε ποιὸς ἦταν κι' ἡ βοσκοπούλα εἶπε γιὰ τὸ ραβδί.

Κι' ἔδωσε ὅλα τὰ φλουριὰ στὸ βασιλόπουλο, ποὺ ξαναγύρισε στὴν χώρα καὶ τὰ μοίρασε στὸν λαό του κι' ἔκανε καινούργιο στρατὸ καὶ πολέμησε τοὺς ἐχθροὺς καὶ τοὺς ἔδιωξε ἀπ' τὴν χώρα του.

Η ΑΝΕΜΗ

ΦΙΛΟΤΕΛΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

Κατηγορίαι γραμματοσήμων

Ἔχομε ἐπίσης τὰ γραμματόσημα εἰσπρακτέα τὰ ὁποῖα κυκλοφοροῦσαν μέχρι καὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ τελευταίου πολέμου. Εἰσπρακτέον τέλος λέγεται αὐτὸ ποὺ πρέπει νὰ εἰσπραχθῇ. Καὶ ἐξηγούμεθα. Διὰ νὰ στείλετε μίαν ἁπλὴν ἐπιστολήν, ὄχι συστημένην, ἀπὸ μίαν πόλιν εἰς ἄλλην πόλιν τῆς Ἑλλάδος, πρέπει νὰ βάλετε ἕνα «κανονικὸ» (κοινὸ) γραμματόσημο τῶν 700 δρχ. καὶ ἐπὶ πλέον ἕνα «φυματικὸ» τῶν 50 δρχ. ποὺ θὰ ἀγοράσετε ἀπὸ τὸ ταχυδρομεῖον. Μὲ αὐτὰ τὰ δύο γραμματόσημα, ἐπάνω εἰς τὸ γράμμα σας εἶσθε βέβαιος ὅτι τὸ γράμμα σας θὰ πάῃ ἀσφαλῶς εἰς τὸν προορισμόν του. Ἐὰν ὅμως ἀντὶ νὰ βάλετε τὰ 2 γραμματόσημα τῶν 750 δρχ. βάλετε μόνον αὐτὸ τῶν 700 δρχ. χωρὶς τὸ πενηντόδραχμο, ἢ πάλιν ἐὰν βάλετε μόνον ἕνα «κανονικὸ» τῶν 500 δρχ. καὶ ἕνα «φυματικὸ» τῶν 50, τότε τὸ γράμμα σας δὲν εἶναι ἐν τάξει διότι θὰ λείπουν 50 ἢ 200 δρχ. Τὸ ταχυδρομεῖον βεβαίως δὲν πετᾷ στὰ σκουπίδια τὸ γράμμα σας διότι λείπουν οἱ 50 ἢ 200 δρχ. Ἀντιθέτως τὸ μεταβιβάζει εἰς τὸν προορισμόν του, μὲ τὴν διαφορὰν ὅτι θὰ σᾶς βάλῃ ἕνα πρόστιμον τὸ ὁποῖον θὰ εἰσπράξῃ ἀπὸ τὸν παραλήπτην εἰς τὸ διπλάσιον αὐτοῦ ποὺ λείπει. Δηλαδή, λείπουν 200 δραχμαί. Τὸ πρόστιμον εἶναι 400 δρχ. Ἐὰν λείπουν 50, τὸ «φυματικό», τὸ πρόστιμον εἶναι 100 δρχ. Καὶ αὐτὸ τὸ πρόστιμον ὀνομάζεται «εἰσπρακτέον τέλος», δηλ. χρήματα ποὺ πρέπει νὰ εἰσπραχθοῦν ἀπὸ τὸ ταχυδρομεῖον. Λοιπὸν διὰ τὰ πρόστιμα αὐτὰ ὑπῆρχον ἄλλοτε τὰ «εἰσπρακτέα» γραμματόσημα, τὰ ὁποῖα ἐχρησιμοποιοῦντο μόνον δι' αὐτὸν τὸν σκοπόν.

Εἰς ἄλλα κράτη, ὅπου γίνεται μεγαλυτέρα καὶ πολυποίκιλη χρῆσις τοῦ γραμματοσήμου, ὑπάρχουν πολλαὶ κατηγορίαι ἐκ τῶν ὁποίων θὰ σᾶς ἀναφέρωμεν τὰς κυριωτέρας.

Ὑπάρχουν δύο τρόποι ἀποστολῆς ἐπιστολῶν, διὰ τῆς κανονικῆς (βραδείας ἂς τὴν ὀνομάσωμεν), καὶ τῆς ἐπειγούσης. Αὐτὸ ἐφαρμόζεται καὶ ἐν Ἑλλάδι. Δηλαδὴ ὅταν ἕνα γράμμα εἶναι ἐπεῖγον, πληρώνει τὸ διπλάσιον περίπου καὶ ὑποτίθεται πὼς πρέπει νὰ σταλῇ καὶ νὰ παραδοθῇ εἰς τὸν παραλήπτην τὸ ταχύτερον. Διὰ τὰ γράμματα αὐτὰ ὑπάρχουν ἰδιαίτερα γραμματόσημα τὰ ὁποῖα λέγονται «EXPRÈS» (δηλαδὴ ἐπείγοντα). Ἀπὸ τὰ ἴδια ὑπάρχουν καὶ διὰ τὰ συστημένα ἐπείγοντα γράμματα.

Μερικὰ κράτη ἐχρησιμοποίησαν εἰς παλαιοτέρας ἐποχὰς γραμματόσημα τὰ ὁποῖα προωρίζοντο διὰ τὰ τηλεγραφήματα ποὺ παρεδίδοντο εἰς τὰ τηλεγραφικὰ γραφεῖα τῆς χώρας. Αὐτὰ ἢ ἐτίθεντο ἐπάνω εἰς τὰ τηλεγραφήματα ἢ ἐτίθεντο εἰς τὸ στέλεχος (τὸ βιβλίον) τῶν ἀποδείξεων. Τὰ γραμματόσημα αὐτὰ ὀνομάζονται «TIMBRES TÉLEGRAPHE» (τηλεγραφικὰ γραμματόσημα).

Μὲ τὸν ἴδιον τρόπον μερικὰ κράτη ἐκυκλοφόρησαν ἰδιαίτερα γραμματόσημα διὰ τὰς ταχυδρομικὰς ἐπιταγάς. Ὅταν θέλετε νὰ στείλετε χρήματα, ἂς ποῦμε τὴν συνδρομήν σας εἰς τὸ περιοδικό μας, ἕνας τρόπος εἶναι ἐπίσης νὰ πᾶτε εἰς τὸ ταχυδρομεῖον καὶ νὰ ζητήσετε νὰ σταλοῦν αὐτὰ ἀπὸ μέρος τοῦ ταχυδρομείου διὰ ταχυδρομικῆς ἐπιταγῆς. Σεῖς βεβαίως καταθέτετε τὸ ποσὸν ποὺ θέλετε νὰ στείλετε ὡς καὶ τὰ ἔξοδα, καὶ τὸ ταχυδρομεῖον φροντίζει διὰ τὴν ἀποστολήν. Αὐτὸς ὁ τρόπος λέγεται «Ταχυδρομικὴ ἐπιταγή». Λοιπὸν ὑπῆρχον γραμματόσημα διὰ τὰς ἐπιταγὰς αὐτὰς καὶ ὠνομάζοντο «TIMBRES POUR MANDATS-POSTE» (γραμματόσημα διὰ ταχυδρομικὰς ἐπιταγάς).

Ὅπως γνωρίζετε ὑπάρχουν τὰ γραμματόσημα τοῦ κράτους, ὑπάρχουν ὅμως καὶ τὰ χαρτόσημα, δηλ. αὐτὰ τὰ ἔνσημα τὰ ὁποῖα χρησιμοποιοῦνται διὰ τὰ πιστοποιητικά, διὰ τὰς ἀποδείξεις, κτλπ. Πολλάκις συμβαίνει νὰ δημιουργηθῇ μία ἐξαφνικὴ ἔλλειψις γραμματοσήμων καὶ νὰ μὴ ὑπάρχῃ καιρὸς διὰ τὴν ἄμεσον προμήθειαν ἢ τὸν ἐφοδιασμὸν τῶν ταχυδρομικῶν γραφείων. Εἰς τοιαύτας περιστάσεις τὸ κράτος καταφεύγει εἰς τὸν εὐκολώτερον καὶ προχειρότερον τρόπον τῆς ἐξοικονομήσεως τῶν περιστάσεων. Δηλαδὴ χρησιμοποιεῖ αὐτὰ τὰ χαρτόσημα καὶ ὡς γραμματόσημα. Αὐτὰ λοιπὸν ὀνομάζονται «TIMBRES FISCAUX-POSTAUX», (γραμματοχαρτόσημα).

Ὑπάρχουν καὶ μερικαὶ ἄλλαι κατηγορίαι ἀλλὰ δὲν θὰ ἀσχοληθοῦμε μὲ αὐτάς. Μόνον ὅταν μερικοὶ ἀπὸ σᾶς κατορθώσετε καὶ κάμετε μίαν συλλογὴν ξένων γραμματοσήμων καὶ τὴν προχωρήσετε τότε θὰ τὰ μάθετε ἀπὸ τοὺς ξένους καταλόγους ποὺ θὰ χρησιμοποιεῖτε.

Συνεχίζομεν τὴν περιγραφὴν καὶ ἄλλων δύο σειρῶν ἀεροπορικῶν γραμματοσήμων.

Ἡ μία ἐξεδόθη τὸ 1937, ἀπαρτίζεται ἀπὸ 10 ἀξίας καὶ ὀνομάζεται «μυθολογικὴ» διότι ὅλαι αἱ εἰκόνες της ἐλήφθησαν ἀπὸ τὴν μυθολογίαν.

Δρχ. 1, χρῶμα ἐρυθρόν. Εἰκονίζει τὸν ἥλιον ἐλαύνοντα μὲ 2 ἄλογα τὸν δίσκον του κατὰ τὴν ἡμερησίαν διαδρομήν του ἀνὰ τὸν οὐρανόν.

Δρχ. 2, χρῶμα τεφροκύανον. Εἰκονίζει τὴν ἀγγελιαφόρον τῶν θεῶν Ἶριδα ἱπταμένην.

Δρχ. 5, ἰόχρουν. Παριστάνει τὸν Δαίδαλον κατεργαζόμενον τὰς πτέρυγας τοῦ Ἰκάρου, τὸν πρῶτον ἀεροπόρον τῆς μυθολογίας.

Δρχ. 7, ἰνδικὸν κυανοῦν. Ἐδῶ βλέπομε τὴν θεὰν Ἀθηνᾶν χαλιναγωγοῦσαν τὸν πτερωτὸν ἵππον Πήγασσον.

Δρχ. 10, λαδί. Παριστάνει τὸν Ἑρμῆν, ἄγγελον, ταχυδρόμον τῶν θεῶν.

Δρχ. 25, ροδόχρουν. Ἡ εἰκὼν αὐτὴ παριστάνει τὸν θεὸν Δία ὑπὸ μορφὴν ἀετοῦ ἁπάγοντα τὸν Γανυμήδην.

Δρχ. 30, βαθυπράσινον: Παριστάνει τὸν Τριπτόλεμον ὁ ὁποῖος ἐπιβαίνων ἅρματος φερομένου ὑπὸ πτερωτῶν ὄφεων, σκορπίζει, κατὰ διαταγὴν τῆς θεᾶς Δήμητρος, ἀνὰ τὴν γῆν τοὺς σπόρους τοῦ σίτου.

Δρχ. 50, ἰόχρουν. Ἐδῶ βλέπομεν τὸν Βελλερεφόντην μὲ τὸν πτερωτὸν ἵππον Πήγασσον, τὸν ὁποῖον ἐδάμασε, τῇ βοηθείᾳ τῆς Ἀθηνᾶς, παρὰ τὴν πηγὴν τῶν Πειρήνων τῆς Κορίνθου.

Δρχ. 100, καστανόχρουν. Εἰκονίζει τὸν χρυσόμαλλον κριὸν τῆς Νεφέλης φέροντα ἀνὰ τοὺς αἰθέρας τὰ τέκνα αὐτῆς καὶ τοῦ Ἀδάμαντος, Φρίξον καὶ Ἕλλην, ἵνα τὰ σώσῃ ἀπὸ τὰς ἐπιβουλὰς τῆς μητριᾶς των Ἰνοῦς.

Τὸ 1939 ἐξαντληθέντων τῶν 10 δρχ. χρῶμα λαδί, ἔγινε ἀνατύπωσις αὐτῶν μὲ τὴν ἴδια εἰκόνα ἀλλ' εἰς χρῶμα πορτοκαλλόχρουν.

Τοιουτοτρόπως ἡ σειρὰ ἀποτελεῖται ἀπὸ 11 ἐν ὅλῳ γραμματόσημα.

Τῆς μυθολογικῆς αὐτῆς σειρᾶς προηγήθη μία ἄλλη ἡ ὁποία ὀνομάσθη «κρατικὴ» ἀπαρτίζεται δὲ ἀπὸ τὰς ἀκολούθους 7 ἀξίας:

Λεπτὰ 50 πράσινον. Παριστάνει ἀεροπλάνον ὑπεριπτάμενον μέρους τῆς γηΐνης σφαίρας ἐφ' οὗ διακρίνεται ὁλόκληρος ἡ Ἑλληνικὴ χερσόνησος.

Δρχ. 1, ἐρυθροκαστανόν. Εἰκὼν ὡς καὶ τοῦ προηγουμένου.

Δρχ. 2, ἰόχρουν. Εἰκονίζει ἀεροπλάνον ὑπεριπτάμενον τοῦ Ἰκαρίου πελάγους, στὸ ὁποῖο κατὰ τὴν μυθολογίαν ἔπνιγη ὁ Ἴκαρος, ὁ πρῶτος ἀεροπόρος.

Δρχ. 5, θαλασσόχρουν. Ἐδῶ βλέπομεν ἕνα ἀεροπλάνον ὑπεριπτάμενον τῆς Ἀκροπόλεως.

Δρχ. 10, ροδόχρουν. Ἡ εἰκὼν τοῦ γραμματοσήμου τῶν 2 δραχμῶν.

Δρχ. 25, κυανοῦν. Ἐδῶ βλέπομεν τὴν εἰκόνα τοῦ 50λέπτου.

Δρχ. 50, καστανόν. Ἀπεικονίζει τὸ ἀεροπλάνον μὲ τὴν Ἀκρόπολιν τοῦ 5δράχμου.

Τὰς ὑπολοίπους σειρὰς θὰ σᾶς τὰς περιγράψωμεν ἀργότερον.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΟΥ ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΟΥ

Τ. Τσελεπίδην, Δράμα: Ἂν ἔχετε γραμματόσημα πρὸς πώληση ὑπάρχουν στὴν Ἀθήνα ἐκεῖνοι ποὺ ἀγοράζουν. Ὅσο διὰ τὴν τιμὴν νὰ μᾶς στείλετε ἀπὸ ἕνα γραμματόσημον ἀπὸ αὐτὰ ποὺ θέλεσε νὰ πωλήσετε καὶ ταυτοχρόνως νὰ γράψετε καὶ πόσα γραμματόσημα ἔχετε.

Μιχαὴλ Ν. Νᾶκον, Σχολὴ Ἁγίου Ἀνδρέου Ἀττικῆς: Γιὰ νὰ φτιάξῃς μιὰ σχετικῶς καλὴ ἑλληνικὴ συλλογὴ χρειάζονται 1200 περίπου διάφορα ἑλληνικὰ γραμματόσημα. Γιὰ συλλογὴ γραμματοσήμων ὅλου τοῦ κόσμου φθάνουν 90.000 διάφορα γραμματόσημα. Τὰ βιβλία ποὺ τοποθετοῦνται τὰ γραμματόσημα μιᾶς συλλογῆς ὀνομάζονται λευκώματα ἢ ἀλποὺμ καὶ ἐκεῖνα εἶναι πολλὰ ἀπὸ κάθε εἶδος γραμματοσημοθήκη ἢ κλασσέρ.

Γιῶργο Παπαγιάννη: Μιὰ πλήρης ἑλληνικὴ συλλογὴ ποὺ θὰ μπορῇς νὰ τὴν πῇς τελικὰ πρέπει νὰ ἔχῃ 1500 περίπου διάφορα γραμματόσημα. Μιὰ συλλογὴ γραμματοσήμων ὅλου τοῦ κόσμου γιὰ νὰ εἶναι τέλεια πρέπει νὰ συγκεντρώσῃ 200.000 περίπου διάφορα γραμματόσημα.

Ἰγνάτιον Ἀξιώτην: Ἡ ἀγάπη σου στὸ γραμματόσημο θὰ σὲ ὠφελήσῃ ὁπωσδήποτε. Φρόντισε νὰ ἀκολουθῇς τὶς ὁδηγίες μας. Ἐμεῖς πάντως θὰ ἱκανοποιήσουμε τὶς ἀπορίες σου. Ἡ διεύθυνση ποὺ ζητᾶς εἶναι: Βασίλειος Σπυρόπουλος, Πεσμαζόγλου 14, Ἀθῆναι. Μπορεῖς ὅμως ἂν θέλῃς νὰ γράψῃς καὶ στὸν κ. Μιχ. Τζιβόγλου, Κάνιγγος 12 β, Ἀθῆναι.

Δημήτριον Ι. Κουρόνη, Κοζάνην: Ἔχετε δίκηο. Θὰ χρειασθῇ πολὺς καιρὸ γιὰ νὰ περιγράψουμε τὶς κυριώτερες σειρὲς τοὐλάχιστον. Εἰς τὰ ἑπόμενα τεύχη θὰ δημοσιεύουμε τοὐλάχιστον 2 σειρὲς κάθε φορὰ ἢ καὶ τρεῖς, ἐκτὸς ἐὰν πρόκειται γιὰ μεγάλες σειρὲς καὶ δὲν μᾶς παίρνει ὁ χῶρος. Ὅπως ἐγράψαμε ὑπάρχει καὶ ἑλληνικὸς κατάλογος ποὺ περιγράφει ὅλα τὰ ἑλληνικὰ γραμματόσημα καὶ στοιχίζει 30.000 δραχ. Πάντως σᾶς συνιστοῦμε νὰ ἀγαπᾶτε τὰ γραμματόσημα καὶ τότε ποτὲ δὲν θὰ τ' ἀφήσετε κατὰ μέρος

ΦΙΛΟΤΕΛΙΣΤΗΣ

Οἱ κλεμένες προβατίνες

(Συνέχεια ἀπὸ τὴ σελίδα 267)

τράγουδα. Δυὸ ζωντανά, ποὺ χαθήκανε δὲν κάνει νὰ χωρίσουνε τὶς φαμίλιες μας.

— Τώρα μιλᾶς ὄμορφα, ξαναλέει ὁ Ντάλας. Σὲ θυμᾶμαι ἀπὸ παιδί, ποὺ σοῦ τράβαγα τ' αὐτιά. Δὲν πάει ἡ καρδιά μου νάμαστε σὲ διχόνοια...

Πιὸ πίσω, ὡστόσο, ὁ Κυριάκος Γιότσης τοὺς ἔβλεπε κι' ἀνάσαινε τὸν ἀγέρα τῆς Ἀνάστασης μὲ κρυφὴ χαρά. Σὰν τοὺς εἶδε νὰ μιλᾶνε μονιασμένοι, κοντοστάθηκε καὶ δὲ θέλησε ἀκόμα νὰ μαρτυρήσῃ τοῦ Πέρκα, πὼς τοὺς ἔπιασε τοὺς κλέφτες, μακρυὰ ἀπὸ δῶ, στὴν ἀγορὰ τοῦ Δαδί. Ἄσε τους, συλλογιέται, νὰ δώσουν τὰ χέρια τώρα. Ὁ λόγος αὐτῆς τῆς συγχώρησης, εἶναι καλλίτερος. Κι ἔτσι, βλέποντάς τους λίγο ἀκόμα φρόντιζε νὰ μὴ ξεχαστῇ καὶ πάψῃ νὰ προσέχῃ, μήπως κανεὶς ἀπ' τοὺς συγχωριανοὺς ρίξει ἀπαγορευμένα βερελότα τὴ στιγμή, ποὺ ὁ παπα-Σωτήρης ἔψελνε μὲ καθάρια φωνή, τὸ «Χριστὸς Ἀνέστη!»

ΧΡ. ΚΟΥΛΟΥΡΗΣ

Ἱδρύθη ὁ νέος καὶ μόνος σύλλογος

«ΕΛΙΚΩΝ» ΚΑΙ «ΕΛΙΚΩΝΙΑΔΕΣ»

Ὅπως εἶχα ὑποσχεθῆ σὲ ὅλους σας σᾶς παρουσιάζω τὸν πρῶτο ἑνιαῖο σύλλογο. Μιὰ φιλοδοξία μου πραγματοποιεῖται σήμερα. Εἶχα τὴν βεβαιότητα ὅτι, ὅπως τὰ 4 παιδιὰ τοῦ Παύλου Λάμπρου εἶχαν δημιουργήσει τὸν «Παρνασσὸ» ἔτσι καὶ ἀπὸ τὸ περιοδικὸ θὰ μποροῦσε νὰ βγῆ ἕνας σύλλογος μεγάλος ποὺ θὰ μεσουρανοῦσε κάποτε στὸ ἑλληνικὸ στερέωμα. Θέλησα νὰ ἀφήσω ἐλεύθερα τὰ παιδιὰ νὰ ἀποφασίσουν καὶ νὰ φτιάσουν τὸ σύλλογό τους, ποὺ δὲν θὰ εἶναι μόνο ἕνας σύλλογος τῶν παιδικῶν των χρόνων, ἀλλὰ ποὺ θὰ εἶναι δικός τους καὶ θὰ τοὺς ἀκολουθῆ στὸ μεγάλωμά τους. Δημοσιεύω σήμερα ἐδῶ τὴν προκήρυξη τῶν ἱδρυτικῶν μελῶν τοῦ συλλόγου καὶ παρακαλῶ ὅλους τοὺς συλλόγους νὰ προσχωρήσουν στὸ νέο σύλλογο ἱδρύοντας παραρτήματά του στὶς ἐπαρχίες καὶ στὶς συνοικίες τῶν μεγάλων πόλεων. Ἐμπρὸς λοιπόν. Ὅλοι στὶς ἐπάλξεις γιὰ κάτι τὸ πιὸ σοβαρό.

Ο ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ

Ἡ ἵδρυσις τόσων νεανικῶν συλλόγων στὸ περιοδικό μας καθὼς καὶ ἡ δράση ποὺ παρουσίασαν ἀπέδειξε τὴν ὕπαρξη δημιουργικῶν νέων μέσα στὴν κίνησή μας. Ἐκεῖνο ποὺ ἔγινε ὅμως ἀμέσως ἀντιληπτό, ἦταν, ὅτι οἱ προσπάθειες ἔτσι σκορπισμένες καὶ χωρὶς συντονισμὸ ποὺ γινόντουσαν δὲν ἀπέδιδαν τοὺς καρποὺς ποὺ ἔπρεπε καὶ ποὺ ὅλοι περιμέναμε. Ἡ διαπίστωση αὐτή, ποὺ ἦταν διαπίστωση καὶ τῆς διευθύνσεως τοῦ περιοδικοῦ, ἀλλὰ καὶ τῶν διοικήσεων τῶν περισσοτέρων συλλόγων ἔδωσε λαβὴ σὲ συζητήσεις, ἐκ τῶν ὁποίων βγῆκε τὸ συμπέρασμα ὅτι ἔπρεπε οἱ προσπάθειες ὅλων τῶν συλλόγων καὶ ὅλων γενικῶς τῶν δημιουργικῶν νέων τοῦ περιοδικοῦ μας νὰ **συντονιστοῦν καὶ νὰ** ἑνωθοῦν ὥστε νὰ γίνη δυνατὸ οἱ κοινοὶ σκοποὶ τῶν συλλόγων νὰ ἐκπληρωθοῦν.

Ἔτσι ἀποφασίστηκε ἡ διάλυσις ὅλων τῶν συλλόγων καὶ ἡ ἵδρυσις ἑνὸς συλλόγου ὅλων τῶν ἀναγνωστῶν τοῦ περιοδικοῦ ἀλλὰ καὶ κάθε ἄλλου δημιουργικοῦ νέου ποὺ θὰ **ἤθελε νὰ βοηθήση στὴν** προσπάθεια τοῦ συλλόγου.

Ἱδρύθηκε λοιπὸν ὁ σύλλογος «ΕΛΙΚΩΝ», ποὺ σκοποὺς ἔχει τὴν διανοητική, ἠθικὴ καὶ κοινωνικὴ ἀνάπτυξη τῶν Ἑλλήνων. Τὴν ἀφύπνιση τοῦ ἔθνους ὥστε νὰ γνωρίση τὸν ἑαυτό του καὶ τὴν ἀποστολή του. Τὴν ἀκτινοβολία καὶ διάδοση τοῦ Ἑλληνοχριστιανικοῦ Πνεύματος, τὴν ἀνάδειξη νέων ταλέντων στὶς καλὲς τέχνες καὶ τὴ λογοτεχνία καὶ τὴν ἀνάπτυξη τοῦ ἀθλητισμοῦ καὶ τοῦ ἀληθινοῦ ἀθλητικοῦ πνεύματος.

Ὅπως μπορεῖ κανεὶς εὔκολα νὰ διαπιστώση ἀπ' τοὺς σκοποὺς ποὺ παραθέσαμε, ποθοῦμε οἱ νέοι ποὺ θ' ἀποτελέσουν τὸν «ΕΛΙΚΩΝΑ» νὰ εἶναι ἐκεῖνοι ποὺ θὰ δείξουν τὸ δρόμο γιὰ τὴ χριστιανικὴ καὶ ἐθνικὴ Ἀναγέννηση τοῦ τόπου μας. Ποθοῦμε ὁ «ΕΛΙΚΩΝ» νὰ φωτίση καὶ νὰ ὁδηγήση τοὺς σημερινοὺς μὰ καὶ τοὺς αὐριανοὺς νέους, ἀλλὰ ἀκόμα καὶ τοὺς σημερινοὺς νέους ὅταν μεγαλώσουν, στὴν πραγματοποίηση ὑψηλῶν πράξεων γιὰ τὸ καλὸ τῆς χώρας μας.

ΧΡΙΣΤΟΣ — ΕΛΛΑΔΑ, εἶναι τὰ δυὸ πράγματα ποὺ ἐμπνέουν τὸν «ΕΛΙΚΩΝΑ». Μ' αὐτὰ πιστεύουμε νὰ μεγαλουργήσουν.

Κάθε νέος ποὺ ἐμπνέεται ἀπὸ τὰ ἴδια ἰδανικὰ μπορεῖ νὰ ἔρθη μαζί μας ἀπ' ὅποιο μέρος κι ἂν εἶναι.

Ὁ «ΕΛΙΚΩΝ» φιλοδοξεῖ νὰ δημιουργήση σὲ κάθε γωνιὰ τῆς Ἑλλάδος ἕνα παράρτημα. Ἕνα παράρτημα ποὺ θὰ δρᾶ δημιουργικὰ καὶ ποὺ θὰ ἔχη τὴ δική του λέσχη καὶ τὴ βιβλιοθήκη του, ποὺ θὰ κάνη τὶς διαλέξεις του, τὶς ἐκθέσεις του καὶ γενικὰ θὰ βοηθήση παντοιοτρόπως στὴν ἀνάπτυξη τῶν κατοίκων τῆς περιφερείας του.

Κάθε νέος λοιπὸν ποὺ θὰ θελήση νὰ βοηθήση στὴν προσπάθειά μας ἂς μᾶς γράψη γιὰ νὰ τοῦ δώσουμε τὶς ὁδηγίες μας καὶ νὰ τὸν κατατοπίσουμε, κι' ἀκόμα νὰ μᾶς δώση τὴ γνώμη του γιὰ τὸν τρόπο δράσεώς μας κλπ.

Γιὰ τὰ κορίτσια, ἱδρύεται ξεχωριστὸς σύλλογος μὲ τοὺς ἴδιους σκοπούς. Καὶ τοῦ συλλόγου αὐτοῦ θὰ ἱδρυθοῦν παραρτήματα σ' ὅλην τὴν Ἑλλάδα καὶ θὰ δράσουν ὅπως καὶ τὰ ἀντίστοιχα τοῦ «ΕΛΙΚΩΝΑ».

Ὄνομα τοῦ συλλόγου τῶν κοριτσιῶν θὰ εἶναι: «ΕΛΙΚΩΝΙΑΔΕΣ». Ὅσοι νέοι ἢ νέες θέλουν νὰ προσχωρήσουν στοὺς συλλόγους ποὺ ἱδρύονται παρακαλοῦνται νὰ τὸ γνωστοποιήσουν μὲ γράμμα τους στὴ διεύθυνση τοῦ περιοδικοῦ. Μαζὶ μὲ τὸ γράμμα παρακαλοῦνται νὰ στείλουν καὶ 3.000 δρχ. γιὰ ἔξοδα ἐγγραφῆς των.

Παρακαλοῦνται τέλος οἱ πρόεδροι τῶν συλλόγων ποὺ δροῦσαν μέχρι τώρα στὴν κίνηση νὰ στείλουν μέχρι τὶς 30 Μαΐου ἐ. ἔ. στὴν παραπάνω διεύθυνση τὰ ἑξῆς:

1) Μητρῷον μελῶν των (ὀνοματεπώνυμο, ψευδώνυμο, διεύθυνση, ἡλικία).

2) Δήλωση, ἂν θέλουν καὶ αὐτοὶ καὶ τὰ μέλη των νὰ προσχωρήσουν στὸν «ΕΛΙΚΩΝΑ» καὶ

3) Ἀπολογισμὸ τοῦ ταμείου των καὶ τὰ χρήματα ποὺ ὑπάρχουν σ' αὐτὸ ἀπὸ συνδρομὲς μελῶν κλπ.

— Τελειώνοντας στέλνουμε ἕναν θερμὸ χαιρετισμό, σ' ὅλους τοὺς νέους καὶ τὶς νέες καὶ τοὺς καλοῦμε νὰ βοηθήσουν τὴν προσπάθεια τοῦ «ΕΛΙΚΩΝΟΣ» καὶ τῶν «ΕΛΙΚΩΝΙΑΔΩΝ».

Ἀθήνα 15 Μαΐου 1952

ΤΑ ΙΔΡΥΤΙΚΑ ΜΕΛΗ ΤΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ «ΔΑΔΕΣ»
Παναγιώτης Παπαδάκης, (Φάρος Ἀρετῆς), Μηνᾶς Γεωργιάδης (Ὕπερος), Ἀνδρέας Μανοῦσος (Ρεθυμνιώτης.

◇◇

οἱ μῦθοι τοῦ ΑΙΣΩΠΟΥ

Ο ΦΟΝΙΑΣ

Οἱ συγγενεῖς κάποιου ἀδικοσκοτωμένου, κυνηγοῦσαν τὸν φονιά του. Αὐτὸς τρέχοντας κατὰ τὸν ποταμὸ Νεῖλο γιὰ νὰ τοὺς ξεφύγη, εἶδε μπροστά του ἕνα λύκο. Καταφοβισμένος σκαρφάλωσε τότε σ' ἕνα δέντρο τῆς ἀκροποταμιᾶς καὶ κρύφτηκε μέσα στὰ φύλλα του. Νόμιζε πὼς βρισκόταν σὲ ἀσφάλεια. Κάνει ὅμως ἔτσι, καὶ τί νὰ δῆ! Ἕνα φίδι πάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι του, σφύριζε, ἕτοιμο νὰ τοῦ ριχτῆ. Ἀπὸ τὴν τρομάρα του, ἔδωσε τότε μιὰ κι' ἔπεσε στὸ ποτάμι ὅπου τὸν ἔφαγε ἕνας κροκόδειλος.

Ἐκεῖνος ποὺ τὸν κυνηγάει ἡ Θεία Δίκη, δὲν ἔχει στὸν ἥλιο μοίρα: ὅπου καὶ νὰ κρυφτῆ, θὰ ἔρθη ἡ ὥρα νὰ πληρώση τὸ ἔγκλημά του.

Ο ΚΑΤΕΡΓΑΡΗΣ

Ἕνας κατεργάρης ἔβαλε στοίχημα μὲ κάποιον πὼς θὰ τοῦ ἀποδείξη ὅτι τὸ μαντεῖο τῶν Δελφῶν λέει ψέματα.

Πῆρε λοιπὸν στὴ φούχτα του ἕνα σπουργιτάκι, τὸ σκέπασε μὲ τὸ ροῦχο του, καὶ παρουσιάστηκε στὸ περίφημο Μαντεῖο.

Ἐκεῖ ρώτησε:

— Αὐτὸ ποὺ κρατάω στὸ χέρι μου εἶναι ζωντανὸ ἢ ἄψυχο;

Ὁ πονηρὸς εἶχε σκοπό, ἂν τοῦ ἔλεγαν «ἄψυχο», ν' ἀμολύση τὸν σπουργίτη ζωντανό. Ἂν πάλι τοῦ ἔλεγαν «ζωντανό», νὰ τὸν πνίξη, καὶ νὰ τὸν παρουσιάση ψόφιον.

Τὸ μαντεῖο ὅμως τοῦ ἀπάντησε.

— Ἀνόητε ἄνθρωπε, αὐτὸ ποὺ κρατᾶς, στὸ χέρι σου εἶναι νὰ εἶναι ζωντανὸ ἢ ἄψυχο!

Κι' ἔτσι ὁ κατεργάρης ποὺ βρῆκε τὸν μάστορά του, πλήρωσε τὸ στοίχημα καὶ καταντροπιάστηκε.

Ο ΓΙΑΤΡΟΒΑΤΡΑΧΟΣ ΚΑΙ Η ΑΛΕΠΟΥ

Ἕνας βάτραχος μέσα σὲ μιὰ λίμνη βάλθηκε νὰ διαλαλῆ σὲ ὅλα τὰ ζῶα πὼς τοῦ λόγου του ἦταν μεγάλος γιατρός, καὶ μποροῦσε νὰ γιατρέψη κάθε λογῆς ἀρρώστεια.

Ὅπου μιὰ ἀλεποῦ τὸν ἄκουσε καὶ τοῦ εἶπε:

— Δὲν σωπαίνεις λέω ἐγώ, φίλε! Τί λογῆς γιατρὸς εἶναι, τὸ βλέπομε δὰ ὅλοι! Ἂν μπορῆς νὰ γιατρέψης τοὺς ἄλλους, γιατὶ δὲν γιατρεύεις πρῶτα καὶ τὴν δική σου τὴν κουτσαμάρα;

Ο ΒΟΪΔΟΛΑΤΗΣ ΚΙ' Ο ΗΡΑΚΛΗΣ

Μιὰ φορὰ ἕνας βοϊδολάτης γύριζε στὸ χωριό του. Καθὼς ὅμως περνοῦσε ἀπὸ ἕναν γκρεμό, τὸ κάρο του μαζὶ μὲ τὰ βόδια ἔπεσε στὸ φαράγγι.

Εὐτυχῶς δὲν ἔπαθαν τίποτε, οὔτε τὸ κάρο οὔτε τὰ ζωντανά, μόνο ποὺ παραχώθηκαν οἱ ρόδες στὸ χῶμα.

Σταύρωσε λοιπὸν τὰ χέρια ὁ βοϊδολάτης, κι' ἄρχισε νὰ παρακαλῆ τὸν ἡμίθεο Ἡρακλῆ, νὰ κατέβη καὶ νὰ τοῦ ἀνεβάση τὸ κάρο ἀπὸ τὴν ἀνηφόρα, ὁπόταν ὁ Ἡρακλῆς παρουσιάστηκε μπροστά του καὶ τοῦ εἶπε.

— Ἄνθρωπε, τί κάθεσαι μὲ σταυρωμένα χέρια; Ἐμπρός! Πιάσε τὶς ρόδες, τσίγκλησε τὰ βόδια! Κουράσου! Μόχθησε! Καὶ μαζί, παρακάλα τοὺς θεοὺς νὰ σὲ βοηθήσουν. Τότε μόνο θὰ πιάση ἡ προσευχή σου καὶ δὲν θὰ πάθη τοῦ κάκου. Γιατὶ οἱ θεοὶ διόλου δὲν ἀγαποῦν τοὺς τεμπέληδες!

ΑΠΟ ΤΗ ΔΡΑΣΗ ΤΟΥ «ΣΠΙΤΙΟΥ» ΑΓΓΙΣΤΡΟΥ ΣΕΡΡΩΝ

Τὴν δεύτερη ἡμέρα τοῦ Πάσχα τὰ ἐξωσχολικὰ ἀγόρια τοῦ «Σπιτιοῦ» Ἀγγίστρου πῆγαν ἐκδρομὴ σ' ἕνα τμῆμα στρατοῦ ἔξω ἀπ' τὸ χωριό.

Πρὶν ἀπὸ μιὰ ἑβδομάδα εἶχαν ἑτοιμάσει τὸ πρόγραμμα ψυχαγωγίας μὲ σκέτς, ποιήματα καὶ τραγούδια.

Τὴν πρώτη ἡμέρα τὰ παιδιὰ ἔφεραν τὰ ὑλικὰ γιὰ τὰ κουλουράκια καὶ 10 κοπέλλες τὰ ζυμῶσαν. Τὴν ἴδια μέρα τὰ παιδιὰ μάζεψαν 150 αὐγά. Τὴν δεύτερη μέρα πρωΐ - πρωΐ μιὰ ὁμάδα παιδιῶν περίπου 26, σκαρφάλωσαν στὸ βουνὸ ποὺ στὴν κορυφή του εἶναι τὸ φυλάκιο. Τὰ τραγούδια τους σμίγουν μὲ τὸ κελάηδημα τῶν πουλιῶν μὲ τὶς φλογέρες τῶν βοσκῶν κι' ἀνεβαίνουν στὸν οὐρανὸ σὰν προσευχή. Ὅταν ἔφθασαν στὸ φυλάκιο οἱ στρατιῶτες τὰ ὑπεδέχθησαν μὲ ἀκράτητο ἐνθουσιασμό.

Τὰ παιδιὰ χόρεψαν μὲ τοὺς στρατιῶτες, τραγούδησαν καὶ πέρασαν λίγες ὧρες ἀδελφικῆς ἀγάπης.

Μ. ΠΟΛΥΜΕΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΤΟ «ΣΠΙΤΙΟ ΤΟΥ ΠΑΙΔΙΟΥ» ΠΥΡΓΩΝ

Τὴν 25η Μαρτίου, τὰ παιδιὰ τοῦ «Σπιτιοῦ» κατέθεσαν στέφανο στὸ ἡρῷον τοῦ χωριοῦ των. Μετὰ παίξανε σκὲτς καὶ κωμῳδίες καὶ τὴν γιορτὴ παρηκολούθησαν οἱ γονεῖς τῶν παιδιῶν καὶ μείνανε εὐχαριστημένοι.

Στὸ ξυλουργεῖο τους ἐργάζονται ὅλα τὰ παιδιὰ μὲ μεγάλη ὄρεξη. Βοηθοῦνε πολὺ τὸ χωριό τους καὶ κάθε φορὰ κάτι φτιάχνουν γιὰ τὰ σπίτια τους. Φτιάξανε ἀρκετὲς πινακωτές, πιτοθῆκες, σκάφες, ροκανίσανε δὲ καὶ τὰ σανίδια γιὰ ἕνα πάτωμα μιᾶς φτωχιᾶς χήρας. Ἐπίσης φτιάξανε, πιατοθήκη, πάγκους ἐταζέρα καὶ μιὰ βιβλιοθήκη, γιὰ τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ».

Στὴν ραπτικὴ ἔχουν ράψει πολλὰ φορέματα τοῦ χωριοῦ, καθὼς καὶ κουρτίνες, ντιβανοσκεπάσματα, γιὰ τὸ «Σπίτι».

Στὴν ὑφαντικὴ κάνουν ὕφασμα γιὰ κουρτίνες.

Καὶ στὰ γεωπονικά, τὰ μεγάλα ἀγόρια, ἀσχολοῦνται μὲ τὴν ἀνθοκομία καὶ τὰ σπορεῖα. Ὅλο τὸ χωριὸ εἶναι εὐχαριστημένο γιατὶ τώρα βλέπουν ἕνα κατάφυτο, ἀνθοσπαρμένο κῆπο, ποὺ πρῶτα ἦτο πέτρες καὶ ἄγρια χόρτα.

Ἡ δὲ Ἀρχηγὸς μὲ τὰ κορίτσια, καθαρίζουν τακτικὰ τὶς βρύσες τοῦ χωριοῦ καὶ κάθε Σάββατο καθαρίζουν τὴν ἐκκλησία τοῦ χωριοῦ.

Ἡ Ἀρχηγὸς τοῦ «Σπιτιοῦ»
Κ. ΤΖΑΒΑΛΙΑ

ΤΟ «ΣΠΙΤΙ» ΑΕΤΟΥ ΦΛΩΡΙΝΗΣ

Μὲ ἐξαιρετικὴ μεγαλοπρέπεια καὶ πρωτοφανῆ ἐπιτυχία ἐτελέσθη ὁ ἑορτασμὸς τῆς 25 Μαρτίου στὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ» Ἀετοῦ Μονάδος Φλωρίνης.

ΠΑΥΛΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΔΗΣ

(Δικαίωμα καταθέσεως ψευδωνύμου: δραχμὲς 2.000. Δημοσιεύσεως ἀγγελιῶν 100 δραχμὲς τὴ λέξη.

804) (7 — 18) Προσοχή! Προσοχή! Στοὺς πεννομάχους συσταίνω μιὰ μεγάλη ζωγράφο, τὴν Κόρη τῆς Λευκάδος Τὸ νοῦ σου Κόρη τῆς Λευκάδος. Στὸ σύλλογο μπαίνει ὁ Βαρῶνος Χ. Κόρη Λευκάδος ἀλληλογραφοῦμε; Ἂν ναὶ γράψε πρώτη.
Γιὸς τῆς Πίνδου

805 (7—20). Δὲν τὸ περίμενα Χαλαιδριώτη νὰ σὲ νικήση ὁ Φαέθων καὶ ὁ Σταθόπουλος στὸ πιγκ-πόγκ, ἐσένα τὸν «πρωταθλητή».
Πρωτοψάλτης

806) Ἀποκαλύψεις: Π. Μαλεβὸς = Σπυρίδων Βραχωρίτης. Φαέθων = Ἰωάν. Τακτικός. Σοῦ ἔκανα τὴν τιμὴ νὰ σοῦ γράψω ποτὲ Σκαλιστήρι; Μὴ φυτρώνεις λοιπὸν ἐκεῖ ποὺ δὲν σὲ σπέρνουν.
Πρωτοψάλτης (Ἀνεξάρτητος)

807) Ἦταν ἐντελῶς περιττὸν Πυθαγόρα νὰ κολλήσης στὸ ψευδώνυμό σου τὸ «Ἀγράμματος». «Χωριὸ ποὺ φαίνεται...». Στὸν κινηματογράφο «Πεννομαχίαι» παίζει μὲ μεγάλη ἐπιτυχία ὁ Νίκος Κρίνης στὸ ἔργον «Κατηγορούμενε ἀπολογήσου».
Πρωτοψάλτης

808 (7 — 22) Δὸν Ζουὰν ἀλληλογραφήσατε μὲ τὴν κόρη τῆς Λευκάδος; Ἀπαντήσατε. Κόρη τῆς Λευκάδος σᾶς ἔχω γνωρίσει εἴσται Λευκαδίτισσα. Ἀλληλογραφοῦμε διὰ τοῦ περιοδικοῦ; Ἀπαντήσατε: Προσοχή!!! Προσοχή!!! Κόρη τῆς Λευκάδος! ὁ Μπούλης ἔχει βγάλει τὸ πρῶτο δοντάκι;
Βαρῶνος Χ.

809) (7—24) Πεννομάχοι! Προσχωρεῖστε στὸ Σύλλογο «ΔΑΔΕΣ». Εἶμαι εὐτυχὴς ποὺ ἀνήκω σ' ἕνα ἠθικοχριστιανικὸν σύλλογον. Ἐξάψαλμε! Γιατί σώπασες! Τελείωσε ὁ Σουρῆς; Πυθαγόρα ἀγράμματε! «Ἄνθρωπος ἀγράμματος...». Χαιρετῶ θερμῶς Ταπεινόν Κατεπάνω... καὶ εὔχομαι καλὸ Πάσχα.
Μαχητὴς «ΔΑΔΩΝ»

810) (7—24)
Πολὺ τὸν ἔξυπνο μᾶς κάνεις
Ἐξάψαλμε νὰ σὲ χαρῶ
Πρόσεχε ὅμως μήπως χάνης
καὶ στὸ Δαφνὶ πᾶς ἐν χορῷ!!!
Ἰούλιος Καῖσαρ

811) Χαιρετῶ τοὺς Μπούλην, Τέκνον Ταΰγετον.
Ἰούλιος Καῖσαρ

812) (7 — 25)
Ἐξάψαλμε εὐχαριστῶ
γιὰ τὸ ξεστό σου... ἀστεῖο (603)
τόσο πολὺ ἀνατρίχιασα
καὶ γίνηκα ψυγεῖο.
Ταπεινὸ Ἴο

813) (7—12) Πεννομάχοι παρουσιάστε πέννες καταφθάνει ὁ... ὑπαρχιπεννομάχος. Ἀρχιπεννομάχε πρέπει νὰ τιμωρήσωμεν μερικοὺς ὅπως τὸν Ἐξάψαλμο, Ζελίνα, Ντολορές.— Ἐξάψαλμε παιδί μου ἄφησες τὰ παραμύθια, ἄρχισες ὄνειρα, μᾶς ἦρθες εἰς τὴν Ἀθήνα χααα!
Ὑπαρχιπεννομάχος

814) (6—9) Προσοχή! Προσοχή! Εἶμαι ὁ Πλάτανος τῆς Ἀρκαδίας. «Κίνδυνος - Θάνατος». Γεράκι τοῦ Ὀλύμπου γέρασες. Τὰ φτερά σου πέφτουνε.

Ἐξάψαλμου μελωδία
ἔγινε μελαγχολία.

815) (7—27) Παραξενεύσετε; Πῶς ἐξαφανίστηκα;
Εἶμαι Γλωσσοκοπάνα τρομερὴ
ποὺ ξαναῆρθα φοβερή.
Ἐξάψαλμε, Κ. Διαβολάκι, Ντολορές, Σκαλιστήρι, Ζελίνα, Ροδόπουλε, ἐξαφανιστῆτε. «Ὅσο ἔλειπε ἡ γάτα τὰ ποντίκια χόρευαν». Ζήτω Ὀλυμπιακὸς (πρωταθλητής), Γλωσσοκοπάνα — Ἐκπλήξεις, ἐκπλήξεις.
Γλωσσοκοπάνα

816) (7—29) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση τῶν πεννομάχων χαιρετῶ ὅλους - ες.
Γαλανόλευκη Ἑλλάς

817) (7—30) Θερμοχαιρετῶ τοὺς τάς: Τζιτζιφρίκον, Ἐξάψαλμον, Πράσινο Βέλος, Ζελίνα καὶ Μικρὴ Ποιήτρια. Δυὸ Μαθηματικοὶ 5 + 5 = 10 πόσα κάνουν;
Μυλωνᾶς

818 (7—31) Ἡ Ζελίνα ἡ χρυσομαλλοῦσα μὲ τὴ φίλη Ντολορές, τιτιβίζουν μὲ τὴ Μοῦσα: Εἴμαστε οἱ δυό... γρηές!!! (Μὴ χειρότερα!!!) Ἰάκωβε Ψαρρᾶ, θὰ στείλης; Ἔχω τόσες βδομάδες ποὺ περιμένω.
Νίκος Ταμπούρης

819) (7—32) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους - ες. Φοβηθήκατε ἔ; γιαυτὸ κρυβόσαστε; Ἂν εἶσθε γενναῖοι ἀντισταθεῖτε μὲ θάρρος. Κατεβαίνω θυελλώδης.
Πορθητὴς (Ν. Φλόγας)

820) (7—33) Ἄννα Ροδίτη, Σταυραετὲ τῆς Πίνδου δεχτεῖτε λίγα ἀγριολούλουδα ἀπὸ τὸ χωριό μου Μαῦρε Κουρσάρε ἔγραψα, περιμένω. Πεντάμορφη εἶμαι ἱππότης (640) ἀλλὰ ΜΕΛΙΣΣΟΠΕΤΡΙΝΟΣ. Γενναιόψυχε, ἂν τε καλὲ στὴ μαμά σου...
Κωστὴς Δειλινός

821) (7—13) Τετραπέρατε σὲ ξέρω, Πράσινο Βέλος, Φωτοδότη σᾶς θερμοχαιρετῶ. Ντόλλυ δέχομαι. Κάνε ἀρχή.
Μαυρομάτα Αἰγιώτισσα

822) (7—35) Καὶ βέβαια Χιονούλα μου (599), εἶμαι χαριτωμένο καὶ σύντομα ἀπὸ τὰ χέρια σου γράμμα περιμένω. Σοφὲ Βενιαμὶν συμμαχοῦμε νὰ ἐξοντώσουμε τὸ Κ. Διαβολάκι; Ἀντιχαιρετῶ Τροβαδοῦρο καὶ περιμένω γράμμα του. Ἡ σύστασίς μου Κωνσταντῖνον Κωνσταντινίδην διὰ Κόκκινο Τριαντάφυλλο, Ἀπέρειον Καρπάθου.
Κόκκινο Τριαντάφυλλο

823) Χαιρετῶ Τετραπέρατο Ντόλλυ, Λακάζ, Ἔγκμοντ.
Κόκκινο Τριαντάφυλλο

824) Ἄστρα δὲν μὲ τρομάζουνε ἀπ' τὸν οὐρανὸ νὰ πέσουν ἀκοῦς βρὲ Τροβαδοῦρε μου κι' ἂν θέλης συμμαζέψου (572)
Ἀηδονάκι

825) (Ο. Π.)
Τὶς λέξεις ἄντες καλὲ θέλω νὰ ἐξηγήσης
σὲ σὲ μιλῶ ποιήτρια προτοῦ λιγοθυμήσης
(595) Ἀντιχαιρετῶ Χιονούλα.
Ἀηδονάκι

826) (7—35) Ἀπὸ καιρὸ παρακολουθῶ τὶς πεννομαχίες καὶ ἐπιτέλους μπαίνω. Ὅποιος - α θέλει νὰ ἀλληλογραφήσουμε ἂς γράψη: Γεώργιον Βλάχον, Γαλατᾶ Πόρου.
ΓιῶργοςΠοριώτης

827) (7—37) Ρομπὲν τῶν Δασῶν τὰ μεγάλα πνεύματα συμφωνοῦν, ἔ; (Κεφ. Διαβολάκι = Ἀρχισυντάκτης, 590), Λακάζ, Ἀαααψοῦ! (635). Γιὰ δὲς καὶ παραπάνω! Γειά σου πολυαγαπημένε φίλε Πριλλάντη!
Ρούντης

828) (7—38—1)
Ἐξάψαλμε ἀγαπητέ,
ποὺ στίχους μᾶς σκαρώνεις,
τὴν τέχνη τῆς ποιήσεως,
ἀγρίως τὴν... σκοτώνεις!
Σκάμπολο (ποιητικοσατυρικόν)

829) (—38)
Γιατί καλόπαιδο Ρεμῆ,
στὴ στήλη πιὰ δὲν βγαίνεις
ἀλλὰ μέσα στὴν σιωπή,
συνέχεια θὲς νὰ μένης;
Λακάζ (Εὔθυμων Νειάτων)

(830) (Ο Π.)
Ψηλέα Κατεπάνω μου
σὺ τῶν ΔΑΔΩΝ μωρία,
γιατί μωρ' γιὰ τό... ὕψος σου
σὲ στεῖλαν... ἐξορία;
Ἀρκάδι (Εὔθυμων Νειάτων)

831) (Ο Π). Γιατί ΔΑΔΑκια μου (τί τρυφερότης) δὲν φαίνεστε πιὰ στὴν πεννομαχοστήλη; Σᾶς κατετρόπωσε καὶ σᾶς ὁ ζεστὸς μας ἀὴρ ἐξ Σιβηρίας;
Εὐβοϊκὸς - Βορειοηπειρώτης (Εὔθυμων Νειάτων)

832) (ΟΠ) Εὔθυμα Νειάτα = Πρόοδος
Λακάζ

833) (ΟΠ) Εὔθυμα Νειάτα = Μόρφωσις.
Ἀρκάδι

834) (Ο Π) Εὔθυμα Νειάτα = Ὁ σύλλογος τῆς προόδου ποὺ ὑπόσχεται πολλά.
Εὐβοϊκὸς - Βορειοηπειρώτης

835) (7—5) Προσοχὴ Κατόπιν ἡμετέρας ἀποφάσεως διὰ παράδειγμα τιμωροῦνται: Ἐξάψαλμος, Ντολορές, Ζελίνα, διὰ φλυαρίαν, εἰς θάνατον. Τρέξτε, παρακολουθήσετε τὴν ἐκτέλεσιν, θὰ γίνη διὰ πεννῶν στὴν πλατεῖα Ὁμονοίας. Στοὺς καταδίκους εὔχομαι καλὸ ταξεῖδι στὸν ἄλλο κόσμο. Στοὺς πεσόντας παλαιοπεννομάχους, ἡρωϊκοὺς πεννομαχοῦντας, γαῖαν ἐλαφράν. Καλοσωρίζω στὴν πεννομαχόστηλη τὸν ἄριστο φίλο μου Ὑπαρχιπεννομάχο.
Ἀρχιπεννομάχος

836) (7—39 Προσοχὴ - προσοχή, κίνδυνος σᾶς ἀπειλεῖ.—Κάτω οἱ πέννες.
Σίφων

837) (7—40) Χαιρετῶ Ζ. Πώλ, Σίζαν - Δυτικὸν Ἀστέρα, Βίκ. Οὐγκώ, Μυρσίνην, Ζελίνα.
Ξανθὸς Ἄγγελος

838) (7—41) Ζ. Ρεμπλὰν ἀπεβίωσε. Ἀντιγράφετε ἐλεύθερα, τὰ σκίτσα. Ὅποιος σύλλογος μὲ θέλει ἂς μοῦ γράψη μέσω περιοδικοῦ Χαιρετῶ Κόκκινον Βράχον, Τραγικόν. Εἶσθε Ζακυνθινοί;
Ρυζαμὸρ

839) (7—42) Μ' ἀρέσει, Μαξιμωδροσοπηγή, πολὺ ὁ... χαρακτήρας σου! Τόχουν ἄλλωστε οἱ Ἀγρινιώτισσες. Συμφωνεῖς;
Νίκος Σαλονικιὸς

840 (Ο Π.) Δὲν σοῦ πάει, Ἄδωνι, αὐτὸ τὸ ψευδώνυμο γιατί κηλιδώνεται τὸ ἀνδρικὸ φῦλο (1106). Γιαυτὸ πιὸ συμμαζεμένος! Μπῆκες; Εὐχαριστῶ, Κύκλωπα, δυστυχῶς ὅμως δὲν ἀλληλογραφῶ μὲ κανένα.
Νίκος Σαλονικιὸς

841) (7—43) Μάλιστα Ἀβραμίκο μου (Πρωψάλτη). Καλὰ ποὺ τὸ (489) βρῆκες. Ἰδανόη θέχομαι ἀλληλογραφία (358). Γράψε πρῶτος: Παναγιώτην Σωτηρόπουλον, ταμίαν ΑΤΕ διὰ Μπούλην, Κυπαρισσίαν. Ἀετὲ τῶν Θαλασσῶν, Χαρούμενο Προσωπάκι τί λέτε γιὰ λίγες γραμμές
Μπούλης

841 Α) (8—10)
Ἐξάψαλμε τί λὲς ἐσὺ
θέλεις ν' ἀλληλογραφοῦμε;
Πόσο χαίρομαι παιδί μου
πάρε τὴν διεύθυνσή μου

Κατοικία στὴ σελήνη
ὁδὸς λευκοτάτων ἄστρων
ἢ καλλίτερα ἂν θέλης
μισογκρεμισμένων κάστρων.

Ἀριθμός... μέτρησε τ' ἄστρα
καὶ ὅ,τι... βρῆς ἐκεῖνο εἶναι
σὲ παρακαλῶ τώρα
τὴν διεύθυνσή μου... κρίνε.
Μαῦρος Πειρατὴς

842) Θερμὰ ἀντιχαιρετῶ Γενναιόψυχο.
Μαῦρος Πειρατὴς

843) (8—11) Μαθηματικοὶ σᾶς ἀρκοῦν τρία χιλιόγραμμα; Δὲν πιστεύω νὰ ἔχω λάθος. Θ. Μπέμπη, Ἐλεύθερο Μακεδονόπουλο. Περιμένω. Φίκη ἐπίσης. Ντὶκ - Σὰντ γιατί ἔτσι;
Γιὸς τῆς Λέσβου

844) (8—12) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους - ες. Ἰδιαιτέρως Ζελίνα, Μυρσίνη. Ἄγνωστη Ἑλληνίδα ἀλληλογραφοῦμε; Ἀπαντῆστε.
Κόκκινο Φίδι

845) (8—13) Προσοχή! Προσοχή! Ἀνακοίνωση: Ὁ διεθνὴς τερματοφύλακας τῆς Α Ε.Κ. Μπέλλης Δελαδίνιας ἀναχωρεῖ γιὰ Βραζιλία γιὰ νὰ ὑποστηρίξη τὰ δίχτυα της, γιὰ τὸ παγκόσμιο κύπελλο ἐναντίον τῆς Οὐραγουάης. Καλὸ ταξίδι Μιχαλάκη.
Καρμανιόλας

846) (8—14) Μὲ μεγάλη χαρὰ θὰ διάβαζα λίγες γραμμοῦλες ἀπὸ Σερραίους καὶ Σερραίες. Περιμένω
Νίκος Σαλονικιὸς (λιγάκι... Σερραῖος)

847) Εἶ.αι δεκτὸ ἕνα θερμὸ μου «γειά», φίλοι μου, Ροδόπουλε, Ρουκέττα, Αὐγερινέ, Ξανθὴ Μπουκλίτσα;
Νίκος Σαλονικιὸς (ὁ.. διεθνοῦς φήμης)

848) (8—15)
Οὔτε ὁ Γιώργης ὁ Δαρίβας
ἔβαλε κανένα γκόλ
κι' ὁ πανύψηλος Κοτρίδης
ἀχρηστεύθη δυστυχῶς
εἰς τὸν ἀτυχῆ ἀγῶνα
«ΠΑΟ» - «Ὀλυμπιακὸς» 2 - 1.
Χαιρετῶ Ἰούλιο Καίσαρα ΠΑΟ-ΑΕΚ 2—0.
Ἰαβέρης

849) (8—17) Ζελίνα (270) μπράβοοοοο. Ἀγωνίστρια (538) ὄχι. Πεννομάχοι θὰ σᾶς ζωγραφίσω ὅλους.
Ἀγρινιώτικος Λαουτζῖκος

850) (8—17) Πρωτομπαίνοντας στὸ σαλονάκι τῶν πεννομαχιῶν χαιρετῶ ὅλους - ες
Ὑπερέλληνας

Προστάτης τῶν καλῶν καὶ ἐχθρὸς τῶν κακῶν

851) Μπαίνω στὴν κίνηση μόνο καὶ μόνο γιὰ νὰ προστατεύω τοὺς καλοὺς καὶ ἀδυνάτους.
Ὑπερέλληνας

852) (Ο Π) Πρωτομπαίνοντας στὴν κίνηση χαιρετῶ ὅλους - ες. Ὑπόσχομαι δράση.
Ὑπεράνθρωπος

853) (8—18) ΟΝΕΙΡΑ
3ον

Ἐτράβηξα καὶ πάρα κεῖ
καὶ εἶδα ἕνα φίδι
νὰ τρώη, μουρμουρίζοντας
βρασμένο ... κουνουπίδι!

Τὸ ρώτησα ποιὸ ἤτανε
καὶ μοῦπε σιγανά:
«Εἶμ' ἡ οὐρὰ τοῦ διαβολιοῦ
ἀπ' τὴν Κεφαλλωνιά!».
Ἐξάψαλμος

854) Γιὰ τὴν Ντολορὲς καὶ τὴν Ζελίνα:
Τὶς ἐπαινέσαν μερικοὶ
διὰ τὴν ποίησή τους!
— Παρηγοριὰ στὶς ἄρρωστες
ὥσπου νὰ βγῆ ἡ ψυχή τους!
Ἐξάψαλμος

855) Στὸν Λακάζ (751):
Μὲ . τρέλλες καταπιάστηκες,
ζουρλέ, γιὰ νὰ μὲ ρίξης!
Μά, φυσικά, τρελλὸς ἐσύ,
τρελλοὺς θὰ ὑποστηρίξης!
Ἐξάψαλμος

856) ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ:
Ἀκοῦστε κάτι ποὺ θὰ πῶ
καὶ ποὺ θὰ κάνη ντόρο,
μὲ δυὸ λεξοῦλες, στὸ λεπτό,
γιατί δὲν ἔχει... χῶρο!
Μπρὸς στὴ δικιά μου τὴ μιλιὰ
τὰ λόγια πᾶν χαμένα.
Μὲ μία λέξη: Στὸν ντουνιὰ
κανένας σὰν καὶ μένα!
Ἐξάψαλμος

857) Οἱ κουκουνάρες τρέφουν τὸ μυαλὸ Ἐξάψαλμε (1720). Χρησιμοποιώντας τραπεζάκι Ρούντη (1737). Κ. Διαβολάκι, Ἀτρόμητε, Δροσοπηγή, μόκο; Στὴ Ντολορὲς (1938) Τηλεγράφημα: Γιὰ τόπο εὐχαριστῶ. Πέρασα, μπῆκα μένω στὸν Ναυτία συνεχής. Ἀπὸ χαπάκια ἀποτέλεσμα οὐδὲν
Σιμοῦν

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΚΤΗΣ ἀπαντᾶ:

Καλὸ εἶναι τὸ διήγημά σου ἀγαπητὲ ΜΠΕΝ - ΧΟΥΡ ἀλλὰ δυστυχῶς κι᾿ ἐγὼ ὁ ἴδιος δὲν μπορῶ νὰ σὲ διαβεβαιώσω ἂν θὰ μπῆ καὶ πότε θὰ μπῆ.

Πολὺ ὡραῖα τὰ ποιήματά σου ΝΙΚΟ ΜΑΡΚΑΝΤΩΝΗ. Γιὰ τὸ τόσο ὡραῖο γράμμα σου σ᾿ εὐχαριστῶ θερμά.

Ἀρκετὰ καλὰ τὰ δυό σου ποιήματα φίλε ΛΕΑΝΔΡΕ ΝΙΚΟΛΑΟΥ

Οἱ «μαθητικὲς σερενάτες» ΝΙΚΟ ΤΣΙΡΙΔΗ εἶναι πολὺ καλὲς καὶ δείχνουν πραγματικὰ τὴν ὕπαρξη ταλέντου. Βρίσκω μόνο μιὰ προσπάθεια στόμφου καὶ μιὰ κατάχρηση συνθέσεως λέξεων ποὺ δὲν ξέρω ἂν προσθέτουν ἢ ἀφαιροῦν ἀπὸ τὴ γοητεία τοῦ ὅλου πεζογραφήματος. Πάντως ἀρκετὰ καλό! Θὰ εἶναι ἀνάγκη ὅμως γιὰ νὰ μπορῶ νὰ σχηματίσω γνώμη νὰ σὲ παρακολουθήσω στὴν ἐξέλιξή σου

Καλὴ ἡ συνεργασία σου ΣΤΕΦΑΝΕ ΡΟΖΑΝΗ.

Ὅπως πάντα καλὲς οἱ συνεργασίες σου ΝΙΚΟ ΚΡΙΝΗ.

ΝΙΚΟ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΕ (Κατερίνη). Μὲ διαβεβαιώνεις πὼς εἶναι δικά σου τὰ ποιήματα. Καὶ φυσικὰ ἀμφέβαλλα γιατί, γιὰ ἕνα νέο ποὺ δὲν τελείωσε παρὰ τὸ δημοτικὸ σχολεῖο ποιήματα σὰν αὐτὸ ποὺ δημοσιεύω εἶναι κάτι ποὺ προξενεῖ ἔκπληξη.

Κοιμήσου ἀγόρι μου κοιμήσου
κλεῖσε τὰ δυὸ μικρά σου μάτια,
γλυκὸ ἀγγελοῦδι μου πλανήσου
μὲς τοῦ Μορφέα τὰ παλάτια...

Θὰ κοιμηθῶ! Κι᾿ ἐσὺ μαννούλα
πλάϊ σὲ μένανε κοιμήσου,
σμιχτὰ καρδοῦλα μὲ καρδοῦλα,
φοβοῦμαι μήπως δὲν ξυπνήσω!..

Καλὲς οἱ συνεργασίες ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Ἠλίας Σελήνης, Παν. Γαλάνης, Ἀντώνιος Θεοφιλάκος, Χρ. Ι. Σταθοῦρος, Κων. Λεωνίδου Ψίλας (ἔτσι κι᾿ ἔτσι). Δημ. Καρμανιόλας, Νίκος Γιαννούλης.

Λυποῦμε πολὺ ΑΝΔΡΕΑ ΣΤΑΘΟΠΟΥΛΕ ποὺ δὲν μπορῶ νὰ σοῦ ἀπαντήσω στὸ ἐρώτημά σου.

Σ᾿ εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λόγια ΜΙΚΡΕ ΜΑΚΕΔΟΝΑ.

Δὲν θὰ μποροῦσα νὰ στὸ ὑποσχεθῶ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗ ΜΠΑΣΚΟΥΤΑ ὅτι θὰ μποροῦσα νὰ δημοσιεύσω τὴν μελέτη σου, ἂν φυσικὰ δὲν τὴ δῶ καὶ δὲν τὴν διαβάσω. Ἀλλὰ ρωτάω κι᾿ ἐγώ: Θὰ εἶναι καλή;

Δὲν εἶναι ἄσχημα τὰ ποιήματά σου ΝΙΚΟ Α. ΤΕΝΤΑ.

Καὶ τὸ δικό σου ποίημα ΣΠΥΡΟ ΤΣΙΓΓΛΙΦΗ εἶναι καλό. Ἀλλὰ ἐκεινο τὸ τρισενδοξασμένη τί τὸ ἤθελες; δὲν ὑπάρχει. Τρισένδοξος μαλιστα Σημείωσα ἰδιαιτέρως τὴ δήλωσή σου ὅτι δὲν σοῦ ἀρεσουν τὰ ἐξώφυλλα.

Πρῶτα - πρῶτα ΔΗΜΗΤΡΗ ΣΤΑΜΕΛΟ σ᾿ εὐχαριστῶ γιὰ τὸ τόσο ὡραῖο γράμμα σου ποὺ μοῦδωσε χαρά. Δὲν εἶναι βεβαια ἀναγκη νὰ κάμω κριτικὴ σ᾿ αὐτὰ ποὺ μοῦ στέλνεις. Εἶσαι ποιητὴς γεννημένος. Εἶσαι λογοτέχνης. Θὰ παλαίψης μὲ τὴ ζωή. Πάλαιψε ὅμως μὲ θάρρος. Ἔτσι εἶναι ἡ ζωή. Καὶ ἡ νίκη ἀνήκει στοὺς δυνατοὺς καὶ ἀποφασισμένους.

Εὐχαριστήθηκα πολὺ - πολὺ ἀγαπητή μου ΜΑΡΙΑ ΚΑΛΑΜΑΡΑ γιὰ τὸ γρᾶμμα σου, τὸ τόσο ὡραῖο, ἔπειτα ἀπὸ τόσο μακρὰ σιωπή. Ὅσο γιὰ τὰ σκίτσα ἔχεις ἀπολύτως ἄδικο. Σοῦ ἔχω μέχρι τώρα δημοσιεύσει, νομίζω, ἀρκετά, καὶ σὲ βεβαιῶ, λυπήθηκα πολὺ ποὺ σταμάτησες νὰ στέλνης. Σὲ παρακαλῶ νὰ μοῦ στείλης τὸ ταχύτερο. Σημειώνω μὲ ἰδιαίτερη ἱκανοποίηση τὴν ὑπόσχεσή σου πὼς τώρα θὰ μοῦ γράφης τακτικά. Γιὰ τὰ καλά σου λόγια σ᾿ εὐχαριστῶ.

Δυστυχῶς ΚΩΝ. ΔΕΔΟΠΟΥΛΕ μέσα στὸ γρᾶμμα σου δὲν ὑπῆρχαν χρήματα. Φρόντισε νὰ ξαναστείλης τὶς πεννομαχίες σου καὶ τὰ ψευδώνυμα μὲ τὸ ἀντίτιμό τους.

Καὶ στὸ δικό σου γρᾶμμα ΜΠΟΥΛΗ δὲν ὑπῆρχαν χρήματα. Ξαναστεῖλε λοιπὸν τὶς ἀγγελίες σου μὲ τὸ ἀντίτιμό τους.

Ἐντελῶς ἄδικα ἔστειλες τὶς 2.000 ΟΔΟΙΠΟΡΕ. Τὶς κρατῶ ὅμως γιὰ προαιρετικὴ εἰσφορά.

Στὸ γρᾶμμα σου ΙΩΑΝ. ΠΑΝ. ΔΙΔΟΝΑΚΗ δὲν ὑπῆρχαν χρήματα. Μπορεῖς νὰ ξαναστείλης ἂν θέλης τὸ ψευδώνυμο συνοδεύοντάς το μὲ τὰ στοιχεια καὶ 2.000 δραχμές.

Πῆρα τὰ «Γιὰ νὰ γελᾶτε», ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Μικρὸς Μακεδών, Ταπεινὸ Ἴο, Παναγιώτης Θεοδ. Μουντζούρης, Ἀρκάδι, Β. Χ. Καρακατσιάνης, Γουλιέλμος Τέλλος, Ἰωάννης Ἀτζίδης, Ξανθὰς Ἄγγελος καὶ Νικόλαος Ἀλεξίου.

Πῆρα τὶς ἀθλητικὲς συνεργασίες ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Μὴ ὑπογράφων ἀπὸ Μαμάκον, Ἀλέξανδρος Μακρυλάκης, Δημήτριος Θεοδοσίδης, Χρίστος Μέλιος, Π. Κρικέλης, Μιχ. Λιπιρίδης. (Τ᾿ ἄλλα, σπαζοκεφαλιές καὶ ἐρωτήσεις γραμμενα στὸ ἴδιο χαρτὶ δὲν ἐλήφθησαν ὑπ᾿ ὄψη), Ἠλίας Λώλης, Θανασης Μπεμπης, Νῖκος Ταμπούρης, Χαραλαμπος Ζαχάκης, Δημ. Ἡρ. Μοδοπουλος, «Ἀνταποκριτὴς» ἀπὸ Παναγίτσα, Κων. Κυριαζίδης, Παρασκευὰς Ἀραμπατζῆς, Γ. Α., «Σπίτι τοῦ παιδιοῦ» Ἀγγίστρου, Τῖνος Βουγᾶς, Γεώργιος Τρυφ. Παναγόπουλος, Γ. Π. Σ., Δημήτριος Σ. Πετσιτίδης, Κλεάνθης Μαρκούσης, Κων. Μποσινάκης, Μιχ. Ταραχτᾶκος, Βασ. Καρυπίδης

Ἔλαβα τὰ σκίτσα ποὺ μοῦ ἔστειλαν οἱ φίλοι μου: Στ. Τζώτζης (ὄχι πολὺ καλά. Προσπάθησε γιὰ κάτι καλλίτερο), Ἄγγελος Λεύκης (καλο), Ταπεινὸ Ἴο (ὁ «Κυνηγὸς τοῦ πιατου» ἔξυπνο ἀλλὰ ὄχι καλό). Γεώργιος Σταματίου (ἡ «Γεφυρούλα καλή), Παναγιώτης Μουντζουρης (καλούτσικα), Βασίλειος Χαραλάμπους Καρακατσιανης (ὄχι καλά), Γουλιελμος Τελλος (καλό), Ἄθως Κορρὲς (καλά), Μαρία Παν. Ψαρροπούλου (ὄχι καλὸ αὐτο ποὺ ἔστειλες. «Τὸ χωριὸ μου» καλλίτερο) Α. Παντίδης (ἔτσι κι᾿ ἔτσι), Σπ. Γεωργίου Σκαφίδας (θὰ ηταν πολὺ καλλίτερο ἂν εἶχε προοπτική). Ν. Καραμπούλας (ἔτσι κι᾿ ἔτσι), Ἀνδρ. Παπαρρηγοπουλος (δὲν κατάλαβα τίποτε. Τί θελεις νὰ πῆς; Καὶ μὲ μολύβι!), Χρίστος Μπουχλουλῆς (μὰ τί εἶναι αὐτὸ ποὺ μοῦ στελνεις; Τὸ λὲς σκίτσο;), Ε. Λαΐνας (πολὺ καλὰ ἂν δὲν εἶναι ἀντιγραφὴ ἀπὸ πουθενά μπράβο), Σίφων (δὲν λέει τίποτε, Χρυσ. Σμαρόπουλος (καλο), Γεώργιος Ἰωαννου Μπουτόπουλος (καλά), Νῖκος Σαλονικιὸς (καλό), Λ Τσαρτσαν. (;) καλό.

Πῆρα τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μου: Στεφ. Π. Τζωτζη, Ζηρομερίτικου Ἀρκαδιοῦ, Ἀστερίου Βαμβακα, Μικροῦ Μακεδόνος (τὸ ψευδώνυμό σου ἔχει ἐγκριθῆ Δὲν τὸ εἶδες;), Εὐαγγ. Δημ. Παπαδοπούλου, Παναγιώτη Μπασκούτα, Δημητρίου Μαλλιου, Παν. Ζαννη, Παν. Θ. Μουντζούρη, Γεωργίου Σ. Μορφοπούλου, Ἀποστόλου Καρανικα, Γουλιέλμου Τελλου, Γαλανόλευκης Ἑλλάδας, Φωτίου Σβολιαντοπούλου, Γεωργίου Κ. Σκουλίδη. Ἀπ. Ζήκα, Περικλῆ Λεύκα, Γεωργίου Χρυσικοῦ, Πέτρου Κρικέλλη, Χαραλάμπους Ζαχάκη, Χρίστου Μπουχλούλη, Ἰωάννη Ἀτζίδη.

Μοῦ γράφεις ΚΩΝ. ΤΣΙΡΟΓΙΑΝΝΗ: «Εἶσαι τὸ μόνο παιδικὸ περιοδικὸ ποὺ ἐμψυχώνεις κάθε Ἑλληνόπουλο καὶ τὸ φωτίζεις γιὰ τὸ μέλλον. Μοιαζεις σὰν κρῖνος τῆς ἄνοιξης, ποὺ σκορπᾶς τὰ μύρα σου καὶ οἱ μαθηταὶ σὰν μέλισσες ροφοῦν τὴ μυρωδιά σου»

Σ᾿ εὐχαριστῶ πολὺ ΤΗΛΕΜΑΧΕ ΤΣΕΛΕΠΙΔΗ γιὰ τὸ ὡραῖο γρᾶμμα σου.

Διάβασα μὲ πολὺ ἱκανοποίηση ΚΩΣΤΑ ΛΑΜΠΡΕ τὸ γραμμα σου καὶ σ᾿ εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλά σου λογια. Δὲν κατάλαβα τί θέλει νὰ πῆ ὁ Νῖκος Ἀττικὸς γιὰ τὴν «εἴσοδό του στὸ σύλλογο Ἑλληνων Λογοτεχνῶν». Δὲν ξέρω νὰ μπαίνη κανεὶς σ᾿ αὐτοὺς τοὺς συλλόγους μὲ διαγωνισμό!... Οὔτε συμφωνῶ μαζί του γιὰ τὸ ζήτημα τῆς «κλασσικῆς ποιήσεως». Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι τὰ πάντα ἐξελίσσονται καὶ ἡ ποίηση ὑφίσταται τὴν ἐξέλιξή της Πραγματικά, ποιηματα, ποὺ πρὸ ἑκατὸν χρόνων προκαλοῦσαν τὸ θαυμασμό, σήμερα θὰ μποροῦσαν χωρὶς δισταγμὸ νὰ ριχτοῦν στὸ καλάθι. Ἡ «κλασσική» ὅμως ποίηση δὲν μπορεῖ νὰ θεωρηθῆ ξεπερασμένη Ὅσο γιὰ τὴ μοντέρνα ποίηση διατηρῶ ζωηρὲς ἐπιφυλάξεις. Εἶναι ἀκατανόητη. Σοῦ ἀραδιάζει λέξεις χωρὶς νόημα, καὶ σὲ καλεῖ νὰ μαντέψης — λὲς καὶ λύνεις σπαζοκεφαλιὲς — τί ἔχει μέσ᾿ στὸ μυαλό του ἢ μέσα στὴν ψυχή του ὁ ποιητής. Μοῦ λὲς πὼς δὲν κατάλαβες ἀμέσως τί ἤθελε νὰ πῆ ὁ ποιητὴς ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ σοῦ ἐδιάβασε ὁ Νῖκος Ἀττικός. Πολὺ - πολὺ ἀμφιβάλω ἂν καὶ σὺ καὶ ἐκεῖνος καταλάβατε καὶ ἀργότερα. Λυπᾶμαι πολὺ - πολὺ ἀλλὰ δὲν πιστεύω πὼς ἡ μόδα αὐτὴ τῆς «ἄλυτης ποιητικῆς σπαζοκεφαλιᾶς» θὰ μπορέση νὰ ζήση πολύ!... Τὰ ποιήματά σου ἀρκετὰ καλά.

Διάβασα μὲ προσοχὴ τὸ γρᾶμμα σου ΓΕΩΡΓΙΕ ΠΑΝ. ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ, σ᾿ εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Δὲν συμφωνῶ μὲ τὴ γνώμη σου γιὰ τὸ «Ἐσὺ καὶ οἱ ἄλλοι». Ἐγὼ πιστεύω πὼς εἶναι τὸ καλλίτερο ἀπὸ τὰ ἀναγνώσματα τοῦ περιοδικοῦ καὶ πὼς μόνο γι᾿ αὐτὸ θὰ ἄξιζε τὸν κόπο καὶ τὰ ἔξοδα νὰ βγαίνη τὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ».. Τὸ «Ἄλκης Ροδόπουλος» εἶναι φιλολογικὸ ψευδώνυμο νέου, ποὺ μόλις φέτος φοιτᾶ στὸ πρῶτο ἔτος τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου μας. Γιὰ τὸ ψευδώνυμο ποὺ μὲ ρωτᾶς δὲν σημαίνει ἀπολύτως τίποτα. Ὁ Διογένης εἶπε, βέβαια, στὸ Μέγα Ἀλέξανδρο νὰ μὴν τοῦ κρύβη τὸν ἥλιο, ἀλλὰ ὁ συνεργάτης μας ἔκρινε ὀρθὸ νὰ μᾶς ἀναφέρη ἕνα «ἀνέκδοτο» ἀπὸ τὴ ζωὴ τοῦ Μεγάλου Ἀλεξάνδρου ποὺ εἶναι τόσο πολὺ γνωστὸ στὰ παιδιά. Γιὰ τὶς συνεργασίες σου δὲν ἔχω τίποτα νὰ παρατηρήσω πέραν ἀπὸ τὸ νὰ σὲ συγχαρῶ γιὰ τὰς προόδους σου.

Εὐχαριστῶ πολὺ ΑΠΟΣΤΟΛΕ ΚΑΡΑΝΙΚΑ γιὰ τὶς εὐγενικὲς καὶ ἐμπνευσμένες εὐχές σου.

Διάβασα τὸ ποίημά σου ΒΑΣΙΛΕΙΕ ΧΑΡΑΛ. ΚΑΡΑΚΑΤΣΙΑΝΗ. Γιὰ μαθητὴ Ε΄ τάξεως δημοτικοῦ σχολείου εἶναι κάτι τὸ τέλειο. Ἀλλὰ εἶναι δικό σου; Ἔχεις ἀντιγράψει μήπως μερικοὺς στίχους; Γράψε μου ἂν εἶναι δικό σου καὶ νὰ μοῦ τὸ ξαναστείλης.

Ὁ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΠΑΠΑΗΛΙΟΥ μοῦ γράφει: «Πρῶτον θὰ ἤθελα νὰ ἀπαντήσω στὴν ἐρώτησή σας «ποῖα ψευδώνυμα δὲν ταιριάζουν στὸ «Σπίτι τοῦ Παιδιοῦ». Δὲν θέλω νὰ κατακρίνω μερικοὺς πεννομάχους οἱ ὁποῖοι ἔχουν ἢ εἶχαν ἢ ἐξακολουθοῦν νὰ ἔχουν ψευδώνυμα τα ὁποῖα δὲν ἔχουν καμμιὰ σημασία, δὲν ἀντιπροσωπεύουν κανένα ἥρωα τῆς παγκοσμίου ἱστορίας ἢ ἀκόμη δὲν εἶναι χριστιανικά, ἠθικά Μερικὰ ἀπὸ αὐτὰ ὑπῆρξαν ἢ ὑπαρχουν στὴν κίνηση τοῦ περιοδικοῦ, ὅπως π.χ. ψευδώνυμα παρμένα ἀπὸ γκαγκστερικὰ βιβλία, Μυστήριος. Ἀράχνη, Μαῦρος Κουρσαρος, Μαῦρος Πάνθηρ. Ἐπίσης ἄλλα ψευδώνυμα χωρὶς σημασία π.χ. Κατεπάνω, Σπαγγοραμμένος, Μαυροκίτρινος Ἀετός, Γύφτικο Σκερπάνι, Γλωσσοκοπάνα κ.λ.π. Ἄλλο τίποτε δὲν ἔχω νὰ γράψω γιὰ τὸ ζήτημα αὐτό. Τὸ ἀφήνω στὴν κρίση σας». Βρίσκω φίλε μου Παπαηλιοῦ πὼς δὲς ἔχεις δίκηο πέρα ὡς πέρα στὶς παρατηρήσεις σου. Ὁ «Κατεπάνω» ἦταν ἥρωας, ἐθνικὸς μάλιστα. Ἥρωας καὶ μάρτυρας στὸ μυθιστόρημα τῆς μεγάλης μας Ἑλληνίδας Πηνελόπης Δέλτα «Τὸν καιρὸ τοῦ Βουλγαροκτόνου», καὶ τὸ Σπαγγοραμμένος, τὸ Μαυροκίτρινος Ἀετός, τὸ Γύφτικο Σκερπάνι, τὸ Γλωσσοκοπάνα, δὲν εἶναι χωρὶς σημασία. Ἄλλο ἂν δὲν σ᾿ ἀρέσουν. Ἀλλὰ ἐσὺ τὰ κατηγορεῖς ὅτι εἶναι χωρὶς σημασία. Γιὰ τὰ πρῶτα: Εἶμαι μᾶλλον σύμφωνος μαζί σου.

Δυστυχῶς ΑΝΤ. ΓΑΪΤΑΝΗ, δὲν μπορῶ νὰ πῶ πὼς αὐτὰ ποὺ μοῦ στέλνεις εἶναι ποιήματα. Γιὰ δεῖγμα παραθέτω αὐτὸ τὸ τετράστιχο:

Ἡ Ἐλευθερία ἐπρόβαλλε
Ἑλλήνων ἡ ὁρμὴ δὲν σταματᾶ
γραμμένο ἦν ἀπ᾿ τὸ Θεὸ
ἡ Ἑλλάδα νὰ ἀποκτήση τὴν Ἐλευθερία.

Ἔχεις πολὺ χιοῦμορ ΧΡ. ΖΟΔΡ. καὶ ὁμολογῶ γέλασα μὲ τὸ γράμμα σου. Τὸ διήγημά σου «Ἕνας μᾶλλον ρωμαντικὸς» δὲν ἔχει καθόλου δουλευμένη φράση. Ἔχει βέβαια μιὰ ρέουσα διήγηση, μὲ ἀρκετὸ πνεῦμα, ἀλλὰ στερεῖται λογοτεχνικοῦ ὕφους Καὶ τὸ χειρότερο: Δὲν κάνει γιὰ τὸ περιοδικό μας. Εἶναι κάτι τὸ ἐντελῶς ἀκατάλληλο.

Μοῦ γράφεις ΝΙΚΟ ΤΑΜΠΟΥΡΗ: «Μὲ στοργικὸν ἐνδιαφέρον ἀλλὰ καὶ μὲ βαθεῖαν ἱκανοποίησιν, παρακολουθῶ ἀπὸ παιροῦ τὸ περιοδικόν σας, τὸ ὁποῖον δικαίως ἀπέβη τὸ προσφιλέστατον παιδικὸν ἀνάγνωσμα. Μὲ εὐχαριστεῖ ἰδιαιτέρως ἡ ὁσημέραι παρατηρουμένη αὔξησις τῆς κυκλοφορίας τοῦ περιοδικοῦ σας, τὸ ὁποῖον πράγματι ἐνθουσιάζει τὸ μαθητόκοσμο, διότι ἡ ὕλη του εἶναι γραμμένη μὲ πολλὴ χάρη καὶ παιδικὴ δροσιά». Σ᾿ εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὰ τόσο καλὰ κι᾿ εὐγενικὰ σου λόγια... Τὸ ποίημά σου ἔχει ποιητικὴ ἔμπνευση. Τοῦ λείπει ὅμως κάποια γλυκύτητα. Δὲν ἔχει ἁρμονία. Καὶ ὅμως ἂν εἶχε περισσότερη δροσιὰ θὰ ἦταν κάτι τὸ ὑπέροχο. Ὅσο γιὰ τὸ πεζὸ δὲν ἔχω τίποτα νὰ παρατηρήσω παρὰ πὼς εἶναι πραγματικὰ ἕνα «πεζοτράγουδο».

Σ᾿ εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὶς εὐχές σου καλό μου παιδὶ ΜΙΧΑΗΛ ΚΑΡΑΝΙΚΑ. Εὔχομαι κι᾿ ἐγὼ σὲ σένα καὶ σ᾿ ὅλους τοὺς φίλους μου στὸ Ζηρὸ νὰ ἤσαστε πάντα καλὰ καὶ νὰ προοδεύετε. Ἡ ἔκθεσή σου πολὺ καλή. Μπράβο!

Τὸ μόνο ποὺ ἔχω νὰ σοῦ πῶ μικρέ μου φίλε ΚΩΝΣΤ. ΚΑΝΑΤΑ εἶναι νὰ φροντίζης νὰ διαβάζης ποιήματα καὶ νὰ γράφης λιγώτερα.

Νὰ εἶσαι πάντα καλὰ μικρέ μου φίλε ΓΙΩΡΓΟ ΧΡΥΣΙΚΕ. Εὔχομαι νὰ εἶστε πάντα καλὰ στὴν παιδόπολή σας στὸ Ζηρό.

Σ᾿ εὐχαριστῶ θερμὰ φίλε μου Α. ΠΑΝΤΙΔΗ γιὰ τὰ τόσο καλά σου λόγια.

Εὐχαριστῶ πολὺ ΓΙΩΡΓΟ ΜΕΣΙΡΗ γιὰ τὰ καλά σου λόγια.

Σημειώνω ἐδῶ ΑΓΓΕΛΑΚΗ ὅτι εἶσαι κατὰ τῶν ἐξωφύλλων.

Ὁ φίλος μου ΠΑΥΣΑΝΙΑΣ ΜΥΛΩΝΑΣ διαμαρτύρεται διὰ τὴν ἐναντίον του κατηγορίαν γιὰ τὴν «ἀντιγραφὴ» τοῦ σκίτσου, καὶ λέγει ὅτι δὲν τὸ ἀντέγραψε, ἀλλὰ τὸ ἐζωγράφισε ἔχοντας ὡς μοντέλλο τὸ σκίτσο τοῦ βιβλίου. Γι᾿ αὐτὸ καὶ οἱ διαφορὲς μεταξὺ τοῦ δικοῦ του καὶ τοῦ βιβλίου. Ἔχει καλῶς. Θὰ ἦταν προτιμώτερο ὅμως νὰ ἀποφεύγουμε κι᾿ αὐτὲς τὶς ἐργασίες Ἀλλὰ ὁ φίλος μου Μ. Μυλωνᾶς καταγγέλλει: «Σᾶς καταγγέλλω ὅτι ἡ ἔκθεσις «Βράδυ στὸ χωριὸ» τοῦ Βασιλείου Βασιλειάδη ποὺ δημοσιεύτηκε στὸ 42ον φύλλον σελὶς 486 εἶναι παρμένη ἀπὸ τὴ γραμματικὴ Γ΄ καὶ Δ΄ δημοτικοῦ. Ἐπίσης τὸ «Γιὰ νὰ γελᾶτε» τοῦ Νικ. Ἀναγνωστοπούλου ποὺ δημοσιεύτηκε στὸ 54ον τεῦχος σελὶς 146 εἶναι παρμένο ἀπ᾿ τὸ περιοδικὸ ἡ «Ζωὴ τοῦ Παιδιοῦ» τεῦχος 25 σελὶς 319». Τί ἔχουν νὰ ἀπαντήσουν οἱ καταγγελλόμενοι; Τὸ ποίημά σου καλό. Πολὺ καλὸ σὰν ἰδέα. Ὑστερεῖ στιχουργικῶς. Καὶ ὑστερεῖ πολύ.

Καθόλου δὲν μοῦ κακοφαίνεται ΡΟΥΝΤΗ ποὺ μὲ ἀνακατεύεις στὶς πεννομαχίες. Ἀναγκάστηκα μόνο νὰ δώσω μιὰ ἀπάντηση στὸ περασμένο τεῦχος γιὰ νὰ σὲ βγάλω ἀπὸ τὴν πλάνη. Μοῦ εἶναι βλέπεις πολὺ δύσκολο νὰ οἰκειοποιοῦμαι ξένες πνευματικὲς ἰδιοκτησίες. Κατὰ τὰ ἄλλα θὰ προσπαθήσω. Φρόντιζε κι᾿ ἐσὺ νὰ τὰ δίνης σὲ ξεχωριστὸ χαρτί Πολὺ μὲ διευκολύνεις.

Καλὸ ΛΑΚΑΖ τὸ σκέτς. Ἀλλὰ γιὰ νὰ δοῦμε τί μπορεῖ νὰ γίνη.

Εὐχαριστῶ πολὺ ΖΑΧΑΡΙΑ ΤΣΙΡΠΑΝΛΗ γιὰ

τὰ καλά σου λόγια. Ἡ συνεργασία σου καλή.

Εὐχαριστήθηκα πολὺ Κ. ΒΑ·Ι·ΚΟΥΣΗ γιὰ τὸ καλὸ καὶ εὐγενικὸ γράμμα σου. Ἀλλὰ δὲν μοῦ λὲς σὲ ποιὰ σχολὴ φοιτᾶς; Τὸ ποίημα «Βραδυὰ τ' Ἀπρίλη» ἀρκετὰ καλό.

Πολὺ μὲ λύπησε τὸ γράμμα σου ΤΙΜΟ ΔΩΡΗ. Κρῖμα. Ἔτσι λοιπὸν παίρνεις τὴν πέννα καὶ ἀραδιάζεις παράπονα καὶ ἀπὸ φίλος μου γίνεσαι ἀπὸ τὴ μιὰ στιγμὴ στὴν ἄλλη «πρώην φίλος μου»; Καὶ ποιὸς σοῦ εἶπε ὅτι ἡ στήλη «Ὁ Ἀρχισυντάκτης ἀπαντᾷ» ποὺ μπῆκε τὸ ποίημά σου εἶναι στήλη ἀχρήστων; Δὲν εἴμαστε καλά! Ἐλπίζω πὼς θὰ καλοσκεφτῆς ὅλα αὐτὰ ποὺ ἔγραψες, θὰ μετανοιώσης — ἡ μετάνοια δὲν εἶναι ντροπὴ ἀλλὰ προτέρημα καὶ μάλιστα χριστιανικὸ προτέρημα — καὶ θὰ μοῦ ξαναγράψης.

Σ' εὐχαριστῶ πολὺ φίλε μου ΑΠΟΣΤΟΛΕ ΚΩΝ ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΕ γιὰ τὸ ὡραῖο σου γραμματάκι ἀπὸ τὴν παιδόπολη τοῦ Ζηροῦ. Πραγματικά περνᾶτε πολὺ καλὰ στὴν παιδόπολή σας χάρη στὸ στοργικὸ ἐνδιαφέρον τῆς Μεγάλης Μάνας ὅλων τῶν Ἑλληνοπαίδων καὶ τῆς Μεγάλης μας Βασίλισσας.

Τὰ τυπογραφικὰ λάθη φίλε ΑΛΕΞ. ΜΑΚΡΥΛΑΚΗ εἶναι κάποτε ἀναπόφευκτα. Πάντως στὸ ὄνομά σου ἔγινε γιὰ πρώτη φορὰ λάθος καὶ θέλω νὰ ἐλπίζω γιὰ τελευταία. Γιὰ τὰ παιδιὰ τῶν παιδοπόλεων ἐκάμαμε ὅ,τι μπορούσαμε. Τὸ ξέρεις ἐσὺ καλλίτερα ἀπὸ κάθε ἄλλον. Ὅσα μποροῦν νὰ πληρώσουν 10.000 τὸ χρόνο δὲν νομίζεις κι' ἐσὺ πὼς δὲν εἶναι μεγάλο τὸ ἔξοδο. Πῆρα τὴ δήλωσή σας γιὰ τὸ ἐξώφυλλο.

Λυπᾶμαι πολὺ φίλε ΔΗΜ. Γ. ΜΠΟΣΙΝΑΚΗ, ποὺ δὲν μπορῶ νὰ συμφωνήσω μαζί σου γιὰ τὴν ὑπόθεση τοῦ Σουδαρίου. Μοῦ γράφεις: «Εἰς τὸ τεῦχος 56 ἀπαντᾶτε εἰς τὸ ποίημά μου «Μαραμένα φύλλα», ὅτι: ἡ λέξις «σουδάριον» δὲν ἔχει μπῆ καλά Σᾶς ἐρωτῶ: γιατί; Ἔχει γοῦστο νὰ μὴν ξέρω τί θὰ πῆ «σουδάριον». Γιὰ προσέξατε:

Κιτρίνιασαν, μαράθηκαν τὰ φύλλα
καὶ γίνανε χτικιάρικα, σουδάρια.

Ἐδῶ ἔχει τεθῆ μεταφορικῶς ἢ καλλίτερα: τὸ μέρος ἄντι τοῦ ὅλου, σουδάρια ἀντὶ θάνατος. Τὸ ἐπρόσεξα πολὺ καὶ τὸ ἔδωσα καὶ εἰς ἄλλους εἰδήμονας. Γιὰ προσέξτε καὶ σεῖς. Ἔτσι δὲν εἶναι».

Καὶ ἐγὼ ἀπαντῶ:

Ὄχι. Δὲν εἶναι ἔτσι. Ὅσο καὶ ἂν ἐπιμένης. Σέβομαι τὶς γνῶμες τῶν «εἰδημόνων» ἀλλὰ δὲν συμφωνῶ μαζί τους. Σουδάριο εἶναι ἕνα πανὶ μὲ τὸ ὁποῖον ἐδένετο ἡ κεφαλὴ τοῦ νεκροῦ. Τώρα κατὰ ποίαν ποιητικὴ ἔμπνευση θὰ μποροῦσαν τὰ κιτρινιάρικα φύλλα νὰ παρομοιωθοῦν μὲ «σουδάρια» ἢ κατὰ ποίαν ποιητικὴ ἄδεια θὰ μποροῦσε κανεὶς μὲ τὴ λέξη «σουδάριο» νὰ ὑπονοοῦμε τὸ θάνατο, καὶ τί σχέση ἔχει τώρα ἡ πτώση τῶν φύλλων μὲ τὸ θάνατο κλπ. κλπ. Εἶναι πράγματα ποὺ τὸ μυαλό μου δὲν χωράει. Οἱ «εἰδήμονες» ἂς μὲ κατακρίνουν Ἀλλὰ ἔχω νὰ σοῦ πῶ δυὸ λόγια καὶ ἂν θέλης βάλε τα καλὰ μέσα στὸ μυαλό σου: Ἡ ποιητικὴ ἄδεια στὴν ποίηση εἶναι δεῖγμα πὼς ὁ ποιητὴς δὲν εἶναι γερὸς ποιητής. Ὁ Ἰάκ. Ψαρρᾶς μένει πάντα στὴ Νάξο. Τὰ νέα ποιήματά σου καλά.

Μοῦ ἔστειλαν καλὲς συνεργασίες, χωρὶς νὰ ἔχω νὰ κάμω ἰδιαίτερες παρατηρήσεις οἱ φίλοι μου: Κων. Τσιρογιάννης, Βασ. Δημητρούλιας, Θέμης Βρανᾶς, Χρ. Ρουμελιωτάκης, Νικόλαος Ντουμάνης, Ντ. Χρ. Πλουκάλης Γεωργ. Π. Σταματίου, Παν. Ζαννῆς καὶ Παν Μουντζούρης, «Ἀρκάδι», Γουλιέλμος Τέλλος, Μαρία Παν. Ψαρροπούλου, Νικ. Μυρσίνης (μπράβο), Ι. Νασούλης, Κωστῆς Δειλινὸς (πολὺ καλά. Μπράβο), Πέτρος Πετρόπουλος (καλούτσικο. Σκέπτεσαι πολὺ ὡραῖα). Κων. Κωνσταντινίδης, Σεραφεὶμ Χαντζάρας, Συμ. Θεοδωρίδης (τὸ ποίημα ὄχι καὶ πολὺ καλό), Παπαρρηγόπουλος (πρόκειται γιὰ τὴν καταστροφὴ τῶν Σελλῶν. Τὸ μικρό σου ὄνομα δὲν μπόρεσα νὰ τὸ μαντέψω μέσα στὴν τζίφρα ποὺ σημειώνεις), Πασχάλης Παπαδόπουλος, Πύρηνη Ρομφαία (μπράβο), Λακὰζ (τρεῖς φορὲς μπράβο), Μιχαὴλ Κων Μυλωνᾶς (μπράβο) ἀλλὰ οἱ σπαζοκεφαλιὲς γραμμένες στὴν ἄλλη σελίδα τοῦ χαρτιοῦ δὲν ἐλήφθησαν ὑπ' ὄψη), Ἰωάννης Ἀτζίδης, Σπῦρος Σκαφίδας (καλό), καὶ Κων. Παναγιώτου Παπατσώρης.

Ὅπως εἶδες ΣΤΑΜΑΤΙΕ ΠΟΛΥΜΕΡΟΥΔΗ ἡ Κα Ἑλένη Παρῆ ἀνέβηκε σὺν Θεῷ καὶ μὲ τὸν ἀγαπημένο της ἀνεψιὸ στὴ Μακεδονία σας. Καλῶς νὰ τὴν δεχθῆτε καὶ στὴν ὄμορφη Θράκη σας μὲ τὰ ὑπέροχα τοπεῖα τοῦ Νέστου σας

Ἀπαντῶ ΕΛΕΥΘΕΡΙΕ ΜΠΑΚΛΑΤΖΗ στὶς ἐρωτήσεις σου. 1) Μπορεῖς Ἐλευθέριε Μπακλατζῆ νὰ πάρης ψευδώνυμο. Ἀρκεῖ νὰ διαλέξης ὅποιο θέλεις καὶ νὰ τὸ συνοδέψης μὲ 2000 δραχμές. Ἐπίσης κάθε θέμα ποὺ μοῦ στέλνεις νὰ τὸ γράφης ξεχωριστά. Καὶ ὄχι καὶ στὶς δυὸ ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ. Δηλαδὴ τὰ «Γιὰ νὰ γελᾶτε». Ὅλα σὲ ἕνα χαρτί. Σπαζοκεφαλιὲς ὅλα μαζί, σ' ἕνα χαρτί. Γράμμα: ξεχωριστὰ γιὰ φιλολογικὰ καὶ ξεχωριστὰ οἰκονομικά. Ἔτσι διευκολύνετε καὶ μένα καὶ τὸν ἑαυτό σας, γιατὶ ὅταν ὑπάρχει τάξη διεκπεραιώνεται πιὸ γρήγορα ἡ δουλειά σας.

ΓΙΩΡΓΟΝ ΛΟΒΕΡΔΟ: Τὸ Ἐλ Γκραῖκο τὸ ἔχει ἄλλος. Στεῖλε μου πρὸς ἔγκριση ἄλλου ψευδώνυμο χωρὶς λεπτὰ φυσικὰ καὶ μὲ τὰ στοιχεῖα (8 — 17)

Σοῦ εὔχομαι «σιδερένιος» ΜΙΣΕΛ ΝΤΕΤΙΕΝ.

Πήραμε τὶς ἀθλητικὲς πληροφορίες τῶν φίλων μας: Εὐστρατίου Φίλινα, Ἀντωνίου Λεωνίδα Γεωργίου Τζιούφα, Εὐαγγέλου Σιούτη, Ἀλεξ. Καϊπαλέξη, Ναπ. Σαΐνη, Θανάση Μπέμπη, Πυθαγόρα, Ε Φίλινα, Χαρίλαου Κεφαλᾶ, Η. Κ., Γιοῦ τῆς Λέσβου, Χρυσοστόμου Σμαροπούλου, Γεωργίου Γούλη, Χαριλάου Κεφαλᾶ, Ζην. Σγουράκη.

Πῆρα τὰ σκίτσα τῶν φίλων μου: Σταματούλας Παπαϊωάννου (καλά. Μπράβο), Ἄστρου τῆς Ἀνατολῆς (καλούτσικα) Ι. Ἀποστλοπούλου, (καλούτσικα), Γεωργίου Ἐμμ. Σαριδάκη (ἔτσι κι' ἔτσι), Μιχαὴλ Ε. Παντελιδάκη (πολὺ καλό· τρεῖς φορὲς μπραβο), Ντολορὲς (πολὺ καλά), Ν. Καραβανιὰν (αρκετὰ καλά), Φτερωτοῦ, Τσινόπουλου (ἔτσι κι' ἔτσι), Σιμοὺν (καλό), Σ. Π Τζώτζη (καλά), Ἐξόφαλμου (πολὺ καλό). Δημ. Χαματζη (καλούτσικο. Προαιρετικὴ εἰσφορὰ δὲν εὑρέθη στὸ φάκελλο. Πάντως εὐχαριστῶ), Ἀγρινιωτικου Λαουτζίκου (καλά), Πετρου Παντα̣ζοπούλου (ἀρκετὰ καλά).

Πήραμε τὰ «Γιὰ νὰ γελᾶτε» τῶν φίλων μας: «Κοφτεροῦ ξίφους», Ἀντωνίου Λεωνίδα Ἀλεθ' Καϊπαλέξη, Γ. Σαριδάκη, Σωτηρίου Τσιρώνη, Χρίστου Μουταφίδη, Μικροῦ Μακεδόνος καὶ Γρηγορίου Π. Κουλούρη.

Πηραμε τὶς σπαζοκεφαλιὲς τῶν φίλων μας: Μικροῦ Μακεδόνος, Ροδάκη Γρίβα, Γιοῦ τῆς Λέσβου, Σπύρου Ἀλτίκη, Κων. Κανατᾶ, Ἰωάννη Νασούλα, Σ. Π. Τζώτζη, Ἰωάννη Χαριστὲ (χαίρω ποὺ γνωρίζω ἕνα ἀκομη παιδὶ ἀπὸ ἐκεῖνα ποὺ προστατεύει ἡ μεγάλη μας Βασίλισσα Εὔχομαι ὅλοι οἱ φίλοι μου τῆς ποιδοπόλεως τοῦ «Ἁγίου Δημητρίου» νὰ εἶσθε καλά), Σωτήριον Οἰκονόμου Κων. Θέμου, Φίλιππος Κων Βαρέλη, Ἰωάννη Σελλούντου, Ἀλ. Καϊπαλέξη, Ἄστρου τῆς Ἀνατολῆς, Βασ. Φ. Νικολάκη.

Μοῦ γράφεις ΚΩΝ. ΚΑΡΑ·Ι·ΣΑΛΙΔΗ: «Τώρα διαβάζω μὲ μεγάλο ἐνδιαφέρον τὸ περιοδικόν σας ποὺ δὲν συγκρίνεται μὲ κανένα ἄλλο, καὶ ἐκφράζω τὴ βαθειά μου εὐχαρίστηση σὲ σᾶς γιὰ τὸ ὡραῖο σας περιοδικὸ ποὺ μοῦ εἶναι ὁ καλλίτερος πνευματικός μου σύντροφος». Εὐχαριστῶ θερμὰ γιὰ τὰ καλά σου λόγια. Ἡ «Καταιγίδα» ἀρκετὰ καλή.

Μοῦ γράφεις ΓΡΙΒΑ ΡΟΔΑΚΗ πὼς εἶναι δικό σου τὸ ποίημα. Ἀλλὰ δὲν μοῦ τὸ στέλνεις. Στεῖλε μου το!

Ὄχι. Ρ ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΕ. Δὲν ἔχει ἐγκριθῆ τὸ ψευδώνυμο αὐτό Ἴσως γιατὶ ὅταν τὸ ἔστειλες πρὸς ἔγκριση δὲν τὸ συνώδευες μὲ τὸ δικαίωμα ἐγκρίσεως (2.000 δραχμές).

ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΟΥΤΣΟΥΒΕΛΗ: Διὰ μὲν τὸ πρῶτο ζήτημά σου ἀπήντησα. Ἀλλὰ αὐτὲς οἱ «κ ὁ λ ε ς σ α φ ή ς», ποὺ μοῦ ζητᾶς τί εἶναι;

Χάρηκα πολὺ ποὺ ἐπὶ τέλους πῆρα κι' ἕνα γραμματάκι σου μικρή μου φίλη ΜΑΥΡΗ ΠΕΤΑΛΟΥΔΑ. Ἀπὸ ὅσα μοῦ στέλνεις ἔλαβα ὑπ' ὄψη μου μόνο τὰ ἀθλητικά. Τὶς ἐρωτήσεις σου νὰ τὶς ἐπαναλάβης.

Τὸ (5—4) Δ. ΚΑΡΜΑΝΙΟΛΑ εἶναι στοιχεῖα γιὰ τὸν ἔλεγχο τοῦ λογιστηρίου. Τὸ ἴδιο καὶ οἱ ἀριθμοὶ ποὺ βάζω στὶς πεννομαχίες.

ΔΗΜΗΤΡΗ ΚΟΥΡΟΥΣ: Τὰ γράμματά σου νὰ μὴ τὰ κλείνης ἂν θέλης νὰ στέλλωνται στὸν προορισμό τους. Δὲν μποροῦμε νὰ διαβιβάσουμε σὲ κανένα ἐπιστολὴ ἂν δὲν ξέρουμε τὸ περιεχόμενό της. Ἔχουμε εὐθύνες.

Σ' εὐχαριστῶ θερμὰ ΖΗΣΗ ΚΑΛΙΑΓΚΕ γιὰ τὸ ὡραῖο πραγματικὰ γράμμα σου. Οἱ συνεργασίες σου ἀρκετὰ καλές

Καὶ τὸ πεζὸ (ὅλο χιοῦμορ) καὶ τὸ ποίημα ἀρκετὰ καλὸ ΣΤΕΓΟ ΑΣΤΕΓΕ. Μπορῶ νὰ σὲ συγχαρῶ. Ἔχεις ἀρκετὸ ταλέντο.

Ὄχι καὶ τόσο πολὺ καλὸ τὸ ποίημά σου ΑΝΤΩΝΙΕ ΓΑ·Ι·ΤΑΝΗ. Θὰ μποροῦσες νὰ δουλέψης καλλίτερα τὸ στίχο σου ὁπότε θὰ μποροῦσες νὰ γράψης κάτι τὸ καλλίτερο. Ὁ τέταρτος στίχος τοῦ πρώτου τετραστίχου τὰ χαλάει ὅλα: Γιὰ διάβασε:

Ἥλιε πατέρα, βασιληᾶ
ὅλον τὸν κόσμο σὺ φωτίζεις
στὴ γῆ στέλνεις χρυσᾶ φιλιὰ
καὶ τὸ βράδυ τὸν ἀποχαιρετίζεις...

Γιὰ προσπάθησε νὰ τὸ ξαναγράψης καὶ νὰ μοῦ τὸ ξαναστείλης.

Θὰ ἤθελα ΝΙΚΟ ΣΑΛΟΝΙΚΙΕ νὰ ἀναλάβης νὰ φτιάσης τὸ παράρτημα τοῦ νέου Συλλόγου «Ἑλικὼν» ποὺ ἱδρύσαμε στὴν Ἀθήνα. Ἂς συντονίσουμε τὶς ἐνέργειές μας· καὶ ἂς ἐργασθοῦμε ὅλοι γιὰ ἕνα καὶ μόνο σύλλογο. Σύλλογο ποὺ θὰ ζήση χρόνια καὶ θὰ μεγαλώνει μαζί σας. Ἐμπρός.

Ὄχι καλὸ τὸ ποίημά σου ΙΩΑΝΝΗ ΝΑΣΟΥΛΑ· προσπάθησε λίγο νὰ τὸ διορθώσης καὶ νὰ μοῦ τὸ ξαναστείλης.

Καλούτσικο εἶναι τὸ ποίημά σου ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΕ ΚΑΝΑΤΑ· ἀλλὰ ἔχεις πολλὰ λάθη. Γιὰ προσπάθησε νὰ διορθώσης, ἰδίως τὸ πρῶτο τετράστιχο καὶ νὰ μοῦ τὸ ξαναστείλης.

Δὲν χρειάζεται τίποτε ΖΑΧΑΡΙΑ ΣΙΩΖΟ. Νὰ εἶσθε καλὰ καὶ νὰ περνᾶτε πάντα καλὰ στὴν ὡραία παιδόπολή σας τοῦ «Ζηροῦ».

Ἀρκετὰ καλὸ τὸ πεζογράφημά σου ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΕ ΚΡΑΓΙΟΠΟΥΛΕ. Ἀρκετὰ περιγραφικό Ἀλλὰ πολὺ μεγάλο γιὰ νὰ δημοσιευθῆ στὴν στήλη τὰ «Παιδιὰ γράφουν».

ΠΕΤΡΟ ΠΕΤΡΟΠΟΥΛΕ. Τὸ ποίημά σου παρουσιάζει πολλὰ προτερήματα ἀλλὰ καὶ ἐλαττώματα: Τὰ δυὸ τετράστιχα 1ον καὶ 3ον εἶναι περίφημα. Τὸ 2ον ἀκατανόητο. Καὶ ρωτῶ: Εἶναι δικοί σου οἱ στίχοι αὐτοὶ μὲ ὅλα τὰ λάθη τοῦ 2ου τετραστίχου; Ἂν ναί. Εἶσαι μεγάλος ποιητής. Ἂν ὄχι. Τότε ἀντέγραψες ἄσχημα τὸ 2ο τετράστιχο:

Καὶ ἰδού:

Ἑλλάδα, πατρίδα, πετοῦν τὰ παιδιά σου,
ὤ φῶς! μὲς στὸ νύχτιο σκοτάδι τῆς γῆς,
καλότυχη μοῖρα, προστάζει καὶ τώρα,
τὸ ἀθάνατο πνεῦμα ἐσὺ νὰ ὁδηγῆς.
Ἑλλάδα, πατρίδα, πετοῦν τὰ παιδιά σου,
βουνά, καὶ φαράγγια, κορφὲς
καὶ στενὰ χιονιᾶς, ξεροβόρι, ἐμπρός.
Τὴν καρδιά σου φλογίζει τ' ἀθάνατο πνεῦμα ξανά.
Ἑλλάδα πατρίδα τὸ κάθε λιθάρι
τὸ θροῦμπι, ἡ ἐλιά σου, τ' ἀνάλαφρο φῶς

Ὅπου ὁ Γιαννάκης σημειώνει ἀποτυχία ὡς... θηριοδαμαστής

Περνᾶτε εὐχάριστα τὴν ὥρα σας

1) ΚΛΙΜΑΚΟΛΕΞΟ

1	Α							Σ
2		Α					Σ	
3			Α			Σ		
4				Α	Σ			
5				Σ	Α			
6			Σ			Α		
7		Σ					Α	
8	Σ							Α

Ὁ ρ ι ζ ό ν τ ι α : 1) Ἀντίπαλος τοῦ Δημοσθένη. 2) Καταβολή. 3) Γυμναστικὴ ἄσκηση. 4) Ἡ ἐξαγορὰ τῆς συνειδήσεως τῶν δικαστῶν καὶ μαρτύρων. 5) Ἀνανεώνω (δημ.). 6) Μιὰ μοναχὴ ποὺ ἔγραψε ἕνα περίφημο ἐκκλησιαστικὸ τροπάριο. 7) Παραγωγὴ στὸν πληθυντικό. 8) Πόλη τῆς Παλαιστίνης.

2) ΣΕ ΠΟΣΑ ΧΡΟΝΙΑ

Τὸ παιδὶ εἶναι 7 χρονῶν καὶ ὁ πατέρας 35. Πότε ὁ πατέρας θὰ ἔχη τὴ διπλάσια ἡλικία ἀπὸ τὸ παιδί του;

('Απ' τὴ συλλογὴ τοῦ 'Αλ. Γκώγκου — Χαλάνδρι).

3) ΚΡΥΠΤΟΓΡΑΦΙΚΟ

1) 1 2 3 4 5 6 1 7 4
2) 2 1 6 3
3) 3 4 1 5 1 4
4) 4 1 6 7 4
5) 5 4 7 4
6) 6 1 5 7 4
7) 7 6 2 1

1) Βασιλιὰς τῆς Σπάρτης.
2) Συμπαθητικὸ κατοικίδιο.
3) Προφήτης.
4) Ταραχή, θόρυβος.
5) Ἔχει τὶς ἴδιες διαστάσεις μ' ἕναν ἄλλον.
6) Ἀρχαῖος βασιλιᾶς.
7) Βασίλισσα τῆς Ἑλλάδος.

('Απ' τὴ συλλογὴ τοῦ Νικ. Θ. Χατζηγιώργη - Μυτιλήνη).

4) ΜΠΟΡΕΙΤΕ;

Α	Ι	Δ	Ι	Α
Π	Ρ	Ο	Σ	Ε
Α	Π	Ε	Μ	Λ
Τ	Ν	Ι	Ε	Θ
Ε	Τ	Ε	Φ	Α

Μπορεῖτε νὰ διαβάσετε τί λέει τὸ παραπάνω τετράγωνο; Εἶναι μιὰ γνωστὴ φράση τοῦ Χριστοῦ.

('Απ' τὴ συλλογὴ τοῦ 'Αλ. Τσικλειδῆ, Χαλκίς).

5) ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

Τ' ἀρχικὰ τῶν λέξεων ποὺ ζητοῦμε σχηματίζουν πρωτεύουσα Εὐρωπαϊκοῦ Κράτους:

1) Τρομερὸ ἑρπετό. 2) Ἡ θεὰ τῆς διχονοίας. 3) Δύναμις. 4) Βουνὸ τῆς Θεσσαλίας. 5) Μουσικὸ ὄργανο. 6) Τὰ ζητοῦν οἱ ἀστυνομικοί. 7) Τὸ ἀνάστημά τους εἶναι μικρό. 8) Ὑπομονητικὸ ζῶο. 9) Ἱερὸς χῶρος.

('Απ' τὴ συλλογὴ τοῦ Γ. Τσαμπούρη, Κολινδρός).

6) ΜΕΤΑΓΡΑΜΜΑΤΙΣΜΟΣ

Ἂν κανεὶς δὲν μὲ πειράξη
βλέπει Πέρση βασιλιᾶ,
ἂν τὴ μέση μου ἀλλάξη
πάει στοῦ πλοίου τὰ βαθειά.

('Απ' τὴ συλλογὴ τοῦ Γ. Τσαμπούρη, Κολινδρός).

7) ΓΡΙΦΟΣ

Μὲ τὰ τόνθ' αἰὼν εἶπα, εἶπα, εἶπα.

('Απ' τὴ συλλογὴ τοῦ Γ. Τσαμπούρη, Κολινδρός).

8) ΤΡΙΑΙΝΑ

1 2 3

Ὁ ρ ι ζ ό ν τ ι α : Πασπαλίζεται στὰ κουλούρια. Κ ά θ ε τ α : 1) Δὲν λείπει ἀπ' τὴν καμήλα. 2) Γεωμετρικὸ σχῆμα. 3) Σήκωσε.

('Απ' τὴ συλλογὴ τοῦ 'Αλ. Τσικλειδῆ, Χαλκίς).

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΑΡΙΘ. 58

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1							■						
2				■						■			
3					■		■		■				
4		■				■		■				■	
5			■								■		
6				■						■			
7	■		■				■				■		■
8				■						■			
9			■								■		
10		■				■		■				■	
11					■		■		■				
12				■						■			
13							■						

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) Αἰγυπτιακὴ θεότης στὴ γενική.— Πόλη τῆς Μεσσηνίας. 2) Βουλώνω.—Ὁ λόγος.— Προσ. ἀντωνυμία (δημ.). 3) Αὐτὴ μένει στὴν πόλη.— Γνωστὸ δένδρο στὴν καθαρεύουσα. 4) Συμπεραίνει.—Ὁ καθένας. 5) Θρεπτικὴ τροφὴ στὸν πληθυντικό.— Μυθολογικὸ πρόσωπο.— Γελαστικὸ ἐπιφώνημα. 6) Κάνει τὰ πράγματα ὁρατά. — Ὕμνος. — Μάρκα αὐτοκινήτου. 7) Ἄρθρο στὴ γενική.— Κτητικὴ ἀντωνυμία. 8) Νότα (ἀνάπ.).— Τὸ ξαντὸ στὴν καθαρεύουσα.—Ἀρχαῖος θεός. 9) Τῆς ὁποίας.— Σὲ μιὰ ξένη γλῶσσα.— Ξενικὴ ἄρνηση. 10) Δὲν εἶνε διόλου γρηὰ (ἀνάπ.).—Πρόθεση. 11) Γυναικεῖο χαϊδευτικὸ ὄνομα.—Ὁ πόνος τῆς κοιλιᾶς. 12) Σύνδεσμος.— Σημεῖον τοῦ ὁρίζοντος.— Βουνὸ τῆς Κρήτης (ἀνάπ.). 13) Ἐκκρίνεται ἀπὸ τὴν στοματικὴ κοιλότητα.—Ἀπότομα, ξαφνικά.

ΚΑΘΕΤΑ: 1) Ἕνας ξένος σαμποτὲρ ποὺ ἔδρασε στὴν Ἑλλάδα κατὰ τὴν Κατοχή.— Νησὶ τοῦ Αἰγαίου. 2) Τὸ γουροῦνι (ἀρχ.).—Ἀγίνωτος.—Ὑπερήφανο ζῶο. 3) Γράμμα τοῦ ἀλφαβήτου.— Δημιουργεῖται ἀπ' τὴν ἔλλειψη ἀσχολίας. 4) Ἀρχαία θεά.— Καὶ μιὰ ἄλλη δευτερεύουσα θεά. 5) Πολύτιμο μέταλλο (ξεν.).—Ἄπειρος, ἀδαής.— Ξενικὴ ἄρνηση. 6) Καταστρέφει τὰ ροῦχα.—Ἔχουν τέτοιο οἱ κακοὶ ἄνθρωποι.— Δηλητήριο. 7) Πουλερικό.— Κάποιος. 8) Ἡ δεσποινίδα τῶν Ἄγγλων.— Δεικτικὴ ἀντωνυμία.— Τὸ γρασίδι. 9) Ἀρχαϊκὴ πρόθεση.— Ὁρίζονται συνήθως εἰς ἑκατοστά.— Νότα. 10) Φύλαρχος.— Ἡ μητρυιὰ τοῦ Φρίξου καὶ τῆς Ἕλλης. 11) Μέρος τοῦ σώματος.—Ἐκκρίνει ὑγρὸ χρήσιμο γιὰ τὴ λειτουργία τοῦ ὀργανισμοῦ μας. 12) Μάλιστα.— Τουρκικὸ ὄνομα.— Τὸ ἴδιο μὲ τὸ γ΄ τοῦ 12 ὁριζοντίως. 13) Προφήτης.—Ἀντίληψις.

('Απ' τὴ συλλογὴ τοῦ 'Αλ. Τσικλειδῆ, Χαλκίς)

◆

ΛΥΣΕΙΣ 57ου ΤΕΥΧΟΥΣ

1) ΠΥΡΑΜΙΔΑ

Β
Σ Ο Λ
Σ Α Λ Ο Σ
Ε Υ Δ Ο Κ Ι Α
Α Β Η Σ Σ Υ Ν Ι Α

2) ΑΡΙΘΜΗΤΙΚΟ

80	52	72	
60	68	76	204
64	84	56	
204	204	204	

3) ΠΩΣ ΘΑ ΤΑ ΜΟΙΡΑΣΟΥΝ;

Ὁ πρῶτος θὰ πάρη 20 χιλιάδες, ὁ δεύτερος 70, ὁ τρίτος 120, ὁ τέταρτος 170 καὶ ὁ πέμπτος 220. Ἤτοι: 20+70+120+170+220=600.

4) ΠΟΙΟΣ ΑΡΙΘΜΟΣ

Ὁ ἀριθμὸς 506.

5) ΔΙΚΤΥΩΤΟ

1) ΑΛΦΕΙΟΣ, 2) ΦΕΙΔΙΑΣ, 3) ΠΟΤΑΠΟΣ.

6) ΜΑΓΙΚΗ ΦΡΑΣΗ

Ἡ πλύντρια ἔπλυνε τὸ ὑποκάμισο.

7) ΣΥΛΛΑΒΟΓΡΙΦΟΣ

ΕΚ — ΘΕΣΙΣ = ΕΚΘΕΣΕΙΣ.

8) ΛΕΞΙΓΡΙΦΟΣ

ΣΚΙ — ΑΘΩΣ = ΣΚΙΑΘΟΣ.

ΛΥΣΗ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΥ ΑΡΙΘ. 57

Ο Ρ Ι Ζ Ο Ν Τ Ι Α: 1) ΤΣΑΠΙ — ΕΟΡΤΗ. 2) ΑΝΑΣΤΑΣΙΣ. 3) ΛΕ — ΑΝΑΙΜΟΣ — ΠΑ. 4) ΠΕΣ — ΣΑΣ. 5) ΙΛΥΣ — ΠΑΡΙ. 6) ΣΕΜ — ΠΑΠΑΣ — ΤΑΣ. 7) ΥΦΗ — ΣΥΣ — ΝΑΣ. 8) ΟΚΑ — ΠΑΡΟΣ — ΝΙΣ. 9) ΠΕΡΑ — ΚΑΤΑ, 10) ΑΙΑ — ΣΟΝ. 11) ΤΑ — ΑΠΟΛΛΩΣ — ΣΙ. 12) ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ. 13) ΠΡΩΡΑ — ΣΩΣΤΑ.

Κ Α Θ Ε Τ Α: 1) ΕΛΠΙΣ — ΑΠΑΤΗ. 2) ΣΕΛΕΥΚΕΙΑ. 3) ΣΑ— ΣΥΜΦΟΡΑ — ΑΡ. 4) ΑΝΑ — ΑΠΩ. 5) ΠΑΝΙ— ΣΠΟΡ. 6) ΙΣΑ— ΠΑΣΑΣ — ΟΣΑ. 7) ΤΙΣ — ΠΥΡ — ΑΛΤ. 8) ΕΑΜ — ΚΑΣΟΣ — ΛΟΣ. 9) ΟΣΟΣ — ΠΩΛΩ. 10) ΡΙΣ — ΣΟΣ. 11) ΤΣ — ΣΑΤΑΝΑΣ — ΣΤ. 12) ΠΑΡΑΣΙΤΟΣ. 13) ΒΑΣΙΣ — ΣΑΝΙΣ.

ΟΙ ΑΘΛΟΙ ΤΟΥ ΗΡΑΚΛΕΟΥΣ

